

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KAVIR TASHKENT KLASIK YAPITLAR DIZINI

NIBELUNG'LAR DESTANI

ÇEVİREN: R. H. UYAR

NB2629

NIBELUNG'LAR DESTANI

NIBELUNG'LAR DESTANI

Çeviren:
Bilge Umar

Yapı Kredi Yayınları

Yapı Kredi Yayınları - 1545
Kâzım Taşkent
Klasik Yapıtlar Dizisi - 44

Nibelung'lar Destanı
Özgün Adı: Das Nibelungenlied
Çeviren: Bilge Umar

Kitap Editörü: Ayça Sabuncuoğlu
Redaksiyon: Ali Osman Öztürk
Düzeltili: Fahri Güllüoğlu

Kapak Tasarımı: Mehmet Ulusel
Baskı: Şefik Matbaası

Çeviriye Temel Alınan Baskı: Reclam-Verlag, Stuttgart, 1959
1. Baskı: İstanbul, Eylül 2001
ISBN 975-08-0307-8

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2001

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Yapı Kredi Kültür Merkezi
İstiklal Caddesi No. 285 Beyoğlu 80050 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.yapikrediyayinlari.com>
e-posta: ykkultur@ykykultur.com.tr

İçindekiler

Sunuş • 9

Destanın Başlıca Kişileri • 13

Birinci Bölüm
Kriemhild • 19

İkinci Bölüm
Siegfried • 23

Üçüncü Bölüm
Siegfried, Worms'a nasıl geldi • 29

Dördüncü Bölüm
Siegfried, Sakson'larla nasıl savaştı • 48

Beşinci Bölüm
Siegfried'in ilk kez Kriemhild'i görmesi nasıl oldu • 72

Altıncı Bölüm
Nasıl oldu da Gunther, Brünhild için
Buzyurdu Adası'na gitti • 84

Yedinci Bölüm
Gunther'in adaya gelip Brünhild'i elde etmesi nasıl oldu • 96

Sekizinci Bölüm

Siegfried, kendine bağımlı Nibelung yiğitlerini
nasıl getirdi • 115

Dokuzuncu Bölüm

Siegfried'in Worms'a önden gönderilmesi nasıl oldu • 124

Onuncu Bölüm

Gunther Han'la Brünhild'in Worms'daki düğünü
nasıl yapıldı • 132

On Birinci Bölüm

Siegfried eşini kendi yurduna nasıl getirdi ve
evlilikleri orada nasıl kutlandı • 155

On İkinci Bölüm

Gunther'in Siegfried'i, sonradan öldürüleceği Worms kentine
çağırması nasıl oldu • 161

On Üçüncü Bölüm

Siegfried ile Kriemhild, şenliğin yapılacağı saraya
nasıl vardılar • 171

On Dördüncü Bölüm

Hatun'ların arası nasıl bozuldu • 179

On Beşinci Bölüm

Siegfried'in kallesçe öldürülmesi
nasıl tasarlandı • 192

On Altıncı Bölüm

Siegfried nasıl öldürüldü • 199

On Yedinci Bölüm

Yakınları Siegfried'in ölümüne nasıl yandılar;
gömülmesi nasıl oldu • 215

On Sekizinci Bölüm

Kriemhild orada nasıl kaldı, Siegmund yurduna
nasıl döndü • 226

On Dokuzuncu Bölüm

Nibelung'ların hazinesi Worms'a nasıl getirildi • 231

Yirminci Bölüm

Nasıl oldu da Etzel Han, Kriemhild'i eşliğe istemek için
Worms'a elçi gönderdi • 241

Yirmi Birinci Bölüm

Kriemhild'in Hun yurduna yolculuğu nasıl geçti • 267

Yirmi İkinci Bölüm

Etzel Han ile Kriemhild'in Viyana hisarındaki düğünü
nasıl yapıldı • 276

Yirmi Üçüncü Bölüm

Kriemhild, şenliklere gelsinler diye kardeşlerine
nasıl çağrı yolladı • 286

Yirmi Dördüncü Bölüm

Ulaklar görevlerini nasıl yerine getirdiler • 293

Yirmi Beşinci Bölüm

Burgund Hanları Hun yurduna nasıl gittiler • 309

Yirmi Altıncı Bölüm

Burgund'lar Bavyera Beyleri Else ve Gelfrat ile
nasıl çatıştılar, o ülkede başlarından neler geçti • 325

Yirmi Yedinci Bölüm

Burgund'lar Pöchlarn hisarında nasıl ağırlandılar • 338

Yirmi Sekizinci Bölüm

Burgund'lar Etzel hisarında nasıl karşılandılar • 350

Yirmi Dokuzuncu Bölüm

Kriemhild, Hagen'ı nasıl azarladı ve o da Hatun'u selâmlamak için nasıl ayağa kalkmadı • 357

Otuzuncu Bölüm

Han'larla yiğitleri uyurken Hagen ve Volker nasıl nöbet tuttular, o gece neler oldu • 369

Otuz Birinci Bölüm

Han'lar nasıl kiliseye gittiler • 374

Otuz İkinci Bölüm

Büyük yatakhane de Bleda ile Dankwart'ın çarpışması nasıl oldu • 389

Otuz Üçüncü Bölüm

Dankwart haberi Han'larına nasıl verdi ve Burgund'lar Hun'larla nasıl çarpışmaya girişti • 395

Otuz Dördüncü Bölüm

Hun bağımlısı Bey'lerden Iring nasıl öldürüldü • 409

Otuz Beşinci Bölüm

Üç Han kızkardeşleriyle diyet üzerine ne konuştu; Hatun Burgund'ların bulunduğu sofayı nasıl yaktırdı • 420

Otuz Altıncı Bölüm

Rüdeger nasıl öldürüldü • 431

Otuz Yedinci Bölüm

Dietrich'in bütün savaşçıları nasıl öldürüldü • 449

Otuz Sekizinci Bölüm

Dietrich, Gunther'le Hagen'ı nasıl yendi • 466

SUNUŞ

Destanın Konusu

Nibelung'lar Destanı, iki ana parçadan oluşur.

Birinci parçanın konusu, pek kısaca, Siegfried'in öldürülmesidir. Olağanüstü güce ve yakışıklılığa sahip Han oğlu Siegfried, Ren boyundaki Worms kentini başkent edinmiş Burgund Hanları'nın kızkardeşi, olağanüstü güzel Han kızı Kriemhild ile tanışır, evlenir. Ama Kriemhild, kendi yengesi (erkek kardeşleri, ortak egemenlik süren üç Han'dan en büyüğü ve en çok sözü geçeni Gunther'in, Siegfried ile birlikte bazı hilelere başvurarak Buzyurdu/İzlanda'dan gelin getirdiği, o ülkenin Sultan'ı) Brünhild ile kadınca bir çekişmeye girip, herkesin önünde yapılan bir ağız dalaşında onu çok küçük düşürür. Kendi Hatunu Brünhild'in öcünü almak ve Siegfried'in Burgund Hanları'na üstün bir durumda bulunmasına son vermek isteyen Burgund Beyleri'nden Hagen, Gunther Han ile bir olur, Siegfried'in ölümüyle bitecek bir düzeni hazırlarlar ve Siegfried bir kaynaktan su içmekteyken Hagen onu arkasından mızraklayarak öldürür.

Destanın ikinci parçası ise, Kriemhild'in öcünü anlatır. Bu parça aslında ayrı bir yapıt iken, elimizdeki *Das Nibelungenlied* (Nibelung'lar Türküsü) metnini üreten ozan, onu az önce sözü edilen destanla birleştirmiş ve ikinci parçanın anlatımına "evveliyat" kazandırmıştır. Siegfried'in dul eşi, ortaçağ Almanlarının Etzel adıyla tanıdığı Hun Hakanı Attilâ ile evlenir, ona bir oğul doğurur. Ancak, el üstünde tutulmasına, pek büyük erk kazan-

masına rağmen, Hagen'dan öç almak isteği hep içinde kalmıştır. Bunu Attilâ'ya sezdirmez. Hagen'ın ölümüyle bitecek bir düzen kurar. Hısmalarını çok özlediğini söyleyerek, Attilâ'nın Burgund Hanları'nı kendi başkentine bir şenlik vesilesiyle çağırmasını sağlar. Hagen da, öldürüleceğini bildiği halde onlarla birlikte gelir.

Burgund Hanları, gerekirse kendilerini savunabilmek için neredeyse bir ordu ile gelmişlerdir ve Attilâ'nın başkentinde hep zırh kuşanmış, tam savaş donanımında gezerler. Kriemhild, yalnızca Hagen'ı öldürtmek istediği halde, Burgund Hanları ve Beyleri, bir teklerinin bile sağ kalmayacağını bile bile, mertlik ve dayanışma gösterirler; Attilâ'nın başkentinde, hatta sarayında büyük çatışmalar olur, Burgund'ların hepsi öldürülür ama canlarını çok pahalıya satarlar, kendi sayılarının kat kat fazlasınca Hun ve Hun bağımlısı bahadırı haklarlar. En sonda, Kriemhild de öldürülür.

Destanın Tarihsel Dayanağı

Birinci parçanın herhangi bir tarihsel dayanağı saptanabilmiş değildir. Buna karşılık, ikinci parçada, tarihsel gerçek kırıntılarının bulunduğu ve bunların, tüm destanlarda olduğu üzere ayrı ayrı dönemlerin malzemesi bir tek döneme, Attilâ çağına yığılarak, bire bin katılarak, inanılmaz abartmalardan geri kalınmayarak, biraz da masal çeşnisi ile, “Bey konaklarında saz eşliğinde anlatılması zevkle dinlenecek bir uzun öykü” haline dönüştürüldüğü biliniyor. Tarihsel gerçek, adı en eski belgelerde genellikle Gundahar diye ya da buna yakın biçimlerde geçen bir Han (bu kişi, destanda Gunther olmuştur) yönetimindeki, Skandinav kökenli Germen'lerden Burgund'ların 406 yılında Ren ırmağı boyuna geldikleri, Roma egemenliğine boyun eğerek Worms yöresine yerleştikleri, sonra Roma'lılarla aralarının bozulduğu ve Gundahar komutasındaki Burgund ordusunun 436 yılında, Aetius bağımlısı, onun hizmetindeki Hun akıncılarına yenildiği, Burgund Beyleri'nin kılıçtan geçirildiğidir. Bazı kaynaklar Gundahar'ın da o arada öldürüldüğünü söylerken,

diğerleri, onun tutsak düştüğünü ve Aetius'un buyruğuyla Sapaudia'da (Savoie) yaşamak zorunda kaldığı yolunda bilgi veriyor. Destan, öldürülen Burgund soylularını yüceltmek üzere, tarihsel olayın gerçeğini pek çok çarpıtmaktadır.

Destanın Üretiliş Tarihi ve Üreteni

Elimizdeki metin, 1200'lü yılların ürünüdür. Ama elbette ki bunu üreten ozan, çağdaşımız bir romancı, öykücü, türkü sözü yazarı vb. işlevinde olmadı; bize ulaşan *Das Nibelungenlied*, tıpkı *İlyada* gibi, nice ozanın eklemeleriyle yüzyıllar boyunca gelişen bir destan anlatımının kendi çağında var olan malzemesini işleyen, zenginleştiren bir âhir zaman ozanının ürünü oldu. *Das Nibelungenlied*'in gerek birinci gerek ikinci parçasının “müsveddesi” denebilecek destanların metinleri, çeşitli el yazmalarının gösterdiği bazı farklılıklarla, bize ulaşmıştır. Diğer yandan, nasıl *İlyada*, kendisinin üretildiği ve Bey konaklarında saz eşliğinde “teganni edildiği” çağda, o konaklarda yaşayan insanların tümünün bildiği bir destanlar sistemi içinde belli bir olayın (Troia Savaşı'nın) küçük bir bölümünü anlatıyorsa, ortaçağ Germen dünyasının da hayli ayrıntılı, birbirine geçmiş bir destanlar sistemi vardı. Bazı destan kişileri, okuyacağınız çeviriye eklediğim açıklama dipnotlarında göreceğiniz üzere, o sistemin çeşitli parçalarında boy gösteriyorlardı, bu arada *Nibelung'lar Destanı*'nda da boy gösteriyorlardı. Bunun yadırganacak yanı ilke olarak yok ama, hiç de yok değil; gerçekten, o kişilerin kiminde de köken yönünden tarihsel gerçeklik vardı ve destanda yansımaları görüldüğümüz kişilerin tarihteki gerçekleri, *ayrı ayrı birtakım dönemlerde yaşamışlardı*. Örneğin, *Nibelung'lar Destanı* ikinci parçasının eni konu önemli kişilerinden Verona'lı Dietrich Han'ın kökeni, İtalya'da 493-526 arasında egemenlik sürmüş Ostrogot Kralı Büyük Theoderich'tir ki, görüldüğü üzere bu kişi Burgund'ların 436'da kıyımdan geçirilmesinin, hatta Attilâ'nın 453'te ölümünün çok sonrasının insanıdır.

Das Nibelungenlied, bize ulaşan metniyle, tıpkı *İlyada*'yı “yazan” rhapsod (türkü dikicisi), Bey konaklarında ağırlanan

saz çalıcı ozan ya da ozanlar gibi biri tarafından, 1200'lü yıllarda üretildi. Bu kişinin adı bilinmiyor. Bugünkü Avusturya ülkesinde bulunan sarayların, şatoların birinden ötekine gidip gelen bir ozan olduğu sanılıyor.

Günümüze ulaşmış, özgün metni içeriyor sayılan, 13. yüzyıldan kalma eski el yazmaları üç tanedir. Bunlara A, B, C yazmaları deniyor. A yazması, şimdi Münih'te; B yazması, İsviçre'de St. Gallen'da; C yazması, (Almanya'da, Tuna'nın başlangıç bölümündeki) Donaueschingen'dadır. Aralarında bazı küçük farklar vardır. En güvenilir sayılan, B yazmasıdır. Doğaldır ki, biz bugünün Türkleri Orhun yazıtlarındaki metni ne kadar anlayabiliyor isek, o yazmaların dilini de çağımızın Almanları o kadar anlayabiliyor. O metinleri sökebilmek, Alman dilinin Orta Yüksek Almanca aşaması üzerinde özel uzmanlığı bulunan kişilerin işidir. Bu uzmanlardan Felix Genzmer, yapıtın çağdaş Almancaya çevirisini yapmıştır ve o çeviriyi Reclam-Verlag (yayınevi), Stuttgart'ta 1959'da yayımlamıştır. Bu, yapıtın aslında olduğu gibi, koşuk biçiminde (manzum) bir çeviridir, 2437 dörtlükten oluşur. Bir diğer uzman, Arthur Thomas Hatto da, özgün metni İngilizceye çevirmiş, onun çevirisi Penguin Books yayınevince Londra'da 1965'te yayımlanmıştır. Ancak, Hatto, Orta Yüksek Almancadaki uzmanlık bilgisine rağmen, yapıtı aslındaki gibi koşuk biçiminde çevirememiş, düzyazı çevirisi vermiştir ve elbette ki yapıtın anlatımı bâki kalmış, tüm şiirselliği uçmuş gitmiştir. Bense, iki çeviriden de yararlanarak, tıpkı Azra Erhat/A. Kadir'in *İlyada* çevirisi gibi, "serbest şiir" tekniğinde koşuk biçimli çevirdim, hatta arada 7+7 hece ölçüsünü, denk düştüğü ölçüde kullandım.*

Çeviriyi, tat alarak okuyacağınızı umarım.

Prof. Dr. Bilge Umar

* Çok, çok kadim zamandan, gençlik yıllarımdan kalma şiir çevirmenliği deneyimi bana yardımcı oldu. Gerçekten, ilk çıkan kitabım, Şükran Kurdakul'un yönettiği Ataç Kitabevi eliyle yayımlanan *İngiliz-Amerikan Şiiri Antolojisi* (İstanbul, 1960) olmuştu ve orada yer alan çevirilerimden kimi (örneğin, Byron'dan "Chillon'a Sonet"), daha sonra *Dünya Şiiri Antolojisi* gibi adlarla yayımlanan derlemelerin nicesine girmişti.

DESTANIN BAŞLICA KİŞİLERİ

Alberich: Nibelung Han oğullarının hizmetinde ve onların hazinesinin koruyucusu bir cüce. Bu görevinde, buyruğundaki başka cüceler ona yardımcı olmaktadır. Siegfried, Nibelung Han oğullarını çatışmada yenip öldürerek onların yerine geçince (ülkelerinin, mallarının sahibi olunca) aynı görevleri Siegfried Han hizmetinde yürütmüştür. Cücedir ama, Siegfried ile ilk karşılaştığında onunla dövüşmeye kalkıştığına göre pek de “küçük bir şey” değildir.

Aldrian: Burgund Atlı Beyleri’nden ve destanın başkışilerinden Hagen ile Dankwart’ın babası.

Amelung’lar: Verona’yı başkent edinmiş Dietrich Han’ın soyu. Uyrukları da bu adla anılıyor (tıpkı Osmanlılar devrişindeki gibi).

Astold: Melk hisarının Bey’i.

Attilâ: Bkz. Etzel.

Balmung: Siegfried’in kılıcı; Hagen yiğidi öldürünce bu kılıcı da sahiplenir; sonra Kriemhild onu aynı kılıçla ve kendi eliyle öldürür.

Bleda: Destanın özgün metninde Blodelin/Blödelin. Attilâ’nın kardeşı (destanda küçük kardeş; aslında büyüğü idi). Dankwart’ın birdenbire kılıç vurmasıyla öldürölür (Gerçek Bleda’yı egemenlik çekişmesi üzerine Attilâ’nın kendisi öldürmüştü).

Botelung: Destana bakılırsa Etzel/Attilâ’nın babasının adı böyleymiş (gerçekte, en güçlü sayılan olasılıkla, Muncuk Han).

Brünhild: Buzyurdu/İzlanda'nın insanüstü güce sahip kız Sultan'ı. Gunther'le evlenir.

Dankrat: Worms'u başkent edinmiş, ortaklaşa egemenlik süren üç Burgund Hanı Gunther, Gernot, Giselher'in çoktan ölmüş babası, Ute Hatun'un kocası.

Dankwart: Hagen'ın küçük kardeşi; Burgund Beyi.

Dietrich: Ortaçağ Almanlarının Bern dediği kentlerden Verona'yı başkent edinmiş Han; ülkesinden ayrılmak zorunda kalmış, Attilâ'nın sarayına sığınmıştır ve onun bağımlısıdır. Bkz. s. 278.

Ekkewart: Burgund Beyleri'nin en yüksek rütbelilerinden biri (Markgraf rütbelidir). Kriemhild'in hizmetindedir.

Else: Bavyera ülkesinin Tuna boyundaki bölümüne ege-men, Markgraf rütbeli bir Bey. Gelfrat'ın küçük kardeşi ve bağımlısı. Her ikisi, ülkelerinden geçmekte olan Burgund'larla çatışmaya girerler; Gelfrat öldürülür, Else kaçır.

Etzel/Attilâ: Destanda çok dürüst, iyi yürekli, mert bir Han olarak tanıtılıyor, ancak nedense Burgund'ların azgınlıkları karşısında pek fazla uyuşuk kalıyor, üstelik ikide bir ağlıyor.

Gelfrat: Bavyera Hanı; Else'nin ağabeyi. Bkz. yukarıda Else.

Gere: Burgund Beyleri içinde, Markgraf rütbeli olan bir diğeri.

Gernot: Ortaklaşa egemenlik süren üç Burgund Hanı'ndan ortanca olanı.

Giselher: Aynı Han'lardan en küçük olanı.

Gotelind: Attilâ bağımlısı Pöchlarn Markgrafı Rüdeger'in eşi.

Gunther: Üç Burgund Hanı kardeşten yaşça en büyük ve en çok sözü geçer olanı; Brünhild'in kocası.

Hagen: Burgund'ların en önde gelen Bey'lerinden; üç Han'ın hısımsıdır, Dankwart'ın ağabeyidir. Öz mülkü Troneck/Tronje hisarıdır. Bunun yerini saptayamadım. Bugünkü Almanya ve Avusturya'da bu adı taşıyan hiçbir yerleşim yoktur. Yeğeni (kızkardeşinin oğlu) Ortwein, Metz Beyi olduğuna göre Troneck de belki o yakınlarda, bugünkü Almanya dışında bulunan bir hisar idi.

Haward: Attilâ'nın sarayına sığınmış, onun bağımlısı bir Dan (Danimarkalı) Beyi.

Helche: Attilâ'nın ilk eşi; bkz. s. 241.

Hildebrand: Dietrich'in yaşlanmış eğitmeni; Wolfhart'ın dayısı. Kriemhild'in sırf Hagen'a kini uğruna yol açtığı olaylar sonucunda, yeğeni de aralarında olmak üzere, binlerce insanın ölmesinden dolayı duyduğu hınçla destanın en sonunda Kriemhild'i öldürür.

Hunold: Burgund Beyleri'nden; Başmâbeynci.

Iring: Haward bağımlısı Dan Beyi. Burgund Beyleri'yle teke tek dövüşür, Hagen tarafından öldürülür.

Irnfried: Thüring'ler halkının Landgraf rütbeli Bey'i, Attilâ bağımlılarından.

Kriemhild: Üç Burgund Hanı kardeşin tek kızkardeşleri; önce Siegfried'in, sonra Etzel/Attilâ'nın eşi.

Lüdegast: Dan'ların, dolayısıyla Danimarka'nın Han'ı. Burgund'lara saldırmak ister, Siegfried'le savaşır ve ona tutsak düşer. Lüdeger'in kardeşi.

Lüdeger: Sakson'ların, dolayısıyla Saksonya'nın Han'ı. Sözü geçen savaşta ağabeyi ile birlikte Siegfried'e yenilir.

Nibelung: Kendi adıyla, Nibelung'lar Ülkesi (Nibelungenland) diye anılan ülkenin Han'ı. Bunun, kendi yerine geçen iki oğlundan birinin de adı Nibelung'dur. Bu ad, aslında, 10. ya da 11. yüzyıldan kalma, Waltharius denen, İsviçre'de bir keşiş tarafından yazıya bağlandığı sanılan, Lâtince Germen destanı metninde geçen *nebulones Franci* (baldırıcıplak Frank'lar) deyişinden bozmadır. Daha sonraki *Das Nibelungenlied*'in birçok kişisi, özellikle de Gunther (Guntharius adıyla), Hagen (Hagano adıyla), Attilâ, o destanda da başkişilerdendir ve destan, *nebulones Franci* deyimini, Guntharius'un adamları için kullanmaktadır. Aynı ad, Thidrek destanında Niflung'lar biçimine bürünmüştür.

Nudung: Gotelind'in ağabeyi; bkz. s. 346.

Ortlieb: Etzel/Attilâ ile Kriemhild'in tek çocuğu (oğulları). 6 yaş dolaylarında iken anasıyla babasının gözü önünde Hagen tarafından başı kesilir, kesik baş Kriemhild'in kucığına yuvarlanır.

Ortwein: Burgund Beyleri'nden; Hagen'in yeğeni (kızkardeşinin oğlu), Metz Beyi.

Pilgerin (yani "Hacı"): Passau hisarının Bey'i konumunda bir Başpapaz (Piskopos). Burgund Hanları'nın anası Ute'nin

kardeşidir.

Ramung: Ulah'lar ülkesinin (Osmanlıda: Eflâk) Han'ı, Atti-lâ bağımlılarından.

Rumold: Burgund Beyleri'nden; sarayın Çasnıgırbaşı'sı.

Rüdeger: Attilâ bağımlısı, Pöchlarn hisarının Markgraf rüt-beli Bey'i; Gotelind'in kocası.

Schilbung: (Yaşlı) Nibelung Han'ın iki oğlundan biri (diğ-e-ri, babasının adaşı Nibelung). Her iki kardeş, Siegfried tarafın-dan öldürülür.

Siegfried: Alçak Ülke (Niederland, Hollanda) Han'ı Sieg-mund'un oğlu, Kriemhild'in ilk eşi.

Sieglind: Siegfried'in anası, Siegmund'un eşi.

Siegmund: Siegfried'in babası Han.

Sindold: Burgund Beyleri'nden; sarayda içki sunucu başı.

Ute: Burgund Hanları üç kardeşin ve Kriemhild'in anası.

Volker: Burgund Beyleri'nden; keman çaldığı için Keman-cı diye anılıyor.

Walther: İspanya Hanı; Waltharius destanının başkişisi. *Das Nibelungenlied*'de adı anılır, kendi görünmez (bkz. 1793 sayı-lı dördlük).

Wolfhart: Hildebrand'ın yeğeni (kızkardeşinin oğlu); onun gibi, Dietrich bağımlılarından.

Destanda ayrıca Hun bağımlısı Bey'ler olarak Gerbart, Gibeche, Helferich, Helmnot, Hornboge, Rischard, Schrutan, Sigesstab, Wichard, Wolfbrand, Wolfwein da ortaya çıkmakta-dır.

NIBELUNG'LAR DESTANI

Birinci Bölüm

KRIEMHILD

- 1 Anlatır durur bize, eski zaman destanları
Çok mucize becermiş
 nice şanlı, korkusuz yiğidi;
Mutluluklar, şöenler, gözyaşları, ağıtlar
 gözüpek savaşçıların çarpışmaları
Bu türden nice işi dinleyeceksiniz şimdi.
- 2 Burgund'lar yurdunda soylu bir hanım kız büyüdü
Öylesine güzeldi ki
 daha güzeli yoktu hiçbir ülkede.
Kriemhild'di adı; güzel bir kadın oldu
Uğruna çok yiğitler çatışıp can verdi,
 bedenleri çürüdü.
- 3 Sevmek yaraşıyordu
 bu ozanlarca övülesi genç kıza.
Onu nice koçyiğidin canı çekiyordu
 doymak olmuyordu sevdasına.
Ölçüsüzdü güzelliği, öylesine göz çekiciydi bedeni
Genç kızın soylu hâlleri övünç kaynağıydı her kadına.
- 4 Koruması altındaydı üç soylu hem de varsıl Han'ın,
Benzersiz Gunther'le Gernot'un
Bir de seçkin savaşçı, genç Giselher'in.
Genç kız kardeşiydi bunların,
 onu korumak boynuna borçtu bu Bey'lerin.

- 5 Anası varsıl Sultan'ın Ute'ydi adı.
Öldüğünde mülkünü onlara miras bırakmış
Dankrat adlı babası
Güç yönünden pek zorlu adamdı,
O da becermişti gençliğinde çok nam şan kazanmayı.
- 6 İyilikseverdi bu Bey'ler, en soylu kökenden gelirlerdi
Ölçüye sığmazdı gözüpeklikleri, güçleri;
seçkin yiğit idiler.
Burgund iline egemendiler;
böyle denirdi onların yurduna.
Sonradan Etzel'in* ülkesinde de
erişilmez yiğitlik gösterdiler.
- 7 Ren kıyısındaki Worms'da egemenlik sürerlerdi;
Ülkelerinden gelme, başı dik
nice Atlı Bey vardı buyrukları altında,
Şan kazanıp nam alarak hizmetkâr,
bu Han'ların ölümüne dek.
Sonunda iki soylu Hatun'un çekişmesi yüzünden
can verdiler feryatlar arasında.
- 8 Üç Han, demiştim ya, pek bahadır idiler;
Bir de onlara bağımlı
becerileri dillerden düşmez
En iyi savaşçılar vardı güçlü mü güçlü, yiğit mi yiğit
Azgın çatışmalarda canını esirgemez.
- 9 Kim miydi bunlar: Troneck'li Hagen ile kardeşi,
çok hızlı Dankwart;
Ortwein, Metz Beyi;
İki Markgraf'lar**, Gere ile Ekkewart;
Alzei'li Volker, kutsal güçlerin pek esirgediği.

* Attilâ'nın. (Ç. n.)

** Kendi dirlik bölgesinde hem mülkî yönetici, hem komutan, hem yargıç yetkisine sahip kılınmış yerel Bey. (Ç. n.)

- 10 Çaşnıgîrbaşı* idi Rumold, bahadırılıkta üstündü;
 Bir de Sindold'la Hunold. Bunların tümü
 Han'lara bağımlıydı,
 Onların sarayına, şanına hizmetkârdı.
 Han'ların buyruğunda, bir bir adı sayılmaz
 daha nice yiğit vardı.
- 11 İmrahor**, Dankwart'tı. Yeğeni orada
 Han'ın haznedarıydı:
 Metz Beyi Ortwein'dı bu.
 İçki sunucu başı Sindold'du, seçkin bir bahadır;
 Başmâbeynci Hunold idi. Hepsî de
 beceriyordu sarayın şanını korumayı.
- 12 Saraydaki görkemi, Han'ların yüce erk'ini
 Hem kendilerinin hem de Atlı Bey'lerinin
 büyük saygınlığını,
 Ömürleri boyunca mutluluk içinde
 keyfini sürdükleri şan ve gücü
 Tam anlatamaz hiç kimse.
- 13 Böylesine görkemli yaşantıdayken
 bir düş gördü Kriemhild:
 Bir şahin besliyordu; güçlü, güzel bir şahin;
 Derken iki kartal pençe atıp öldürdüler şahini,
 onun gözü önünde oldu bu iş.
 Daha büyük yas çökemezdi içine bu dünyada.
- 14 Anlattı düşünüy, anası Ute'ye.
 İyi yürekli kızına ancak
 şöyle bir yorumlama yapabildi Hatun:
 "Gördüğün şahin, soylu bir er'dir;
 Tanrı esirgesin, yoksa tez zamanda
 işini bitirecekler onun."

* Saray mutfağının başyöneticisi. (Ç. n.)

** Emîr-i Ahur, saray ahırlarının komutanı. (Ç. n.)

- 15 “Neden bana bir erkekten söz edersin,
pek sevgili anacığım?
Ben yaşamım boyunca
sevdalanmayacağım hiçbir yigide.
Güzel kalacağım ölesiye dek,
Hiçbir yigidin sevgisi uğruna
düşkünleme gelmeyecek başıma.”
- 16 Yanıtladı anası:
“Bu kadar kesin konuşma, olmaz diye.
Eğer dünyada gönül ferahlığı tadacaksan
Buna ancak er kişi sevdasıyla erişilir.
Tanrı sana lâıyk bir Atlı Bey nasip ederse
yine de güzel bir kadın olursun.”
- 17 “Bırakalım bu lâfı, Hanım Anam, ne olur!
Başına gelince gördü nice kadın:
Çoğu kez sevgi, sonunda, acı ile ödül bulur;
Ben her ikisinden kaçınısam gerek,
o zaman zarar gelmez bana.”
- 18 Kriemhild kararlıydı
sevdayı aklından bile geçirmemeye.
Bu konuşmadan sonra nice hoş günler yaşadı,
Sevebileceği bir er çıkmadı karşısına.
Ama günü geldi eş oldu yigit bir savaşçı Bey’e,
şanlı şerefli düğünle.
- 19 Anasına anlatıp yorumlattığı düşteki
şahinin ta kendisiydi bu Bey.
Sonradan, onu öldürdüler diye
Nasıl da korkunç bir öç aldı
en yakın hısımlarından!
Er’inin tek canına karşılık
canından oldu nice ananın oğlu.

İkinci Bölüm

SIEGFRIED

- 20 O dem, Alçak Ülke'de*
şanı her yere yaygın, malı bol bir hisarda
Ren ırmağı boyundaki Santen'da
yetişmekteydi varsıl bir Han'ın oğlu;
Siegmund'du babasının adı,
Anasının ki de Sieglind.
- 21 Derim size,
yakışıklı olduğunca
nasıplıydı yiğitlikten de
Her çeşit ayıplı işten geri dururdu özenle.
Çok geçmeden bu gözüpek adamın namı yürüdü,
erk edindi;
Sonradan şu dünyada
daha ne büyük şana kavuştuysa,
hey gidi!
- 22 Pek yerindeydi Siegfried'e Tez Kılıçlı denmesi;
Nice Han'ın yurdunda
gücünden ateş almış yüreğini
sınavdan geçirdi kendisi.
Bedenindeki kuvvet
onu nice ülkeye
götürdü, geri getirdi;
Sonunda Burgund yurdunda
o da nasıl tez kılıçlı yiğitlerle karşılaştıydı,
hey gidi!

* Nederland, Hollanda. (C. n.)

- 23 Tam erkek yaşına gelmeden önce bile bu bahadır
Becermiştı ki öylesine inanılmaz işleri,
Tüm gelecek boyunca destanlarda anlatılsa
türküsü söylense
vardır yeri.
Şimdiki günde biz
bunların nicesini
anlatmadan geçmeliyiz.
- 24 En iyi zamanında
gençlik günlerindeyken henüz
Siegfried'in becerdiği nice büyük iş vardı;
Gittikçe arttı namı şanı;
ne güzeldi ondaki beden, ondaki yüz!
Nice dilber kadınlar sevdasına kapıldı.
- 25 Özenle yetiştirdiler onu,
soylu erlere yaraşacağı üzere;
Kendiliğinden de edindi çok erdemler.
Onda herşeyin en üstünü var diye,
Oldu baba yurdunu süsleyen bir mücevher.
- 26 Yetişkin idi artık,
çıkabilirdi sarayda insan içine;
Mutlu oluyordu onu görenler. Nice kadınlar kızlar
Oraya gelmeyi hep canı çeksın isterdi.
Birçoğu tutkundu ona;
yiğidin içi de bunu sezerdi.
- 27 Çocukken hiç bırakılmadı atla gezmeye
yanında koruyucular olmadan;
Anası Sieglind, giysilerini hep süsletti.
Saygınlıkları namı salmış bilge kişiler
ona eğitimlik etti;
Böylece kazanabildi o, herkesin gönlünü.

- 28 Şimdi gücü olgun çağına gelmişti; kılıçla geziyordu;
Kılıç kullanmak için gerekli ustalık da
yeterince vardı onda.
Artık nice güzel kadına ilgili davranıyordu,
Onlar da kendilerine onur kazandırıcı iş sayıyordu
yiğit Siegfried ile oynamayı.
- 29 Gün geldi
Siegmond Han ulaklar gönderip
duyurdu ki
Bir şölen düzenleyecektir yanında dostlarıyla.
Öteki Han'ların ülkesine de bu duyuru iletildi;
Ulaklar hem dostlara hem yabancılara
Han'ın armağanı atlar, giysiler getirdi.
- 30 Atlı Bey konumuna gelmek için bekleyen
Onun yaşıtı Han Oğulları her nerede varsa
Bunlar da çağrıldılar
ülkeye gelip şölene katılmaya;
Genç Han'inkiyle birlikte yapılacaktı
onların da kılıç kuşanma töreni.
- 31 Pek görkemli bir şölen oldu bu,
anlatılır gibi değil.
Siegmond'la Sieglind
böylece nam şan artırmak için
Âdet edinmişlerdi
kendi elleriyle çok armağan dağıtmayı;
Bu yüzden, at sırtında ülkeyi geçip
sökün etti nice yabancı.
- 32 Genç Han'ın yanı sıra
kaftan giydirilecekti dört yüz kılıçlı yiğide.
Birçok şirin genç kız işe koyuldu
Durmak dinlenmek bilmeden,
çünkü hepsi çok severdi onu;
Altın sırmalı kaftanlara nice mücevher işlendi.

- 33 İpekten ipliklerle, kaftanlara diktiler bunları
Başı dik, kılıçlı yiğitler takınsın diye;
öyle idi gelenek.
Ev sahibi Han koltuklar yaptırdı
pek çok bahadırın oturması için;
Derken bir yaz dönümü gününde
başladı kutlamalar.
- 34 O zaman
gösterişli giysilere bürünmüş nice delikanlı
ve nice soylu Atlı Bey
Girdiler bir ulu kiliseye.
İyi etti yaşlılar, gençleri biraz bekletmekle,
tıpkı vaktiyle kendilerinin bekletildiği gibi;
Kendileriye eğlendiler, baktılar keyiflerine.
- 35 Tanrıyı ululamak için
şükür havası söylendi yüksek sesle.
Ardından bastırdı kalabalık birbirini ileriye doğru,
Bir daha kolay kolay görülemeyecek
bir görkemli törenle
Atlı Bey'ler geleneğince
gençlerin kılıç kuşandırılacağı yere.
- 36 Seğirtti gençler hemen
Siegmund'un ahırları önündeki avluya,
Orada pek çok eyerli at buldular;
o yerde yapıldı bir Atlı Bey'ler oyunu*.
Öyle patırtı oldu ki
çınladı sarayın içi dışı,
Gözüpek yiğitler güçlü naralarını attıkça.

* Bir zırhlı atlının, at üzerinde dörtlü gelen diğer zırhlı atlıya karşı kendisi de dörtlü at sürmesi ve bunlardan birinin, tek mızrak vuruşuyla, diğerini yere düşürmesi oyunu; ata binmekte ve mızrağı kullanmakta üstünlüğünü kanıtlama yarışması. (Ç. n.)

- 37 Genci yaşlısı at sürüp çarpıştı birbiriyle.
 Yaman ses çıkarıyordu zırha çarpıp kırılan uzun mızraklar;
 Uçuşan kıvılcımlar gidiyordu sarayın içine dek,
 Öylesine ateşli kullanıyordu nice yiğit el, silâhlarını.
- 38 Ev sahibi Han, “Artık bitsin” buyurdu;
 alınıp götürüldü binilen atlar.
 Oyun alanına saçılmıştı
 nice sağlam kalkanın
 parçalanmış kabartma süsleri,
 Ya da ışıltılı kalkanlardan kopmuş nice mücevher;
 Otlara sıçratmıştı bunları
 güçlü mızrak vuruşları.
- 39 Sonra yürüdü Han’ın konukları,
 oturdular buyur edildikleri koltuklara.
 Yorgunluklarını attırdı onlara
 sunulan nice güzelim yemek,
 Bardaklara doldurulup doldurulup
 getirilen en âlâsından şarap.
 Bol bol ağırlandı hem yabancılar hem tanıdıklar.
- 40 Yine de –gün boyunca eğlendikleri hâlde–
 Durup dinlenmedi
 yolculuk edip gelenlerin hepsi;
 Kimi tamah edip orada alacakları zengin armağanlara
 Övgüler yağdırıp durdular,
 sanki yaldızlandı bu övgülerle
 Siegmund’un tüm ülkesi.
- 41 Han, buyurdu genç Siegfried’e
 vaktiyle böyle zamanda kendisinin yaptığıınca
 Araziler, hisarlar bağışlamasını eşine dostuna.
 O da çok cömert davrandı kılıç yoldaşlarına,
 Öyle ki
 pek şen çıktılar hepsi
 ülkelerine dönüş yolculuğuna.

- 42 Kutlamalar süregitti yedinci güne kadar.
 Varsıl Sieglind
 –yaşı nedeniyle kendine düştüğü üzere–
 Siegfried dağıtsın diye
 bol bol kızıl altını çıkardı gözden;
 Çünkü iyi bilirdi
 onu halka çok sevdirmenin yolunu yöntemini.
- 43 Yoksul yolcu denecek pek az kişi kaldı orada;
 Binek atlarını, giysileri saçıp savurdu Siegfried’in eli,
 Sanki yaşayacak tek günleri kalmış gibi
 hızlı hızlı.
 Saraylarda görülmedi hiç bundan büyük cömertlik.
- 44 Şanla şerefle son buldu kutlamalar.
 Duyuldu sonradan, güçlü Bey’lerin
 “Biz bu genç adamın buyruğuna
 seve seve girerdik” dedikleri;
 Ama yakışıklı Siegfried uymadı bu isteklere.
- 45 Siegmund ile Sieglind’in her ikisi yaşadıkça
 Onların sevgili oğlu istemedi taç giymeyi.
 Yine de ülkede tüm erk’i eline alıp
 egemen olmaktan durmadı geri,
 Çünkü bu gözüpek, giysileri süslü yiğit
 savmak isterdi yurduna gelebilecek kötülükleri.
- 46 Kimsenin kınayacağı bir hâli olmadı onun,
 eline kılıç almasından sonra;
 Durup dinlenmek bilmiyordu bu övülesi yiğit.
 Yabancı Han’ların ülkesinde bile
 hep anımsanmak üzere nam salan
 Güçlü eli aramazdı
 kılıçlı çatışmadan başka şeyi.

- 51 Sezmişti yakınlarından, bağımlılarından birçoğu
Onun kalıcı bir sevdaya eğilimini;
Öğütlediler ona, kendine denk birini seçmesini.
Ol dem söyledi Siegfried
“Ben, Burgund’lar ülkesinin
soylu kızı Kriemhild’i alacağım” diye;
- 52 “Benzersiz güzelliği kulağıma dek geldi benim.
Onun güzelliğinin gücüne erişemez
hiçbir Han’lar Hanı’nın gücü.
En güçlü Han’lar Hanı, kendine eş arasa
Bu soylu Han kızına sevdalanmak
pek âlâ yakıştırdı ona.”
- 53 Konu erişti Siegmund Han’ın bilgisine;
Saray halkı bundan söz edip duruyordu çünkü.
Böylece öğrendi oğlunun aklından geçeni,
Çok canı sıkıldı onun bu soylu kızı almak istemesine.
- 54 Ana, soylu Sieglind de duydu işi;
Oğlunun başına bir iş gelecek diye pek tasalandı,
Gunther’le Bey’lerinden kötülük bekliyordu çünkü.
Çabaladılar
yiğidi vazgeçirmeye tasarladığından.
- 55 O zaman yanıt verdi güçlü Siegfried:
“Çok sevgili babacığım,
Yüreğimin içinde sevgisi yeşeren
kızı alamazsam
Eksik olsun bana tüm kadınların sevdası,
hiçbirini istemem.”
Kim ne dediyse şaşmadı bildiğinden.

- 56 “Sen böylesine kararlıysan,”
dedi babası o zaman,
“Senin isteğın bana içten mutluluk verir.
Amacına ulaşman için yardım ederim sana
elimden geldiğince.
Ama unutma ki Gunther’in nice gözüpek adamı vardır;
- 57 Zaten, buyruğunda onun
olmasaydı bile soylu Hagen’dan başkası,
Bu kişinin taşkınlıkları sebebine
pek dikkatli olmak gerekir
o saraya giderken.
İşte onun için
sonunda üzüleceğiz diyedir korkum;
Öylesine sözler ediliyor her yerde
bu bahadır hakkında.”
- 58 “Bu hâllerden bize ne?” diye sordu Siegfried.
“Ondan dostça istemekle alamadığımı
Kendi gücüyle alabilir bileğim;
Halkını, ülkesini bile alırım onun elinden,
buna güvenirim.”
- 59 “Konuşman acı veriyor bana” dedi Siegmund Han.
“Çünkü böyle bir söz ettiğın duyulursa Ren boyunda,
Kesinkes varamazsın o ülkeye at sırtında.
Çok eskiden tanırım Gunther’le Gernot’u.
- 60 Zorbalıkla onlardan kız alamaz hiç kimse.”
Böyle dedi Siegmund Han.
“Bunu öğrendim sağlam yerden;
Ama yine de istersen oraya yiğit yoldaşlarınla at sürmeyi
Sefer var diye haber salalım en iyi dostlarımıza.”

- 61 Bunun üzerine Siegfried
 “Hiç de istediğim yok öyle birşeyi” dedi.
 “Savaşa gider gibi
 Ren boyuna atlılar birliğiyle gitmeyi.
 Beni çok üzerdi ancak
 O güzeller güzeli kızı
 böyle zorlamayla almak.
- 62 Bu yüzden, onu elde etmeliyim ben, ben olarak.
 Yalnız on iki yoldaşla gideceğim
 Gunther Han’ın yurduna;
 Han babam, bunun için
 yardımcı olmalısın bana.”
 O zaman
 yanında gidecek yiğitlere
 hem kültrenge hem alacalı kumaşlar,
 giysiler verildi.
- 63 Bu olan bitenleri öğrendi anası Sieglind;
 Sevgili oğlu için kaygılanmaya başladı.
 Gunther Han’ın Bey’lerinden pek çekiniyordu,
 Soylu Hanım Sultan, bu yüzden çok ağladı.
- 64 O zaman, geldi Bey Siegfried, anasını gördüğü yere,
 Yanaştı yanına, hoşlukla dedi ona:
 “Benim için ağlaman gereksiz, Hanım Anam.
 Hiçbir yigitten korkmaksızın yaşarım ben, inan buna.
- 65 Ancak, Burgund’lar yurduna gidiş yolculuğum için
 Yardım isterim senden;
 Benimle yoldaşlarıma,
 başı dik yiğitlere yakışır türden
 Giysiler sağlarsan
 minnet bağlarım sana yürekten.”

- 66 “Aklına koyduğundan caymadığına göre”
dedi Sieglind Hatun,
“Yolculuğunda yardım edeceğim sana, biricik oğlum;
Bugüne dek bir Atlı Bey’in giydiği
giysilerin en iyilerini
Sağlayacağım sana ve yoldaşlarına;
giysi yönünden tam olmalı donanımınız.”
- 67 Eğildi onun önünde edeple, gözüpek yiğit,
Dedi, “Gidiş yolculuğumda yanıma
almıyorum on iki yoldaştan başka kimseyi;
Onların görünüşü görkemli olmalı.
Pek merak ediyorum, bu Kriemhild işi nasıl gidecek diye.”
- 68 Böylece oturdu gece gündüz iş başına güzel hanımlar,
Pek olmadı içlerinden birinin
azıcık dinlenelim dediği,
Tâ Siegfried takımının giysi donanımını
tamam edesiye dek.
O ise sürdürdü kulak asmamayı hiç kimseye
yola çıkıp çıkmamak konusunda.
- 69 Babası ona bezek olsun diye
verdi bir Atlı Bey giysisi,
Onu giyecekti, Burgund’lar yurduna at sırtında giderken.
Verdi zaten hazırda duran ışıltı saçıcı zırh gömleğini,
Sağlam tolgasını;
verdi yoldaşlarına da güzel, geniş kalkanlarını.
- 70 Böylece geldi çattı yola çıkma zamanı;
Herkes kaygılanmaya başladı
nasıl gidecek bunların işleri diye,
Yurtlarına geri dönebilecekler mi diye.
Sonunda yüklendi atlara yiğitlerin silâhları, giysileri.

- 71 Pek güzeldi atlar; kızıl altın rengindeydi eyer donanımları.
Biri var idiyse
Siegfried ile yoldaşlarından daha çok
göğsü kabaran,
Haksızdı öyle kabarmasında.
Sonunda, destur istedi, ayrılıp Worms yoluna gitmek için
at sırtında.
- 72 İçleri yaşlı, destur verdiler Han ile Hatun.
O, sevgi dolu sözlerle teselli etti onları,
Dedi, “Benim sebebime tasalanmayın sakın,
Benim canım yönünden korkunuz hiç olmasın.”
- 73 Yas бүрүдү Bey’leri, ayrılırken bu yiğitler;
ağladı genç hanımların nicesi.
Bana kalırsa, doğmuştu içlerine
Bunca dostları ölecek diye.
Yerindeydi içlerinin yanması, boşuna değildi.
- 74 Yedinci gün sabahında
Worms’da, ırmağın kumlu kıyısında
Atla gitmekteydi artık yiğitler.
Tüm giysileri
Kızıl altın rengindeydi; bezemeliydi eyer donanımları.
Bey Siegfried’in takımında
atlar yürüyordu düzenle.
- 75 Yepyenyidi kalkanları, hem sağlam hem de geniş;
Işıldıyordu tolğaları, yanındakilerle
Siegfried atını sürerken Gunther Han’ın ülkesinde
saraya doğru.
Hiçbir yiğidin üzerinde görülmemişti
böylesine görkemli giysiler.

- 76 Kılıçların ucu uzanıyordu mahmuzlara dek.
Ucu pek sivri mızraklar taşıyordu bu seçkin Atlı Bey'ler;
Siegfried'inkinin ucu en az iki karış genişlikteydi;
Yanları öylesine keskindi ki
pek öldürücüydü çatışmada.
- 77 Tutmaktaydı elleri kızıl altın renkli dizginleri,
Atlarında ipekten koşum göğüslüğü vardı
öyle geldiler oraya.
Her yerdeki halk seyretmeye başladı onları,
Gunther'in adamlarından birçoğu
koştular onları karşılamaya.
- 78 Kimi Atlı Bey, kimi hizmetkâr
Gözüpek yiğitler karşılayıcı çıktı onlara,
yakışık alacağı üzere;
Hoşgeldin dediler konuklara
kendi Han'larının ülkesinde;
Tuttular atlarını, yüklendiler kalkanlarını.
- 79 Alıp götüreceklerdi atları, ahıra koymak için.
Ol dem konuştu güçlü Siegfried, dedi:
"Hele dursun atlar biraz daha bizimle;
Niyetim bu, az sonra gideceğiz buradan.
- 80 Kalkanlarımız da götürülmesin başka yere.
Kim söyleyecek bana, nerede bulurum Han'ı,
Burgund ilinin varıl Gunther'ini?"
Bilen birisi çıktı, söyledi onun yerini:
- 81 "Han'ı bulmak istersen, kolaydır bu iş.
Gördüm onu büyük salonda,
Atlı Bey'leriyle birlikteydi. Oraya gidersen
Han'ın yanı sıra
nice seçkin kişiyi de bulacaksın orada."

- 82 O arada duyurulmuştu Han'a da
 Sarayı avlusuna
 bir yiğit atlılar takımının geldiği,
 İnce zırh gömlekleri ve görkemli urbalar
 giyinmiş olarak;
 Ama Burgund ilinde tanıyan yoktu onları.
- 83 Çok merak etti Han
 böylesine ışıltılı giysilere bürünmüş
 Böylesine güzel
 hem yeni hem de geniş
 kalkanları olan
 Bu görkemli Bey'lerin nereden geldiğini;
 Kimse söyleyemedi,
 Gunther Han'ın sıkıldı canı.
- 84 Sonunda yanıt geldi bir Bey'den,
 Ortwein'dı onun adı,
 Hem güçlü hem de yiğit diye nam salmıştı:
 "Mademki tanımıyoruz hiçbirini,
 çağıralım yanımıza
 Dayım Hagen'ı, bir görsün bakalım onları.
- 85 O tanır nice devleti, nice yabancı ülkeyi,
 Onları tanıyabilirse, bildirir bize."
 Hagen'ı çağırttı Han, adamlarıyla gelsin diye;
 O da saygıyla geldi saraya, çıktı Han'ın önüne.
- 86 Han'dan, buyruğu nedir diye sordu Hagen.
 "Yabancı Bey'ler geldi, Hagen, buraya, ülkemize;
 Kimse tanımıyor onları, şuradan bak hele,
 Yabancı ülkede görmüşlüğü var mı birini,
 sonra da söyle bize."

- 87 “Buyruğun baş üstüne” dedi Hagen, baktı pencereden,
 İnceleyen gözlerini konuklara çevirdi,
 Çok beğendi donanımlarını, urbalarını;
 Ama hepsi
 Burgund ilinde birer yabancıydılar ona da.
- 88 Dedi ki, “Her nereden gelmişlerse
 bu yiğitler Ren boyuna,
 Ya Han oğullarıdır ya da Han elçileri.
 Atları öylesine güzel,
 öylesine iyi dikimli ki üstlerindeki urbalar!
 Nereden gelirler bilmem,
 ama belli ki
 pek yürekli yiğitlerdir bunlar.”
- 89 Böyle dedi Hagen. “Diyebileceğim bu kadar.
 Ben hiç görmedim Siegfried’i bugüne dek;
 Ama sezgim söyler ki, görünüşe bakılırsa
 Odur önümüzde böylesine gösterişli duran yiğit.
- 90 Bir destanı taşıyor o buraya, ülkemize:
 Onun eli gözüpek Nibelung’ların canını almıştır
 Varsıl Han oğulları Schilbung ile Nibelung’un;
 Güçlü kol vuruşlarıyla
 ne mucizeler yaratmıştır.
- 91 Bu yiğit tek başına at sürerken
 –Öyle anlattılar bana– gelmiş bir dağ eteğine,
 Nibelung’lar* hazinesinin yanında
 nice bahadırla karşılaşmış,
 Tanımıyormuş hiçbirini
 sonradan onlar kendilerini tanıtanı dek.

* Hazineyi bulan Nibelung Han’dır; oğulları Nibelung’lar, yani Nibelung oğulları, Schilbung ile (babasının adaşı) Nibelung’dur. (Ç. n.)

- 92 Hazineyi Nibelung Han
 kendi çıkarmış imiş
 bir yüce dağdaki mağaradan.
 Şimdi dinleyin şaşılacak işi,
 Onu nasıl bölüşmek istediğini Nibelung'ların.
 Bölüşme tartışmasını görmüş yiğit Siegfried,
 meraka düşmüş ne oluyor diye.
- 93 İyice yaklaşmış onlara; onlar görmüşler yiğidi,
 Yiğit de görmüş onları yakından.
 İçlerinden biri demiş o zaman:
 “Bakın güçlü Siegfried geliyor,
 Alçak Ülke’li yiğit*”;
 Varmış yanlarına ama
 çok tuhaf şeylerle karşılaşmış.
- 94 Yiğidi iyi karşılamış Schilbung ile Nibelung.
 Ağız birliğiyle dilemiş bu soylu genç Han oğulları
 Gözüpek bahadırdan,
 hazineyi bizim aramızda bölüştür diye.
 O kadar uzun boylu direnmişler ki bu dilekte,
 o da söz vermiş, peki yaparım demiş.
- 95 Duyduğumuza göre
 o kadar çok sayıda değerli taş görmüş ki
 Yüz kağı bile taşıyamazmış onları;
 Bunların yanı sıra
 daha bile çokmuş
 Nibelung ilinin kızıl altınları.
 İşte bunların tümünü
 ikiye bölmek düşüyormuş
 gözüpek Siegfried’in eline.

* Siegfried’in baba ocağı, Alçak Ülke (Niederland, Hollanda) kenti Santen, şimdi Almanya-Hollanda sınırından pek az içeride, Almanya ülkesinde, Ren (Rhein) ırmağı batı kıyısında bulunan Xanten’dır. Gunther Han’ın, dolayısıyla onun kız-kardeşi Kriemhild’in baba ocağı Worms kenti ise ondan kuş uçuşu 200 km. kadar güney-güneydoğu ilerde, yine Ren ırmağı batı kıyısındadır (Mainz ile Heidelberg arasında orta yerde). (Ç. n.)

- 96 Vermişler ona Nibelung Han'ın kılıcını,
 emeğinin ödülü olarak.
 Ama gözüpek yigide düşen
 bölüştürme hizmeti pek kötü yürümüş;
 Bir türlü getirememiş işin sonunu,
 gözüpek bahadır.
 Pek içermiş buna ötekiler,
 saldırmışlar yigidin üzerine.
- 97 Yüzüstü bırakmış o da hazineyi bölüştürme işini
 ister istemez.
 İki Han oğlunun nice adamı
 seğirtmişler kılıç kavgasına,
 O da babalarının Balmung denen kılıcıyla
 Almış onların elinden
 hem hazineyi hem de Nibelung Han ilini.
- 98 Han oğullarının gözüpek yoldaşları
 on iki kişi imişler;
 Güçlüymüşler hepsi de, birer dev gibi,
 ama ne işe yaramış bu?
 Hepsini haklamış, gazaba gelen Siegfried'in güçlü eli;
 Ardından da boyun eğdirmiş
 Nibelung'lar ilinin
 yedi yüz Atlı Bey'ine
- 99 Balmung denen o âlâ kılıcıyla.
 Kılıçtan ve gözüpek bahadırdan
 Gözleri yılmış nice genç Bey'in,
 Kendine bağlamış, tüm hisarlarıyla ülkeyi.

- 100 O arada, varsıl Han'ların
her ikisini vurmuş öldürmüş.
Bunun üzerine
bir büyük tehlike olmuş ona orada Alberich,
Efendilerinin öcünü
kendi eliyle hemen almak
isteğine kapıldığı için
Siegfried'in büyük gücünü tanımadan önce.
- 101 Gerçekten, erk'i çok cüce baş edememiş onunla;
Azgın aslanlar gibi dalmışlar mağaradan içeriye,
Orada almış Alberich'ten
kişiyi görünmez eden hırkayı.
Böylece Siegfried, gözüpek bahadır,
sahibi olmuş hazinenin.
- 102 Orada çarpışmaya kalkışanların tümü
yere serilmiş imiş, canından yoksun.
Hazineyi hemen mağaradan indirip taşıtmış
Daha önce Nibelung'ların adamları
onu nereden alıp getirmiş idiyse oraya.
Erk'i çok Alberich'i haznedarlığa atamış.
- 103 Ona bağlılık andı vermesi gerekmiş Alberich'in;
bağımlı Atlı Bey'i olmuş, hizmetine girmiş.
Her bakımdan da bağlılıkla etmiş hizmetini.”
Dedi ki Troneck'li Hagen: “Yaptığı iş böylesineydi,
Şimdiye dek hiçbir bahadır
erk kazanmadı bu kadar.
- 104 Bir söylence daha var,
iyi bilirim o söylenceyi.
Kılıç vurup öldürmüştür bir canavarı da, bu yiğidin eli.
Sonra yıkandı o canavarın kanı içinde;
Öylesine sertleşti ki bahadırın derisi
hiçbir silâh işlemez o deriye.

- 105 Şimdi biz
 bu bahadırı öyle karşılamalıyız ki,
 Sakın ola onun güçlü öfkesini yöneltmeyelim kendimize.
 Bir güçlü atılganlığı vardır, hoşça tutmalı onu;
 Bugüne dek pek çok mucize becermiştir
 gücünü kullanmakla.”
- 106 Bunların üzerine
 şöyle dedi varsıl Han: “Doğru söylersin.
 Bir bakın hele,
 çatışma olursa korkusundan
 nasıl uzak, yiğitçe
 Duruyorlar, onunla bahadır yoldaşları,
 gözüpeklikleri hayranlık veren er’ler.
 Haydi inelim aşağıya, karşılayalım onları.”
- 107 “Yakışık alır bunu yapmanız” dedi Hagen,
 “Onurlandırmaya değer kişidir o,
 Aslı nesli yücedir, varsıl bir Han’ın oğludur,
 Pek heybetli duruyor orada;
 Tanrı biliyor ya, bana öyle gelir ki
 Onu at sırtında buraya getiren,
 hiç de olmasa gerek, pek ufacık bir neden.”
- 108 Bunun üzerine konuştu ülkenin Hanı,
 “Hoşgelmiş olsun, başımızın üstüne!
 Gözüpektir, soyludur, duymuş idim bunları;
 Burgund ilinde de yararlansa gerek bu erdemlerinden.”
 Böylece yürüdü Gunther Han,
 gitti Siegfried’i karşılamaya.
- 109 Han ile Atlı Bey’leri
 hoşgeldin dediler konuğa,
 O da kusursuz ağırlanmakla başladı konaklamasına;
 Gözüpek bahadır baş eğip teşekkür etti onlara,
 Kendi yiğitlerinin önünde durdu edeple.

- 110 “Merak ettim,”
 diye soru yöneltti Han, konuğuna,
 “Nereden çıktın geldin ülkemize, soylu Siegfried,
 Ne dilersin Ren boyunda Worms’a gelmekle?”
 O zaman dedi konuğu, Han’a:
 “Bunu saklamayacağım sizden.
- 111 Babamın ülkesinde bir söylence geldi kulağıma;
 Bir Han’ın edinebileceği en yiğit savaşçılar
 burada, sizin yanınızda imiş.
 İkide bir işittim durdum bunu;
 onlarla tanışmak için geldim buraya.
- 112 Beri yandan, sizin kendinizde bir yiğitlik varmış ki
 –öyle duydum–
 Şimdiye dek görülmemiş, en gözüpek Han’da bile.
 Tüm çevre ülkelerde, herkesin dilindeydi bu,
 Rahat edemeyecektim sizi kendim tanıyana dek.
- 113 Ben de bir Atlı Bey’im,
 taç giyeceğim günü gelince.
 Ama isterim ki,
 kendi ülkemi,
 egemenliğimdeki halkı
 Kendim edinmiş olayım, bileğimin gücüyle;
 Şanıımı da koydum başımı da, bu yola.
- 114 Gerçekten yiğit misiniz o kadar, dillerde gezdiği gibi,
 Soracak değilim onu, orasına yok aldırdığım;
 Neyiniz varsa alacağım elinizden,
 Ülkeyi, hisarları; hepsi girecek egemenliğime.”
- 115 Şaşıtı kaldı Han da, çevresindeki adamları da,
 Duyunca yiğidin istediğini,
 Onun elinden ülkesini almaya niyetlendiğini.
 Atlı Bey’leri de duydular bunları,
 öfke bürüdü yüreklerini.

- 116 “Ne yaptım da hak ettim ben bunu?”
 diye sordu yiğit Gunther,
 “Babamın yıllar yılı
 şarla şerefle elinde tuttuğunu
 Neden birinin gücü sebebine yitirecekmişiz?
 Eğer göz yumarsak buna, demek olur ki
 Atlı Bey’lik san’atında hiç imişiz.”
- 117 “Dönmeyeceğim tuttuğum yoldan”, dedi korkusuz
 bahadır.
 “Beni yenip elinde tutamazsan ülkeni,
 Egemenlik sürerim, hem orada hem de ata yurumda;
 Ama senin olur benim ülkem de
 eğer alt edersen beni.
- 118 Senin ülkenle benimki, eşit durumda oluyor;
 İkimizden hangisi ötekini yenerse,
 Efendisi o olsun, hem ülkelerin hem de halklarının.”
 Yalnız Bey Gernot buldu
 buna çabucak yetiştirilecek yanıtı.
- 119 “Uymayız biz böyle bir öneriye” dedi.
 “Bir savaşçı yiğidin elleriyle
 ötekinin öldürülmesi yolundan
 zorbalıkla mülk edinmeyi istemeyiz.
 Yeterince zengin kendi ülkemiz;
 hizmet sunuyor onu hakça edinmiş Bey’lerine,
 Ülkeyi daha iyi yönetecek de olamaz
 bizden başka bir kimse.”
- 120 Zorlu öfke içinde
 dikiliyordu Han’ın dostları,
 Metz Beyi Ortwein da aralarındaydı;
 Şöyle dedi: “Bu çözüm önerisi acı doldurdu yüreğime,
 Size karşı Han’ım, haksız yere
 meydan okudu Siegfried.

- 121 Sizinle kardeşleriniz, yoksun olsaydınız korumadan,
Ya da getirmiş olsaydı kendi,
yanı sıra bir büyük Han ordusu,
Sanırım ki pek haklı olurdum karşısına çıkmakla
Bu yiğit adam fazla ileriye gitti diye.”
- 122 Çok öfkелendi bu sözlere, Alçak Ülke’den gelen yiğit:
“Bana karşı elini kaldırmaya kalkışmayasın;
Ben koskoca bir Han’ım, sen ise
bir Han adamısın.
Töreye uymaz benim gibi biriyle senin çarpışman.”
- 123 O zaman seslendi kılıklı erlere
Metz Beyi Ortwein, ateşli bir çağrıyla,
Göstermek istiyordu ele güne
Troneck’li Hagen’ın gerçekten yeğeni
olduğunu;
Çünkü Hagen’ın bunca zaman
hiç sesi çıkmadı diye
pek bozulmuştu Han.
Ama o sırada işe karıştı Gernot,
gözüpek, savaşa her dem hazır yiğit.
- 124 Dedi, Ortwein’a: “Gazaplı sözlerine son ver hele!
Daha hiçbir kötülüğü dokunmadı bize, Bey Siegfried’in.
Öğüdüm olsun, bu işi iyi yola çevirelim,
Onu da kazanalım dost diye. Bu olur şerefli çözüm.”
- 125 Yanıtladı bunu Hagen: “Dokunsa gerek, hem bize
Hem de bütün öteki Atlı Bey’lere,
onun böyle at sırtında
Ren kıyısına gelmiş olması, çatışıp dövüşmek için.
Yapmamalıydı böyle birşeyi;
ülkemin Han’larından
hiç kötülük gelmemişti ona.”

- 126 Derken konuştu Siegfried, gücü yaman yiğit:
 “Sözlerim ters geldiyse sana, Bey Hagen,
 Bilesin ki ben o sözlerle
 Belirtmek istedim, egemenliğin
 benim ellerimde olacağını Burgund ilinde.”
- 127 “Karşı çıkacağım ben de buna” dedi Gernot.
 Bir yandan da buyurdu tüm adamlarına,
 Siegfried’i kızdıracak ters bir söz söylemeyin diye.
 O sırada Siegfried’in de aklına düşüverdi güzeller güzeli
 kız.
- 128 “Yakışık alır mı çarpışmamız?” diye sürdürdü Gernot
 sözünü.
 “Bu çarpışmada nice yiğitler ölecek,
 oysa bir şan kazanmayacağız fazladan;
 Nice çatışmalara girdik şimdiye dek.”
 Yanıt verdi buna Siegfried, Sigmund Han’ın oğlu.
- 129 “Ne bekler Hagen ile Ortwein,
 Niçin geri dururlar dövüşmekten, yoldaşlarıyla birlikte,
 Nice kalabalık yoldaşları da varken ülkede?”
 Onlarsa vermedi yanıt; çünkü öyle buyurmuştu Gernot.
- 130 Konuştu bu sırada Giseler*,
 erginlik eşiğindeki Han oğlu:
 “Hoşgelmişsiniz ülkemize, sen de, savaşçı yoldaşların da.
 Seni ağırlamaktan onur duyacağız,
 hem ben hem de hısımlarım.”
 Seslenildi uşaklara, Gunther Han’ın şarabından
 konuklara sunulsun diye.
- 131 Sözü aldı o zaman, ülkenin Han’ı:
 “Seninkilerle birleştirelim
 şanla şerefle
 her neyimiz varsa;

* Gunther Han’ın en küçük kardeşi. Bkz. s. 19. (Ç. n.)

- Canımızda malımızda paydaş olalım seninle.”
 Yatıştı biraz, Bey Siegfried, bu sözleri duyunca.
- 132 Buyruk verildi uşaklara,
 onların tüm donanımını
 alıp dolaba koysunlar diye.
 Yatacak yer gösterildi hepsine,
 elde olanın en iyisinden,
 Siegfried’in tüm yoldaşları rahat ettirildiler iyice.
 Artık Burgund ilinin baş tacı oldu konuk.
- 133 Pek baş üstünde tuttular onu artık, günler boyunca.
 Benim anlatabileceğimden
 bin kat daha fazlaydı aslında
 ona gösterilen saygı.
 Gücü nedeniyle hak da etmişti bunu,
 orasını iyi bilesiniz;
 Yoksa, ona karşı kin besleyen
 pek az kişi vardı eni konu.
- 134 Han’larla adamları
 düşkün idiler hoşça dem geçirmeye
 er uğraşlarıyla.
 Ne yapmaya girişseler o yapardı en iyisini,
 Kimse olamazdı hiçbir işte ondan üstün,
 öylesine büyüktü gücü.
 Uzağa taş atmak mı, mızrak fırlatmak mı,
 hep oydu birinci.
- 135 Saraylar geleneğince, hanımların önünde
 Yiğit Atlı Bey’lerin yarışmaları yapılırken de
 Doyum olmazdı seyretmeye, Alçak Ülke’den gelmiş
 Bey’i;
 Çünkü ruh yüceliği vermişti ona, içindeki büyük sevgi.
- 136 O saraya gelince
 hemen soruyordu güzel hanımlar,
 Böylesine başı dik bakan bu yabancı yiğit kimdir diye.

- “Boyu bosu ne kadar şahane,
giysileri nasıl da zengin işi!”
Birçoğu diyordu ki, “Alçak Ülke’nin Han’ı olmalı bu.”
- 137 Ne işe girişilecekse yarışmalarda, hazırdı ona.
Sevilesi bir genç kıza kaptırmıştı gönlünü
Yalnız onaydı sevgisi, onu hiç görmediği hâlde.
Oysa bu kız da kulaktan âşık olmuştu ona,
sırdaşlarına söz etmekteydi ondan
sevgiyle, bağlılıkla.
- 138 Saray avlusunda gençler
–Bey’ler ya da erler–
Ne zaman Atlı Bey oyunlarına girişseler
Pencereden merakla bakardı Kriemhild,
o yüce Han kızı;
Başka bir uğraşı gerekmezdi ona, böyle zamanlarda.
- 139 Siegfried de bilseydi
yüreğindeki kızın
kendisini seyretmekte olduğunu
Ne büyük mutluluk duyardı bundan!
Hele bir de kendisi onu görebilseydi, inanırım ki
Daha büyük bir mutluluk olamazdı onun için
bu dünyada.
- 140 Soylu Bey’lerle birlikte avluda dururken o
Şimdi de ülkede yapıldığı üzere, eğlenti oyunlarında,
Öyle sevilesi görünüyordu ki Sieglind’in oğlu,
Nice kadın gönlünde pek derinden yer etti.
- 141 O da düşünürdü zaman zaman: “Ne etsem de
Şu soylu genç kıızı kendi gözümle görsem,
Niceden beri gönlümün sevdiğini?
Yabancıyız hâlâ birbirimize,
bu pek kahrediyor beni.”

- 142 Her ne zaman, erk'i çok Han'lar
 at sırtında ülkeyi gezmeye çıksa
 Atlı Bey'ler mutlaka yanlarında olurdu.
 Onların arasında Siegfried de bulunurdu;
 bu ise üzerdi saraydaki hanımları.
 Yiğidin kendisi de üzülürdü,
 çok sevdiğinden ayrı düşecek diye.
- 143 Böylece kaldı o, Han'ların yanında,
 –Kuşkusuz burası–
 bir tam yıl boyunca, Gunther Han'ın yurdunda.
 Tüm bu sürede hiç görmedi sevdiğini,
 Önce içine sevgi dolduran,
 ama sonra bir yandan da
 çok acılar çektiren kızı.

Dördüncü Bölüm

SIEGFRIED, SAKSON'LARLA
 NASIL SAVAŞTI

- 144 O sırada ulaklar
 haber getirdi yabancı illerden
 Gunther Han'ın yurduna.
 İçleri kin dolu,
 tanıdık olmayan Bey'ler
 Yollamıştı onları çok uzaklardan.
 Dinleyince ulakların iletisini,
 tasa бүrүdү herkesin yүreğini.

- 145 O Bey'lerin adını diyeyim size:
 Lüdeger'di biri, Sakson ilinden,
 erk'i çok, yüce bir Han;
 Bir de Dan'lar ilinin* Han'ı Lüdegast.
 Ayrıca dostları vardı, onlara her çeşit desteği sağlayan.
- 146 Düşmanların gönderdiği ulaklar
 Varınca Burgund iline
 Soruldu bu yabancılar takımına,
 ne istersiniz diye;
 Sonra hemen götürüldü bunlar, saraya,
 Han'ın bulunduğu yere.
- 147 Ol dem konuştu Gunther Han:
 "Hoşgelmişsiniz bana!
 Kim gönderdi sizi buraya, onu öğrenmedim henüz,
 Duymak isterim bunu" dedi Bey, kesti sözü.
 Yaman korku bürüdü ulakları,
 yavuz Gunther gazaba gelir diye.
- 148 "İzin ver, yüce Han,
 getirmekle görevlendirildiğimiz
 İletiyi sana aktarmamıza.
 Önce bildirelim bizi gönderen Bey'leri,
 Lüdegast ile Lüdeger'dir onlar,
 bu ülkeyi yakıp yıkmaktır niyetleri.
- 149 Sen kinlendirmişsin onları, inanabilirsin buna.
 Sana karşı yaman bir kin besliyor bu yiğitler.
 Hazırlıyorlar Ren kıyısına, Worms'a bir sefer;
 Hiç kuşkun olmasın ki
 nice bahadır onları izler.

* Danimarka'nın. (Ç. n.)

- 150 On iki hafta sonra çıkılacak sefer yürüyüşüne;
Hemen haber sal onlara, varsa sağlam dostların,
Gelsinler, hisarlarınla ülkeni savunmakta
sana yardım etsinler diye;
Gerçekten, nice süslü kalkanı
parça parça edecek düşmanların.
- 151 Ya da onlarla uzlaşmak istersen, bildir bunu,
Ki sokulmasın yakına onların güçlü ordusu;
Ren kıyısındaki Worms'a gelip
yürek derdi vermesin sana,
Yoksa canından olacak nice Atlı Bey,
buradaki çarpışmada.”
- 152 “Hele bekleyin biraz” dedi soylu Han.
“Bir düşünüp taşınayım.
Sonra kararımı bildireceğim size.
Olan biteni duyursam gerek, candan bağlı Bey’lerime;
İletmeliyim dostlarıma, böylesine önemli haberi.”
- 153 Han pek sıkılmıştı gelen iletiye,
Söylenenler aslında içine dokunmuştu pek.
Getirtti Hagen’i. Başkalarına da salındı haber.
Ayrıca çağırdı hemen Gernot’u, saraya gelsin diye.
- 154 En iyi adamlarından
ulaşılabilenler geldi önüne.
Konuştu Han:
“Ülkemiz yakılıp yıkılmak isteniyor
Güçlü bir ordu kalabalığıyla.
Elbette üzer insanı böyle bir iş!
Hiç kusuraumuz yokken, savaş açıldı bize karşı.”
- 155 “Biz de kılıçla savunuruz yurdumuzu” dedi Gernot.
“Ölür gider, kısmetinde ölüm olan;
Ölüm var diye geçmem, hiç mi hiç, onurumdan.
Bir hoşgeldin diyelim düşmanlarımıza.”

- 156 Sözü aldı güçlü Hagen:
 “Hoşuma gitmiyor böylesi;
 Olabildiğince yavuz kişilerdir Lüdegast ile Lüdeger;
 Oysa biz
 bunca kısa sürede
 ordu devşiremeyiz.”
 Böyle deyip, ekledi sözüne:
 “Bir de
 olanları söylesen gerek Siegfried’e.”
- 157 Buyruk verildi, ulaklar konuk edilsin kentte diye.
 Düşman olsalar da
 onları ağırlamakla iyi etti varsıl Gunther;
 El üstünde tuttu onları pek,
 Yardıma gelen dostlar sökün edene dek.
- 158 Yine de, içindeki tasa, çok sıkıntı veriyordu Han’a.
 Nereden bilsindi, eyleme hazır yiğit, onun başına geleni?
 Üzülerək gördü onun hâlini,
 Diledi, “Anlat bana, tasanın nedenini.”
- 159 “Herkesə anlatamam ben, içimdeki acıyı;
 Onu yüreğimde sır tutup, saklasam gerek.
 Gerçek dostlara yakınabilir ancak kişi
 kendi başına gelenden.”
 Bunu duyunca Siegfried,
 önce sarardı,
 sonra morardı hemen.
- 160 Han’a dedi: “Kabul et andiçmemi,
 Tüm tasalarını atmakta yardım edeceğim sana;
 Dostlara gereksinmen varsa, biri de ben olayım.
 Son günüm gelene dek, onurla
 and’ımı tutacağım.”

- 161 “Tanrı razı olsun senden, Siegfried Han!
İçime su serpti sözlerin.
Senin büyük gücünün bana hiç yardımını olamasa da,
Ettiğin nazik sözlerle sevinecek içim,
Ömrüm olursa, bir de mutlaka,
seni ödüllendireceğim.”
- 162 Neden tasalandığımı sana da duyurayım:
Gönderdiği haberi aldım düşmanlarımin,
Bir orduyla ülkeme akın edeceklermiş;
Bugüne dek etmedi, bize, Burgund ilinde
kimse böylesine iş.”
- 163 “Pek kulak asma bunlara” dedi ona Siegfried.
“Yatıştır biraz gönlündeki tasayı,
önerdiğimi yap:
Şan edindireyim sana,
hem de kazançlı çıkarayım seni sonunda,
Düşmanların giremeden senin yurduna.
- 164 Var olsun, ne çıkar, düşmanlarının ardında
Benim karşılayacağım otuz bin yiğit er,
Benimkilerin sayısı bin olsun, yeter;
onları güvenle verebilirsin
benim komutam altına.”
Dedi Gunther Han: “Hep çabalayacağım
bunun minnet borcunu ödemek için sana.”
- 165 “Öyleyse buyruk ver,
bin yiğit devşireyim seninkilerden;
Çünkü kendi adamlarım yalnız on iki kişi.
Bunlarla savunurum senin ülkeni;
Bağlılıkla hizmet edecektir hep sana
Siegfried’in eli.

- 166 Bunda yardımcı olsun bize, Hagen ile Ortwein,
 Dankwart ile Sindold, senin yiğit Bey'lerin;
 Gözüpek bahadır Volker da bizimle at binse!
 Sancağı o taşısın,
 bu işi ondan iyi yapamaz kimse.
- 167 Şimdi gönder ulakları,
 at binip dönsünler yurtlarına,
 Haber iletsinler kendi Han'larına
 ki
 bizi tez zamanda göreceklendir orada;
 Ve hep barış içinde kalacaktır bizim kendi ülkemiz!"
 Uydu ona Han,
 bu yolda buyruk iletti hısımlarına, adamlarına.
- 168 Böylece çağrıldı Lüdeger'in ulakları saraya,
 Öğrendiler artık yurtlarına döneceklerini,
 rahatladı içleri.
 Han'ların iyisi Gunther
 zengin armağanlar verdi onlara,
 Yol için kattı yanlarına koruyucu yiğitler,
 onlar da mutlu oldu yürekten.
- 169 "Şunu söyleyin" dedi Gunther, "benim düşmanlarıma:
 İyi ederler, sefere çıkmaktan vazgeçerlerse.
 Ama onlar yine
 üstüme gelerek
 ülkemi yakıp yıkmayı yeğlerse,
 Öfkeliendireceklerdir dostlarımı bu iki Han;
 öğreneceklerdir, başa belâ gelmesi
 ne demekmiş, o zaman."
- 170 Zengin armağanlar verildi ulakların eline,
 Varsıl Han buyurmuştu
 "Bunlardan bol bol verilsin onlara" diye.
 Lüdeger'in adamları, bunları almazlık edemedi;
 Ardından, yola çıkmak için destur istediler,
 pek keyifle, yola düzüldüler.

- 171 Ulaklar Dan iline varıp da
Lüdegast Han dinleyince onların sözlerini,
Ren boyundakilerin tutumunu öğrendi;
Umursamadılar onu diye, ölçüsüz öfkeleni.
- 172 Anlattılar, onların pek çok yiğidi olduğunu,
Gördük dediler, Gunther'in yanında
Alçak Ülke'den gelmiş Siegfried adlı yiğidi.
Kavradı bunun önemini Lüdegast,
iyice sıkıldı canı.
- 173 Bu haberleri alan Dan ilindekiler
Daha çok çabaladılar kendi yiğitlerini devşirmeye.
Böylece topladı Lüdegast Han yirmi bin bahadır,
Katılmaları için ordunun seferine.
- 174 O sırada Sakson ilinde de, Han Lüdeger
Topladı kırk bin er,
hatta fazlasını,
Bunlarla saldıracaktı Gunther Han'ın yurduna.
Beri yandan,
o ülkede de üç Han
- 175 Yeniden çağrı yapmışlardı
Burgund halkına ve gözüpek adamlarına
Gelip katılsınlar savaşacak orduya diye.
Herkes geldi koşa koşa, silâh donanmak için.
Çok tehlikelere yol açtı olan bitenler,
O yüzden ölecekti sonunda nice yiğitler.
- 176 Büründüler sefer donanımına. Gidiş başlayınca
Buyuruldu gözüpek Volker'a, sancağı taşıması
Worms kentinde Ren'i aştıkları sırada
Güçlü Hagen'a verildi, sefer düzeni komutası.

- 177 Onlarla at sürüyordu Sindold’la Hunold da,
Hak etmek istiyorlardı
varsıl Han’dan aldıkları altın paraları.
Hızlı Dankwart’la Ortwein da vardı orada,
İçten istemişlerdi onurlu görevlerle sefere katılmayı.
- 178 “Yüce Han, sen yerinde kal” demişti Siegfried,
“Çünkü Bey’lerin beni izleyecekler;
Göz kulak ol hanımlara, pek tut yüreğini;
Yaman savunacağım ben
hem mülkünü, hem şanını, senin için.
- 179 Gelip, Ren kıyısındaki Worms’a saldırmak isteyenlere
Engel olacağım kesinlikle, zararlı çıkacak onlar:
Akin edip yurtlarına, öylesine içlere uzanacağız ki
Küstahlıkları yas tutmaya dönüşecek çok geçmeden.”
- 180 Ren’i aştıktan sonra
yiğitlerin at sırtında geçmesi gerekti
Hessen ülkesinden,
Sakson iline varmak için. Çarpışma başladı hemen,
Talan edip yaktılar, perişan ettiler her yanı,
Tez duydu bunu, kahroldu
düşmanın iki Han’ı.
- 181 O güne dek daha büyük yas çökmemişti Sakson iline.
Sınır boyundaydılar artık; geri döndü hizmetkârlar.
Gücü yaman Siegfried, sordu Bey’lere:
“Kim olsa gerek
bu ülkede bizlere artçı komutanlığı edecek kişi?”
- 182 Dediler: “Yol boyunca korusun acemi erleri
Gözüpek İmrahor!* Pek hızlı bir Atlı Bey’dir o,
Böyle yaparsak
Lüdeger’in adamları daha az zarar verir bize.
Getirelim onunla Ortwein’i artçıların başına.”

* Dankwart. (Ç. n.)

- 183 “Ben de kendim çıkarım
 at sırtında keşif yapmaya” dedi yiğit Siegfried.
 “Gözüm açık duracak hep düşmana karşı,
 Tâ onların yerini sağlam saptayaşıya dek.”
 Sonra hemen silâh kuşandı Sieglind’in yakışıklı oğlu.
- 184 Keşif akınına çıkarken
 teslim etti orduyu, Hagen’a
 Ona yardımcı atadığı Gernot’a
 gözüpek bahadır.
 Ayrılıp daldı tek başına Sakson ilinin içlerine,
 Düşman hakkında sağlam bilgi edindi
 alınının akı ile.
- 185 Gördü düşman ordusunu
 mübalâğa kalabalık,
 orada sınır boyunda konaklamış.
 Kendi ordusuna göre sayısal çokluğu ezici;
 En az kırk bin idiler, belki daha bile çok.
 Gözü yılmaz bahadır
 sevindi bu orduyu görünce.
- 186 Düşman ordusunda da
 tepeden tırnağa savaş donanımlı bir yiğit
 Çıkmıştı ileri gözetleme nöbetine.
 Bey Siegfried gördü onu, o da gördü bahadırı,
 İkisi de başladı gazapla bakmaya birbirine.
- 187 Diyeyim size, kimdi elinde taşıdığı
 Işıltı saçan altın kalkanıyla nöbete çıkan:
 Ordusunu kollayan Lüdegast Han idi bu.
 Çok soylu yabancı, onun karşısında
 Bey’lere yaraşır gözüpeklik gösterdi,
 sürdü atını ona doğru.

- 188 Şimdi de Lüdegast Han
 hasım diye hedef edindi onu.
 Her ikisi mahmuzladı atlarının böğürlerini,
 Vurdu tüm gücüyle mızrağını, hasmının kalkanına.
 Sonuçta yüce Hakan düştü pek zor duruma.
- 189 Mahmuzlanan aygırlar
 yel gibi aldı götürdü bahadırları
 Tüm hızlarıyla, birbirine karşı.
 Dizgin çevirip yöneldi birbirine hemen, Bey'cesine
 Yaman güçlü erler,
 kılıçla sınanmaya girdiler.
- 190 Vurdu da vurdu Siegfried, cınlattı ovayı;
 Kılıcılar uçuştı hasmının tolgasından,
 Bir büyük yangın varmış gibi, hey hey!
 Öylesine güçlü çarpıştı,
 Alçak Ülke'den gelen Bey.
- 191 Karşılık verdi ona Lüdegast, nice yaman vuruşla,
 Her birinin gücü iz bıraktı ötekinin kalkanında.
 Lüdegast'ın otuz adamı patırtıyı duyup
 geldiler doludizgin,
 Ama onlar gelene dek
 Siegfried üstün çıkmıştı dövüşten.
- 192 Han'a indirdiği kılıç vuruşlarının
 -İyi cinsten olsa da- ince gövde zırhını delmekle açtığı
 üç derin yara
 yere sermişti hasmını.
 Enli kılıcın iki yanına bulaşmıştı
 yaralardan
 akan kan;
 Ve pes eyledi ol zaman,
 mahzun düşüp, Lüdegast Han.

- 193 “Bağışla canımı,” dedi, “sana vereyim ülkemi.”
Söyledi ona, kendisinin Lüdegast olduğunu.
O sırada geldi yanlarına onun yiğitleri;
görmüşlerdi olan biteni,
Keşif incelemesine çıkmış bu ikisi arasında
nelerin geçtiğini.
- 194 Tutsağını alıp götürürken oradan
saldırdı üstüne, onun otuz yığidi.
O zaman savundu Siegfried’in eli
Varsıl tutsağını, güçlü kılıç vuruşlarıyla;
Çok perişan etti onları bu sırada.
- 195 Sonunda seçkin bahadır Siegfried
otuzunu da yoksun etti canından,
Bir tanesi dışında; o kaçtı,
yeterince hızlı
koşabilmişti atı.
Haberini ilettiler olan bitenlerin
ovanın ortasında;
Zaten görünüyordu işin gerçeği
onun
kana bulanmış tolgasında.
- 196 Yasa büründürdü Dan ilinin savaşçılarını
Han’larının tutsak edildiğini öğrenmiş olmak.
Lüdeger, alınca haberi, düştü bir aşırı gazaba,
azdı kudurdu,
Olup bitenler
içine oturdu.
- 197 O sırada getirildi varsıl Lüdegast
Siegfried’in zoruyla, onun yoldaşları içine;
Orada yigit Hagen’a teslim edildi.
O da öğrenince olanları,
içten sevindi.

- 198 Buyruk verdi Burgund'lara, bölük bayrakları açılsın diye,
 Şöyle dedi Siegfried: "Gün batımına dek
 Çok işler yapacağız daha, burada;
 bu can tende kalırsa
 Nice yiğidin eşi Sakson ilinde dulluğa düşecek,
 bürünecek kara yas'a.
- 199 Ren boyunun yiğitleri! Bilesiniz
 Sizi Lüdeger ordusunun yanına dek
 götürebilirim dosdoğru;
 Orada nice savaşçının tolgalı başını
 uçuracak bizim bahadırların kolu
 Başlatasıya dek bizler, Burgund iline
 dönüş yolculuğunu."
- 200 Segirtti atlara Gernot ile bağımlıları;
 Sancağı kaldırdı yükseğe, yiğit Volker,
 yaman güçlü keman çalıcı*,
 Sürmeye başladı atını, öne düştü;
 O da, yoldaşları da tam donanımına bürünmüştü.
- 201 Topu topu bin savaşçıdan
 çok değildi komuta ettikleri,
 Bir de on iki yiğit vardı.
 Yolları tozutarak at sırtında geçtiler ülkeyi,
 Nice süslü kalkanları
 ışıltı saçıyordu.
- 202 Derken geldi Sakson'lar da orduları ile.
 Öyle duyduk, biletmışlerdi kılıçlarını;
 Bahadır ellerinde yaman kesip biçiyordu bu kılıçlar,
 Yabancılar karşı savunmak istiyorlardı
 hisarlarını, yurtlarını.

* Volker, dost meclislerinde keman çalmaktadır. (Ç. n.)

- 203 İki Han ordusunun komutanları, sürdüler orduyu ileri,
Siegfried de çıktı karşılarına
Alçak Ülke'den getirdiği yiğitlerle;
O günkü çarpışmada
kan bulaştı pek çok yiğidin kalkanına.
- 204 Sindold'la Hunold ve ayrıca Gernot
Vurup öldürdüler kavgada, nice yiğidi,
Onların ne kadar gözüpek olduğunu
anlayamadan hasımları;
Nice bahtsız kadın gözyaşı döktü bu yüzden.
- 205 Volker'la Hagen ve ayrıca Ortwein
hep saldırıdaydılar savaşta,
Söndürdüler pek çok tolganın ışıltısını
Akan kanların bulaşmasıyla;
O sırada Dankwart da çok yiğitlik gösterdi.
- 206 Dan'lar yaman sınıadı kendi bileklerini,
Tokuştı nice kalkan, çınladı durdu ortalık,
Yaralar açan keskin kılıçlarıyla
Savaşta gözüpek Dan'lar da
çok zarar verdiler hasımlarına.
- 207 Ama yine üstün çıktı savaşta Burgund'lar
Vuruşlarıyla düşmanda
derin yaralar açmışlardı nice
Eyerlere dere gibi akmıştı kanlar,
Bu gözüpek yiğitler şan kazandı böylece.
- 208 Göğüs göğüse savaşta, Bey'lerinin ardı sıra
düşmana yüklenen
Alçak Ülke'li yiğitler salladıkça ellerindeki kılıçları
Hışırta duyuluyordu havada;
Yaman at sürdüler Siegfried'le birlikte,
Bey'cesine.

- 209 Ren boyu yiğitlerinden kimse
izleyemedi onları, o kadar ilerilere dek.
Görebilirdiniz Siegfried'in
güçlü elinin vuruşlarıyla
Işıltılı tolgaların yanlarından oluk oluk kan aktığını.
Sonunda buldu Lüdeger Han'ı
ordusundaki komutanların önünde.
- 210 Daldı oraya, bir daha daldı, tam üç kez
Savaşçı kalabalığının sonuna vardı.
Şimdi Hagen da gelmişti yakınına,
Yardım etmekteydi ona
yiğitlik dürtüsünü yerine getirmekte;
O gün can verdi pek çok Atlı Bey, onların vuruşlarıyla.
- 211 Siegfried, güçlü Lüdeger'i bulunduğu zaman
Keskin mi keskin kılıcını öyle bir salladı ki elinde,
Öldürdü Han'ın yanındakilerden nicesini,
Yavuz gazaba geldi bunun üzerine Han.
- 212 Mübalâğa cenk oldu,
çarpişan kılıçların çingirtısı
inletti ortalığı.
İki yanın savaşçıları yeniden girdi birbirine,
Çarpışan Han'lar, gösterdi kendilerini bu sınanmada.
Savaşçısı kalabalık olanlar başladı gerilemeye;
yavuz bir hınç kabardı yüreklerinde.
- 213 Duyurmuşlardı Sakson'ların Hanı'na
Kardeşinin tutsak düştüğünü;
acı bir yas'a büründürdü bu haber onu;
Henüz bilmiyordu tutsak edenin Siegfried olduğunu
Tutsak eden Gernot'tur demişlerdi ona,
ama sonradan öğrendi gerçeği.

- 214 Lüdeger kılıcıyla öyle vuruşlar indirdi ki
Siegfried'in eyeri altındaki at tökezledi,
Ama doğruldu yeniden. Gözüpek Siegfried
Yaman çarpıştı savaş saldırsında.
- 215 Çok yardımcı oldu ona Hagen, ayrıca Gernot,
Ortwein ve Volker;
bunlar nice kişiyi cansız bıraktı.
Her biri yiğit er olan Sindold'la Hunold,
Nice kadını dul edip, yüreklerini yaktı.
- 216 Çatışmada birbirinden yiğitti Atlı Bey'ler.
Orada, bahadır ellerin tuttuğu ışıltılı kalkanları,
Tolgalar üzerinden uçarak gelen
nice mızrağın delip geçtiği görüldü.
Görüldü nice süslü kalkanın kanla boyandığı.
- 217 Yavuz saldırılarda düştü nice yiğitler
Atından aşağıya.
Atıldı gözüpek Siegfried ile Lüdeger,  zerine birbirinin
Her iki bahadır çarpışıyordu şeref için, şan için.
- 218 Siegfried'in eli çekip aldı Han'ın kalkanını,
savurdu uzaklara.
 Ben yendim gözüpek Sakson'u" diye düşündü
Alçak  lke'den gelen yiğit.
Bozulmuştu artık Sakson safları;
Hey, nice parlak zırh parçaladı hızlı Dankwart!
- 219 O sırada Lüdeger Han
tanıdı
Siegfried'in elindeki kalkana işlenmiş ta  armasını;
O gözüpek yiğit kimmiş, anladı.
Kendi yoldaşlarına bağırdı:

- 220 “Er’lerim, Bey’lerim, bırakın çarpışmayı;
Siegmund’un armasını görüyorum karşımda!
Şimdi tanıdım Alçak Ülke’den gelen güçlü yiğidi;
Besbelli onu buraya,
biz Sakson’lar üzerine gönderen
Şeytan idi.”
- 221 Bunun üzerine, yere eğildi sancaklar;
Han diledi barış yapılmasını,
dilediği bağışlandı ona.
Ama Gunther Han’ın yurdunda
tutak kalması gerekliydi,
Onu buna zorlayan
Siegfried’in güçlü eliydi.
- 222 Sözbirliği ettiler, savaşı bırakmak için.
Parçalanmış tolgalarını, geniş kalkanlarını
yenilenler
Kendi elleriyle çıkarıp, yere koydular;
bunlar
yığın oldular.
Hepsi de boyanmıştı
Burgund’ların vuruşlarından ileri gelen
kan rengine.
- 223 Onlardan herbirini tutsak edindi isteyen;
yenenlerdeydi çünkü güç.
Gernot ile Hagen Bey’ler
hemen koydurdular sedyelere yaralıları,
Burgund iline götürdüler onları
Beş yüz kişilik
bir görkemli tutsaklar takımını da
alarak yanlarına.

- 224 Yenilmiş Dan'lar, döndü
 at sırtında Dan iline.
 Sakson'lar da çarpışmış değillerdi
 kendilerine övgü getirecek gibi;
 Üzgündüler bu yüzden.
 Yurtta eş dost çok ağlaştı, savaşta ölenler için.
- 225 Teslim alınmış silâhlar
 taşındı yük hayvanlarıyla Ren boyuna.
 İyi çarpışmıştı kendi yiğitleriyle birlikte
 Güçlü Siegfried; ne ettiyse iyi etmişti.
 Hakkını tanınalıydı bu konuda
 Gunther Han ordusundaki herkes.
- 226 Gernot ulaklar gönderdi geriye, Worms'a
 Bildirdi ülkesindeki dostlarına
 Nasıl başarılar nasip olduğunu
 kendisiyle yoldaşlarına,
 Bu gözüpek yiğitlerin
 nasıl nam şan yücelttiğini.
- 227 Hızla yol aldı ulaklar, getirdiler haberi.
 Sevindi o güne dek tasalı olan güzel hanımlar,
 Onlara ulaşan haber pek mutlu etti hepsini.
 Ulaklar yanıtladı soylu hanımların
 meraklı sorularını.
- 228 Nasıl yengi kazanmıştır varsıl Han'ların adamları,
 anlatılır.
 Bu arada ulaklardan biri
 Kriemhild'in önüne çağrıldı;
 Tam gizlilikle yapıldı bu,
 açıkça sorgu sual edememişti genç kız
 Çünkü gidenler içinde birine
 yürekten sevdalı ve bağlıydı.

- 229 Odasına ulağın girdiğini görünce
Tatlı dille dedi ona, güzeller güzeli Kriemhild:
“İç açıcı haberlerini ilet, sana altın veririm;
Eğrisiz büğrüsüz yaparsan bunu
seni hep gözetirim.
- 230 Selâmetle mi çıktı savaştan, ağabeyim Gernot
Ve öteki eşim dostum? Çok ölen var mı içlerinde?
En iyi çarpışan kimdi? Bunları bana anlat.”
Yanıt verdi ulak, gönül saflığıyla:
“Bizim yanda korkaklık etmedi kimse.
- 231 Ama, çok soylu Han kızı,
izin verirsen diyeceğim ki,
Çarpışmada, Alçak Ülke’den gelmiş yabancı kadar
En önlere atılan olmadı;
Çok mucize yarattı savaşta, Siegfried’in elleri.
- 232 Bütün öteki yiğitlerin, Dankwart ile Hagen’ın
ve diğer soylu Han erlerinin
Şanlarına lâıyk yolda dövüşmelerine rağmen
Yaptıkları hiç kalır, yaptıkları yanında
Sigmund Han oğlu güçlü Siegfried’in.
- 233 Onlar da savaşta öldürdü nice bahadırı,
Ama kimse tam anlatamaz sana,
At sırtında dövüşen Siegfried’in yaptıklarını.
Nice hanımı acı yas’lara büründürdü
canından ederek hısımlarını.
- 234 Kaç yiğidin nişanlısı, sevgilisi de ölüm ağrısı yaktı.
Öylesine güçlü kılıç vuruşları
indirdi ki tolgalı başlara,
Fıskırdı yaralardan
ırmak gibi kan.
Her erdeme sahip bir Atlı Bey’dir o,
hem gözüpek hem de temiz yürekli.

- 235 Metz Beyi Ortwein da çok yararlık gösterdi;
 Kime uzandıysa kılıcı ile
 En azından yaralanıp yıkıldı yere o kişi,
 çoğu da öldü onların.
 Ama ağabeyin oldu, düşmana
- 236 Şimdiye dek savaş alanında görülmüş
 en büyük zararı veren.
 Seçkin yiğitlerin hakkını tanımalı insan;
 Başı dik Burgund'lar savaş seferinde
 Öylesine çarpıştılar ki
 en küçük leke gelmedi şanlarına.
- 237 Güçlü darbelerle cınlarken savaş alanı,
 Onların kılıçlı elleri
 Boş bıraktı nice eyeri,
 Öylesine çarpıştı ki Ren boyunun erleri
 Düşman onlarla hiç savaşa girmemiş olsa
 daha iyi ederdi.
- 238 İki ordunun güçleri karşı karşıya geldiğinde
 Gözüpek Troneck'liler de ölüm saçtı düşmana.
 Bahadır Hagen'in eli, tepeledi nicesini;
 Burada Burgund ilinde
 çok övgüsü söylenmeli onun.
- 239 Gernot'un ordusundan Sindold'la Hunold
 Ve gözüpek Volker, o kadar şey yaptılar ki
 Onları andıkça hep kahrolacak Lüdeger
 Savaşa kıskırttığı için, Ren boyundaki Bey'lerini.
- 240 Savaş alanının şurasında ya da burasında,
 İlkinden sonuncuya dek, görülen tüm çatışmalar içinde
 En yaman olanları yürüttü Siegfried'in güçlü eli,
 Varsıl tutsaklar getirdi bu yiğit, Gunther Han iline.

- 241 Gücünü kullanmakla o bahadır,
Perişan etti Lüdegast Han'ı,
Ve Lüdeger'ini, Sakson ilinin!
Dinle beni, çok soylu Han kızı, dahası var diyeceğimin:
- 242 Bunların her ikisini tutsak etti, Siegfried'in güçlü eli.
Hiç böylesine çok tutsak getirilmiş değil bu ülkeye,
Şimdi onun sayesinde Ren boyuna getirilenler kadar."
Hiçbir haber daha mutlu edemezdi Kriemhild'i.
- 243 "Bilesin, soylu Hatun; sağlam getiriliyor
Beş yüz ya da daha çok kişi;
Bir de yaralılar var bu ülkeye getirilen
kan bulaşmış en az seksen sedye ile.
Bunların çoğunu
yılmaz Siegfried'in güçlü eli yıkmıştı yere.
- 244 Vaktiyle Ren boyuna ulak gönderip pervasız
bizi ceng'e çağırانlar
Düştü şimdi Gunther Han'ın tutsağı durumuna,
Sevinçle katar edip hepsini bizimkiler
getiriyor buraya."
Bunları duyunca kızardı genç kız.
- 245 Sevda sebebine gül kızılına döndü ak yüzü,
Büyük tehlikelerden selâmetle çıktı diye
Sevdiği yiğit,
Siegfried,
güçlü bahadır.
Ayrıca seviniyordu haklı olarak, eşi dostu için.

- 246 Ol dem konuştu sevilesi güzel:
 “İyi haberler verdin bana,
 O yüzden alacaksın, ödül olarak, zengin işi bir giysi;
 Ve sana verdireceğim
 on altın Mark.”
 Böyle yapılınc
 varsıl hanımlara iyi haber getirmek için
 can atar ulaklar.
- 247 Verildi ona ödülü, altınlar, ayrıca giysi.
 Ardından çıktı pencereye, birçok güzel hanım kız;
 Yolu gözlüyorlardı. Gördüler Burgund iline dönüşünü
 Başı dik birçok yiğidin.
- 248 Göründü yara almadan dönenler;
 sonra çıkageldi yaralılar kalabalığı.
 Utanç duymadan kulak verdiler
 eşin dostun hoşgeldin bağırışlarına.
 Mutlulukla karşılamaya çıktı, Han’ın kendisi, dostlarını;
 Son bulmuştu artık, onu ezen tasası.
- 249 Kucakladı kendi adamlarını da,
 başka ülkeden gelme yabancıları da.
 Zaten öyle davranış yakıştırdı varsıl Han’a,
 Onlara da teşekkür etmesi
 yardıma koştukları
 Savaşta şanla şerefle yengi kazandıkları için.
- 250 Gunther Han
 bilgi diledi dostlarından
 “Bana söyleyin” dedi,
 “Savaş seferinde kimlerin vurulup öldüğünü.”
 Öğrendi, yitirilenlerin ancak altmış kişi olduğunu,
 Yitirilen yiğitler için hep yapıldığı üzere
 yası tutulacaktı onların da.

- 251 Sağlam gelenler taşımıştı nice parçalanmış kalkanı,
Yarılmış pek çok tolgayı, Gunther Han'ın iline.
Attan indiler sarayın önünde, candan karşılayanlar arasın-
da,
Sevinçli bağırışlar duyuluyordu çevreden.
- 252 Yorgun yiğitler götürüldü konaklayacakları yerlere;
Han teşekkür sundu konuklarına, üstüste yineleyerek.
İlgilendi yaralılara bakılmasıyla, rahat ettirdi herkesi.
İyi davrandı düşmanlarına karşı;
onun erdeminden de beklenirdi böylesi.
- 253 Lüdeger'e şöyle dedi: "Hoşgelmiş olasin ülkeme!
Senin suçun idi, bana çok dokunan hâller,
Ama ceremesi çıkacak onun, evvel Allah!
Tanrı razı olsun dostlarımdan,
çok büyük yararları oldu bana."
- 254 "Gerçekten şükran borçlusun onlara" dedi Lüdeger Han.
"Böylesine yüce kişilerden
bunca tutsağı olmadıydı hiçbir Han'ın.
Bol kurtulmalık öderim sana,
onurumuzla tutarsan bizi elinde,
Bana ve dostlarıma bağışlayıcı davranırsan."
- 255 Yanıtladı ülkenin Hanı:
"Burada dolaşabilirsin dilediğin gibi,
Sen de, öteki Han da. Ama düşmanlarım
kaçmaya kalkmayacak;
Güvence isterim, barış antlaşması olmadan
ülkemden kaçılmayacak diye."
Her iki eliyle onun elini tutup
bu yolda ant verdi öteki.
- 256 İyi ağırlanıp, kavuşturuldular huzura,
Tımar edildi özenle, yaralıların her yarası.
Sağlam olanlara içecekler, âlâ şarap verildi,

- Tutsaklar takımı hiç bu kadar rahat etmemişti ömürlerinde.
- 257 Parçalanmış kalkanlar gitti polathaneye.
Nicesi vardı kanlanmış eyerlerin;
Buyruk verildi bunlar saklansın diye,
yoksa ağlayacaktı onları gören hanımlar.
Hâlâ gelip duruyordu, birçok savaş yorgunu yiğit.
- 258 Han, yakından ilgilendi konuklarla;
Ülke tıka basa doluydu hem dostla hem düşmanla.
Buyruk verildi, ağır yaralılar özenle bakılsın diye;
Azaldı dikbaşlılığı düşman bahadırlarının,
uysallaştılar iyice.
- 259 Gezin hekimler çağrıldı yüksek karşılıklarla,
Tartıya gelmez gümüş ödendi, bir o kadar altın,
Çarpışmanın acılarından sonra
yiğitlerin yaralarını
timar etsinler diye.
Ayrıca Han
dağıttı nice ihsan
konuğu yiğitlerine.
- 260 Artık evlerine gitmek isteyenlere
“Daha kalsaydın” diye ısrarda bulundu
dostlara yapılması âdet olduğu üzere.
Eylemleriyle, onun dileklerini
pek şanlı şerefli biçimde
yerine getirmişti yandaşları;
Akıl danıştı, onları nasıl ödüllendireceği konusunda.

- 261 O arada, Alçak Ülke'den gelen yiğit de
destur istedi,
dedi
“Artık ben gitsem gerek.”
Bunu öğrenince Gunther Han
Dostça diledi ondan
niyetini değiştirmesini.
“Baş üstüne” dedi Siegfried, ama aslında
Kriemhild olmasaydı ortada
hiç mi hiç yapmazdı bunu.
- 262 Hiçbir ödülü istemedi;
gereksinme duymuyordu buna,
zaten varsıldı yeterince.
Oysa ödülü hak etmişti,
hem de herkesten önce;
bu yüzden Han'la Bey'leri
Pek hoş tutuyorlardı onu,
çünkü pek âlâ görmüşlerdi
Savaşta onun gücü sayesinde olup bitenleri.
- 263 Sevddiği güzelin sebebine orada kalmayı düşündü;
Can atıyordu onu görmek için. Gerçekten de oldu bu,
Sonra, tam onun dilediği gibi; tanıdı genç kızı yakından,
Döndü baba yurduna, içi sevinçli, bunun ardından.
- 264 Han buyruğu idi, Atlı Bey oyunlarının
her dem düzenlenmesi;
Nice genç bahadır, hevesle katılırdı bunlara.
Worms hisarı altında, Ren'in kumlu kıyısında
Burgund iline gelip konuk olan
Oyunları izleyecek kişiler için
oturma sıraları da yaptırmıştı Han.

- 265 Konukların gelmesi beklenirken
 Duydu Han kızı Kriemhild de
 hem Atlı Bey'ler, hem erler için
 Şölenler, şenlikler düzenlendiğini.
 Buna hazırlanmaya girişmişti
 güzel hanımlar da, canla başla.
- 266 Giyecekleri urbaları,
 takınacakları enli bağ'ları
 dikip biçiyorlardı.
 Varsıl Ute de duydu olayı,
 Başı dik yiğitlerin geleceğini;
 Çıkarttı sandıklarından, nice görkemli urbayı.
- 267 Sevgili çocukları için birçok giysi diktirdi,
 Bunlarla süslenip püslendi birçok hanım, birçok genç kız
 Ve Burgund ilinin nice delikanlı yiğidi.
 Yabancı konuklar için de hazır edildi
 birçok gösterişli giysi.

Beşinci Bölüm

SIEGFRIED'İN İLK KEZ KRIEMHILD'I GÖR- MESİ NASIL OLDU

- 268 Şölenli şenlikli kutlamalarda bulunmak isteyenler
 Her gün sökün ediyordu, Ren boyunca, at sırtında;
 Hepsi de ülkeye gelmekteydi, Han'ı sevdikleri için.
 Armağan ediliyordu onlara hem atlar, hem urbalar.
- 269 En soylu, en yüce konuklar için, tümüne
 Özel koltuklar yaptırılmış, hazır edilmişti;
 Otuz iki Han idi bunlar.
 Şenlik günleri uğruna, nice genç kız
 süslenip püsleniyordu hevesle.
- 270 O ara hiç boş durmuyordu

erginliğe geçme yaşındaki Giselher de;
 Onunla Gernot, adamlarıyla birlikte,
 Karşılayıp ağırlıyorlardı içtenlikle
 yabancı Bey'leri ve yanlarındaki yiğitleri,
 Hoşgeldiniz diyorlardı Bey'lere,
 törenlerde hep yapılageldiği üzere.

- 271 Altın renkli eyerlere binerek gelmişti bu Bey'ler, ülkeye,
 Mücevherlerle süslenmiş kalkanlar taşıyarak,
 görkemli urbalar içinde,
 Şenlikte böyle görünmek istediklerinden
 Han'a saygıları nedeniyle.
 Artık iyileşmişti çoğunun savaşta aldığı yaralar.
- 272 Yataklarda uzanıp yaralarının acısını çekenler
 Ölüme yaklaşmanın ne kadar acı olduğunu
 unutmuşlardı artık;
 Güçsüz keyifsiz olduklarına yakınmayı bıraktılar,
 Sevindiler, şenlik günleri geliyor haberine.
- 273 Kendileri de eğlenmek istiyorlardı o günlerde;
 Ölçüsüzdü keyifleri, herkes pek çok sevinçliydi
 Mutluluk fışkırıyordu her taraftan
 Gunther'in tüm ülkesinde.
- 274 Kutsal kandil günü sabahlarından birinde
 beş bin, belki daha çok yiğit,
 Böylesine çok sayıda er kişi, görkemli giysiler içinde
 Bir araya gelip yürüdü şenlik alanına doğru;
 hemen başladı günün yarışmaları,
 Orada şan kazandı Burgund bahadırları.

- 275 Han biliyordu, çoktan sezmişti bunu,
Kızkardeşine, Alçak Ülke’li yiğidin nasıl
tüm gönlüyle sevdalı olduğunu.
Oysa yiğide hiç göstermemişlerdi
güzelliği
Tüm kızları bastıran o dilberi.
- 276 Dedi: “Şimdi akıl verin bana, Bey’lerim, erlerim,
Ne yapsak da şölen, olabildiğince şanlı şerefli geçse?
Ki kınamasınlar bizi sonradan,
Yaptığımız iş sebebine övsün bizi herkes.”
- 277 Yanıtladı onu, Metz Beyi Ortwein:
“Şenliğimizin şanı tam olsun istiyorsan,
Bırak, şu eğlence yerinde görünsün güzel hanımlar,
Burgund ilinin büyük onurudur onlar.
- 278 Keyif alır mı er takımı, neye bakıp da şenlenecek,
Güzel kızlar gösterişli hatunlar yoksa ortada?
İzin ver kızkardeşine, şenliğimize gelmesi için.”
Nice soylu bahadır, hoşlandı bu öneriden.
- 279 “Uyacağım bu öğüde” dedi Han.
Bunu duyan
herkesin gönlü ferahladı.
Bildirdiler Ute Hatun’la güzel kızına da,
Yoldaş genç kızlarla birlikte
şenliğe katılmalarının istendiğini.
- 280 Hemen arandı
sandıklardaki birçok urbadan en güzelleri,
İşıltılı giysilere büründü hanım kızlar.
Giysi süslemeleri, yüzükler, takıldı takıştırıldı,
Nice dilber genç kız süslendi bir hoş.

- 281 Birçok genç yiğit, umuda düştü,
Benim görünüşümü beğenecek hanımlar diye;
Bir Han ülkesini almaya yağ tutarlardı bunu.
Hoşlanarak baktılar
daha önce hiç görmedikleri hanımlara.
- 282 Han, emanet etti kızkardeşini
Hep yanında olacak tam yüz adamına;
Ellerinde havaya kaldırılmış kılıç,
koruyuculuk edeceklerdi onunla anasına,
Böyle idi Burgund ilinde saray töresi.
- 283 Çıkageldi varsıl Ute, kızıyla birlikte:
Yoldaş olarak –hepsi de görkemli urbalar giymiş–
Belki yüz, belki daha bile çok güzel hanım almıştı yanına.
Ayrıca gidiyordu, mücevherler takıp bezenmiş
birçok genç kız, Kriemhild’in yanı sıra.
- 284 Sarayın bir kapısından hepsinin çıktığı görüldü.
Candan istekle baktı yiğit, o sırada;
Umuyordu çünkü, belki nasip olur diye
Kriemhild’i görüp mutlulanması.
- 285 Derken göründü Kriemhild
Kara bulutlar arasından kendini gösteren
gündoğumu kızılığ gibi.
O zaman bütün iç daralması gidiverdi
onu nice zamandır gönlünde taşıyan yiğidin;
Gördü sevilesi dilberi,
tüm güzelliğiyle,
kendisinin önünde duruyorken.
- 286 Urbasında pırıldıyordu pek çok mücevher,
Sevilesi görünüm veriyordu ona, teninin gül rengi;
Kişi daha fazlasını istese bile, söylemeliydi
Bu dünyada daha güzelini görmediğini.

- 287 Nasıl yıldızları sönükleştirirse, ışıldayan dolunay,
 Bulutlar arasından bile fışkırsa ışığı,
 O da öylesine duruyordu birçok kadının önünde,
 Ona baktıkça yüreği kabarıyordu hep
 giyimli kuşamlı yiğitlerin.
- 288 Önünde yürüyordu, devletli mâbeyn görevlileri;
 O güzel kızı görebileceği yere sokulmaktan
 durmuyordu hiç geri
 Birbirini bastırarak, gözüpek yiğitler.
 Soylu Siegfried'e gelince,
 hem mutluluk hem hüznü duyuyordu içinde.
- 289 Sordu içinden, onunla konuşurcasına,
 "Nasıl yapacağım bu işi,
 Senin gönlünü nasıl kazanacağım, umduğum gibi?
 Sensiz olacağıma öleyim daha iyi."
 Onun sebebine, bu düşüncelerle
 hem sevinç hem üzüntü duyuyordu içinde.
- 290 Kriemhild'in ötesinde duruyordu Siegfried
 Tüm yakışıklılığıyla,
 Bergama kâğıdına çizilmiş resim gibi,
 Bir usta nakkaş eliyle; inkâr götürmezdi hiç
 Şimdiye dek hiçbir yerde
 böylesine yakışıklı bir yiğidin görülmediği.
- 291 Kriemhild'in yanındakiler seslendi çevredeki yiğitlere
 Çekilin, yol açın diye; birçok yiğit hemen uydular buna.
 Gururları sebebine belli etmiyorlardı ama,
 mutlu oldu içleri, ürperdi bedenleri.
 Edeple seyretti herkes
 bu güzel kadınlar alayının geçişini.

- 292 O sırada konuştu, Burgund'lar arasından, Gernot Han:
 “Değerli ağabeyim Gunther; budur yerinde olan,
 Övsen gerek tüm şu yiğitlerin önünde,
 sana canla başla hizmet etmiş bahadırı!
 Bu önerim için de ancak övünç duyayım ben:
- 293 Çağır Siegfried'i, Siegmund Han oğlunu,
 Kriemhild'in önüne gelsin; o da, selâmlasın onu,
 yerinde bir ödüllendirme olur bu.
 Gerçi şimdiye kadar konuşmuşluğu olmadı hiçbir yiğitle;
 Ama hoşgeldin desin Siegfried'e,
 kazanalım çok erdemli yiğidi
 hep dostumuz olarak.”
- 294 Yiğidin olduğu yere seyirtti Gunther'in adamları,
 “Alçak Ülke'nin Hanı!” diyerek konuştular onunla,
 dediler:
 “Han'ımız böyle ister,
 izin verdi saraya girmene senin;
 Kızkardeşi hoşgeldin diyecek sana, seni onurlandırmak
 için.”
- 295 Bahadır pek sevindi gelen bu habere;
 Artık hüzünsüz mutluluk duyuyordu içinde,
 Güzeller güzelinin karşısına çıkacağından dolayı.
 Gerçekten de genç kız
 iffetli ismetli konuşup
 hoşgeldin dedi ona.
- 296 Görünce gözüpek bahadırın
 önünde durduğunu,
 Kızardı teni genç kızın. Şöyle dedi dilber:
 “Hoşgelmişsin soylu yiğit, Siegfried Han!”
 Pek arttı bahadırın iç ferahlığı, bu selâmlamadan.

- 297 Edeple eğildi Han kızının önünde, teşekkür sundu,
kız uzattı elini, onun elini tuttu.
Seyretmeye doyulmuyordu bu güzelle yanındaki yiğidi.
Tatlı bakışlarla baktılar birbirlerine, Han ile Hatun;
Oysa yanmaktaydı her ikisinin içi.
- 298 O sırada sıkı mı avucundaki ak eli
sevgiyle okşar gibi, azıcık?
Bilmem orasını;
Ama sanmam ki bundan geri kalmış bulunsun.
Belli etti güzele, pek açık,
ona olan sevdasını.
- 299 İlkyaz mevsiminde, mayıs günlerinde
gönüllerde sevda kabarıken
Hiç duymadı gönlünde Siegfried, sevdanın daha fazlasını
Eş edinmek istediğiyle böyle elele
Yürürken duyduğu kadarından.
- 300 Onları gören
nice bahadırın şu geçti içinden:
“Ben olsaydım onun yerinde,
Ben yürüseydim bu güzelle elele
Bir de o güzelin yanında yatsaydım hele,
nasıl mutlu olurdum!
Bir dediğini iki etmezdim ecemin.”
- 301 Hangi ülkeden olursa olsun tüm konuklar
Yalnız bu ikisini seyretmekteydi.
İzin çıktı Kriemhild’in de yakışıklı adama
töre gereğince bir öpücük kondurmasına.
Bu kadar hoşlanmamıştı yiğit, hiçbir şeyden
tüm yaşamı boyunca.

- 302 Hemen oracıkta söyledi Dan'lar Hanı, içinden geçeni:
 “Bana öyle gelir ki,
 bu öpücüğün alınması içindi
 Siegfried'in güçlü eliyle nice yığidimin tepelenmesi.
 Tanrı göstermesin bir daha, onun ülkeme girdiğini!”
- 303 Seslenildi herkese, yol açsınlar
 güzel Kriemhild'in önünde diye.
 Sonra birçok gözüpek Bey
 Aldı götürdü onu şatafatla
 sarayın avlusuna.
 Orada ayrıldı yanından, seçkin yiğit.
- 304 Han kızı girdi ulu kiliseye,
 yoldaşı kızlarla birlikte.
 Öylesine güzeldi ki
 Gözleri onda, nice yiğit, kendini yitirdi gitti;
 Oldu güzelliğiyle, onlara göz şöleni.
- 305 Bin zorlukla bekleyebildi Siegfried
 âyin havasının bitirilmesini.
 Kismetine şükretse gerekti
 Ona eğilimli çıktı diye, gönlünde yaşattığı;
 Lâkin o da bu güzele lâyıktı doğrusu.
- 306 Kız çıktı kiliseden. Siegfried yetiştirdi hemen
 Dostlukla Kriemhild'e yaklaştığı görüldü.
 Yanyana yürürlerken, teşekkür etti ona, güzeller güzeli,
 Burgund Beyleri'nin önünde savaşa girip
 öylesine yaman savaştığı için.
- 307 “Tanrı razı olsun senden, Siegfried Han” dedi güzel kız,
 Kazandığın için –öyle duydum–
 Bizimkilerin sonsuz minnetini.”
 Sevgiyle baktı yiğit, Kriemhild Hatun'a o zaman;

- 308 Dedi, “Hep hizmetinde olacağım onların.
Durup dinlendirmek bilmeyeceğim başımı,
Onların mutluluğunu tamama erdirmedikçe,
Kriemhild Hatun!
Senin gönlünü etmek için yapacağım bunu.”
- 309 On iki gün boyunca her ne zaman
Çıkacak olsa dilber kız, sarayda Bey’ler arasına
Yanına verdiler yiğidi, ona eşlik etmesi için;
Onurlandırmak olsun diye yaptılar bunu,
bahadırı çok sevdiklerinden.
- 310 O günlerde Gunther Han sarayında,
geniş orta boşluğunda
Duyulurdu hep mutlu sevinçli sesler, şen bir şamata;
Nice gözüpek Bey, girer çıkardı oraya.
Ol dem başladı, Ortwein’la Hagen
büyük işler başarmaya.
- 311 Kim hangi işe kalkışacak olsa, hep hazırды katılmaya
Tüm güçleriyle, savaş seven bu bahadırlar.
Böylece yakından tanıdı onları konuklar;
Bezek olup Gunther Han iline, şan verdiler yurda.
- 312 Daha önce yaralanmış kişiler
iyileşip birer ikişer
çıktı ortaya;
Orada, Gunther Han Beyleri’yle savaş oyunlarında
yarışmak isterlerdi:
Kılıç kalkan dövüşü, uzağa mızrak atmak gibi.
Onlara yardım eden oldu; güçlü erlerdi hepsi.
- 313 Yarışma oyunları sırasında Han
kendi mutfağından
Yedirdi en âlâ yemekleri;
Beri kaldı, bir Han’a yöneltilebilecek
her çeşit eleştiriden.
Gitti konuklarının yanına, dostluk göstererek.

- 314 Dedi: “Erdemli yiğitler, bizden ayrılma öncesinde
Kabul buyurun armağanlarımı!
Size hep hizmetim olsun isterim.
Geri çevirmeyin sunduklarımı;
Malımı bölüşmek istedim sizinle,
öyle geldi içimden.”
- 315 Dan ilinden olanlar, yanıtladılar hemen:
“Ülkemize dönmek için at sırtına binmeden
Barışmak isteriz sizinle; göze aldık yüklü mal vermeyi,
Saldırmazlık andı da içeceğiz, istemiş olduğunuz gibi.”
- 316 İyileşmişti artık, Lüdegast’ın yaraları
Sağlığına kavuşmuş,
Gunther’in yanında, zaman geçiriyordu
Sakson ilinin Han’ı.
Orada gömdüler, ölen birkaç kişiyi.
O günlerde
Siegfried’i bulacağı yere gitti Gunther Han.
- 317 Şöyle dedi yiğide: “Bir akıl ver bana,
ne etsem gerek?
Düşmanlarımız artık gitmek ister;
Benden sürekli barış diler.
Akıl öğret bana, gözüpek yiğit,
söyle nedir, sana doğru görünen.
- 318 Bildireyim sana, o bahadırların dileğini:
Beş yüz beygirin taşıyabildiğince altın verecekler bana;
Özgür bırakılmalarına karşılık.”
Yanıtladı Bey Siegfried: “Böylesi almaz yakışık.
- 319 Hiçbir şey almadan bırak onları gitsinler;
Yalnız güvence versinler sana, yiğitlerin her ikisi,
Bir daha kesinlikle, senin ülkene ordu sokmayacaklarına;
Andiçsinler bu yolda!”

- 320 “Uyacağım bu öğüde” dedi Han,
ayrıldılar oradan.
Düşmanlara şu bildirim yapıldı:
“Sizde kalsın altınlar, önermiş olduğunuz;
Ülkenizde sizi sevenler,
siz savaş yorgunu yiğitleri özler;
açık olsun yolunuz!”
- 321 Ama gelmişti gönderilen altınlar;
Taşındılar içeriye, tepsi gibi kullanılan kalkanlarla.
Gernot’un öğüdüyle dağıttı bunları Gunther
dostlarına, tartmadan, avuç avuç;
Adam başına beş yüz altın lira,
belki fazlası düştü.
- 322 Gitmek isteyenlerin tümü, Han’dan destur aldılar;
O arada Kriemhild’e, ayrıca Ute Hatun’a
Göründüler,
huzura çıkıp
veda ettiler.
Bol ihsanlarla uğurlandılar hepsi.
- 323 Çekip gittiler at sırtında,
boş kaldı sarayın konuk etme yerleri;
Kaldı Han
devlet ve izzet içre
Kendi Bey’leri, nice soylu kişi ile,
Ve her gün uğradı, Kriemhild Hatun katına.
- 324 Gönlünden geçene ermeyi
umamıyordu Siegfried.
O da destur diledi gitmek için, yaman yiğit.
Onun ayrılmak isteğini duyurdular Han’a;
Genç Giseler uğraştı onu vazgeçirmeye, ısrarla:

- 325 “Nereye at sürmek istersin, çok soylu bahadır?
Burada, Bey’lerin yanında kal, yap dediğimi;
Ayrılmı Gunther Han’la yiğitleri arasından.
Bak burada nice güzel hanım da vardır,
mutlu oluruz, seni
onlara tanıtmakla onurlandırmaktan.”
- 326 Güçlü Siegfried, bunun üzerine, dedi:
“Atlar yerinde dursun;
Ayrılmak istemiştım buradan, vazgeçtim şimdi.
Kalkanları da alın götürün. Yurduma gidecektim;
Bana bağlılığıyla, Bey Giseler, bunu engelledi.”
- 327 Böylece, gözüpek yiğit,
hoşnut etmek için dostlarını,
ayırılmadı oradan.
Zaten ömrü boyunca, hiçbir başka yerde
Bu kadar hoş tutulamazdı. Kalışı sayesinde
Görebiliyordu Kriemhild’i, dilediği zaman.
- 328 Kızın benzersiz güzelliği sebebine kalmıştı o ülkede,
Nice çeşit oyalayıcı işlerle geçiriyorlardı zamanı.
Ne var ki, içinde taşıdığı sevginin
ona çektirdiği acı da az değildi;
Sonunda, bu sevgi yüzünden,
feryatlar arasında can verdi.
- 329 Ren ötesinden geldi yeni haberler,
duyuldu ki oralarda
var imiş nice dilber.
Söyleyip duruyordu Han’a, en önde gelen Bey’ler,
Derlerdi, “Niçin eş almaz, evlenmezsiniz?”
Dedi varsıl Han da, “Artık durmayacağım eşsiz.

- 330 Ancak, düşüneceğim, ner'den eş alsam diye;
 Kim olur yakışacak,
 bana ve devletime, hatunum olmak için,
 Soyluluk, güzellikle? Alacağım ben onu,
 Böylesini bulursam; biliniz siz de bunu.”

Altıncı Bölüm

NASIL OLDU DA GUNTHER, BRÜNHILD
 İÇİN BUZYURDU ADASINA GİTTİ

- 331 Bir Hatun Sultan vardı deniz ötesinde yaşayan;
 Yok idi benzerini oldum olası duyan.
 Ölçüye anlatıma sığmazdı güzelliği,
 ya da bedensel gücü;
 Mızrak atmada yarışır,
 hiç de geri kalmazdı en güçlü bahadırdan.
- 332 Taşı en uzağa atan oydu,
 yine oydu en uzağa sıçrayan.
 Koşul öne sürüyordu apaçık, onu eş edinmek isteyenlere
 Diyordu soylu Hatun,
 “Benimle üç yarışmaya gireceksin,
 Birini yitirdin mi, canın da gidecek, bilesin.”
- 333 Bu tür yarışmalara girmişti nice kez, Hanım Sultan;
 Bunları duydu, Ren boyundaki Han.
 Heveslendi o benzersiz hatunu eş edinmeye;
 Nice yiğit ölecekti sonunda
 onun bu hevesi sebebi.

- 334 Bir gün otururlarken Gunther Han'la Bey'leri,
 Ele aldılar bu işi enine boyuna,
 düşündüler olur'unu, olmaz'ını,
 Nasıl etseler de Han'ları
 istekli diye çıkabilseydi ortaya,
 Alsaydı eşliğe istediğini, ülkeye yakışacak olanı?
- 335 Ren boyu ülkesinin egemeni, konuştu:
 "Deniz yolculuğuna çıkıp
 Gideceğim oraya, Brünhild'e;
 ne gelirse gelsin başıma.
 Kelleyi koltuğa aldım, onun güzelliği uğruna,
 Feda olsun bu can ona;
 ille de benim olacak Brünhild."
- 336 "Bundan" dedi Siegfried, "Vazgeçmeni öğütlerim.
 Onun yapageldiklerine göre
 pek tehlikeli oluyor böyle bir girişim.
 Bütün isteklilerin bir iş geldi başına;
 O nedenle karşıyım gidiş tasarımına."
- 337 Yanıtladı Gunther Han:
 "Daha doğmadı anasından
 Çatışmada benim karşımda pes etmeyecek kadar
 Güçlü ve gözüpek olan
 bir hatun."
 "Büyük konuşma" dedi Siegfried;
 "Onun gücünü tanımıyorsun."
- 338 Baş edemez senin dört katın bile
 Onun yaman gücüyle;
 sakın kalkışma buna!
 Sana bağlılığımıdandır bu öğüdüm.
 Cansız serilmeyesin yere,
 Felâkete uğramayasın, bu sevda sebebine!"

- 339 “Ne kadar güçlü olursa olsun, vazgeçmeyeceğim
Brünhild’i almak için yola çıkmaktan.
Onun güzelliği uğruna ne gelecekse gelsin başıma,
göze aldım.
Tanrı nasip etsin bana, onu yanımda
Ren boyuna getirmeyi.”
- 340 “Öyleyse öğüdüm var sana” dedi Hagen,
“Bunu dile Siegfried’den,
Bu güç işi yüklensin seninle birlikte;
Madem ki bu kadar bilgisi var Brünhild üzerine.”
- 341 Han da öyle yaptı, konuştu:
“Bana yardım eder misin, yiğit Siegfried,
Güzeller güzelini elde etmek için?
yap bu dilediğimi,
Benim olursa o benzersiz hanım
Senin buyruğundadır canımla şanımlı.”
- 342 Yanıtladı Siegfried: “Yaparım bunu;
Kızkardeşini bana verirsen, yardım ederim sana.
Güzel Kriemhild’dir istediğim, saraydaki Han kızı;
Sana yardımım için bana vereceğin
başka hiçbir ödülde gözüm yok.”
- 343 “Söz veririm buna” dedi Gunther.
“Siegfried, senin elinde bu iş;
Brünhild bu ülkeye gelirse
Sana kızkardeşimi vereceğim eş diye,
Güzel kızla hep keyfini sür ömrünün.”
- 344 İki yiğit de andıkti bundan sonra.
Ama ne çilelere katlanmaları gerekti bu yüzden,
Süsleri çok Sultan Ren boyuna getirilinceye kadar.
Yaman kahrı çektiler, bunu becermek için.

- 345 Birçok deli bozuk cüceden
 söz ettiğini duymuştum söylencelerin.
 Bir yüce dağda yaşarlarmış,
 korunmak için de giyerlermiş
 Görünmezlik Hırkası denen, şaşılası bir nesne.
 Kim geçirirse bunu bedenine
 görünmez oluyormuş.
- 346 Ok, mızrak da işlemiyormuş ona.
 Ama o kişi, kimseye görünmezken
 Hem duyuyormuş herşeyi,
 hem de konuşabiliyormuş
 canının istediği gibi.
 Gücü de çok artıyormuş; böyle idi duyduğum.
- 347 Yanında götürdü Siegfried bu hırkayı;
 Ne zorlukla almıştı onu, bir zamanlar
 Cüce Alberich'in elinden.
 Sonra yola çıkmak için
 donanım kuşandı yiğitler.
- 348 Bu hırkayı giyince yiğit Siegfried
 İş başaracak kadar güç ediniyordu;
 On iki adamın gücü ekleniyordu
 kendi gücünün üstüne.
 Kazandı güzeller güzeli kadını
 kurduğu nice düzenle.
- 349 Beri yandan,
 öyle yapılmıştı ki bu hırka
 Kim girse içine, görünmedikten başka
 Beceriyordu dilediği herşeyi.
 O hırka sayesinde elde etti Brünhild'i,
 ama bu yüzden belâlar geldi başına.

- 350 “Söyle bana Siegfried” diye sordu Han,
 “Yola çıkmadan önce
 alalım mı önlemini,
 oraya şanlı şerefli varışın?
 Atlı Bey’ler de gelsin mi bizimle, Brünhild’in ülkesine?
 Hemen toplayabilirim iki bin atlı yiğidi.”
- 351 Konuştu Siegfried: “Oraya
 ne kadar kişiyle gidersek gidelim,
 Sultan Hanım isterse bize kötülük etmeyi,
 Oraya gelmekten çekinmemeleri sebebine
 hepsi de can verir götürdüklerimizin.
 Temiz yürekli yiğit savaşçı! Başka bir önerim olacak sana.
- 352 Serüven peşinde koşan Bey’lerin yaptığı gibi
 ordusuz, Ren’de yelken açalım, aşağıya doğru.
 Bizimle kimler gelse gerek, onu da diyeceğim:
 Topu topu dört kişi çıkacağız yolculuğa;
 biz ikimiz, iki kişi daha.
 Böyle elde edilecek o Hatun,
 sonrası ne olursa olsun.
- 353 Ben olayım yoldaşlardan biri, sen de ikincisi,
 Hagen üçüncü olsun, artar başarı olasılığı.
 Dördüncü diye alalım yiğit Dankwart’ı.
 Bu yoldaşlara iki bin er bile
 göze alamaz saldırmayı.”
- 354 “Öğrenmek isterdim bir de şunu” dedi Han.
 “Buradan ayrılış öncesinde, bilsem gerek,
 Brünhild’in önünde giymek için,
 nasıl urbalar götürsek?
 Ne çeşit giyimdir yakışık alan,
 bunu da bana söyle.”

- 355 “Urbanın en âlâsı giyilir her dem
Brünhild’in ülkesinde. O nedenle
Gösterişli urbalarla çıkmalıyız, hanımların önüne.
Horlanırsınız yoksa; dillere dolanır kılığımız.”
- 356 Bunu duyunca temiz yürekli yiğit,
Dedi: “Sevgili anama bir gitsem.
Belki onun yoldaşı genç kızlar
bize urba hazırlar;
Biz de şanlı şerefli giyiniriz dilber Sultan’ın önünde.”
- 357 Soylu edebiyatla konuştu, Troneck’li Hagen:
“Ne diye anandan isteyeceksin sen, böyle bir hizmeti?
Duyur sorunumuzun ne olduğunu kızkardeşine;
Öyle beceriklidir ki o, ne yapar ne eder,
görmekli urbalar sağlar bize.”
- 358 Böylece haber ilettiler Han, kızkardeşine;
Bildirdi, yanında Siegfried ile ona geleceğini.
Hemen giydi güzel kız, gösterişli bir giysi,
Mutlu olmuştu onu görmeye geleceklerinden.
- 359 Giyimli kuşamlıydı yoldaşı kızlar da.
Vardılar oraya iki Han.
Kız duyunca bunu
Kalktı koltuğundan,
edeple karşıladı onları
İçeriye girerken soylu yabancı ve ağabeyi.
- 360 “Hoşgelmişsiniz, ağabeyim ve senin sayın yoldaşın.
Merakla bekliyorum, getirdiğin haberi.”
Dedi kız. “Nedir sizleri sarayda
benim yanıma getiren?
Sizden duyayım bunu.”

- 361 Yanıtladı varsıl Han: “Hanım kardeşim” dedi,
 “Mutlu beklentilerimiz var, ama sıkıntılarımız da var.
 Çok uzak bir yabancı ülkenin
 sarayına gideceğiz kız istemeye.
 Görkemli giysiler gerek bize, bu yolculukta giymek için.”
- 362 “Hele otur şöyle bir, sevgili ağabeyim” dedi Han kızı.
 “Bir öğreneyim, kimmiş o hanım,
 Başka Han’ların ülkesinden
 senin sevdanı çeken?”
 Şanlı konuklarını buyur etti, tutarak ellerinden
- 363 Kendisinin az önce oturduğu uzun koltuğa.
 Yaslandı konuklar, altın sırma işlenmiş
 Resimlerle bezenmiş
 görkemli yastıklara;
 Rahat etti yiğitler,
 Han kızının konukluğunda.
- 364 Nice kez oldu tatlı bakışmalar,
 Gözlerin demet edip sevgisini sunması.
 Yiğit, taşıyordu hanım kızı yüreğinin içinde,
 ne can ne beden umurundaydı;
 Hak ederek aldı onu sonunda, eş edindi kendine.
- 365 Konuştu Gunther Han: “Çok soylu kızkardeşim;
 Brünhild’in yurdunda yarışmalara girmektir muradımız;
 Orada, hanımların önüne iyi giyimle çıkmalıyız.
 Bunu da gerçekleştiremiyoruz, senin yardımın olmadan.”
- 366 Konuştu Han kızı: “Çok sevgili ağabeyim,
 Hiç kuşku duymadan bilesin ki
 Ne gelirse elimden, sana yardım için,
 hazırım onu yapmaya;
 Başka birinin sana, birşey dilediğinde
 hayır yapmam demesi de
 çok üzer beni.

- 367 Zaten gereksiz senin, böyle çekinerek dilekte bulunman;
 Sen Han'ımsın benim,
 töredir,
 hakkın var buyruk vermeye.
 Neyse murat ettiğin, buyur bana,
 Hazırım onu yapmaya”
 diyerek bitirdi sözünü dilber.
- 368 “Sevgili kızkardeşim; iyi urbalar giymek isteriz,
 Bunların hazırlanması için sen destek olmalısın.
 Üzerimizde görkemli duracak urbaları
 yoldaşın kızlar diksin,
 Çünkü mutlaka çıkmamız gerek bu yolculuğa.”
- 369 O zaman dedi genç kız: “İyi haber vereyim size,
 Hayli ipek var bende. Ama
 kalkan içini dolduracak kadar
 Mücevheri sen getirt, urbalara dikelim.
 Hazır ederiz, o soylu hanımın önünde
 giyeceğiniz tüm urbaları.”
- 370 “Kimler olacak” diye sordu Han kızı,
 “Sizinle birlikte o saraya giyimli kuşamlı gidecekler?”
 Yanıtladı Han: “Yalnız benimle Siegfried,
 iki de Bey'im var;
 Alıyorum Dankwart'la Hagen'ı.
 Oluyoruz topu topu bu kadar.
- 371 Ama unutma, sevgili kardeşim, şimdi diyeceğimi.
 Yola çıkanlardan herbiri, dört gün boyunca
 Gün başına iki urba giyecek;
 hem de öyle olmalı ki bunlar,
 Utançla ayrılmayalım Brünhild'in ülkesinden.”

- 372 Söz verdi bunu yapacağına güzel kız;
destur alıp ayrıldı yiğitler.
Hemen çağırdı otuz genç kız yoldaşını
Saraydaki kendi bölümüne, Han kızı Kriemhild;
Kızların hepsi de tam yetenekliydi bu iş için.
- 373 Çeşit çeşit kar beyazı ipek kumaşlara,
Ya da yonca yeşili Zazamank ülkesi ipeğine
Dikip tutturdular mücevherleri;
görkemli urbalar hazır edildi.
Sevilesi Kriemhild, kendi eliyle yaptı kesimleri.
- 374 Acayip deniz hayvanlarının postları
–hayranlık verir görmesi–
Kullanıldı astar olarak, bulabildiklerince.
Üst kumaş ipektendi, altın sırmayla işlenmiş;
Işıltılı urbaların anlatımı akıl almaz.
- 375 Mağrib ülkesinden, kimi de Libya’dan gelme
Han giysilerinde kullanılan ipeğin
görölmüş görülecek en âlâsı
Var idi yeterince, Kriemhild’in elinde;
Sonunda bir iş çıkardı ki Han kızı,
kanıtladı ihsanda bulunmak istediğini.
- 376 Brünhild’in sarayına gitmeyi
önemsedikleri için böylesine
Yeterince yakışır bulmadılar kendi başına
kakım postundan kürkleri;
Üstüne bulunmaz kara ipek kapladılar kürklerin,
Acar yiğitlerin şenliklerde görünmek istediği gibi
olsun diye, giyenlerin görünüşü.

- 377 Arabistan'dan gelme ipeğin üstünde
 ışıldıyordu nice mücevher;
 Az olmamıştı, emek veren hanımların katlandığı zahmet-
 ler.
 Altı haftada dikildi urbaların hepsi,
 Erdemli yiğitlerin silâh donanımları da hazır idi.
- 378 Kuşandılar donanımlarını; bu arada,
 Yapılmıştı onlar için sağlam bir gemi, Ren kıyısında,
 Alıp götürecekti onları açık denize.
 Derken bitirdi genç kızlar, dikim işlerini.
- 379 Haber verildi yiğitlere, onlar için yapılan,
 Giyilecek görkemli urbaların dikilmiş bulunduğu;
 Bahadırların istediği gibi hazır idi herşey.
 O zaman istemediler artık Ren boyunda oyalanmayı.
- 380 Haber iletildi hemen, yoldaş olacak yiğitlere,
 Dendi, "İster misiniz urbaları görmek kendi üstünüzde,
 Anlamak fazla uzun ya da kısa gelip gelmediğini?"
 Onlar da bildirdi hanımlara, içten minnetli teşekkürlerini.
- 381 Urbaları onların üstünde gören herkes
 Dünyada daha güzel şey görmedim dedi.
 Seve seve giyeceklerdi bunları o sarayda;
 Daha iyi olamazdı hiçbir yiğidin giyimi.
- 382 Bu urbalar için, teşekkür sundular içten.
 Hiç gecikmeden artık, destur istedi yiğitler, gitmeye;
 Atlı Bey edebîyle söylediler bu dileklerini;
 Yaş bürüdü güzel kızların ısıltılı gözlerini.
- 383 Dedi Kriemhild: "Çok sevgili ağabeyim,
 değişirsen şimdiki tasarımı,
 Başka bir kızı istesen! Doğru olurdu derim böylesi,
 O zaman canını tehlikeye atmamış olurdun.
 Daha yakın yerlerde de bulurdun

- soylu doğmuş nice hatun.”
- 384 Bana kalırsa, ileride gelecek belâlar
yüreğine doğmuştu onun.
Kim ne söz ederse etsin, ağlaştı durdu kızlar hep birden,
Gözyaşından ıslandı göğüslerindeki altın bezekler,
Öylesine çok akıyordu gözlerindeki yaş.
- 385 Dedi genç kız: “Siegfried Han!
Ağabeyimi ısmarladım sana, emanetim olsun,
Brünhild’in ülkesinde hiçbir şey gelmesin başına onun.”
Gözüpek yiğit, elini tuttu Kriemhild Hatun’un,
andiçip söz verdi ona.
- 386 Dedi gözüpek yiğit: “Tenimde can durdukça
Beri olasın her türlü korkudan, Han kızı!
Sağ salım getireceğim ağabeyini geriye, Ren boyuna,
Söz verdim, başım üstüne, buna.”
- 387 Altın kızılı kalkanlar taşındı kumsal kıyıya,
Tüm urbarları da gemiye getirildi.
Ardından bindirildi atlar. Hemen çıkmak istediler yola;
O zaman nice güzel kadın, başladı ağlamaya.
- 388 Birçok sevimli çocuk, üşüştü pencerelere.
Serin bir yel sürükledi yelkenli gemiyi;
Başı dik yiğitler çıktı yolculuğa, Ren boyunca.
Sordu Gunther Han:
“Kim kaptanlık edecek, bizim aramızdan?”
- 389 Konuştu güçlü Siegfried: “Derinliklerin üstünde
Yönlendirebilirim gemiyi, yiğitler, kuşkunuz olmasın;
Denizde hangi yollar izlenir,
iyi öğrenmişimdir.”
İçleri ferah, ayrıldılar Burgund ilinden.

- 390 Geçti dümen yeke'sine Alçak Ülke'nin Han'ı,
Övülesi yiğitler, kıyidan
açılmaya başladı.
Gözüpek Gunther geçti bir kürekçi yerine;
Yürek hoşluğuyla ırmak ağzına varıp,
açıldılar denize.
- 391 Boldu yanlarındaki yiyecek
ve şarabın en âlâsı
Ren boyunda bulunabilecek olan.
Hagen'ın kardeşi Dankwart da
oturuyordu bir kürekçi yerinde,
Zorlu asılıyordu küreğe,
yoktu diyecek keyfine.
- 392 Sağlam yelken direklerini yaman sarsıyordu rüzgâr
Bir hayli yol alındı, gece olana kadar.
Ulaşmışlardı artık, sevinerek, iyice açık denize;
Harcadıkları güçlü emeğin yorgunluğunu
ancak o zaman duydular.
- 393 Duyduk ki, on iki gün boyunca
Arkadan almışlar rüzgârı,
ileriye gitmişler;
çok uzaklara,
Brünhild ülkesinde Isenstein kentine gelmişler;
İçlerinden yalnız Siegfried biliyormuş bu kenti.

Yedinci Bölüm

GUNTHER'İN ADAYA GELİP BRÜNHILD'I
ELDE ETMESİ NASIL OLDU

- 394 Kıyıdaki nice hisarı
ve geniş mülkleri görünce
Hemen sordu Gunther Han:
“Söyle dostum Siegfried, biliyor musun,
Kimindir bu hisarlar ve bu pek güzel ülke?”
- 395 Kabullensem gerek ki, ömrüm boyunca
Böylesine sağlam yapılı hisarlar görmedim hiç,
Ne o ülkede ne bu ülkede, burada gördüklerim kadar.
Güçlü bir Han olsa gerek, bunları yaptıran.”
- 396 Yanıtladı Siegfried bunu: “Pek iyi biliyorum,
Egemendir halka ve ülkeye, Brünhild Sultan;
Adını benden duyduğunuz
Isenstein hisarı da onundur.
Daha görecekleriniz var bugün;
o hisarda bir nice
güzel kadın bulunur.
- 397 Ancak, bir öğüdüm var siz yiğitlere:
Hepimiz, konuşurken tek ağız kullanalım;
doğru gelir bana böylesi.
Bugünden çıkacağız Brünhild'in huzuruna
Özenle belirleyelim, oradaki tutumumuzu.
- 398 Güzel Hatun ile Divan'ının önünde,
Her birimiz söyleyeceğimiz aynı şeyi, tutarlılıkla;
Gunther benim de Han'ım imiş,
ben bağımlısı imişim onun;
Böyle yapmakla
sonunda mutlaka
ulaşacağız muradımıza.”

- 399 Bu yolda söz verilmesini istedi Siegfried,
ona uyup söz verdiler hepsi;
Yer bırakmadılar, herkesin kendi bildiğini okuyup
Ağzına geleni konuşmasına; yararlı oldu bu
Gunther Han, güzel Brünhild'i gördüğü zaman.
- 400 Dedi Siegfried: "Benim böyle
sana bağımlı olduğumu söylemem
Sana sevgim sebebine olmaktan çok daha fazla
Kriemhild'in, o güzel kızın uğrunadır;
Kendi canımdan, bedenimden
daha değerlidir o, benim için.
Eşim olsun diye, işini göreceğim senin,
yüksünmeden."
- 401 Bunlar konuşulurken, öyle yaklaşmıştı ki gemi
Önüne geldikleri hisara,
orada gördü Han
Yüksek pencerelerden bakan nice güzel kızı.
Başladı sormaya, keyfi yerinde, gözüpek yiğit:
- 402 "De bana, dostum Siegfried,
yanıtla sorumu,
Burada deniz üstündeki bizlere
yukarıdaki pencerelerden bakıp duran
Hanımlar, kızlar içinde var mı tanıdığın?
Hallerinden belli pek soylu oldukları."
- 403 Yanıt verdi gözüpek bahadır:
"İyi bak, ama onlara belli etmeden;
Sonra söyle bana, onlardan hangisini en çok beğendiğini.
Alacak olsaydın kimi alırdın içlerinden?"
"Olur" dedi Gunther, korkusuz yiğit, hemen.

- 404 “Birini görüyorum içlerinde;
kar beyazı urba giymiş olarak
Pencerede duranı. Öylesine inanılmaz güzelliği var ki
Onu ister gözlerim. Bedeni pek biçimli;
İş kalsaydı benim seçimime
onu alırdım eş diye.”
- 405 “Pek yerinde oldu gözlerinin seçimi;
Gönlünün, bedeninin, canının özlediği
Güçlü Brünhild’dır işte, orada duran dilber!”
Kızın herbir hâinden hoşlanmış idi Gunther.
- 406 Hanım Sultan buyurdu genç kız yoldaşlarına
Pencerelerden çekilmelerini;
yabancılar seyranlık olmamalı idiler.
Hiç duraksamadan buyruğuna uyuldu.
Ama sonra n’ettiler, o da bizce duyuldu.
- 407 Yabancılar saraya gelecek diye, hepsi
süsleyip püslediler nazik bedenlerini;
Tüm güzel hanımların huy edindiği üz’re.
Üşüştüler daracık mazgallara,
Oradan gizlice baktılar yığıtlere.
- 408 Gördüler ki yalnız dört kişidir ülkelerine gelen.
Güçlü Siegfried, çekmekteydi bir atı, yürürken;
Bunu gördü mazgallardan, tatlı hanımlar.
Bir büyük saygı gösterisi yapıyordu o, Gunther Han için.
- 409 İyi huylu ve güzel, hem güçlü hem de iri
Muhteşem bir aygırın dizginini
Tuttu Siegfried, Gunther Han eyere oturana dek.
İşte böyle hizmet sundu ona;
ama sonra
gün oldu
bunlar gelmedi bile Gunther Han’ın aklına.

- 410 Ardından kendi atını da çıkardı gemiden.
Yapmışlığı hiç yoktu
Ata binen bir bahadır için
üzengiyi tutmak gibi işleri;
Bunu da yaptı
ve yaptığını gördü, mazgallardaki
soylu güzel hanımlar.
- 411 Bu iki şen Atlı Bey, aynı giyimdeydiler,
Kar beyazı, tıpatıp benzer urbalar vardı üstlerinde;
Aynı idi atlarının donanımı da. Kalkanları
Işıltı saçıyordu, soylu erlerin elinde.
- 412 Dar kolanlarına
pırıltılı kızıl altından küçük çingiraklar takılmış
Mücevher bezekli eyerlere kurulum
Saltanatla at sürdü Bey'ler, Kriemhild'in sarayına.
Yiğitliklerine yakışır donanımla gelmişlerdi ülkeye:
- 413 Yeni bilenmişti sipsivri mızraklarının ucu;
örste iyi dövülmüş kılıçları vardı,
Erişiyordu bunlar
yürekli yiğitlerin mahmuzlarına kadar,
Hem keskindiler hem geniş;
böyleydi donanımı yiğitlerin.
Hepsini gördü güzel Brünhild,
hiçbir şey kaçmadı gözünden.
- 414 Ardlarından geliyordu Dankwart'la Hagen.
Alın haberini benden:
bu iki yiğit
Kara karga karasından daha kara
görkemli urbalar içindeydiler.
Tutmaktaydılar ellerinde, iyi cinsten,
güzel, büyük ve geniş birer kalkan.

- 415 Libya ülkesinden gelmiş değerli taşlar
 Işıltı saçarak kımıldamaktaydı urbalarında.
 Kimseye emanet etmeden
 kıyıda bırakmışlardı gemilerini,
 Bu temiz yürekli gözüpek yiğitler
 at sırtında girmişlerdi hisara.
- 416 Baktılar ki hisarın seksen altı burc'u var,
 İçinde üç büyük saray;
 sarayın birinde, iyi yapılı,
 koskoca bir orta boşluğu:
 Çimen yeşili en iyi mermerle döşenmiş tabanı;
 Orada taht'a kurulmuştu Brünhild,
 yanında Divan erkânı.
- 417 Açıldı içkale sarayı, kapı kanatları savruldu yana,
 Seğirtti Brünhild'in adamları,
 Hoşgeldiniz deyip hoş karşıladılar yiğitleri
 ülkenin Sultanı adına.
 Atlarla kalkanlar alınıp götürüldü emanete.
- 418 Dedi, mâbeyncilerden biri: "Kılıçlarınızla
 İnce göğüs zırhlarınızı da
 çıkarın verin bize."
 Gözüpek Hagen dedi: "Gerek yok bu zahmetinize,
 biz onları kendi üstümüzde taşırız."
 Durumu açıkladı ol dem Siegfried, karışıp söze:
- 419 "Böyledir bu hisarın töresi, benden öğrenmiş ol,
 Hiçbir konuk silâhlı dolaşamaz burada.
 Ver onları da emanete; sakıncası yok."
 İsteksizce yaptı bunu Hagen, Gunther Han eri.

- 420 Bol şarap sundular konuklara;
düzen kuruldu rahat etmeleri için.
Nice Atlı Bey, görkemli giysilere bürünmüş
Her yandan gelip
giriş çıkıyordu bu saraya;
Ama hepsinden çok ilgi çekti gözüpek yiğitler.
- 421 O sırada Brünhild'e duyurdular ki
Yabancı ilden yiğitler, gelmişlerdir ülkeye,
Görkemli giysiler içinde; gemiyle aşmışlardır denizi.
Bunun üzerine sordu onlardan
o temiz yürekli güzel, kız Sultan:
- 422 “Öğrenmek isterim sizden, kimmiş
Hisarın içinde böylesine heybetli duran,
Bize gelmiş bu yabancı yiğitler
Ve ne için çıkmışlar, buraya yolculuğa?”
- 423 Dedi adamlarından biri: “Sultan’ım,
Söylemek zorundayım ki
şimdiye dek görmedim onlardan hiçbirini.
Ama bir tanesi, Siegfried’e benzer.
Hoş karşılayıp alsanız gerek onu huzura derim,
budur içtenlikli önerim.
- 424 Yiğitlerin bir diğeri, öyle görünür ki,
şanlıdır, yücedir pek;
Geniş ülkelere egemen, güçlü bir Han olsa gerek.
Duruyor ötekilerin yanında
Buyrukçusu imiş gibi onların, daha bir azametle.
- 425 Yoldaşlardan üçüncüsü, varsıl Sultan,
Yakışıklı ise de, hayli sert görünüşlü.
Hep ürkütücü bakışlarla bakıyor çevresine,
Sanırım katı yürekli biri.

- 426 Pek sevimli görünür içlerinde en genci,
İffetli kızlar gibi çekingen duruyor
Görkemli giysiler içinde, soylu hâllerde.
Yine de korkmalı onu öfkeliendirecek kişi;
- 427 Her ne kadar yiğidin dostça olsa tutumu,
Pek yerinde olsa da kaşı gözü, bedeni,
Ağlatacak gibidir dul edip nice hanımı
Basılırsa damarına, kızdırılırsa kafası.”
- 428 Bunları dinleyince, dedi kız Sultan,
“Getirin bana urbalarını.
Eğer güçlü Siegfried gelmişse buraya,
beni eş diye istemek için,
Tehlikeye attı demektir canını;
Çünkü korkum yok ondan, peki demeyeceğim.”
- 429 Kız Sultan giydi hemen görkemli bir urbayı.
Adımları ardından yürüdü nice dilber yoldaş kız;
Belki yüz, belki fazla idiler, süslü giysiler içinde.
Bu dilberler kalabalığı
görmek istedi konukları.
- 430 Onların yanındaydı Buzyurdu’nun* Bey’leri
Yürüyordu kılıç elde, Brünhild yiğitleri.
Belki beş yüz, belki fazla idiler;
konuklar için hoş değildi görüntü.
Kalktı oturdukları yerden dört gözüpek bahadır
her olasılığa hazır.
- 431 Han kızı Sultan, Siegfried’i görünce
Nezaketle konuşup dedi yiğide:
“Hoşgelmiş olasin Siegfried, bu ülkeye.
Ne için geldiğini öğrenmek
beni mutlu edecek.”

* İzlanda. (Ç. n.)

- 432 “Teşekkür ederim sana, Brünhild Sultan,
 bana gösterdiğin
 lütufkâr nezaketten dolayı.
 Tenezzül edip selâmladın beni, şur’daki,
 Önümde duran gözüpek yiğitten önce.
 Önümde duruşu, Han’ım olduğundandır;
 ilk selâmlanma onuru
 ona düşer aslında.
- 433 Ren boyunda doğmuştur, bağımlısı olduğum Han;
 kendi anlatır sana bunu.
 Senin uğruna geldi bu ülkeye,
 Her ne olacaksa olsun, eşliğe isteyecek seni.
 Düşün taşın şimdi, zaman varken;
 Han’ım bırakmayacak seni, kendi başına özgür.
- 434 Gunther’dır adı, yüce bir Han’dır o,
 Yoktur seni almaktan başka hiçbir dileği.
 Yanında gelmemi buyurdu bana, soylu yiğit;
 Elimde olsaydı onu dinlememek
 çıkmazdım bu yolculuğa.”
- 435 Dedi Brünhild: “Eğer o senin Han’ın ise
 ve sen onun bağımlısı isen,
 O girecek benimle, benim kurallarına göre, yarışmalara;
 Yenerse beni, eşi olurum onun. Ama ben yenersem,
 Beni almak yerine, yitirecek canını.”
- 436 Troneck’li Hagen girdi söze:
 “Öğrenelim, Hanım Sultan,
 Nasılmış sizin bu yarışma oyunlarınız?
 Çok ağır gelirdi Han’ıma,
 üstün gelemeyip sizi yitirmek;
 İnanıyor sizin gibi güzel bir hanımı eş diye kazanacağına,
 güveniyor kendine.”

437 Yanıtladı Han kızı:

“Uzağa taş atma yarışmasına girecek;
Ardından da, uzağa sıçrama yarışına.
Son olarak, yarışacağız mızrak atmada.
İyice düşünüp taşının bu işi; aceleye gelmesin kararınız.”
Böyle dedi dilber Sultan;
“Yarışmalardan birini bile yitirse, olacak canından.”

438 Tez davranışlı Siegfried

sokuldu hemen Han’ın yanına
Yavaşça dedi ona, “Konuş dilediğin gibi,
güçlü Brünhild’in karşısında,
Hiçbir şey olmayacak sana;
Hanım Sultan’ın beklediği gibi yürümeyecek iş,
aşırı güveni yok olacak sonunda.”

439 Bunun üzerine

şöyle konuştu Gunther: “Yüce Sultan,
Bildir bana, ne dileyeceksen;
varsa bile demiş olduklarından fazlası
Hepsini göze alırım seve seve,
sen dilberi kazanmak için.
Can vermeyi göze aldım, sen bana eş olasın diye.”

440 Onun bu sözlerini duyunca Sultan,

Buyurdu,
pek sevdiği yarışmaların çabuk yapılmasını.
Hemen getirtti savaş donanımını,
Geldi sağlam bir örme zırh, bir de en âlâ kalkan.

441 Giydi, hiçbir silâhın kesip delemmediği,

Üstüne ipek konmuş bir zırh gömleğini;
Libya’dan gelmişti bunun ipeği;
Üstündeki şeritler, ışık saçıyordu sanki.

- 442 Bu sırada
 yiğitler tam bilincindeydi tehlikenin,
 Keyfi iyice kaçmıştı Dankwart’la Hagen’in.
 Kaygıdaydılar, Han’ın işi ne olacak diye.
 “Hayır çıkmayacak giriştiğimiz bu yolculuktan”
 diyorlardı kendi kendilerine.
- 443 Kimseye farketirmeden, o ara
 Yakışıklı Siegfried, gitti gemiye
 Aldı Görünmezlik Hırkası’nı sakladığı yerden,
 geçirdi bedenine.
 Görünmez oluverdi; hemen döndü geriye.
- 444 Baktı, bir sürü yiğit toplanmış, seyir için
 Brünhild’den
 “Yarışma yapılacak” bildirimi gelince.
 Oraya sokuldu gizlice;
 Göremiyordu onu, oradaki hiç kimse.
- 445 Çevresine doluşarak belirlemişti
 yarışmaların yapılacağı alanı
 Oraya yığılmış yedi yüz gözüpek yiğit.
 Hepsi de silâhlıydı bunların;
 Onlar duyuracaktı,
 yarışmada kimin üstün çıktığını.
- 446 Derken geldi Brünhild.
 Bürünmüştü savaş donanımına,
 Sanki tüm Han’ların ülkelerini
 fethetmek için
 bir savaşta dövüşecekmiş gibi.
 İnce altın şeritler takılıydı
 üstüne ipek konmuş beden zırhına,
 Güzel yüzünün rengi yansiyordu bunlara.

- 447 Ardından sökün etti hizmetkârları,
Taşıyıp getirdiler, kıpkızıl altından,
ışılıklı bir kalkan,
Tutamağı sert çelik, güçlü, iri ve geniş;
Yarışmada onu kullanacaktı Hanım Sultan.
- 448 Omuza takma kayışı
bezenmişti çimen yeşili mücevherlerle,
Işıltı saçıyordu bu değerli taşlar,
Oturtuldukları altın kaş'ların
pırıltısına karışıyordu o pırıltı.
Çok zora çıkacaktı, Sultan'ı eşliğe almak.
- 449 Kalkan, bize dendiğine göre,
orta çıkıntısı yerinde
Rahat bir üç karış kalınlıktaydı;
Çelikle altından yapılmıştı, sağlamdı,
Dört hizmetkâr bin zorlukla taşımıştı onu.
- 450 Görünce güçlü Hagen,
o kalkanın böyle taşındığını,
Troneck'li yiğit, umutsuzluğa düşüp, dedi:
"Bak hele, Gunther Han!
Hâlimiz yaman;
Eşliğe istediğin kadın
sol bacağı imiş Şeytanın."
- 451 Şimdi de dinleyin, nasılmış üst giyimi.
Bol bol urba vardı onda;
O sırada giydiği, Azagaug ipeğinden
bir zırh üstü gömleğiymiş,
En şahanesinden, en âlâsından;
parlıyordu bunun üstünde nice mücevher.
Onların ışıltısı, ekleniyordu
dilber Brünhild'in kendi ışıltısına.

- 452 Taşıyıp getirdiler Hatun'a
büyük mü büyük, ağır mı ağır üstelik,
Ucunun iki yanı da keskin olan,
her zaman fırlattığı mızrağı.
Kaba görünümlü bir mızraktı bu, hem uzun hem de geniş,
Ucunun keskin yanları
çok tehlikeli kesikler açardı savaşta.
- 453 Bir de duyun, ne inanılmaz şeyler söylendiğini
bu mızrağın ağırlığı üstüne!
Yüz okka çelikten yapılp, dövülmüş imiş örste;
Üç adam zor taşıyıp onu Brünhild'e getirebilmiş imiş.
Gözüpek Gunther, o zaman
başladı iyice kaygılanmaya.
- 454 Dedi içinden: "Ne olacak bu işin sonu?
Şeytan çıkıp gelse cehennemden, kıvıramazdı bunu.
Ah, canım benimde, yine Ren kıyısında olsa idim,
Hiç mi hiç istekli diye
çıkamazdım onun karşısına bir daha."
- 455 Kaygısı yeterince sıkıntı veriyordu ona.
Derken her çeşit savaş donanımını taşıyıp getirdiler önüne;
Çatışma için varsıl Han, iyice büründü donanıma.
Yanında duruyordu Hagen, cesareti kaygıya dönmüş.
- 456 Konuştu Burgund'lardan gözüpek Dankwart:
"Bin pişman oldum, bu saraya ettiğimiz yolculuktan dolayı.
Yiğit deyip hep saydılar bizi;
yakıştır mı bize, şimdi
Bu ülkede bir kadın
canımızı alsın?"

- 457 Bu ÷lkeye geldim diye ÷z÷l÷yorum y÷rekte.
 Ağabeyim Hagen ile ben
 vermemiş, taşıyor olsaydık kılıçlarımızı
 Brñnhild'in, şimdi bize tepeden bakan
 Bey'ler takımı
 Saygı ile eğilir, gerilerdi önümüzde.
- 458 Gerçeği diyeyim: Eğer görürsem
 Sevgili Han'ımın can vereceğini bu Hatun'un elinde,
 Barışı bozmam diye bir değil, binbir andiçmiş olsam bile
 Benim elimde kendisi can verir daha önce
 o pek dilber Hanım Sultan.
- 459 Özgürlük içinde, rahat rahat çekip giderdik bu ÷lkeden
 Benimle ağabeyim Hagen
 vermemiş olsaydık donanımımızı,
 Gerekirse kullanacağımız, iyi cins kılıçlarımızı.
 Hanım Sultan'ın pervasızlığı yatışırđı ister istemez.”
- 460 Duydu hepsini Sultan, Dankwart'ın dediklerinin.
 Ağzında bir gülücük, buyurdu omzu üstünden geriye:
 “Bu kadar yiğit sanıyorlarsa kendilerini,
 haydi bakalım,
 getirin donanımını onların,
 Verin keskin silâhlarını bahadırların eline.
- 461 Hiç farketmez benim için, silâhlı mı imişler,
 Yoksa çıplak mı dururlar karşımda” dedi Han kızı.
 “Tanıyıp bildiğim hiçbir kimsenin gücü yıldırmadı beni.
 Çatışmada her yiğidin bileğini b÷kerim;
 buna güvenirim.”
- 462 Verildi ellerine kılıçları, Sultan'ın buyurduğu gibi.
 Sevinçten neredeyse morardı gözüpek Dankwart,
 “Yarışıp çatışalım” dedi korkusuz yiğit,
 “Madem ki elimizde şimdi kılıçlarımız
 kimsenin Gunther'i yenmesine göz yumamayız.”

- 463 Ama görüldü ki,
küçümsenecek gibi değildir Brünhild'in gücü.
Yarışma yerine getirdiler yuvarlak bir mermer taş;
Koskocaman, zor kımıldatması bile, öylesine ağır.
On iki yiğit, bin zahmetle
taşıyabildi onu, Hanım Sultan'ın önüne.
- 464 Her mızrak atışının sonrasında
bir de kaldırıp bunu fırlatırdı o.
Burgund'ların tasası hepten büyüdü,
"Yandık" dedi Hagen,
"Han'ın eş diye istediği kız bu mu?
Karı diye Şeytan almalı onu,
götürmeli cehenneme!"
- 465 Giysisinin yenini yukarıya sıvadı, ak kollarında;
Sol eliyle bir kavradı tutamağından, kalkanını,
Ötekiyle fırlattı mızrağını ileriye;
oyunlar başladı demekti bu.
Ürktüler Gunther'le Siegfried, onun hınçlı hâlinden.
- 466 Tez davranıp güçlü Siegfried
gelmiş olmasaydı onun imdadına,
Canını mutlaka yitirirdi Han.
Kimseye görünmeyerek sokuldu yanına,
yavaşça dokundu,
Tüm savaşçı ustalığına rağmen
büyük kaygı içinde olan
Gunther'e.
- 467 "Kim dokundu bana?" diye düşündü gözüpek er;
Bakındı her yanına, göremedi kimseyi.
Konuştu beriki:
"Benim, Siegfried! Senin candan yardımcın;
Artık sen, bu Hanım Sultan'ın önünde
hiç kaygı duymayasın.

- 468 Kalkanını ver benim elime;
 bırak, ben taşıyayım onu;
 Çok dikkat et her dediğime,
 iyi dinle bunları.
 Her işi sen yapıyormuş gibi, oynat elini kolunu;
 ben üstleneceğim aslında, tüm yapılanları.”
 Duydu bunu; güvenini kazanıp, topladı kendini Han.
- 469 “Belli etme sakın ha, yürüttüğüm düzeni!
 Her ikimizin de çıkarı bunda.
 Biz böyle yapınca, Hanım Sultan Hazretleri
 senin karşında duyduğu aşırı güvenden
 Hiçbir şey kazanamayacak; olmayacak istedikleri.
 Bak gör hele!
 nasıl da duruyor heybetle
 yarışma yerinde, senin önünde.”
- 470 O sırada savurdu şahbaz kız
 tüm gücüyle, mızrağını
 Aslında Siegfried’in tutmakta olduğu
 Sağlam ve geniş kalkana doğru;
 tam hedefi buldu,
 Rüzgârın üflediği ateşten
 çıkan kıvılcımlar gibi
 kıvılcım fışkırdı çelikten.
- 471 Güçlü mızrağın sivri ucu, yardı kalkanı geçti
 Çıkan alev yaladı Gunther’in zırh gömleğini.
 Vuruşun gücü perişan etti iki yiğidi;
 Görünmezlik Hırkası’nın sağladığı güç olmasa idi
 çıkıp gitmişti canları.

- 472 Gözüpek Siegfried'in kan geldi ağzından,
Yine de çabucak fırladı ayağa.
Tuttu yiğit, mızrağın sapını,
Çekti çıkardı onu kalkandan;
Fırlattı mızrağı, güçlü eli
gerisingeri.
- 473 Demişti kendi kendine, "Vurmayayım güzel Sultan'ı."
Ters doğrultuda tutmuştu mızrağı, ucu kendi arkasına doğ-
ru;
Mızrak sapının dipçiği bir vurdu ki Hatun'un zırhına,
Yaman tökezledi Hanım Sultan.
- 474 Çelikten kıvılcım fışkırdı, rüzgârla üflenmiş gibi.
Öyle güçlü savurmuştu ki mızrağı, Siegfried'in eli,
Tüm gücüne karşı kalamadı ayakta,
yere kapaklandı Sultan;
Kendi başına hiç mi hiç beceremezdi
böyle bir işi, Gunther Han.
- 475 Dilber Brünhild telâşa düşüp, fırladı ayağa
"Gunther, soylu Atlı Bey,
bu çeşit fırlatış yaptığın için
kutlarım seni!" dedi.
Sandı ki onun gücüyle fırlatılmıştır mızrak;
Gerçekte, onunla yarışmış olan
görünmez kalmış
çok daha güçlü bir Bey idi.
- 476 Sonra hızla yürüdü, fırlatılacak taşa doğru;
Kabarmıştı öfkesi, burnundan soluyordu.
Kaldırıp savurdu taşı elinden, tüm gücüyle, uzağa;
Hemen ardından
bir uzun atlama sıçrayışı yaptı,
çınladı zırhının halka bağlantıları.

- 477 Taş gitti, düştü en azından otuz arşın öteye.
Ama sıçramada daha bile başarılı oldu hanım kız.
Taşın yanına gitti Siegfried,
Görünüşte Gunther yapacaktı fırlatma işini,
- 478 Oysa gerçekte Siegfried idi işi üstlenen;
uygundu buna gücü, uzun boyu.
Taşı daha uzağa attıktan başka
bir de sıçradı daha ileriye;
Hem şaşılası birşeydi, hem de büyük beceriydi
Sıçrarken Gunther Han'ı da yüklenip sıçratması,
sihirli hırkanın verdiği güç sayesinde.
- 479 Yapılmıştı sıçrama herkesin gözü önünde;
taş da durmakta idi fırlatıldığı yerde.
Oysa ortada, Gunther'den başka yoktu görünen.
Dilber Brünhild, kızardı morardı öfkesinden;
Siegfried esirgemişti Gunther Han'ı ölümünden.
- 480 Yarışma yerinin kenarında
sapsağlam dikilir görünce yiğidi
Ol dem Hanım Sultan, Bey'lerine seslendi:
"Bey'lerim, adamlarım, sokulunuz yakına,
Biat etseniz gerek, hepiniz, Gunther Han'a!"
- 481 Bunun üzerine o yiğit bahadırlar
yere bırakıp silâhlarını
Diz çöktüler, ayakları önünde
Burgund'lar ili Han'ı varsıl Gunther'in,
o gözüpek erin,
Sandılar onun bu yarışmayı
kendi gücüyle kazandığını.

- 482 O da selâmladı, sevecenlikle, hepsini,
 çünkü elhak, erdemli,
 görgülü kişi idi.
 Dilber Sultan da geldi; elini tutup, ona
 Bıraktı Buzyurdu'nda egemenlik sürmeyi.
 Atılğan yiğit Hagen, içten sevindi buna.
- 483 Hanım Sultan diledi Gunther'den
 içinde çok adamının bulunduğu
 Büyük saraya birlikte gitmeyi.
 Orada eğildi bu Bey'ler, Gunther'in önünde, saygılı;
 Sürtülmüşü burunları.
- 484 Hızlı davranır Siegfried, akıllıydı gerçekten
 Hemen geri götürdü Görünmezlik Hırkası'nı,
 onu sakladığı yere.
 Sonra geldi saraya,
 birçok hanımın oturmakta olduğu
 büyük orta boşluğuna.
 Hiçbir şey bilmez gibi, soru yöneltti Han'a:
- 485 “Ne beklersin, Han'ım? Ne zaman başlayacak
 Hanım Sultan'ın sana koşul çıkardığı
 bir sürü yarışmalar?
 Haydi görelim, nasıl yapılacaktı onlar!”
 Hiçbir şey bilmez gibi davrandı
 düzeni çok yiğit.
- 486 Sordu Hanım Sultan:
 “Nasıl oldu da, Bey Siegfried,
 Gunther'in kazandığı yarışmaları
 İzleyemedin sen?”
 Yanıtı verdi Hagen:

- 487 “Sen öyle acılı bir kaygı doldurdun ki içimize,
Duramadı buralarda Siegfried,
gitti geminin oraya, gönlü temiz yiğit,
O yüzden bilmiyor Ren boyu bahadırının
Seninle girdiği yarışmada üstün geldiğini”
dedi Gunther’in Bey’i.
- 488 “Sevindim bu habere” dedi gözüpek Siegfried.
İyi olmuş böylece, ılımlılığa döndüğü
senin çok tepeden bakar hâlinin;
İyi olmuş bir yiğidin çıkması
sana da boyun eğdirecek.
Şimdi, soylu Hanım Kız, senin buradan bizimle
Ren boyuna gelmen gerek.”
- 489 Dedi Hanım Sultan: “Hemen olamaz bu iş.
Hele bir öğrensin durumu tüm Bey’lerim, erlerim.
Öyle kolay değil, benim ülkeden çıkıp gidivermem.
Önce bu hâl bildirilmeli, yakın dostlarıma.”
- 490 Hemen buyurdu, her yana atlı ulaklar gönderilmesini.
Haber ilettiler dostlarına, Bey olsun, er olsun.
Tez gelsinler dedi
Buzyurdu’nun başkenti
Isenstein’daki saraya.
Buyurdu, gelenlerin hepsine görkemli urbalar verilmesini.
- 491 Beyler başladı sökün etmeye, at sırtında,
Hanım Sultan’ın başkent hisarına;
Sürü sürü geliyorlardı her gün, sabahtan akşama.
“Bak sen şu işe” dedi Hagen;
“Bekliyor muyuz, dilber Brünhild’in adamları
buraya üşüşüp de bizi haklasın diye?”
- 492 Hisarda onlar böylesine kalabalık sayıda olursa
Ne eser Brünhild’in aklına, nereden bilelim?
Ne malûm bizi yok etmek için düzen kurmayacağı,
Felâket getirebilir başımıza, soylu Hanım Kız.”

- 493 O zaman dedi gözüpek Siegfried:
 “Ben engelleyeceğim böyle birşeyi,
 Gerçekleşmeyecek korktuğunuz hâller.
 Yardımcı birlik olarak getireceğim bu ülkeye
 Şimdiye dek hiç bilmediğiniz, çok seçkin yiğitler.
- 494 Ama şimdi birşey sormayın bana.
 Gideceğim onların olduğu yere;
 Tanrı esirgesin sizi, bu arada.
 Tez zamanda döneceğim geriye, size bin er getireceğim;
 Görülmüş görülecek bahadırların en iyilerini.”
- 495 “Ama sakın çok oyalanma” dedi Han.
 “Pek yerinde olarak, hoşnutuz senin yardımından.”
 O da dedi: “Çok geçmeden gelirim.
 Beni sen gönderdin bir yere,
 öyle de Brünhild’e.”

Sekizinci Bölüm

SIEGFRIED, KENDİNE BAĞIMLI NIBELUNG YİĞİTLERİNİ NASIL GETİRDİ

- 496 Siegfried yine almıştı Görünmezlik Hırkası’nı
 Onu giyip, kimseye görünmeden gitti kumsal kıyıya;
 Bir kayık bulup bindi içine Siegmund Han oğlu,
 Asıldı küreklere;
 uçurdu sanki kayığı, yel sürüklemiş gibi.
- 497 Kayıkçı görünmüyordu ortada;
 yine de hızla gidiyordu kayık,
 Siegfried’in büyük gücü sayesinde.
 Bakanlar, çok hızlı bir yel sürüklüyor sandı;
 Öyle değildi, güzel Sieglind’in oğluydu onu götüren.

- 498 Bir gün bir gece geçtikten sonra
 Çabası sayesinde erişti karaya,
 göründü Nibelung'lar ülkesi.
 Onun egemenliğindeydi bu ülke,
 Tüm hisarları ile; ona bağımlıydı hepsi.
- 499 Yalnız yiğit, girdi bir geniş ırmağın ağzından,
 Çabucak kıyıya çekti kayığı,
 Çıktı bir hisarın görüldüğü yamaçtan yukarıya,
 Konaklayacak yer arıyordu sanki
 yol yorgunluğunu atmak isteyen
 yolcuların yaptığı üzere.
- 500 Erişti hisar kapısına. İyice sürgülüydü bu kapı,
 Nöbetçi iyi yapıyordu işini, şimdi de yapıldığı gibi.
 Çaldı kapının tokmağını bu yabancı adam.
 Sağlam bekçilikteydi kapı; göründü bir dev ki, ne muaz-
 zam.
- 501 Oydu girişin bekçisi. Yanında taşırdı hep
 İyi cinsten bir kılıç, bu yaban.
 Sordu: "Kimsin sen, dışarıda kapıyı çalan?"
 Sesini değiştirip kendini gizleyerek konuştu yiğit Siegfried,
 ed,
- 502 Dedi: "Bir Atlı Bey'im ben. Aç kapıyı!
 Yoksa canına okuyacağım
 içeride yan gelip bugün de
 Rahatına bakanların alayının birden!"
 Siegfried ona böyle dedi diye
 tepesi attı kapı bekçisininin.
- 503 Gözüpek dev aldı kılıcını eline
 Çabucak geçirdi başına tolgasını;
 Hızla kuşandı zırhını, savurarak açtı kapıyı,
 Siegfried'in üzerine pek gazaplı saldırdı.

- 504 Nasıl olurdu da bu kişi
 kalkışıldı kentte uyuyan nice bahadırı
 uykudan kaldırmaya!
 Hızlı vuruşlar indirdi ona koluyla;
 Bunlardan kendini koruması gerekti
 konuk gibi gelmiş Han'ın,
 Hatta kopardı kalkanın askı kayışını.
- 505 Tehlikeye düştü Siegfried Han;
 Ölümden kendini esirgemeye çalıştı
 Bu yavuz kapıcı
 böylesine gazaplı vuruşlar indirirken.
 Artık onu yeterince sınavıp tartmıştı
 efendisi Siegfried;
 hoşnut kalmıştı.
- 506 Çınladı hisar, onların birbirine girişinden;
 Ölçüsüz büyüktü güçleri.
 Sonunda yendi kapıcıyı, tuttu baēladı onu bir de;
 Bunun sözü edildi tüm Nibelung ilinde.
- 507 Bu yavuz çatışmayı duydu uzak bir daēda
 Maēarasındaki güçlü ve yürekli cüce,
 hazine bekçisi Alberich.
 Hemen silâh kuşandı,
 koştu geldi soylu yabancının dev'i baēladıēı yere;
 Dev'in tanıyamadıēı gibi o da
 tanıyamadı Bey'i karanlıkta.
- 508 Gazaba bürünmüştü Alberich,
 güçlüydü de üstelik;
 Tolga takmış, örme zırh giymişti bedenine;
 Altından, ağır bir topuz vardı elinde,
 Onunla saldırdı, Siegfried'i gördüēü yere.

- 509 Topuza zincirle bağlıydı yedi dikenli topçuk,
 Bununla bir vurdu ki
 gözüpek yiğidin kalkanında sol yana,
 Neredeyse parçalanacaktı kalkan.
 Yiğit konuğun canı sıkıldı buna;
- 510 Savurdu öteye, sol yanı yamrulmuş kalkanını,
 Uzun kılıcını kınına soktu hemen,
 Kendi hazine bekçisini öldürmek istemiyordu;
 Esirgerdi kendi insanların,
 erdemli kişiliği buyururdu ona, böyle yapmasını.
- 511 Güçlü elleriyle atıldı Alberich'in üstüne,
 Yakaladı kır sakalından, yaşı ilerlemiş adamı,
 Öyle bir zorlu çekti ki kendine, bar bar bağırırdı cüce;
 Genç yiğidin ettiği
 yaman yakmıştı Alberich'in canını.
- 512 Yiğit cüce haykırdı: "Öldürme beni;
 Bağımlı olduğum Bey'e içtiğim ant gereği
 Boyun eğemem başka kimseye;
 olmasaydı durum böyle,
 Ömrümce bağımlın olurum senin" dedi düşünceli er.
- 513 Dev'e yaptığı gibi, bağladı Alberich'i de,
 Siegfried'in gücü yüzünden canı yandı cücenin.
 Sorabildi sonunda, "Kimsin sen?" diye;
 "Siegfried'im ben, iyi tanıyorsun sanırdım beni."
- 514 "Sevindim bu duyduğuma" dedi cüce.
 "Şimdi öğrendim, senin Bey'ce işlerin nasıl olur,
 Anladım ki gerçekten hakkıyla bileğinin
 Han'ı imişsin ülkenin.
 Canımı bağışladın bana;
 her buyruğun başımın üstünedir."

- 515 O zaman dedi, yiğit Siegfried: “Tez davran,
Bin savaşçı toplayıp getir bana
Nibelung erlerinin en iyilerinden;
Gelsinler, bulsunlar beni burada!”
Ama niçin istiyordu onların tümünü birden,
kimseye duyurmadı orasını.
- 516 Alberich’le dev’in bağlarını çözdü,
Çabucak gitti cüce, yiğit erlerin bulunduğu yere,
Canla başla uğraşıp kaldırdı uykularından
nice gözüpek bahadırı,
Dedi, “Haydindi yiğitler,
gitmemiz gerek Siegfried’in yanına.”
- 517 Yataktan fırlayıp hemen hazırlandılar,
Tez davranır koç yiğitler, giyindiler çabucak;
Geldiler, Siegfried’i
ayakta durur gördükleri yere.
Bir güzel selâm verdiler ona,
saygıyla yaptılar bunu.
- 518 Yakıldı pek çok mum, sunuldu katkısız şarap.
Çabuk geldikleri için Siegfried teşekkür etti onlara,
Dedi: “Bir yolculuğa çıkacağız birlikte,
dalgalar aşıp geçeceğiz denizin öte yanına.”
Yiğit ve temiz yürekli erleri
hemen hazır buldu buna.
- 519 Tez gelmiş bahadırlar en azdan üç bin idi;
Ayırdı içlerinden en iyi bin yiğidi.
Bunlarla gidecekti Brünhild ülkesine;
Tolgayla tam donanım verildi herbirine.

- 520 “Dinleyin, atlılarım, şimdi dediklerimi!
 Gittiğimiz sarayda
 görkemli birer urba
 Giymeli herbiriniz;
 orada, bilirsiniz,
 karşınıza çıkacak bir nice dilber hatun,
 O yüzden, giyiminiz
 gösterişli olmalı.”
- 521 Konuştu acemi erlerden biri:
 “İnanılır şey mi bu,
 Bu kadar atlı er
 oraya nasıl gider,
 Neyi yer, neyi içer?
 Ner’den bulur giysiyi?
 Olduramayacaksın bu işi,
 olsa bile otuz ülke
 senin hizmetinde.”
- 522 Oysa,
 öğrendiniz ya,
 pek varsıldı Siegfried.
 Onun eli altında, ülkesinden başka
 bir de Nibelung’lar Hazinesi vardı.
 Oradan getirip, bol bol altın verdi erlere.
 Küçük kişi değildi o,
 ondan herkes çok mal aldı.
- 523 Bir sabah erkenden kalkıp
 açıldılar denize;
 Ne kadar tez erlerdi, Siegfried yoldaşları!
 İyi atlar, görkemli giysiler almışlardı yanlarına,
 Geldiler, Atlı Bey’lere yakışır yolda
 şanla şerefle, Brünhild’in yurduna.

- 524 Pencereden bakıyordu nice genç kız;
Hanım Sultan sordu onlardan:
“Var mı içinizde biliyor çıkacak
Çok uzaklardan bize gelmiş
bu yiğitlerin kimler olduğunu?
Gösterişli yelkenler var gemilerinde
kardan daha ak.”
- 525 Sözü aldı Ren boyunun Han’ı:
“Benim adamlarımdır bunlar.
Yola çıkarken bırakmıştım onları geride,
Buyruk gönderdim onlara, sayın Hatun,
geldiler o nedenle.”
Gelen soylu konukları
herkes inceledi dikkatle.
- 526 O sırada göründü Siegfried,
indi bir geminin en öndeki yanından,
Görkemli giysiler içinde. Birçok er de geldi ardından.
Sordu Hanım Sultan:
“Yüce Han,
bana söylesen gerek,
Hoşgeldiniz desem mi bu konuklara, demesem mi?”*
- 527 “Nezaket göstererek gidip karşılamalısın onları” dedi
Han.
Onları görmekten ne kadar mutlu olduğumuzu
iyice anlasınlar.”
Han’ın dediği gibi yaptı Hanım Sultan.
Ayrıca, daha saygılı davrandı Siegfried’i selâmlamada.
- 528 Hemen yatacak yer sağlandı herbirine.
Ülkeye gelen konukların çokluğundan
Öbek öbek kalabalıklar geziniyordu her yanda.
Derken
artık Burgund iline dönmek istedi

* Siegfried’i karşılamaya gidip hoşgeldin demesi, kocasının kıskançlığına yol açabilir diye çekiniyor. (Ç. n.)

gözüpek bahadırlar.

529 Hanım Sultan

buyurdu o zaman

babası öldüğünde miras diye

Kendisine ne kalmışsa hepsinin bölüştürülmesini

Yabancı olsun bildik olsun herkese, nice değerli yiğide,

Altınıyla gümüşüyle, nice soylu atları ve urbalarıyla.

530 Söyleyip izin verdi,

Ren boyundan gelmiş soylu yiğitlere de,

Onun hazinelerinden dilediklerince alıp

Burgund iline götürmeleri için.

Yanıtladı onu gözüpek Hagen:

531 “Çok soylu Hanım Sultan, duymuş ol bunu benden,

Ren boyunun Han’ında, bize dağıtılacak

Nice altın, nice urba vardır.

Doğru etmiş oluruz

Senden birşey almazsak;

burada kalsın altınlar, süslü urbalar.”

532 “Alın hatırım için” dedi ona Hatun.

“Buradan yanımda taşıyıp, gönlümden gelerek,

Kimi altın kimi ipek dolu yirmi sandığı,

kendi elimle dağıtacağım armağanlarımı

Denizi aşıp Gunther Han ülkesine vardığım zaman.”

533 Hanım Sultan

sözlerine ekledi:

“Kime emanet edilecek ülkem,

Buna birlikte karar vereceğiz, şimdi, hemen

Han’ım ile ben.”

Soylu Han dedi: “Kimi dilersem

Onu çağır buraya; kâhya göreviyle

ona emanet edelim ülkeyi.”

- 534 En yakınında duran
 yiğitler içinde birine baktı Hatun;
 Kendi dayısıydı bu. Ona söz yöneltti:
 “Emanet ediyor sana, hisarlarını ve ülkeyi, Gunther Han,
 Dileyip yönetimi kendi eline alıncaya dek.”
- 535 Bey’leri içinden seçti bin yiğidi,
 Kendisiyle birlikte Ren boyuna gelsinler diye
 Nibelung ülkesinden o bin yiğidin yanı sıra.
 Hepsi kuşandı donanımlarını yolculuk için;
 başladılar at sırtında
 kumsal kıyıda dolaşmaya.
- 536 Aldı yanına seksen altı oturaklı hanımı,
 Ayrıca en azından yüz genç kız, hepsi de dilber.
 Artık oyalanmadılar hiç,
 çünkü hemen yola çıkmak istiyorlardı.
 Arkada bıraktıkları nasıl da yakınıp ağladı!
- 537 Erdemli ismetleriyle bu hanımlar, kızlar
 ayrıldılar ülkelerinden.
 Uğurlamaya gelen eş dostla kucaklaştılar,
 Vedalaşıp açıldılar denize.
 Bir daha nasip olmadı dönmesi hiç birinin, ata yurduna.
- 538 Deniz yolculuğunda yalnız eğlence vardı,
 Oyalanmak için her olanak ellerindeydi bol bol.
 Elverişli bir yel yakaladılar giderken,
 İç ferahlığıyla ayrıldılar ülkeden.
- 539 Ama istemedi Hanım Sultan
 yolculuk sırasında Han ile gerdeğe girmeyi;
 Bu cümbüş ertelendi saraya varış sonrasına,
 Worms’da yapılacak şölenli şenlikli düğüne.
 Mutluluk içinde saraya varıp, yiğitleriyle birlikte,
 yerleştiler oraya.

Dokuzuncu Bölüm

SIEGFRIED'İN WORMS'A ÖNDEN
GÖNDERİLMESİ NASIL OLDU

- 540 Tam dört gün olmuştu yola çıkışlarından beri;
Gözüpek Hagen, şöyle dedi:
“Kulak verin sözüme;
Ren boyuna haberleri iletmekte geç kaldık,
Burgund iline çoktan
ulak göndermiş olmalıydık.”
- 541 Konuştu Gunther Han: “Pek doğru söylersin.
Korkusuz Bey, hazırlan yolculuğa,
Bak göründü kara;
oradan gitmek için at sırtında
Senden iyisini mi bulacağız?”
Gözüpek er, yanıt verdi buna:
- 542 “Bilesin, sevgili Han’ım, iyi haberci olmaz benden.
Söyleyeyim sana, en iyi kim becerir bu işi:
Soylu Siegfried’den ricada bulun;
mademki senin kızkardeşine tutkun,
Onun hatırı için, reddetmez senin ricanı.”
- 543 Han, çağırttı yiğidi; o da hemen geldi huzura.
Han dedi: “Yaklaştık ülkeme;
Sevgili kızkardeşimle anama
haberleri iletmem gerek;
Bilsinler yakında olduğumuzu da.
- 544 O nedenle rica etmekteyim, soylu Siegfried,
bu yolculuğu yapmanı senin.
Bilirim, benim için olduğu gibi,
Senin gözünde de pek değerlidir kızkardeşim;
Sevince boğulacak oradaki tüm yiğit dostlarım,
haberleri alınca.”

- 545 Yanıtladı gözüpek Siegfried: “Buyruğun baş üstüne,
Hiç gecikmeden ileteceğim haberleri, güzel kızkardeşine.
Nasıl geri durabilirdim bundan,
o bütün yüreğimi doldururken?
Onu mutlu edecek ne buyurur isen
hepsi de yerine getirilir hemen.”
- 546 “Söyle anamla kızkardeşime
Pek mutlu döndüğümüzü bu yolculuktan;
Başarılarımızı anlat erkek kardeşlerime,
Dostlarım da öğrensın hayırlı haberleri.
- 547 Anama kızkardeşime, hısımlara dostlara,
Benimle Brünhild’den selâm iletmeyi
Unutmayasın sakın; eksiksiz anlat herbirine
Gönlümün istediğini nasıl
tümüyle elde ettiğimi.
- 548 Erkek kardeşlerime, yoldaşlarıma söyle,
Canla başla hazırlansınlar şenliklere.
Tüm Bey’lere duyurulsun şu da:
Brünhild’le ben,
Büyük bir düğün yapacağız orada.
- 549 Bir de şunu söyle kızkardeşime:
Dileğimdir, yanımda konuklarla
ülkeye vardığımı duyar duymaz
Gelip sevgili gelinimizi karşılaması;
Beni içten minnetli eder böyle yapması.”
- 550 Gözüpek yiğit destur aldı onunla Brünhild’den,
Yola çıktı, yüreği sevinçli,
Ren boyundaki Worms’a doğru.
Ulaklık görevi için bulunmazdı ondan iyisi.

- 551 Girdi at sırtında kente, yanında yirmi dört er;
Han yoktu yanlarında. Duyulunca bu haber
Herkes feryat fıgan etmeye başladı,
Han'ın gurbet ellerde ölüsü kaldı sandı.
- 552 Attan indi ulaklar, yerinde keyifleri;
İki genç Han, koşarak, hemen geldiler beri.
Saraylılar takımı tümüyle sökün etti.
Gunther'i göremeyen Gernot Han şöyle dedi:
- 553 “Hoşgeldin, soylu yiğit! Bir duyalım ağzından
Ağ'beyim Han'ı ner'de, nice hâlde bıraktın?
Brünhild'in gücüyle uçtu mu teninden can,
Yaktı, öyle olduysa, bizleri dilber Sultan!”
- 554 “Siz iki yüce Han, bur'daki tüm Bey'ler!
Rahat olsun içiniz; sefer yoldaşım Han
selâm eder hepinize,
Sağ salim bıraktım onu. Yolladı beni ulak göreviyle
Hayırlı haberleri iletmem için, size.
- 555 Görmemi ayarlayın olabildiğince tez
Sayın ananızla, sayın kızkardeşinizi;
Şanı dünyayı tutmuş Gunther Han'ın
Sözlerini onlara iletsem gerek.”
- 556 Ol dem dedi genç Han Giseler:
“Hemen gidebilirsin anamızın yanına;
Pek mutlu olacaktır seni görmekten.
Kızkardeşim de kaygılıdır ağabeyim sebebine,
Gör onu da tez elden.”
- 557 Dedi gözüpek yiğit:
“Onlara hizmet için ne gelirse elimden
İçimden gelerek yaparım hepsini.
Benim geleceğimi hanımlara kim söyler?”
“Ben üstlenirim bunu” dedi soylu Giseler.

- 558 Gitti başı dik yiğit, anasına, konuştu;
Kızkardeşini de gördü kadınlar bölümünde:
“Saraya geldi Alçak Ülke’li Han, Siegfried,
Ren boyuna varan
ağ’beyim Gunther Han
göndermiş onu.
- 559 Han’ımızın ahvalinden bize haber getirir.
İzin verseniz gerek, sarayda yanınıza gelmesi için.
Ondan öğreneceğiz, Buzyurdu’nda ne oldu ne bitti.”
Soylu hatunlar hâlâ kaygı içindeydi.
- 560 Koştular urbalarına. Giyinip kuşandılar;
Destur verdiler Siegfried’e, gelmesi için.
Bayıla bayıla geldi o da,
çünkü görmek özlemindeydi kızı.
Dilber Kriemhild dostça söz etti ona:
- 561 “Hoşgeldin, Bey Siegfried, övgüye değer yiğit!
Nerelerde kaldı ağabeyim varsıl Han?
Brünhild’in gücü aldı mı onun canını?
Ah ben garip kızcağız!
Daha iyiydi doğmasa idim.”
- 562 Dedi gözüpek yiğit:
“İsterim muştuculara sunulan
geleneksel ekmeği;
Siz soylu hanımlardan. Hiç kaygınız olmasın;
Sağ salım bıraktım Gunther’i, bunu diyeyim size.
Onunla güzel Brünhild buyurdular,
ulak gönderdiler beni.
- 563 Bağlılıkla hizmetinizde olacaklar bu ülkede
Siz varsıl Sultan’ların; duyasınız benden.
Boşuna ağlamanız! Çok yakında
varacaklar buraya.”
Hayli uzun zamandır böyle sevindirici haber
gelmemişti onlara.

- 564 Kar beyazı mendillerle, gözlerde biriken
Yaşları sildi hatunlar; çok teşekkür ettiler
Ulak yiğide, getirdiği iyi haberler için;
Son buldu yas içinde ağlayıp durmaları.
- 565 Ulak yiğide, “Buyur otur” dediler;
dünden hazırды o da oturmaya.
Genç kız dedi: “İyi haberler getirdin buraya.
İsterdim ki, ödül diye
ne kadar altınım varsa sana vereyim;
Ama zaten pek varsıl bir Bey’sin kendin,
verebileceğim yalnız, sonsuz minnetim.”
- 566 Yiğit dedi, “Çok ülkelere egemen olsam da
Senin elinden bir armağan almış olmanın
başka olur değeri.”
“Peki” dedi dilber, “yapalım dediğin gibi.”
Çağırды Haznedarbaşı’nı yanına.
- 567 Değerli taşlarla bezenmiş
yirmi dört yüzüğü ona armağan etti.
Yiğide
onun elinden bir armağan almak
başlı başına yetti;
Yüzükler değildi umurunda.
Dağıttı onları hemen, odadaki genç kızlara.
- 568 Ana Sultan da teşekkür etti yiğide içtenlikle.
Yiğit dedi, “Daha söyleyeceklerim var;
Buraya geldiğinde sizin ne yapmanızı diler Han,
diyeyim dediğini;
Yerine getirirseniz dileğini
size hep minnet duyacak.

- 569 Varsıl konuklara iyi karşılama yapılısın ister;
 Gemiler Worms kentine erişip
 yanaşınca kıyısına ırmağın
 At sırtında karşılayıcı çıkmakta
 gecikilmesin der.
 Sana çok güvenerek dediği budur, ağabeyin Han'ın."
- 570 Konuştu dilber: "Sevinerek yaparım bunu.
 Elimden gelen her hizmeti ederim ona,
 Sevgiyle, bağlılıkla; şimdi diledikleri de
 getirilecek yerine."
 Kızardı yanakları;
 çünkü sevdalıydı konuştuğu yiğide.
- 571 Hiç daha iyi ağırlanmamıştı bir Han ulağı.
 Az kalsın göze alacaktı dilber,
 ona bir öpücük kondurmayı;
 Öyle gelmişti içinden.
 Ayrıldı yiğit oradan, anlatılmaz keyifle;
 uydu Burgund'lar, onun dediklerine.
- 572 Sindold'la Hunold, bir de bahadır Rumold
 Durup dinlenmeden uğraştılar elde kalan zamanda
 Hisar dibinde ırmak kıyısına dizdirmek için
 izleyici sıralarını;
 Hep çalışıp durdular, saray hizmetkârları.
- 573 Varsıl Han'ın adamlarından Ortwein'la Gere
 Her yandaki dostlara haberci çıkardılar
 Orada yapılacak düğünü bildirmek için.
 Nice güzel hanım kız, girişti hazırlamaya
 süslü püslü urbalar.
- 574 Sarayın her yanına asıldı duvar halıları.
 Gunther Han taht'ının durduğu büyük orta boşluğu
 Dolduruldu masalar, koltuklarla,
 yabancı konukları şölende ağırlamak için.
 Herkes düğün şenliğini sevinçle bekliyordu.

- 575 Han'ın Atlı Bey'leri
 at sürüyorlardı ülkenin tüm yollarında;
 Geliyorlardı dönen Han'ı karşılamaya.
 Gelip karşılamaları için haber gönderilmişti onlara;
 Sandıklardan çıkarılıp alınmıştı, nice görkemli urba.
- 576 Derken göründü, kentten daha ileride karaya çıkan
 Ve at sırtında Worms'a yaklaşan
 Han ile konukları;
 Bir kıyamet koptu ortalıkta,
 Gelenlerle karşılayanların kalabalığından.
- 577 Konuştu Kriemhild: "Karşılamada benimle
 Olmak isteyen yoldaşım genç kızlar;
 Sandıklarınızdan çıkarıp giyin, en güzel giysinizi,
 Gören herkes beğensin istiyorsanız sizi."
- 578 Burgund erleri de gelmişti oraya.
 Ismarlanıp yaptırılmıştı en görkemli eyerler
 ışıltılı altın kızılı renkte,
 Bunlara oturup inecekti hanımlar, at sırtında,
 Worms kentinden Ren boyuna;
 Daha güzel olamazdı hiçbir biniş donanımı.
- 579 Hey gidi! Nasıl ışıldıyordu, atlardaki altın kızılı donanımlar!
 Dizginlere nice mücevher oturtulmuştu;
 Altın kaplı basamaklar getirildi hanımlar için,
 binek taşı işleviyle kullanılsın diye,
 üstlerine ipek kumaş serili.
 Pek yerindeydi, cümle hanımların keyfi.
- 580 Getirtilmişti hanımlar için, koşumları ipekten
 Hem güzel hem de iri, şahane atlar;
 Zengin göğüs süslemeleri taşıyordu bunlar,
 Yine, bulunabilecek en iyi cins ipekten.

- 581 Başörtüsü bağlamış, giyimleri görkemli
 seksen altı güzel hanıma
 Seslenildi, gelin artık diye; çıkıp geldiler hepsi.
 Kriemhild'in yanındaydı ayrıca, bir sürü tatlı genç kız,
 Onlar da bürünmüştü gösterişli giysilere.
- 582 Elli dört genç kızdı bunlar,
 en iyi ailelerinden Burgund ilinin.
 Yetişmekteydiler saray görgüsü ile.
 Sarı saçlarına takmışlardı ince ipek şeritler;
 Uymuşlardı onlar da, Gunther Han'ın
 karşılayıcı çıkılsın dileğine.
- 583 Giymişlerdi kâfir ülkelerinden gelme
 Işıltı saçan değerli kumaşlardan
 yapılmış giysiler,
 Öyle çıkmışlardı konukların karşısına.
 Güzellikleri her övgüye lâyıktı;
 onları beğenmeyenin sağlam değildi aklı.
- 584 Kakım ya da samur kürkünden idi urbaların nicesi,
 Ellerde kollarda ışıldıyordu yüzükler bilezikler.
 Ne zahmetlere katlanmıştı bu hanımlar güzel görünmek
 için,
 Hiç kimse tam bilemez orasını.
- 585 En iyi cinsten, hem de uzun, nice gösterişli kemer
 Taktı ak eller
 varsıl giysilerin üstüne.
 Arabistan'dan gelme ipekli kumaşla yapılmıştı bunlar,
 Tüm dünyada bulunmazdı daha iyisi.
- 586 Göğüs süslemelerini, güzel kızlardan nicesi
 Dikmişti kendi eliyle. Eksik kalacaktı güzellikleri
 Giysinin parlaklığı yansıtmazsa ten rengini.
 Yok artık hiçbir sarayda
 yoldaş genç kızların böylesi.

- 587 Güzel hanımlar, kızlar çıkınca ortaya
 Giyinip kuşanmış, süslü püslü,
 Onlara eşlik edecek yiğitler de göründüler çabucak
 Dışbudak ağacından hafif mızraklarını,
 kalkanlarını taşıyarak.

Onuncu Bölüm

GUNTHER HAN'LA BRÜNHILD'İN
 WORMS'DAKİ DÜĞÜNÜ
 NASIL YAPILDI

- 588 Ren kıyısında bölük bölük atlılar
 geliyordu
 kente doğru
 Görünmüştü Gunther Han, konuklarıyla.
 Onların arasında
 dizgin tutup at sürüyordu
 Brünhild yoldaşı nice genç kız.
 Karşılama çıkaranlar da hazırды yerlerinde,
 bekliyorlardı onları.
- 589 Atlıların yanı sıra
 ırmakta ilerliyordu, Buzyurdu'ndan gelen gemiler;
 Buzyurdu erleriyle
 Siegfried bağımlısı erler
 onların içindeydi;
 Kent önüne gelince, yanaşıp karaya çıktılar çabucak,
 Karşılایıcıların kıyıya yığıldığı yerde.
- 590 Dinleyn şimdi benden, varsıl Ute Sultan'ın
 Yoldaş kızlarla nasıl hisardan indiğini.
 Atını kendi sürüp kıyıya dek ulaştı,
 Kızlarla Atlı Bey'ler birbirleriyle tanıştı.

- 591 Markgraf Gere getirdi yanı sıra
 Han kızı Kriemhild'i, hisar kapısına
 Oradan öte, Siegfried'e düştü kızın yanında gitmek
 Yaptı bunu severek;
 sonrasında
 karşılığını da aldı dilberden.
- 592 Ortwein, at sırtında,
 duruyordu Ute Hatun'un yanında,
 Daha nice Atlı Bey, yoldaş kız ile.
 Hiç görülmemişti o güne dek, böyle karşılamalarda
 Bu kadar çok sayıda soylu hanım.
- 593 Görkemli Atlı Bey yarışmaları yapılmaktaydı o arada;
 Nice yiğit katılıyordu bunlara.
 Güzel Kriemhild gemilere doğru giderken de
 ara verilmedi oyunlara;
 Derken indi atlardan, ata binmiş hanımlar.
- 594 Han'ın kendisi de geldi oraya,
 yanında değerli konuklar;
 Hey gidi!
 Nasıl da şamata ettiydi
 hanımları selâmlamak için
 yere vurulan mızraklar!
 Tokuşturulan kalkanlar çınlattı ortalığı
 Orta çıkıntıları çarptıkça birbirine.
- 595 Gemi yanaşma yerinde çok idi dilber.
 Derken Gunther
 sıçradı geminin içine,
 Elinden tutup çıkardı Brünhild'i karaya,
 yanında konuklar;
 Yarıştıyordu hanım giysilerinin parlaklığı ile
 mücevherlerin saçtığı ışıltılar.

- 596 Kusursuz saygı ile Kriemhild Hatun
vardı oraya;
Brünhild’le yanındakilere hoşgeldin dedi.
Ak elleriyle kaldırdılar ince peçelerini,
İki hatun
usul erkân üzere
öptüler birbirini.
- 597 Konuştu iyi yetiştirilmiş Kriemhild Sultan:
“Anamla benim başımız üstüne
hoşgelmişsiniz ülkemize.”
Eğilerek teşekkür etti Brünhild;
Bir daha, bir daha öptü iki hatun birbirini
candan gönülden.
- 598 Brünhild’in yoldaşı hanımlar toplanınca kıyıya
Yakışıklı yiğitler gelip tuttu ellerinden,
tanıştılar onlarla.
Duruyordu dilber kızlar
Hanım Sultan’ların yanında.
- 599 Bir hayli zaman aldı tanışıp selâmlaşma;
Öpücük dağıttı durdu al dudaklar;
İki dilber Han Kızı, kaldılar hep yanyana,
Gözleri bayram etti nice yiğidin, onlara baktıkça.
- 600 Onların güzelliğini şimdiye dek
yalnız kulaktan dolma bilenler
“Elhak, bunlar kadar güzelini hiç görmedik” dediler.
Söyledi nice gözüpek bahadır
“Dünyada en güzele ödül verilecek olsa
bunlara verilmeli” diye.
- 601 Görsel güzelliklerden iyi anlayanlar
Gunther Han’ın eşini daha üstün tuttular;
Oysa bilge olanlar, hakkını verdi gerçek güzelliğin,
Kriemhild’i üstün saydılar.

- 602 Hanımlarla genç kızlar yürüdü birbirine doğru,
tanışmak için;
Görüldü orada, süslenip püslenmiş nice dilber.
Kurulmuştu şenlik alanına, ipekli kumaştan
pek çok çadır, görkemli otağlar,
Worms önünde ovayı kaplıyor idi bunlar.
- 603 Han'ın adamları yol açtılar kendilerine
bin zorlukla, kalabalık içinde.
Sultanları çağırdılar gölgeye
Bulunabilecek gölgeli yerlere
sığacak kadar hanımla birlikte;
Alıp götürdüler onları çadırlara, otağlara.
- 604 Artık gelmişti konuk Atlı Bey'lerin hepsi
bineklerinin sırtında;
Duyuluyordu oyunlarda kalkanlara çarpan
mızrakların gümbürtüsü.
Tüm ülke yanıyormuş da duman bürümüş gibi ortalığı
Toz bulutu kaplamaktaydı ovayı;
gösteriyordu kendini, bahadır olanlar.
- 605 Yiğitlerin yarışmalarını izledi birçok hanım kız.
O ara geçmiş imiş Siegfried Han yiğitleriyle birlikte
Üstüste birçok kez, çadırların önünden;
Başındaydı Nibelung ilinden gelen
bin şahane yiğidin.
- 606 Derken geldi Troneck'li Hagen
Han'ın buyruğuyla, ortaya,
Ayırdı yarışıp çatışan iki Atlı Bey takımını, dostça,
Bulanmasınlar diye güzel hanımların giysileri
daha çok toza.
Konuklar da uydu efendice
onun dediğine.

- 607 Konuştu Gernot Han: “Atları dinlendirin
Serinlik çıkana dek!
Sonra da gideceğiz
Güzel hanımlara eşlik ederek
ilerideki sarayın önüne.
Bekleyin Han’ın ata binmesini; o binince
siz de yerleşin eyerlerinize.”
- 608 Karşılaşmalar son bulunca tüm ovada
Atlı Bey’lerle hanımlar, girdi yüksek otağlara
Hoşça zaman geçirmek için.
Keyifleri yerinde, oyalandılar orada,
Saatlerin nasıl geçtiğini bilmediler
kente dönüş zamanı gelinceye kadar.
- 609 Akşam duasının okunma zamanında
güneş batmayı yakınlayıp da
Serinlik çıkınca
oyalanmadılar artık;
Kadını erkeği, hisara girdiler.
Yol boyunca okşadı durdu yiğitlerin gözleri
genç kızların tenini.
- 610 Giderken, temiz yürekli Bey’ler, geleneğe uyarak,
Parça parça ettiler urbalarını;*
Sarayın önünde Han
indi attan,
Koştu yiğitler hanımlara doğru,
attan inmelerine yardım etmek için.
- 611 O sırada Hanım Sultan’lar da ayrıldı birbirinden,
Ute Hatun’la kızı, yanlarında yoldaş kızlarla
Gittiler saraydaki kendi geniş bölümlerine;
Şen sesler duyuluyordu her yerden.
- 612 Düzene kondu, orta boşluğundaki koltuklar;

Konuklarıyla sofraya oturmak istiyordu Han.
Güzel Brünhild, yanındaydı; Han'ın yurdunda
giymişti Hatun tacını,
Pek görkemliydi üstündeki urba.

- 613 Hazır edildi bir sürü koltuk, geniş masalar,
Tepeleme dolu geldi yiyecek kapları, öyle duyduk;
Yalnız kuş sütü eksik imiş yemekler arasında.
Yer aldı yüce Bey'ler, Gunther Han sofrasında.
- 614 Han'ın mâbeyncileri, kızıl altın taslarda
Getirdi el yıkama sularını. Biri deseydi ki bana
“Falanca Han'ın düğününde daha iyi ağırlandı konuklar”,
Boş lâf olurdu sözü, zor inanırdım buna.
- 615 Han daldırmak üz'reyken elini su tasına,
Anımsattı Siegfried Han, hakça söz edip ona
Vermiş olduğu sözü, ülkeden ayrılıp da
Giderken Brünhild'i görmeye Buzyurdu'na.
- 616 O zaman konuştu Han: “Haklısın uyarında.
Dönecek değilim ben
vermiş olduğum sözden.
Amacına ulaşman için, yapacağım elimden geleni.”
Adam gönderildi Kriemhild'e,
“Han seni ister” dendi.
- 617 Yanında dilber yoldaşlarıyla, orta boşluğu girişinde
Göründü genç kız.
Hemen fırlayıp indi merdivenlerden Giseler
Seslendi ona: “Bu güzel kızları geri gönder!
Han'ımız
yalnız
kızkardeşimiz gelsin der.”

- 618 Eşlik etti Kriemhild'e, Han'ın önüne dek,
 Soylu Hatun hemencek
 orta yerdeki Han'ın
 masasına alındı;
 Nice ülkeden gelmiş Atlı Bey'ler
 öte masalardaydı.
 Brünhild Hatun da
 oturmaktaydı Han'ın yanında.
- 619 Genç kız bilemiyordu niçin çağ'rıldığını
 haberi yoktu
 evlenme sürecinin başladığından.
 Aldı sözü Dankrat Han oğlu Han,
 seslendi konuk yiğitlere:
 “Katılmış olun yiğitler, kızkardeşimin Siegfried’le
 evlenmesi sürecine.”
 Bir ağızdan çıktı yanıt: “Onur duyarız bundan.”
- 620 Sürdürdü sözünü Han, Kriemhild’e dönerek:
 “Umarım ki, kendi içinden de gelerek
 olanak verirsin, and'ımı yerine getirmeme.
 Nişanladım seni bir yiğitle;
 onu alırsan er diye,
 İrade-i şahaneme
 sadıkane
 boyun eğmiş olursun.”
- 621 Yanıtladı soylu kız: “Sevgili ağabeyim,
 Hiç gereği yok benden dilekte bulunmanın,
 Buyrukların her zaman üstündedir başımın.
 Olmuş bitmiştir iş;
 Uygun gördüğün yiğide
 varacağım eş diye.”

- 622 Tatlı bakışı yiğidin yüzünde kaldığında
 kızardı Siegfried;
 “Ömrüm boyunca hizmetinde olacağım” dedi ona.
 İkisi çağrıldı, orta masada
 çepçevre oturanlar arasında
 yanyana oturmaya.
 Sordular kıza, usul üzere,
 evliliğe kabul ettin mi bu Bey’i diye.
- 623 Genç kız utangaçlığıyla bir duraksadı dilber;
 Ama nasıplıydı yiğit, bahtından yana,
 Evet sözü çıktı ağzından sonunda.
 Ardından, Alçak Ülke’nin Han’ı
 beyan eyledi onu
 eşliğe aldığını.
- 624 Mademki kız varmıştı oğlana ve oğlan dahi kıza,
 Sıra gelmişti artık, sevgiyle sarmaşmaya;
 Siegfried sardı kollarıyla, kızın nazik bedenini,
 Güzel Hatun’unu öptü usul erkân üzere
 konuk bahadırların önünde.
- 625 Kız tarafıyla oğlan tarafı, ayrı ayrı
 kümelenip oturdu karşılıklı;
 Kriemhild masada, Siegfried’in yanında,
 Han’ın tam karşısında
 yer aldı.
 Siegfried yoldaşı Nibelung yiğitleri
 Oturdu hemen onun arkasında.
- 626 Törenin bu bölümünü ayakta izledikten sonra
 Han’ın masasında da herkes oturdu yerine.
 Brünhild pek acı duydu
 Siegfried ile Kriemhild’i yanyana görmekten;
 Başladı ağlamaya,
 Bol bol aktı sıcak gözyaşları
 ısıltılı yanaklarına.

627 Konuştu sarayda egemen olan

Han:

“Neyin var, bir tanem Hatun,

Işıltılı gözlerinin bakışını

n’için bulandırır durursun?

Gülüyor olman gerekmez miydi

Ülkem, mal dolu hisarlarım, nice bahadırım

artık buyruğundadır diye?”

628 “Yerinde sebep var ağlamama” dedi dilber.

“Derinden yaraladı beni

senin kızkardeşini

Alt tarafı sana bağımlı durumdaki

birinin yanında görmek;

Onun böyle aşağılanması hep keder verecek bana.”

629 Dedi Gunther Han: “Kabullensen gerek bu durumu;

Başka zaman anlatırım sana, neden böyle davranıp

Kızkardeşimi bu yigide vermiş olduğumu.

Merak etme; kendisi, pek mutlulukla

ömür sürecek o yigidin yanında.”

630 Dedi Hatun: “Yazık oldu güzelliğine, iyi yetişmişliğine!

Bilesin ki uzak duracağım senden, hiç yatmayacağım seninle,

Söylemezsen bana tutumunun nedenini,

Ne sebeple Kriemhild’i Siegfried’e

eş diye verdiğini.”

631 Konuştu varsıl Han: “Diyeyim sana öyleyse:

Benim kaç hisarım varsa

bir o kadar hisarı var onun da;

benimkinden küçük değil ülkesi.

Bilesin, beri yandan, çok varsıl bir Han’dır o,

O yüzden verdim ona

eşi bulunmaz

güzel kızkardeşimi.”

- 632 Ama o her ne dediyse
 hüznün eksilmedi Brünhild'in yüreğinden.
 Derken kalktı masalardan birçok yiğit,
 eğlendirmek istiyorlardı konukları,
 Giriştiler kılıç kalkan çatışmalarına,
 çın çın öttü sarayın içi.
 Oysa bu kalabalık arasında olmaktan
 artık sıkılıyordu Han.
- 633 Diyordu ki içinden,
 yatsam dilber eşimin yumuşak kucığında;
 Umut doluydu yüreği
 Eşi onunla sevişip oynaşacak diye;
 Hep baktı durdu ona,
 sevgisini anlattı gözleriyle.
- 634 Seslenildi Atlı Bey'lere
 artık kılıç kalkan çatışmalarını bırakmaları için.
 Han istemekteydi eşiyle yatak odasına çekilmeyi.
 Kriemhild'le Brünhild karşılaştılar merdiven inişinde,
 İyi geceler deyip ayrıldılar birbirlerinden
 hanımca nezaketle.
- 635 Arkalarından geldi herbirinin yoldaş kızları;
 Gecikmeden devletli mâbeynciler
 getirdiler lâmbaları.
 İki Han'ın bağımlı Bey'leri destur alıp gittiler;
 Siegfried de ayrıldı, yanında yoldaş yiğitler.
- 636 Çekildi her iki Han, yatak odalarına.
 İkisinin de akıllı fikri
 kendi güzel eşiyle sevişmekteydi.
 Keyifleri yerinde, tamdı özgüvenleri;
 Siegfried'in gecesinde herşey yolunda gitti.

- 637 Gerçekten, Kriemhild'in yanında yatıp da
Başlayınca sevgi okşayışlarına
Onun bedenini de kendisinininki kadar
sevgiyle dolu gördü,
bağlandı ona, canı gibi;
Hak etti bu sevgiyi, onun erdemli eşi.
- 638 Ne yapıp ne ettiler, bur'da keseyim lâfi;
Gelelim Gunther Han'ın ne yapıp ettiğine.
Benden alın haberi!
Daha önce yatmıştı nice dilberle,
Çok daha iyi dem sürmüştü herbiriyle de.
- 639 Ayrılmıştı kadınlı erkekli kalabalıktan
Hemen çekilmişti yatak odasına;
Kuruyordu dilber eşini öpüp koklamayı.
Oysa daha zaman vardı
Brünhild'in, onun kadını olmasına.
- 640 Ak keten gecelikle girdi yatağa dilber.
"İşte" dedi Han, "gerçekleşti gönlümden geçenler."
Doğrusu göz kamaştırıcıydı Hanım Sultan'ın güzelliği,
Değildi iştah açmayacak gibi.
- 641 Bir bir söndürdü kandilleri Gunther kendi eliyle,
Gitti varsıl Han, eşinin yattığı yere;
Uzandı yanına, pek mutluydu içi,
Hemen sardı kollarıyla, yanındaki dilberi.
- 642 Öpüp okşayacaktı onu uzun uzadıya
Eğer hanım kız, izin verseydi buna.
Oysa, o böyle işe kalkıştı diye pek öfkelenildi Hatun;
Kızı zevklendireceğim sanan Han
buldu karşısında nefret saçan
bir düşman!

- 643 Kız dedi, “Soylu Bey,
vazgeç yapacağını umduğun işten,
Olacağı yok o işin;
İyi koy aklına, ben hep kız olarak kalacağım,
kararım karar,
Gerçeğin tümünü sen bana
kendi ağzınla anlatıncaya kadar.”
- 644 Sinirlendi Gunther Han, güç kullanmaya kalktı,
Hatun’u büsbütün kızdırdı;
Hatun, çıkardı belinde her zaman taşıdığı
İpekten, sağlam kuşağı;
Han’a karşı gelmekle kalmayıp
Bir güzel de bağladı onu bu kuşakla, sımsıkı.
- 645 Getirdi elleriyle ayaklarını bir araya,
Kaldırıp astı onu duvarda bir kancaya.
Karşı koyamadı Han, öfkesi yaman Hatun’a,
Onun zoruyla canı çıkacaktı ner’deyse.
- 646 Onunla yatıp kalkmak varken aklında,
başladı yalvarmaya:
“Çöz şu bağları, soylu Hatun!
Anladım, seninle sevişmek nasip değilmiş bana,
Bir daha hiç yatakta
sokulmam yakınına.”
- 647 Oysa hanım kız, onunla ilgilenmedi bile;
yatıyordu kendisi pek rahat bir döşekte.
Halbuki Han
ister istemez asılı kaldı duvarda
tüm gece boyunca, tâ gün doğasıya,
Sabah ışıkları giresiye dek penceresinden sarayın;
O sürede gücü hepten tükenmişti Han’ın.

- 648 Dedi güzel kız, “Söyle bakalım Gunther Han!
 Mâbeyncilerin gelip de bulsalar seni
 Bir kadının gücüyle duvara asılmış,
 canın sıkılmaz mıydı buna?”
 Yanıtladı soylu Han: “Ben pek şan kazanmazdım,
- 649 Ama sen de nefretini çekerdin herkesin.
 Şimdi lütfeyle de
 İndir beni buradan, bırak yanına geleyim;
 Mademki sana böylesine korkunç geliyor benim sevgim,
 Giysine bile değmeyecektir bir daha elim.”
- 650 Bu sözleri duyunca, indirdi onu yere,
 çözdü bağını,
 Han yeniden uzandı Hatun’un yatağına.
 O kadar uzakta yattı ki
 onun güzel giysisine bile
 değmiyordu bir yeri;
 Çünkü demişti Hatun,
 bu böyle olsun.
- 651 Derken geldi mâbeynci takımı, getirdi yeni urbalar;
 Gerdek sabahı için özel hazırlanmıştı bunlar.
 Ama, ne kadar sırtıp dursa da hizmetkârları,
 Geçirirken başına, şenlik günlerine özgü tacı,
 aşağılandığı için
 yürekten yaralıydı, ülkenin Han’ı.
- 652 Bir gelenek var idi, yüzyıllardır uyulan;
 Gerdek günü sabahı, yanyana Hatun’la Han
 Sabah duası vakti, gittiler kiliseye,
 Siegfried de oradaydı. Tıklım tıklım, pek çok insan
 doldurmuştu kiliseyi.
- 653 Han’lara özgü töreydi; hazır edilmişti çoktan
 Giyecekleri taçlar ve dört görkemli kaftan.
 Kutsandılar törenle, kilisenin içinde
 Taç giyip dikildiler her dördü de görkemle.

- 654 Yeni yetmelere de kılıç kuşandırıldı
 Han'ların evlenmesi onuruna.
 En az dört yüz, belki daha çok idi bunlar;
 Şenlikler yapılırken Burgund ilinde
 Yeni yetmelerin acemi ellerinde
 oluyordu mızrakların kırıldığı da.
- 655 Güzel genç kızlar oturmuşlardı pencerelere
 Seyrediyorlardı önlerindeki ışıltı saçan kalkanları.
 Ama Han,
 hep ayrı duruyordu adamlarından,
 Keyfi yoktu;
 hatta, başkalarının ne yaptığına
 dönüp bakmıyordu.
- 656 Hiç benzemiyordu
 Siegfried ile Han'ın
 keyif durumu;
 Anladı gözüpek yiğit, onun derdinin nedenini,
 Sokuldu yanına, sordu:
 "N'oldu dün gece, anlat; yabancı bilme beni."
- 657 İçini döktü Gunther: "Yanıyorum başıma gelene;
 Şom Şeytanı eş alıp, getirmişim evime.
 Onunla sevişeyim derken, tuttu bağladı beni,
 çok canım da acıdı;
 Götürüp asıverdi
 duvardaki yüksek bir kancaya.
- 658 Binbir azapla kaldım orada gece boyunca,
 Sabahleyin çözdü beni. Kötü davrandı bana.
 Seni dost bilip konuştum;
 dediklerim
 aramızda sır kala!"
 Dedi Siegfried: "Çok üzüldüm bu anlattıklarına.

- 659 Kanıtlayacağım içtenliğimi, onay verirsen tasarıma.
 Düzen kurup ayarlayacağım
 onun bu gece
 sana yapışık gibi yakın yatmasını;
 Asla kaçınamayacak artık, seninle sevişmekten.”
 Yürek yarasının üstüne bu sözler
 pek tatlı gelmişti Gunther’e.
- 660 Dedi, “Ellerime bak, nasıl şişkin duruyor!
 Öylesine güçlü sıktı ki onları avucunda,
 sanki çocukmuşum gibi
 Kan yürüdü yukarı, mosmor oldu tırnaklarım;
 Canımın acısından ölüyormuşum sandım.”
- 661 Konuştu güçlü Siegfried: “Tasayı bir yana bırak.
 Farklı geçmiş gerdek gecelerimiz,
 Kızkardeşinle ben, artık tek can gibiyiz.
 Brünhild Hatun da, bu gece, mutlak,
 senin kadının olacak.
- 662 Görünmezlik Hırkamı giyip geleceğim yatak odanıza;
 Kimse görmeyecek beni,
 bilmeyecek düzenlerimi.
 Öyle ayarla,
 Mâbeynciler izinli olsun,
 bulunmasınlar ortalıkta.
- 663 Anlayabilesin diye odaya geldiğimi
 Yanan kandilleri söndüreceğim birer birer;
 Sonra öyle bir zora koyacağım ki eşini,
 artık dilediğince sevişebileceksin onunla;
 Bir terslik olursa, biliyorum,
 bunu öderim canımla.”

664 “Öyle olsun” dedi Han.

“Yalnız

bir de kendin becermeye kalkma eşimi.

Bunun dışında, yap ne yapacaksan.

Gecenin sabahına ölüsü çıksa bile onun

Bağışlayabilirim seni; tam bir cadı o Hatun.”

665 “Üstlendim bu işi” dedi Siegfried.

“Onur andım olsun ki,

Becermeyeceğim onu kendim;

her kadından değerlidir gözümde

Eşim,

senin güzel kızkardeşin.”

Çok sevindi Gunther, Siegfried’in bu sözlerine.

666 Sürüyordu şenlikler arasında Atlı Bey oyunları,

Derken buy’ruldu artık bunlara son verilmesi;

Han sarayına dönmek istiyordu hanımlar.

Devletli mâbeynciler, seslendiler herkese

“Yol açın” diye.

667 Atlar ve kalabalık, ön avluyu boşalttı;

Han’ın sofrasında oturmaya giderken

iki Hatun’dan herbirinin önüne

düştü bir Papazbaşı.

Yan masalara kuruldu nice şahane bahadır,

Han masasına karşı.

668 Han, mutlu beklentide,

oturuyordu eşinin yanında.

Siegfried’in dedikleri vardı hep aklında,

O tek gün geldi ona otuz gün uzunluğunda;

Brünhild’in

güzel bedeninin

derdinde idi.

- 669 Zor bekleyebilmişti sofradan kalkılmasını.
 Ne kadar yaman yiğitler vardı, güzel hanımlar çevresinde!
 “Buyur odana götürelim seni” dedi yoldaş kızlar
 dilber Brünhild’e,
 Bu yolda seslendi, kendi yoldaş kızları
 Kriemhild’e de.
- 670 O sırada oturmaktaydı Siegfried, Kriemhild’in yanında,
 Sokulmuşlardı birbirine kumrular gibi.
 Yiğit ne yaptı etti
 yok oluverdi ortadan,
 Gunther’e verdiği sözü yerine getirmeliydi.
- 671 Görünmez olup gitti
 Han ile Hatun’un odasına;
 Elllerinde kandiller
 birçok mâbeynci
 duruyordu orada.
 Başladı, bir bir söndürmeye kandilleri;
 Anladı Gunther onun odaya geldiğini.
- 672 Pek iyi biliyordu tasarısını;
 savdı hizmetkârları
 Odadan dışarıya. Sonra kendi eliyle kapadı kapıları.
 Bunlardan herbirinin ardında
 ikişer sağlam sürgü vardı;
 Hemen sürdü onları.
- 673 Yatak üstü perdesi ardındaki ışığı da söndürdü.
 Oyun şimdi başlıyordu. Çok sürmedi beklemesi;
 Siegfried sokuldu, uzanmış dilberin yanına;
 Hem umutlandı bundan,
 hem de üzüldü Han.

- 674 Yiğit yanaştı iyice hanım kıza,
Onu eşi sandı kız, dedi: “Vazgeç Gunther, aklındakinden;
Yoksa yine başına gelir dün çektiklerin!”
Ve kavrayıp elini
çok canını acıttı yiğidin;
- 675 Hiç ses çıkarmadı, tek söz etmedi beriki.
Yiğidi görmüyordu ama herşeyi duyuyordu Han,
Anlıyordu ki
onların arasında geçmiyordu kötü birşeyler;
Çünkü hiç mi hiç huzurlu, keyifli değildi
yataktakiler.
- 676 Yiğit davranıyordu
sanki kendisi
varsıl Gunther Han imiş gibi.
Sardı kollarıyla hanım kızın dilber bedenini,
Ama bir ittirdi hanım kız onu yataktan,
düştü döşemeye yiğit,
Vurdu başı oradaki alçak oturağa,
koca bir çatırtı çıktı oturaktan.
- 677 Tez davranır yiğit, tüm gücüyle fırladı ayağa.
Kararlıydı, başladığı işte
bir girişim daha yapmaya.
Sevişmeye zorlamak istedi kızı;
Sanırım hiçbir kızdan öylesine bir direniş
bugüne dek görülmemiş.
- 678 Baktı vazgeçeceği yok er’in,
hanım kız ayaklandı;
“Bırak artık üstümdeki güzel ak geceliği çekiştirmeyi,
geceliğim parçalandı.
Kaba adamın tekisin sen,
pahalıya ödeteceğim sana, bu yaptığını.”
Diye bağırdı.

- 679 Güçlü kollarıyla saldırdı yiğide;
Bağlamak istiyordu onu, Han'a yaptığı gibi,
Yatağında rahat rahat uzanıp yatmak için.
Bir de yırtmıştı ak geceliğini,
yaman öfkelenmişti buna Hatun.
- 680 İşe yaramıyordu yiğidin yavuz gücü kuvveti,
Bedensel üstünlük gösterdi hanım kız,
Zorla sürükledi onu, direnilmez gücüyle,
Sıkıştırdı duvarla bir dolap arasına.
- 681 Dedi yiğit kendi kendine,
“Bir kadına yenilip de canımdan olursam,
Bundan sonra yüz bulur cümle kadın takımı,
kocasına karşı gelir nicesi;
Erkeklik adına zorunlu oldu, benim üstün gelmem.”
- 682 Utanç duydu böyle bir hâle düştüğüne, gözüpek yiğit;
Tepesi iyice attı,
korkunç gücünün tümünü
bir araya kattı;
Karşı durdu Hatun'a,
Kapıştı onunla iyice.
- 683 Kız öyle zorlu sıkıyordu ki elleriyle onun ellerini
Kan yürüdü yukarıya,
morardı tırnakları,
Yiğidin yaman acıdı canı,
Direnerek, sürdürdü itişip kakışmayı.
- 684 Gunther Han ise, sindiği yerde
bir ölüyor bir diriliyordu;
Korku içinde bekliyordu işin sonucunu,
Şaşkınlığa düşmüştü eşinin gücü karşısında;
“Bu karşılaşma, ikisinden birinin
ölümüyle biter” diyordu.

- 685 Yaman kapışma ona çok kaygı vermekteydi.
 Daha çok, korkuyordu Siegfried ölürse diye;
 Görmüştü ki kız neredeyse canını alacaktı yiğidin.
 Rezillik olur diye kımıldayamıyordu yerinden,
 yoksa çoktan gelecekti
 yardımına Siegfried'in.
- 686 İkisinin savaşımlı uzun sürdü bir hayli.
 Sonunda erkeğin zoru
 yatırdı kızı yeniden yatağa;
 Kız uzun süre direndi,
 derken gücü tükendi.
 O sırada ne oluyor diye
 Han'ın aklına neler geldi!
- 687 Zaman aldı Siegfried'in kızı pes ettirmesi.
 Kız, sonuna kadar,
 avuçlarında sıktı yiğidin ellerini,
 Kan yürüdü tırnaklara;
 Ama sonunda pes etti dilber,
- 688 Mecbur kaldı vazgeçmeye
 tanrısız töreye karşı gelmekten,
 Asî olmaktan, er'inin isteğine.
 Yiğit bastırdı kızı yatağa sınıksı,
 Er gücü yavuzluğundan, kızın canı
 iyice acıdı.
- 689 Son bir gayretle uzandı yine bel kuşağına,
 alacaktı onu düştüğü yerden,
 Yiğidi bağlamaktı yine amacı.
 Engelledi yiğidin eli, onun elini;
 itişmenin şiddetinden
 kıtır kıtır ses çıktı bileklerden.
 Hanım kız yenildi;
 böylece sonuç belirlendi.

690 İnledi, eşi sandığı yiğide:

“Soylu Han,

öfkene kapılıp alma canımı;

Karşı çıktığım şeye boyun eğeceğim artık.

Hiç direnmeyeceğim senin soylu sevgine bir daha.

Öğrendim bunu iyice,

her kadına boyun eğdirebilirmişsin sen.”

691 Kız uzanmış yatarken

Kenara çekildi Siegfried,

soyunacakmış gibi.

Ama geri durmadı, hemen o sırada

almaktan, parmağındaki altın yüzüğü.

Tanrı istemiş olmasaydı,

hiç mi hiç yapamazdı bunu.

692 Uzanıp aldı, ipekten yapılmış bel kuşağını da;

Neden aldı bunları,

keyif başına vurduğundan mı, bilmem.

Sonra verdi onları kendi eşine,

bu yüzden de dertler açıldı başına.

O çekilir çekilmez

Gunther yattı dilber kızın yanına,*

* Ortaçağ Alman geleneğinde, bir kızın parmağındaki yüzüğü almak yalnız onu kadın edenin hakkı ve bu işi başardığının kanıtıdır. Destan söylencesinin bazı çeşitlemelerinde, Siegfried'in yataktaki vekâlet kapsamına kendiliğinden bu işi de eklediği, yani Brünhild'i kadın ediverdikten sonra Gunther'e devrettiği; bazılarında, bu işi Gunther'in önceden verilmiş izniyle yaptığı; diğer bazılarında da, zaten Siegfried'in Gunther'le Buzyurdu'na (İzlanda'ya) gidişi öncesinde oraya gitmiş, Brünhild'i tanımış olduğu ve onunla arasında yarım kalmış bir gönül ilişkisi geçtiği anlatılıyor.

Siegfried, Brünhild'i kadın etmeksizin Gunther'e bırakmış idiyse, kızın parmağındaki yüzüğü niçin kendisi aldı, bunu açıklamak olanaksızdır. O yüzden, ozanımız, nedenini bilmiyorum diyor. Anlaşılan, işin gerçeğini söylemeye dili varmıyor. Kesin olan, bu yüzük alma olayı yüzünden daha sonra büyük sıkıntı yaşanacağıdır. (Ç. n.)

- 693 Sevişmek bâbında tadına baktı Hatun'un;
 hakkıydı bu.
 Artık bırakmak zorunda kaldı öteki de
 gazaplı hâllerini ve utanmak huyunu;
 Karı koca arasında yapılan işlere girişmesi Han'ın,
 biraz soldurdu onu.
 Hey gidi!
 Bir sevişmeyle, o büyük gücü
 nasıl da uçtu gitti!
- 694 Daha güçlü değildi o artık, herhangi bir hanımdan,
 Güzel bedeni tatmıştı bir kez, sevişmenin tadından.
 Sansa idi bundan böyle, yine direnmeye kalkışabileceğini
 ancak bir kuruntu olurdu bu;
 Gunther Han'ın sevdası,
 sonunda,
 yaratmıştı bu sonucu.
- 695 Nasıl da uysal uysal yattıydı Brünhild
 Han'a sokularak
 Sevgiyle, gün ışıyıncaya kadar!
 Çoktan
 çıkmıştı odadan
 Siegfried Han
 Gitmişti kendi güzel Hatun'unun kucağına.
- 696 Fırsat bırakmadı
 nerdeydin diye sorgu sual edilmesine;
 Bir de, hemen çıkarmadı ortaya, onun için aldıklarını;
 Ancak kendi yurduna gittiklerinde taç giymeye
 orda verdi armağanlarını.
 Bildiği sırrı ise, yiğit
 kendisiyle birlikte götürdü mezara.

- 697 Sabah olduğunda
 Çok daha yerindeydi Han'ın
 kendine güveni
 Daha öncekine göre. O mutlu olunca
 Ona bağlı tüm ülkelerdeki
 nice Bey de bu mutluluktan nasiplendi;
 Saraya çağrıldıklarında
 Çok güler yüz gösterildi onlara.
- 698 Düğün kutlamaları sürdü on iki gün boyunca.
 Eğlencelere, lenlere katıldı herkes,
 en sesler, kahkahalar yankılandı durdu;
 Herhalde Gunther Han'ın harcaması çok oldu.
- 699 Bu nedenle de onun belirttiği isteğe
 Uyup zengin eyledi varsıl Han'ın Bey'leri
 tüm çalgıcı engici, eğlendiricileri
 Dağıttıkları çok zengin armağanlarla;
 nice görkemli giysi,
 il il kızıl altınlar,
 soylu atlar ve gümüş
 verildi o arada;
 Hepsi armağan alıp, pek mutlu çıktı yola.
- 700 Siegfried, Alçak lke'nin Hanı, bin yiğidi ile
 Dağıttı, yanlarında Ren boyuna getirdikleri
 Tüm giysileri
 atları
 eyerleri;
 Cömertlik saçarak yağayabilirdi onlar.
- 701 Daha bitmemiş iken
 armağanların saılıp savrulması,
 Sıla özlemine düşenler, dedi bu dağıtım bitmek bilmez
 ıktılar yola;
 ylesine hoş tutulmuştu konuklar.
 Böylece,
 Han'ın buyruğuyla
 son buldu kutlamalar

On Birinci Bölüm

SIEGFRIED EŞİNİ KENDİ YURDUNA
NASIL GETİRDİ VE EVLİLİKLERİ ORADA
NASIL KUTLANDI

702 Siegmund Han oğlu, hükmetti zamanın geldiğine,
Dedi yiğitlerine:
“Biz de artık eyerlesek atlarımızı,
Yurdumu göreceğim geldi.”
Eşi de bu habere pek sevindi.

703 “Ne zaman gidiyoruz oraya?”
diye sordu Bey’ine.
“Yalnız, çok acele etmeyelim yola çıkmakta;
Önce ülkeyi bölüşmemiz gerek kardeşlerimle.”
Kriemhild’in bu niyeti
yiğidin pek hoşuna gitmedi.

704 Han’lar geldi onun yanına,
konuştu üçü birden:
“Bilesin, Siegfried, hep yandaşın olacağız senin,
Bağlılıkla, tâ ölesiye kadar.”
Teşekkür etti onlara yiğit,
böyle içten davrandıkları için.

705 “Ayrıca” dedi genç Giseler,
“Sizinle bölüşmektir amacımız
Atadan bize kalmış ülkemizi, hisarları;
Size düşen bölümde
Kriemhild’le birlikte
Egemen olacaksın.”

- 706 Anlayınca bu Bey’lerin aklından geçenleri,
Onların iyi niyetine
yiğit
şöyle karşılık verdi:
“Ata mülkünüz ülke hep kalsın elinizde;
onu da, halkını da Mevlâmız esirgesin;
Kendisine vermek istediğiniz payı
eşim bırakıyor size.
- 707 Hatun’u olacağı ülkede
–benim ömrüm varsa–
Çok daha büyük zenginliklere kavuşacak;
dünyadaki herkesten
daha zengin olacak.
Bölüşme dışında ne isterseniz
Buyruk sayarım başım üstüne.”*
- 708 Konuştu Kriemhild Hatun:
“Vazgeçebilirim bana düşen mirastan.
Ama Burgund ili Bey’leri üzerindeki
buyruk verme hakkım ayrı konudur bundan.
Öyle yiğittir ki Bey’lerimiz
bir Han ya da Sultan
mutlu olur, onları yanında bulmaktan;
Bölüşelim isterim onları kardeşlerimle.”
- 709 Dedi Gernot Han: “Kimi istersen al götür;
Senin yanında gelmeyi canla başla isteyecek
çok yiğit bulursun burada.
Üç bin Bey’imizden al bin tanesini,
Senin bağımlıların olsun onlar.”
Sevindi bu çözüme, Han kızı.

* Ortaçağ Alman hukukunda, kocanın, eşine ait işlerde, yetkisini yasadan alan temsilci durumunda bulunduğu, eşine danışması bile gerekmeden onun adına işlemler yapabildiği, haktan vazgeçme açıklamasında bulunabildiği anımsanmalı. (Ç. n.)

- 710 Başladılar yola çıkış hazırlığına.
 Soylu yoldaş kızlar içinden seçip ayırdı Kriemhild
 Otuz iki genç kızı;
 aldı bir de beş yüz yiğit Bey,
 Onun yanında
 çıktı yola
 Markgraf Ekkewart da.
- 711 Destur aldılar hepsi
 töre gereği
 üç Han'dan
 Bey'ler, erler; hanımlar, kızlar.
 Veda öpmeleriyle uğurlandılar;
 Yeni bir geleceğe doğru, içleri ferah,
 Burgund ilinden ayrıldılar.
- 712 Eş dost geçirdi onları yolda
 bir hayli ilerilere kadar.
 Her nerede gece vakti konaklamak isterse Siegfried
 Orada rahatça konaklasınlar diye
 buyruk iletildi her yere.
 Tez elden gönderildi Siegmund Han'a ulaklar,
- 713 Çünkü öğrenmesi gerekiyordu
 Siegmund Han ile eşi Sieglind'in
 Yolda olduğunu Siegfried'in,
 yanında eşi
 Ren üzerindeki Worms hisarından, Ute Hatun kızı
 güzeller güzeli Kriemhild ile;
 Hiçbir haber daha sevindirici olamazdı onlar için.
- 714 “Ne kadar bahtlıyım!” diye haykırdı Siegmund.
 “Çok şükür nasip oluyor bana
 Burada Kriemhild'in taç giyme törenini görmek.
 Nasıl da şan kazanacak böylece ülkem!
 Artık gözüpek oğlum Siegfried
 bu ülkeyi kendi yönetse gerek.”

- 715 Muştuyu getirene ödöl olsun diye, Sieglind Hatun
Ona verdirdi top top sırmalı ipeği,
hayli ağır gümüş, altın;
oldu bunlar “Ulak ekmeği”.
Hem o hem nice adamı, çok sevindi gelen muştuya,
Hemen giriştiler, mutlu gün için giysi hazırlamaya
eş dost hısım akraba.
- 716 Siegfried’in yanında ülkeye kimler gelir,
söylendi ona bir bir.
Buyurdu herbirine tez elden rahat koltuklar hazırlansın
diye,
Bunlara oturulacaktı taç giyme töreninde.
Sonra yola çıktılar, karşılamak için gelenleri
Siegmund Han’ın seçkin Bey’leri.
- 717 Siegmund Han mülküne varan
yiğitlere yapılandan
Daha iyi bir karşılama yapılmış mıydı hiç, bir kimselere?
Haberim yok bundan.
Yiğidin anası Sieglind
karşılایıcı çıktı Kriemhild’e
Nice güzel hanımla birlikte.
- 718 Ayrıca yol aldı pek çok karşılayıcı Atlı Bey
bir günlük yol uzaklığında
konukları görene kadar.
Bundan sonra, birlikte sürdürdü yolculuğu
yerlilerle yabancılar;
Sonunda göründü, şanı pek yaygın Santen,
Hem varsıl hem de görkemli hisar.
- 719 Sieglind’le Siegmund, ağızları kulaklarında,
Öptüler mutluluk içinde, Kriemhild’le Siegfried’i,
Artık son bulmuştu her ikisinin derdi,
Candan karşıladılar ülkeye gelenleri.

- 720 Buyur edildi konuklar, Han sarayındaki orta boşluğuna.
Güzel kızlar indirildi atlardan,
Başladı pek çok adam
Soylu hanımlara hizmet etmeye canla başla.
- 721 Her ne kadar pek görkemli
olmuş idiyse de Worms'daki kutlamalar,
Gelen yiğitlere verildi Santen'da
daha bile görkemli urbalar,
Ömürleri boyunca hiç giymedikleri kadar.
Hesaba kitaba, anlatıma gelmezdi
bu ülkenin zenginliği.
- 722 İzzetle kurulup otursunlar diye
Kendi adamlarının giydiği gibi
altın renkli urbalar verdirmişti onlara da;
Nice değerli taş işlenmişti üstüne bu urbaların,
Gayretli Sieglind Hatun
hep çaresine bakmıştı bunların.
- 723 Derken konuştu dostlarının önünde, Siegmund Han,
Dedi, "Bilmiş olsun yakınlarımın cümlesi,
Artık Siegfried takacaktır benim tacımı."
Hoşnut oldu bunu duyan
Alçak Ülke'lilerin hepsi.
- 724 Ardından verdiler Siegfried'e
tacı, yargıç taht'ını, ülkeyi.
Artık egemenlik, geçmişti ona.
Hak arayanlar onun önüne gelince
bir hüküm verirdi ki güzel Sieglind'in oğlu,
Tıpatıp uyardı adalete;
korkardı onun hükmünden, hak yiyecekler.
- 725 Böyle şanla şerefle sürdü saltanat,
Oldu taht'a geçişinin on ikinci senesi;
Doğurdu Kriemhild bir oğul ona,
Yerine gelmiş oldu herkesin beklentisi.

- 726 Daldırdılar bebe'yi okunmuş suya,
Dayısının adıyla, Gunther dendi adına.
Büyüdü, yiğit bir genç oldu;
Ailenin geleneği üzere
özenle yetiştirdiler onu.
- 727 Tam o sırada öldü Sieglind Hatun
Böylece soylu Ute Hatun kızının artık geçti eline
Varsıl Hatun'ların ülkelerinde yürüttüğü erk'in tümü;
Nice kişi çabaladı, ona şanla şerefle eksiksiz hizmet etm-
eye.
- 728 Derken, öyle duyduk, Ren boyunda
Bir oğul doğurdu, Burgund yurdunda
Güzel Brünhild, varsıl Gunther'e.
Yiğide olan sevgilerinden
Siegfried dendi çocuğun adına.
- 729 Nasıl da özenle kol kanat gerildi çocuğa!
Eğitimciler atadı varsıl Gunther;
dedi, ona erdemlilik öğretsinler.
Yetiştirdi, büyüdü oğlan, erkek oldu,
Ama sonunda
nasıl da kötülük geldi ona
kendi hısımlarından!
- 730 Haberi yayılıp duruyordu hep öteye beriye,
Anlatılıyordu seçkin yiğidin, Siegmund Han ilinde
Nasıl saltanatla yaşam sürdürdüğü.
Aynı durum geçerliydi Gunther'le eşi için de.
- 731 Santen'daki Siegfried'e bağımlıydı Nibelung'lar ülkesi;
Ondan zengin değildi hısımlarının hiçbirisi.
Bir de ata malı ülke onun elindeydi;
Bu yüzden pek yüksekti hep, yiğidin kendine güveni.

- 732 O güne dek bir Bey'in eline geçmiş en büyük hazineyi
 Almıştı yiğit, eski sahiplerinin elinden
 Bir dağın dibinde giriştiği çatışmayı kazanmakla.
 O çatışmada, canından etmişti
 hep savaşa hazır nice bahadırı da.
- 733 Hazine şan ödülüydü onun.
 Olmasaydı bile bu gerçek
 Yine de hakça olurdu söylemek
 En üstün olduğunu Siegfried'in,
 gelmiş geçmiş Atlı Bey'ler içinde.
 Herkes çekinirdi gücünden;
 pek haklıydı çekinmekte de.

On İkinci Bölüm

GUNTHER'İN SIEGFRIED'İ,
 SONRADAN ÖLDÜRÜLECEĞİ WORMS
 KENTİNE ÇAĞIRMASI NASIL OLDU

- 734 Tüm geçen zaman boyunca
 düşündü durdu
 Gunther Han'ın eşi:
 "Siegfried bizim bağımlımız iken
 Nasıl oluyor da, Kriemhild'in böylesine dik başı?
 Beri yandan
 oldu bir hayli zaman
 haraç gelmedi onlardan."
- 735 Hep kurdu bunu içinde;
 Onların çekip uzağa gitmiş,
 ilgiyi kesmiş
 Bir de bağımlılık haracı ödemez olması
 Hatun'a dokunmuştu;
 Nasıl olabiliyordu bu,
 öğrenmek derdine düştü.

- 736 Çok girişimi oldu, Han'a söyleyerek
 Kriemhild'i getirtip görmenin bir çaresini bulmak için;
 Bu isteğini açtı Han'a, kimselere duyurmadan.
 Pek hoşlanmadı varsıl Han
 Kriemhild'i getirtmek tasarımından.
- 737 "Nasıl getirtiriz onu, tâ oralardan buraya?
 Zor olurdu bu iş. Dilim varmaz bunu istemeye;
 O kadar uzaklık var arada." Yüce Han böyle dedi.
 Ama Brünhild ona
 akıllıca bir yanıt verdi:
- 738 "Bir Han'ın bağımlısı
 ne kadar yüce erk'e sahip
 ve varsıl olursa olsun
 Uymak zorundadır o Han'ın buyruğuna."
 Gülümsedi Gunther ister istemez, bu söyleneni duyunca;
 Çünkü bir bağımlılık gereği olarak göremiyordu
 gelmesini Siegfried'in, kendi yanına.
- 739 Sürdürdü sözü Hatun: "Yüce Han,
 yardımcı ol dileğimin gerçekleşmesine,
 Siegfried'le kızkardeşin, ülkemize gelsinler,
 Onları yine bur'da, aramızda görelim;
 Yoktur dünyada beni bundan çok sevindirecek şey.
- 740 Gönlü temiz kızkardeşini,
 onun nazik hâllerini
 Andıkça mutluluk doluyor içime;
 Hele bu ülkeye geldiğimde beni içtenlikle karşılaması!
 Hiçbir yerde karşılanmadım, böylesine canu gönülden."

- 741 Çok baskı yaptı Han'a, sonunda dedi Han:
 "İçimden gelerek söylüyorum, inan
 onlardır
 Ülkeme gelmesi beni en çok sevindirecek konuklar.
 Ulak gönderip çağıracağım onları
 Ren boyuna gelsinler diye."
- 742 Konuştu Hatun: "Çağrı için ulak göndereceğin zaman
 Bildir bana bunu,
 Konukların ne zaman geleceğinden de haberim olsun.
 Ayrıca,
 ulak diye kimler gidecek,
 öğrenmek isterdim onu da."
- 743 "Olur" dedi Gunther Han.
 "Otuz adamımı at sırtında
 Göndereceğim oraya." Çağırdı hemen bu Bey'leri;
 Bildirdi onlara, Siegfried'e iletilecek sözleri.
 Pek sevindi Brünhild; ulaklara bezemeli urbalar armağan etti.
- 744 On iki günde vardı ulaklar o ülkeye,
 Gönderildikleri Nibelung'lar hisarına.*
 Orada gördüler sevinçle, gözüpek yığidi,
 karşıladı onları Siegfried Han.
 Pek yorgun düştü atları bu uzun yolculuktan.
- 745 Han ile Hatun'a bildirilmişti hemen
 Üstlerinde Burgund iline özgü urbalar,
 Konuk Atlı Bey'lerin gelmiş olduğu.
 Siegfried'le birlikte yattıkları yataktan
 fırlayıp kalktı Kriemhild.

* Siegfried'in, Nibelung Han oğulları Nibelung'ları çatışmada öldürerek ele geçirdiği, eskiden Nibelung Han egemenliğinde bulunmuş ülkeye şimdi egemen olan Han'ın (Siegfried'in) tüm halkı, burada ve ilerideki çeşitli yerlerde, Nibelung'lar diye anılacaktır. Aslında Siegfried'in öz ülkesi ve oradaki başkent Santen, Nibelung Han egemenliğinde olmamıştı. (Ç. n.)

- 746 Buyurdu Hatun, yoldaş kızlardan birine,
 pencereden bak diye,
 O da tanıdı, avluda silâh arkadaşlarıyla duran Gere'yi.
 Ulak diye gönderilmişti o,
 Hatun'un sıra özlemi çeken yüreğine
 merhem sunmak için.
 Ne kadar sevindi Hatun, bu habere!
- 747 Han'a dedi: "Kalkmalısın sen de;
 Bakıp gördüm avluda duran güçlü Gere'yi,
 Besbelli onu ağabeyim Gunther gönderdi.
 Bizden isteği nedir, can atıyorum öğrenmeye."
- 748 Ailece çabucak inildi aşağıya
 Pek büyük sevinçle karşıladılar konukları;
 Onları ağırlamak için en iyi biçimde
 hazırlandılar herşeyi yapmaya.
 Konukların gelişine sevinmişlerdi yürekten.
- 749 Gere'yle adamları
 izzet ikramla karşılandı;
 yatacak yer gösterildi onlara,
 Atları alındı, götürüldü ahıra.
 Sonra çıkarıldı bu yiğitler
 Siegfried ile Kriemhild'in yanyana oturduğu yere;
 Sevinç vardı Kriemhild'in gözlerinde.
- 750 Sevgili konuklar gelince, hemen
 ikisi birden
 kalktılar ayağa.
 Gunther'in adamları
 Gere'yle yoldaşları
 sıcak bir karşılama gördüler.
 Elini tutup götürdü Kriemhild, Gere'yi
 oturacağı koltuğa kadar,
 Ona sevgisinden yapmıştı bunu.

- 751 Buyurdu ona, yanımızda otur diye.
 Dedi Gere:
 “İzin verin, oturmadan önce, ayakta konuşup
 Getirdiğim ileti sözlerini aktarayım.
 Yüce şanları yaygın Gunther’le Brünhild
- 752 Ayrıca ananız Ute Hatun, genç Giseler, Gernot Han
 Tüm en yakın hısımların benimle selâm gönderdiler size,
 Burgund ilindeki herkes
 Size en iyi dileklerini sunar.”
- 753 “Tanrı razı olsun sizden” dedi Siegfried,
 “Tamdır güvenim onların içtenliğine, sevgisine;
 kişinin yakınlarına güvenmesi gerek.
 Han’ların kızkardeşi de aynı duygular içindedir.
 Şimdi anlatın bakalım,
 oradaki sevgili dostlar
 ne hâldedir?
- 754 Oldu mu sevgili kayınbiraderime birşey yapan
 Bizim ayrılışımızdan beri?
 Bana haberini ver,
 yeter;
 Candan bağlılıkla yardımına koşarım onun,
 Uğraşırım, düşmanları benim yardımım sebebine
 bin pişman olasıya dek.”
- 755 O zaman dedi Markgraf Gere, temiz yürekli yiğit:
 “Olabilirdi mutludurlar, keyifleri yerindedir;
 Çok görecekları gelmiştir sizi,
 kuşkusuz inanın buna;
 Dilerler gelmenizi düzenledikleri bir şenliğe,
 Ren boyuna.

- 756 Dilerler ki, Hatun’um da gelsin yanınızda;
 Kış biter bitmez çıkasınız yola,
 Orada olasınız yaz sıcağı basmadan.”
 Dedi Siegfried Han:
 “Bunu yapmak
 zor olacak.”
- 757 Yanıtladı Burgund ilinden Gere:
 “Eşinizin anası Ute de aynı dilekte bulunur,
 Ayrıca eşinizin iki erkek kardeşi;
 dileklerini geri çevirmeyesiniz diye, hepsi
 ne yapıp edip sizi razı etmemi
 istediler benden.
 Kaç kez duydum yakındıklarını
 böylesine uzağa gittiğinizden.
- 758 Sultanım Brünhild ve tüm yoldaşı kızlar
 Kriemhild Hatun’u pek özler;
 Sevinecekler onu yeniden görebilirlerse.”
 Güzel Kriemhild’i hoş etti,
 tatlı geldi bu sözler.
- 759 Gere, hısımlı idi Kriemhild’in;
 oturttu onu yanlarına, Siegfried Han,
 Buyurdu, ona şarap getirilsin diye,
 hemen yapıldı bu iş.
 O sırada yaşlı Siegmund da vardı oraya,
 baktı ulaklar gelmiş
 Dedi şunları dostça
 Burgund’lara:
- 760 “Hoşgeldiniz yiğitler, Gunther Han’ın Bey’leri!
 Aslında, oğlum Kriemhild’i eş aldığından beri
 Çok daha sık görmeliydik burada, siz yiğitleri;
 Böyle değil midir, dost olmanın gereği?”

- 761 Dediler, “Sen istersen, koşa koşa geliriz;
Duyacağımız sevinç, yol yorgunluğuna değer.”
Tüm ulaklar buyur edildi koltuklara,
yemek sunuldu onlara,
Bol bol yedirilip içirildi bu sevgili konuklara.
- 762 Yatacak yer gösterildi onlara,
sağlandı başlarını dinleyerek rahat etmeleri.
Han, yakınlık gösterip, şöyle dedi:
“Dostlarımın size verdiği görevi
tamamlamak için
acele etmeyin sakın;
Burada yiyin için, keyfinize bakın!
Size bildirilecek kararım,
- 763 Ama önce yakınlarımla
bir konuşup danışayım.”
Gitti kendi Bey’lerine danışmaya.
Dedi: “Dostum Gunther, beni sarayına çağırır;
Ne var ki oraları, yurdumdan pek uzaktır.
- 764 Eşimden de diliyor, benimle gelmesini.
Şimdi dostlar, bana akıl öğretin;
eşim oralara kadar nasıl gitsin?
Kendim için sorun yok:
benden isteseydi bir nice ülkeye sefer etmemi
Hiç geri kalmazdım bu hizmeti vermekten.”
- 765 Dedi Bey’leri: “Hatun’un gitmeye niyeti varsa
Şunu öğütlemek isteriz sana:
bin yiğit er alıp yanına
Onlarla gitmeli Ren boyuna.
Öyle olur şanla şerefle şenliklere katılması.”

- 766 Konuştu Alçak Ülke’li Siegfried Han:
 “Anlaşıldı, şenliğe gitmek istersiniz;
 Neden bunu bana açıkça söylemezsiniz?
 Eğer sakıncası yoksa sizin için
 ben de gelmek isterim.
 Yanımızda ayrıca yüz Atlı Bey bulunacak;
 sayımız o kadar artmış olacak.”
- 767 Sordu babasına, Siegfried Han:
 “At sırtında bizimle gelmek
 İster miydin, çok sevgili babam?
 Beni çok sevindirirdi bu.
 On iki gün sonra
 başlatacağım yolculuğu.”
 Olur dedi babası, hazırlığa başladılar.
 Yanında götürmek istediklerine
 verdi güzel atlar, urbalar.
- 768 Yola çıkmaya karar verince yiğit,
 Acar Atlı Bey’lerin en iyilerini
 yeniden atlanmaya çağırdı Siegfried.
 Geri gönderdi gelen ulakları, Ren boyuna;
 Soylu kayınbiraderine haber iletti,
 dedi
 “Geliyoruz sarayına.”
- 769 Siegfried ile Kriemhild, öyle duyduk,
 O kadar çok armağan vermişler ki dönen ulaklara
 Yüklenememiş bunların hepsi atlara
 –böylesine varsıldı o–;
 Güçlü katırlar katılmış atların yanına,
 keyifleri yerinde, yola çıkmış ulaklar.

- 770 Siegfried ile Siegmund
 donattılar yoldaşlarını, görkemli urbalarla.
 Başmâbeynci olan Markgraf Ekkewart da
 Girişti tüm ülkede araştırmaya
 Kriemhild yoldaşı kızlar için
 en âlâ hanım urbalarını.
- 771 Başladılar yerleştirmeye at sırtına eyerleri, kalkanları.
 Yolculuğa katılacak her hanıma, her beye
 Verildi ne istedilerse;
 gereksinmeleri kalmadı hiçbir şeye.
 Böylece, kayınbiraderine giderken
 pek görkemli görünüşte nice yoldaş
 yanında oldu yiğidin.
- 772 Ulaklar önden çıktılar yola, istekle;
 Yurda döndü selâmetle yiğit Gere.
 Sarayın önünde indi attan ulaklar,
 Pek candan karşılandılar.
- 773 Gunther Han
 sevinç içinde
 fırladı oturduğu koltuktan;
 Çabuk döndüler diye teşekkür etti onlara
 Dilber Brünhild Sultan.
 Han sordu: “Ne yapar ne eder
 bana bunca iyiliği dokunan
 Siegfried?”
- 774 Konuştu yiğit Gere, dedi:
 “Bizi görünce mutluluktan al al oldu yanakları
 Onun da, kızkardeşin Kriemhild’in de;
 Öyle sıcak sözlerle selâm ettiler ki sana
 Siegfried Han’la babası,
 Dosttan dosta gitmedi hiç, bu kadar candan selâm.”

- 775 Sordu Markgraf'tan, soylu Han'ın Hatun'u:
 “De bana, Kriemhild de geliyor mu?
 Hâlâ güzel mi eskiden olduğu kadar?”
 Yanıtladı Gere: “Han'la Hatun birlikte geliyorlar;
 yanlarında birçok bahadır var.”
- 776 Ute Hatun, ulaklara buyruk iletti,
 “Tez yanıma gelsinler” dedi.
 Sorgu sual eyledi,
 Kriemhild sağ salim midir, öğrenmek istedi.
 Söyledi Gere ona: “Kriemhild iyidir,
 eşinin yanında buraya gelir,
 bur'da olur yakında.”
- 777 Anlattı ballandıra ballandıra saray halkına
 Siegfried'in ulaklara verdiği armağanları:
 gümüş, altın, urbalar.
 Getirip gösterdi bunları, Han'ın herbir Bey'ine;
 Herkes de hayran kaldı
 Siegfried ile Kriemhild'in
 cömert zenginliğine.
- 778 “Kolay onun için armağanlar saçıp savurmak,
 yüzükler müzükler”
 Dedi Hagen. “Sonsuz ömür sürse, tüketemez elindekile-
 ri,
 Nibelung'lar hazinesi gibi hazine var elinde.
 Ah bizde olsaydı o hazine, getirseydik buraya,
 bölüşseydik Burgund ilinde.”
- 779 Herkes sevinçle beklemekteydi konukların varışını.
 Akşam geç vakit demeden, sabah erken demeden
 Çalıştı durdu Gunther'in adamları;
 Ne de gösterişli görünür Bey koltukları
 yapmaya koyuldular!

- 780 Ortwein'la Sindold, her ikisi gözüpek yiğitlerin
 İş görüyordu dinlenmeksizin;
 Onlara bırakılmıştı, uzun masalarla oturma sıralarını
 düzene koymak.
 Hizmetkârlar da yardım ediyordu,
 bir ucundan tutuyorlardı işin;
 teşekkür bildirdi Han, hepsine
 zahmetleri için.
- 781 Çaşnığırbaşı Rumold, sıkı çalıştırıyordu
 Kendine bağlı aşçılar takımını. Hazırlanıyordu nice kazan-
 da,
 Güveçte, tepside çeşit çeşit yemek; neler neler, hey gidi!
 Getirilen etlerle kaç türlü kebab pişti.
- 782 Kadınların emeği hiç de azımsanamazdı:
 Diktikleri urbalarda, değerli taşlar
 Işıltı yayıyordu tâ uzağa kadar;
 altın düğmelere oturtulmuştu bunlar.
 Hak ettiler çok hoş tutulmayı
 bu işle uğraşan hanımlar.

On Üçüncü Bölüm

SIEGFRIED İLE KRIEMHILD, ŞENLİĞİN YAPILACAĞI SARAYA NASIL VARDILAR

- 783 Bir yana bırakalım şimdi, onların telâşesini;
 Anlatalım size, nasıl yolculuk ettiğini
 Kriemhild'le yoldaşı genç kızların
 Şenlikler için, Nibelung ilinden Ren boyuna.
 Hiç yüklenmediydi atlara
 bunca çok sayıda
 görkemli urba.

- 784 Bir sürü sandık doldurulup çıkarıldı yola,
Dostlarıyla birlikte bahadır Siegfried
bir de Kriemhild Sultan
Hep mutluluklar umarak yolculuğa başladılar
Ama o günkü mutluluk
kahrolmaya dönecekti sonradan.
- 785 Yurtta bıraktılar biricik oğullarını,
Yerindeydi böylesi.
Çıktıkları yolculuk
yaman bir felâket getirdi sonunda,
Oğlucukları hiç göremedi anayı babayı
bir daha yaşamında.
- 786 Siegmund Han da yanlarında gidiyordu.
Sezebilseydi eğer, gittikleri yerde
neler olup biteceğini
Hiç gitmezdi oraya;
Gelebilecek felâketlerin en büyüğü
or'da başına geldi.
- 787 Önden gönderilmişti ulaklar;
geliş haberini ilettiler bunlar.
Haber gelince, karşılayıcı çıktılar
pek görkemli bir kalabalık hâlinde
Birçok Atlı Bey –Gunther Han'ın gönderdiği adamlar–.
Han hazırlık yaptı canla başla
konukları daha iyi ağırlamak için.
- 788 Gitti Brünhild'in yanına, oturur buldu onu, dedi:
“Anımsıyor musun, sen ülkemize geldiğinde
kızkardeşim seni nasıl karşılamış idi?
Aynı tür karşılama yapmalıyız biz de
Siegfried'in eşine.”
“Elbet yaparım bunu” dedi Brünhild,
“O lâıktır böylesine.”

- 789 O zaman dedi Gunther: “Yarın sabah erkenden
burada olacaklar.
Onu karşılayacaksan, zahmet buyur da
Ancak saray avlusunda
yüzyüze gelmiş olmayalım onlarla;
Hiç gelmiş değil bana, bu kadar sevdiğim konuklar.”
- 790 Brünhild hemen buyurdu yoldaş kızlara
En iyi urbaları neredeyse, tez elden
gidip bulmalarını;
Konukların önünde, giyeceklerdi onları.
Anlaşılır kendiliğinden,
kızlar hiç gecikmeden
uydular buyruğa.
- 791 Kızlara yolda, at sırtında
eşlik etmek için
seğirtti Gunther Han’ın Atlı Bey’leri.
Han
bunun ardından
topladı geri kalan
Atlı Bey’lerin tümünü kendi yanına.
Hatun da gidiyordu kendi yoldaşı kızlarla birlikte
Dostluklarda âdet olduğu üzere
sevgili konukları karşılamaya.
- 792 Pek büyük onurlandırmalarla karşıladılar onları;
Kimi dedi, “Kriemhild’in Brünhild’i
Burgund ilinde, vaktiyle
karşılması bile
Bu kadar candan olmadıydı.”
Onu önceden görmemiş olanlar
tanıdı Kriemhild’in benzersiz güzelliğini.

- 793 Varmıştı oraya Siegfried de, silâh yoldaşlarıyla.
 Atlı Bey'leri saf hâlinde
 dolanıyordu çayırdı, orada burada.*
 Düşmana korku salan bir görüntüydü bu.
 Kendini esirgeyemiyordu seyredenlerden hiçbiri
 kalabalık sıkıştırmamasından,
 tozdan.
- 794 Ülkenin Hanı, görünce Siegfried'i
 yanında Siegmund ile
 Dostça söz etti onlara:
 "Hem kendi adıma
 Hem de tüm dostlarım adına
 hoşgelmiş olasınız dileğimi
 Sunarım size;
 pek çok sevindik gelişinize."
- 795 "Tanrı razı olsun senden" dedi ona
 şan kazanmasını seven Siegmund.
 "Oğlum Siegfried seni dost olarak kazandığından beri
 Hep seni görmek isteği gelmiştir içimden."
 Yanıtladı Gunther: "Senin de gelmiş olman
 çok sevindirdi beni."
- 796 Siegfried'e gösterildi, lâıyk olduğu üz're
 Saygının en büyüğü, karşılanmasında.
 Kimsenin bir hıncı yoktu ona;
 Törenselle gerekliliklerin yerine getirilmesini
 sağladı Gernot'la Giseler.
 Sanırım daha büyük bir dostluğu, o güne dek
 görmedi kimseler.

* Atlıların yanyana dizilmiş saf hâlinde ilerleme yapması ve karşıdan gelen saf ile karşılaşması gösterisi, şenliklerde sık sık görülmüştü. Bu gösteri, Brünhild geldiğinde de yapılmıştı; bkz. 604-606. dörtlükler. (Ç. n.)

- 797 İki Han'ın Hatun'ları
yaklaştı birbirine doğru.
Bir sürü eyer boşaldı birdenbire;
nice güzel hanımı
Attan indirmişti yardıma koşan yiğitlerin kolları,
kaldırıp koymuştu çimene.
Yarışmıştı yiğitler birbiriyle
hanımlara hizmet etmek için.
- 798 Yürüdüler karşılıklı dilber Hatun'lar,
kucaklaştılar.
Seyretmeye doyulmaz iki güzelin kucaklaşması
Mutlu etti nice gözüpek yiğidi;
Birçok Atlı Bey vardı her ikisinin yanında.
- 799 İki Hatun'un yoldaş kızları
tuttular birbirinin elini,
Karşılıklı eğilip selâmlaştılar, saygı ile.
Hanımlar sevgi dolu öpücükler verdi birbirine
Keyiflendi Han'larla Bey'ler
bunları seyretmekten.
- 800 Daha çok oyalanmadılar orada,
atlara binip kente gittiler.
Ev sahibi Han, söyledi adamlarına,
dedi, "Belli edin çok mutlu olduğumuzu
Konukları Burgund ilinde görmekten."
Genç kızların önünde Atlı Bey oyunları oynandı.
- 801 Troneck'li Hagen ile Ortwein
Belli ettiler erk sahibi kişi olduklarını.
Ne buyruk verdilerse hemen getirildi yerine,
Birçok hizmette bulunuldu soylu konuklara
onların sayesinde.

- 802 Hisar kapısına varılasıya dek
 süregiden Atlı Bey oyunlarında
 Çarpışan kalkanlar inetti ortalığı.
 Hemen içeriye girmedi Han, konuklarıyla:
 kapı önünde oyalandı
 Saatler geldi geçti anlatılmaz mutlulukla.
- 803 Sonra girdiler, görkemli sarayın ön avlusuna.
 Hatunların eyerleri altına serilmiş
 iyi kesimli zengin işlemeli örtüler
 Göz çekiyordu her yanda;
 Derken oraya geldi
 Gunther'in adamları da.
- 804 Bunlara dendi, "Alın götürün konukları
 yatacakları yerlere."
 Görüldü arasıra Brünhild'in Kriemhild'e baktığı;
 Güzel mi güzeldi Kriemhild,
 Güzelliği ışıldıyordu sanki teninin renginden.
- 805 Worms içinde her yerde Siegfried takımının
 Yüksek sesle keyifli konuşmaları duyuluyordu.
 Gunther buyurdu İmrahor Dankwart'a,
 "Gereksinmelerini karşıla onların,
 Uygun yerler bul kalmaları için" diye.
- 806 Hisarın içinde olsun dışında olsun
 yemek çıkarıldı onlara.
 Hiçbir yerde daha iyi ağırlandı kimse;
 Ne dilerlerse hazır ediliyordu.
 Öylesine varsıldı Han;
 çaresine bakıyordu her gereksinmenin.

- 807 Candan hizmet edildi onlara,
 kimsede yoktu bir hınc;
 Ev sahibi Han, konuklarıyla oturdu sofraya.
 Siegfried de oturtuldu, eskiden oturduğu yere;
 Yanı sıra nice seçkin yiğit
 sofraya yerleşti.
- 808 Bin iki yüz bahadır oturdu masalara
 Yemek için. Brünhild Sultan, o ara
 Dedi kendi kendine, “Bir bağımlı Bey
 ancak bu kadar varsıl olabilir.”
 Bir hıncı yoktu ona henüz,
 aklına getirmiyordu
 onun canına kastetmeyi.
- 809 Han’ın konuklarıyla oturduğu yerde
 Öyle bol içildi ki şarap
 Nice güzel urbalara döküldü saçıldı;
 çok iş düştü içki getiricilere,
 Tez davrandı onlar da, sofraya hizmet etmekte.
- 810 Sarayın konukları
 ağırlandı
 uzun süre.
 Sonra
 ordan gelme burdan gelme demeden
 Hanımlarla kızlara sağlandı, rahat yatacak yerler.
 Ev sahibi Han
 özen gösterdi rahat ettirilmeleri için,
 sağlandı her gereksinimleri.
- 811 Gece bitti, belirdi tanyeri aydınlığı
 Giysi değiştirmek isteyen hanımlar
 açtı mücevher kutularını
 Bir sürü değerli taş ışıdı ellerinde
 Gösterişli urbalar içinden urba seçildi.

- 812 Tam gündüz olmamıştı daha;
 pek çok Atlı Bey, iç oğlanları
 Girdi sarayın büyük orta boşluğuna.
 Sabah duası okundu bir ağızdan,
 Han onuruna;
 O arada, ata biniş gösterileri yaptı genç yiğitler,
 Han teşekkür etti onlara.
- 813 Çalındı sayısız boru, inledi ortalık,
 Davullar borazanlar büyük şamata etti.
 Yankılandı bu sesler, Worms'dan çok uzağa kadar;
 Gözüpek yiğitlere "At bin!" komutu
 böylece duyuruldu.
- 814 Başladı ovada birçok bahadır
 Şen bir Atlı Bey oyununa.
 Genç yüreklerinin ateşinden hız alıyordu onlar,
 Kalkanlarının ardındaki nice yakışıklı yiğit.
- 815 Gösterişli kadınlar, güzel kızlar
 Süslenmiş püslenmiş, pencerelere oturmuştu.
 Bir sürü genç yiğidin
 Atlı Bey yarışmalarını izliyorlardı.
 Derken Han
 yanında Bey'leriyle, at sırtında
 Kendisi çıktı meydana.
- 816 Saatler geçti, farkına bile varamadılar.
 Sonunda, ulu kilisenin kulesinden
 duyuldu çan sesleri, ardı ardına;
 Getirildi Hatun'larla yoldaş kızların atları,
 eyere oturdular.
 Soylu Hatun'lara yoldaşlık etmekteydi
 birçok gözüpek yiğit.

- 817 Ulu kilisenin önünde attan indi bu kalabalık.
 Brünhild henüz konuklara hınç duyuyor değildi;
 Hepsini içeri girdiler, başlarında taçları.
 Yazık ki bir sert tartışma ile
 bitecekti dostlukları.
- 818 Duayı dinledikten sonra, ayrıldılar oradan
 Birbirine saygılı, edep erkân üzere
 Oturdular sofraya. Mutlulukları sürdü
 Şenliğin on birinci gününe kadar ancak.
- 819 O sırada Brünhild, kurdu da kurdu:
 “Pek içime oturdu
 Kocasının bize bağımlı iken, bağımlılık haracını
 hiç göndermemiş olması.
 Kriemhild bana açıklamalı, nasıl olabildi bu?
 Ondan bilgi alayım, böylesi en doğrusu.”
- 820 Böylece
 Şeytanın öğrettiği akla uydu,
 Şenlikten, kutlamadan el etek çeker oldu.
 Yüreğini kemiren sıkıntıyı
 açığa vuracaktı sonunda;
 Onun yüzünden nice ülkede nice insan
 çok acı çekecekti sonuçta.

On Dördüncü Bölüm

HATUN'LARIN ARASI NASIL BOZULDU

- 821 Bir ikinci duası vaktiydi; saray avlusunda
 Atlı Bey yarışmaları için çıktı yiğitler meydana.
 Seyirciler doluştu pencerelere, damlara;
 Hatun'lar da geldi büyük orta boşluğunun
 avluya bakan pencerelerine.

- 822 Varsıl Hatun'lar oturmaktaydı yanyana;
Eşsiz benzersiz iki yiğit üzerineydi sözleri.
Dedi Kriemhild Hatun: "Bir er'im var ki, aslında
Ne kadar devlet varsa
hakkı olur hepsinde buyruk yürütmek."
- 823 Yanıtladı Brünhild: "Nasıl olur böyle iş?
Yalnız seninle o var olsa idi bir yerde hüküm süren,
Tüm ülkeler tanırdı belki onun egemenliğini;
Ama Gunther yaşamda var oldukça
kabul etmek olamaz, senin bu dediğini."
- 824 Sürdürdü sözünü Kriemhild:
"Bir bak ama, er'ime;
Nasıl da görkemli gidiyor yiğitlerinin önünde
gölgede bırakıyor herkesi,
Tıpkı yıldızların ışıltısını sönükleştiren ay gibi!
Ne kadar övünç duysam onunla, vardır yeri."
- 825 Dedi ev sahibi Hatun: "Ne kadar âlâ,
yiğit ve yakışıklı olsa
Senin er'in,
yine de hakkı olurdu öncelik
soylu ağabeyinin.
Hakçasını diyeyim sana, içimden geldiğince;
Gunther tüm Han'ların Han'ı sayılmalı bence."
- 826 Yanıtladı Kriemhild Hatun: "Boşuna övmüyorum ben
er'imi
Öylesine değerli bir yiğittir o.
Şanı şerefi birçok nedenle çok yüksekte durur;
İnan bana Brünhild, Gunther'e eşittir o."

- 827 “Yanlış anlamayasın beni Kriemhild;
 dayanaksız değil şimdi diyeceğim.
 İkisi ilk kez gelip de benim ðlkeme
 ben onları birlikte gördüğümde
 Her ikisinden ayrı ayrı duyduğum birşey vardı,
 Gunther Han
 azmedip de
 benim direnişimi kırdığı zaman
- 828 Benimle evlenmeye
 tam er’cesine
 hak kazandığında.
 Hem o, hem de Siegfried’in kendisi söyledi
 Siegfried’in Gunther Han’a bağımlı olduğunu;
 Ben de bağımlımız sayıyorum onu,
 çünkü kendi ağzından duydum bunu.”
- 829 “Çok utandırıcı bir hâl olurdu benim için,
 gerçeğin böyle olması;
 Nasıl kabul etmiş olabilirdi soylu ağabeyim
 Ona bağımlı biriyle benim evlenmemi?
 Bu nedenle Brünhild, dostça rica ederim senden,
 bırak bana böyle lâflar etmeyi.”
- 830 “Nasıl bekleyebilirsin benden bunu?” dedi Brünhild ona.
 “Siegfried bize bağımlı olduğuna göre
 onun tüm Bey’leri de bizim bağımlımız olur.
 Bu içerikteki hakkımdan
 niçin vazgeçecekmişim bir kalemde?
 Ayrıca, ağırıma giden bir hâldir
 ondan hiç bağımlılık haracı gelmemiş olması
 bunca süredir.”

- 831 Cinler çıktı tepesine Kriemhild'in, dedi:
 "Ondan ve bağımlılarından
 Şöyle ya da böyle bağımlılık gösterisi umman
 Olmayacak şeydir, vazgeç bundan;
 ağabeyim Gunther'den üstündür benim er'im,
 Onun ülkelerinden sana haraç gelmesi diye birşeyi
 hiç mi hiç göremezsın yaşamında."
- 832 "Sen çok aşkın haddini" dedi ona Brünhild,
 "Göreceğiz bakalım, bana gösterilen saygının eşidi
 Sana da gösterilecek mi?"
 Her iki Hatun'un başına vurmuştu öfke.
- 833 Dedi Kriemhild Hatun: "Belli olacak orası, yakında;
 Sen benim er'im için size bağımlıymış dedin,
 Bugün gözüyle görecektir Gunther Han'ın tüm uyrukları
 Ben nasıl gireceğim ulu kiliseye
 onun eşinin önünde.
- 834 Göstereceğim sana, kimseye bağımlı olmadığımızı;
 Benim er'im çok daha üstündür seninkinden.
 Yalayıp yutmayacağım, ettiğin küçültücü lâfları;
 Bugün gözünle göreceksin
 kendine bağımlı dediğin
- 835 Kadın nasıl yürürmüş senin önünde,
 girermiş saray avlusundaki ulu kiliseye
 senden önce,
 Tüm Burgund ili Bey'leri bakmakta iken.
 Şimdiye dek başında taç taşımış her Hatun'dan
 daha üstün olduğum
 malûm olsun herkese!"
 İki Hatun arasında
 bir büyük hınç doğdu böylece.

- 836 Dedi Brünhild: “Eğer bağımlım olduğunu kabullenmiyor-
san
Seninle yoldaş kızların
ayrı durmalısınız benim yoldaş kızlarımdan.
Biz kiliseye girerken.”
“Doğru söylersin,” dedi Kriemhild, “öyle yapılacak.”
- 837 Buyurdu Kriemhild kendi yoldaş kızlarına:
“Çok iyi giyinesiniz kızlar,
En küçük lâf gelmesin bize.
Herkes gözüyle görsün, kimdeymiş urbanın en âlâsı;
Urbalar bile yalanlasın
Brünhild’in biz bağımlıymışız iddiasını.”
- 838 Hiç uzun lâfa gereksinimi yoktu kızların
en âlâ urbaları giymek için.
Giydi herbiri en gösterişli urbasını,
Geçti onların başına soylu Siegfried Han eşi,
Güzel bedenine pek görkemli bir urba giymiş olarak.
- 839 Yürüdü, Ren boyuna getirdiği
kırk üç genç kızın başında.
Kızların giydiği ışıltılı urbalar
yapılmıştı Arabistan’da dokunmuş ipekten.
Vardı bu görkemli kızlar sürüsü
Kapısında Siegfried Han Beyleri’nin beklediği
ulu kiliseye.
- 840 Herkes şaşırdı şimdiye dek beraber gezen
Hatun’ların birlikte olmayışına,
Yanyana yürümediklerine artık eskisi gibi;
Felâkete uğradı sonradan, bu ayrılış sebebine
yiğit Bey’lerden nicesi.
- 841 Kapı önünde duruyordu Gunther Han’ın eşi.
Birçok Bey, hoşça vakit geçiriyordu
Tanıdığı güzel hanımlarla şakalaşarak.
Derken göründü orada

- Kriemhild'in görkemli kızlar takımı.
- 842 Hiç hükmünde kaldı, oradaki soylu Bey kızlarının
Giydiği urbaların tümü, Kriemhild takımının
sayısız mücevherle bezenmiş
urbalarına göre.
Mal mülk, mücevher öylesine çoktu ki Kriemhild'de
Otuz Han'ın Hatun'ları birlik olsa
devşiremezdi Kriemhild kızlarınıninki kadar
zengin urbalar.
- 843 Görmüş olmak şöyle dursun,
hayalinden bile geçiremezdi kimse
Kriemhild kızlarının giydiği kadar
zengin işi urbalar görmeyi.
Aslında Kriemhild de sergilemezdi zenginliğini böylesine,
Brünhild'in burnunu sürtmek istemiş olmasaydı.
- 844 Kilisenin önünde
karşı karşıya geldi iki Hatun'un takımı.
Ev sahibi Hatun, içi hınç dolu
buyruk vermeye kalktı Kriemhild'e, dur diye,
Dedi, "Bir bağımlı kadın
Kiliseye giremez, bağımlı olduğu Hatun'dan önce."
- 845 Konuştu Kriemhild Hatun, öfkesi tepesinde,
dedi:
"Daha iyi olurdu senin için, dilini tutsaydın,
Tutumundan dolayı zararlı çıkacaksın.
Söyle bakalım, nasıl evlenmiş olabiliyor bir Han ile
bir bağımlının becerdiği, onun oynası kadın?"
- 846 "Sen kime becerilmiş oynas diyorsun?" dedi Han'ın eşi.
"Sana diyorum" diye yanıtladı Kriemhild.
"Çünkü senin güzel bedeninin ilk tadına bakan
olmuştu benim çok sevgili eşim, Siegfried Han;
Gerçekten, odur, yoksa Gunther değil
senin kızlığını alan.

847 Neredeydi aklın o zaman?”

Oysa kötü oyun oynanmıştı ona.

“Madem biliyordun onu bir bağımlı er diye,
nasıl becerttin kendini, o kişiye?

Hiç hakkın yok yakınmaya” dedi Kriemhild.
Brünhild dedi,

“And olsun

Gunther’e anlatacağım
bu dediklerinin hepsini.”

848 Kriemhild sürdürdü sözü: “Vız gelir bana;

Haddini aşman yol açtı hep bunlara.

Tuttun beni hizmetkârın eyledin

kendi lâfına göre,

İnan içten üzüliyorum senin bu yaptığına;

artık içimde saklayamam senin sırlarını,
gerçek dost kalamayız seninle asla.”

849 Başladı Brünhild ağlamaya. Girdi tüm kızlar takımıyla

Kriemhild, kilisenin içine, Han’ın eşinden önce.

Çok yavuz hınç bürümüştü artık her ikisinin yüreğini,

Nice ısıltılı gözler yaşla dolacaktı bu yüzden.

850 Tanrıyı ululama ezgileri okunurken bir ağızdan

Brünhild’e öyle geldi ki

geçmek bilmiyordu zaman.

Öylesine derinden yaralanmıştı içi.

Sonradan, nice gözüpek bahadır, canından olmakla

bunun bedelini ödeyecekti.

851 Tez çıkıp kiliseden Brünhild

yoldaşı kızlarla kapı önünde bekledi.

Kendi kendine dedi:

“Konuştursam gerek Kriemhild’i biraz daha,

Öğreneyim onun sivri dilinden,

kim söylemiş ona

Beni herkesin önünde suçladığı şeyi;

Siegfried’in böbürlenmesiye bu
canıyla öder uydurduğunu.”

- 852 Çıktı Kriemhild Hatun, yanında nice yiğit Bey,
Konuştu ona bakıp Gunther Han'ın eşi:
"Söylediğini kanıtl!
Becerilmiş oynaş dedin bana;
İçime oturdu bu dediğin,
göster bakalım, kanıtın varsa."
- 853 "Daha iyi olurdu yolumda dikilip durmasan" dedi beriki.
"İşte kanıt, parmağımdaki yüzük!
Er'im seninle yattığı gün senden almıştı onu."
Bu sözleri duyunca
Brünhild kahroldu.
- 854 "Tanıdım altın yüzüğümü; benden çalınmıştı o."
Dedi Gunther'in eşi. "Demek çok uzun zaman
başkasının elinde kalmış haksız yere.
Ama şimdi kurcalayacağım bu işi,
öğreneceğim, kim imiş onu alan."
Her iki hanımı içten yaralamaktaydı
karşılıklı söylenen sözler.
- 855 Kriemhild konuştu: "Bir de hırsız çıkarma beni;
Onuruna düşkünsen daha doğrudur susman.
Al sana
sözlerimin doğruluğundan yana
bir kanıt daha:
Bak belimdeki kemere!
Onu da
senin ilk erkeğin olmuş Siegfried
senden alıp getirdi bana."
- 856 Ninuva ipeğinden bir kemerdi belindeki,
Üstüne tutturulmuştu nice değerli taş.
Hıçkırmaya başladı Brünhild onu görünce,
Azmetti bunları anlatmaya
Gunther'le
Burgund ilinin tüm Bey'lerine.

- 857 Seslendi: “Çağırın buraya gelsin
 Ren boyunun Han’ı;
 Duysun, kızkardeşinin bana nasıl iftira attığını.
 Herkesin önünde der ki
 Siegfried’le yatmışım ben.”
- 858 Han geldi, yanında yiğitleriyle,
 Baktı, ağlayıp durur eşi. Şefkatle sordu ona:
 “Söyle sevgili Hatun’um, ne oldu sana?”
 Dedi Hatun: “Çok sevdiğim er’im,
 yaşlı duruşumun haklı nedeni var.
- 859 Şan, onur diye ne varsa bende
 Kızkardeşin beni tümünden yoksun etmek ister.
 Şikâyetim var ondan: Er’i Siegfried’in oynaşı olmuşum
 ben,
 herkesin önünde böyle der.”
 Gunther Han konuştu: “Çok ayıp etmiş böyle demişse.”
- 860 “Belinde benim kuşağım var,
 nice zaman önceden kaybetmiştim o kuşağı;
 Parmağında da altın yüzüğüm.
 Doğmuş olmak azaba dönüştü benim için;
 Arındır beni bu büyük iftiradan Han’ım,
 hep minnet duyayım sana.”
- 861 Buyurdu Gunther Han: “Çağırın Siegfried’i buraya!
 Söylesin bize Alçak Ülke’li yiğit
 Övünmüş mü eşine böyle birşey diyerek;
 ya da açıklasın, asılsız bu lâf diye.”
 Tez elden çağrıldı Kriemhild’in er’i.
- 862 Yiğit gelip de görünce
 Hatun’ların mutsuz hâlini,
 Bilemedi ne olup bittiğini;
 sordu hemen:
 “N’içün ağlar bu Hatun’lar? Çok merak ettim.
 Bir de öğrenmek isterim

- Han'ın beni neden çağırdığını.”
- 863 Sözü aldı Gunther Han: “Bir şikâyet var senden,*
Eşim Brünhild bana söyler ki
Övünmüşün onun güzel bedenini ilk kez ben sevdim
diye;
Eşin Kriemhild Hatun'dan duyuluyor
senin böyle dediğin.”
- 864 Konuştu Siegfried: “Eğer böyle birşey söylemişse,
buna kendisi bin pişman olmadan
hiç rahat etmeyecek içim.
Bakın söylüyorum bütün şu kalabalığın önünde,
Yalandır bu; ben böyle birşeyi asla söylemedim.
Hazırım bu yolda andıçmeye de usulünce.”
- 865 Dedi Ren boyunun Han'ı,
“Bu konuda kanıt getirmelisin.
Andıçerek kanıt sunmak istersen, burada yapılınsın bu iş,
Boş olduğu anlaşılınsın suçlamanın,
aklama hükmü vereyim senin hakkında.”
Seslenildi Burgund Beyleri'ne
sokulun, halka olun diye.
- 866 Siegfried, andıçmek isteğiyle
kaldırdı elini ileriye doğru;
Ama kısa kesti işi varsıl Gunther Han, dedi:
“Suçsuzluğun o kadar ayan beyan
Malûm oldu ki bana,
gerek yok süreci uzatmaya;
Aklama hükmü verdim senin hakkında
kızkardeşimin söz ettiği işten dolayı.”

* Gunther Han, o zamanın hukukuna göre, önüne Brünhild'in getirdiği bir davaya yargıç sıfatıyla bakıyor durumdadır. (Ç. n.)

- 867 Yine söz aldı Siegfried:
 “Güzel Brünhild’in
 Tüm yaşamını altüst ettikten sonra
 Eşim cezalandırılmayacaksa pek üzülürüm inanın” dedi.
 Temiz yürekli Bey’ler, bakıştı birbiriyle.*
- 868 “Öğretmeli kadınlara” dedi Siegfried,
 “sorumsuzca lâkırdı edivermemeyi.
 Yasak et sen kendi eşine, böyle tutuma girmeyi;
 Ben de öyle yapayım kendi eşime.
 Pek yakışsız davranışı gerçekten utandırdı beni.”
- 869 Söylenen sözler sebebine
 birçok güzel kadın
 aralarına küskünlük girmiş olarak
 ayrıldı oradan.
 Diğer yandan
 öylesine ağır biçimde aşağılanmıştı ki Brünhild
 Eşi Gunther’in Bey’leri pek acımışlardı ona;
 ağırlarına gitmişti onun düştüğü durum.
 O sırada Troneck’li Hagen
 geldi Hatun’unun yanına.
- 870 Baktı Hatun ağlıyor;
 “Anlat,” dedi, “nasıl gelişti olay?”
 Anlattı o da olanları. Hagen andıçtı hemen
 Kriemhild’in eri, çıkardığı lâfın bedelini ödeyecek diye.
 “Yoksa” dedi, “rahat huzur haramdır bana.”
- 871 Ortwein’la Gernot da katıldı konuşmaya,
 Söz ettiler Siegfried Han’ı öldürmekten.
 O ara geldi Giselher, soylu Ute’nin oğlu,
 Konuşulanları duyunca
 şöyle dedi temiz yüreklilikle:

* Kast edilen, bir olasılıkla, çevredeki Bey’lerdir. Bunlar, yüzük ve kuşak konularının hiç soruşturulmaması dolayısıyla içlerinde kuşku duymaya başlamış olmalıdır. Bir diğer olasılıkla da, iki Han, gözleriyle konuşup birbirlerine, ortak sırlarını açığa çıkarmayacakları güvencesi veriyorlar. (Ç. n.)

- 872 “Vah vah, Ağa’lar Bey’ler,
neden kalkışırsınız bu işe?
Siegfried hak etti mi ki böylesine bir hıncı,
İş uzansın, onun canına kastetmeye?
Her yerde sık olan birşeydir
karı kısmının takışması.”
- 873 “Bostan korkuluğu muyuz biz?”
dedi Hagen bunu duyunca.
“Bizler, bunca değerli Atlı Bey
onurla mı çıkıyoruz bu işten?
Değerli Hatun’umu becerdiğini söyleyip övünmüş bes-
belli,
Bunu canıyla ödemeli;
veririm kendi canımı da
bu uğurda.”
- 874 Konuştu Gunther Han:
“Tam bağlılıkla hizmet etti bize
nice kez,
Hiç olmadı başka türlü bir tutumu;
dokunmayın canına.
Şimdi ona düşman olmamın ne yararı var?
Yalnız doğrulukla bağlılığını gördük
şimdiye kadar.”
- 875 Metz’li yiğit konuştu, Atlı Bey Ortwein:
“Pek az yararı olacak ona, büyük gücünün.
İzin ver bana Han’ım,
onu ben haklayayım!”
Düşman kesildi ona bu yiğitler,
oysa bir kusuru olmamıştı
hiçbirine karşı.

- 876 Konuyu beklemeye aldılar; döndüler Atlı Bey oyunlarına.
 Hey gidi! Kriemhild'in bakışları önünde
 nice bir güçlü mızrak ormanı parçalandı
 Ulu kilise önündeki avludan saray girişine kadar!*
- Oysa Gunther Bey'lerinden pek çoğunun
 içine oturmuştu olanlar.
- 877 O günlerde
 Ortwein'in aklına uyan olmadı
 Hagen'dan başka.
 Hagen ikide bir kışkırtıyordu yiğit Gunther'i,
 Diyordu ona, Siegfried yaşamazsa
 bağlı ülkelerinden birçoğu
 sana bağlanacak diye.
 Kararsız kalıp asıldı yüzü yiğidin.
- 878 Dedi, "Bastırın öldürmeye yönelmiş hıncınızı,
 Yengiler onurlar kazanmak için doğmuş biridir o;
 Öylesine yavuz gözüpekliği,
 insanüstü gücü var ki
 Bir sezerse bu niyetinizi
 yaman olur hâliniz."
- 879 "Sezmeyecek" dedi Hagen.
 "Sen kimseye birşey söyleme,
 Gizlice başarmak için aklımdakini
 işe koyulacağım şimdiden.
 Sonunda acısı çıkacak Brünhild'in gözyaşlarının,
 Tende canım oldukça
 düşmanı kalacağım bu adamın."

* Siegfried'in Atlı Bey'leri, iki Hatun arasındaki çatışmadan kendi Hatun'ları üstün çıktı diye mutluluk taşkınlıkları yapmakta, mızraklarını yere vurmaktadır. (Ç. n.)

- 880 Konuştu Gunther Han:
 “Nasıl becereceksin bu işi?”
 Yanıtladı Hagen: “Orasını anlarsın yakında.
 Ulaklar salacağım kendi ülkemize,
 haber getirecekler bize
 size savaş açtık diye
 Kimsenin tanımadığı bu adamlar.
- 881 Konuklarının önünde duyuracaksın sen de
 Savaş çıktı, sefere gidiyorum diye.
 Sonrası kolay!
 O da katılacak senin seferine,
 cansız bedeni gelecek geriye.
 Nereden yara alır teni,
 onu da saf saf söyleyecek bana
 sevgili eşi.”
- 882 Bu uğursuz tasarımda
 uydu Gunther Han, adamının aklına.
 Başladılar çok kötü bir kumpas kurmaya,
 Kimseye sezdirmeden, o seçkin yiğitler.
 Böylece
 iki Hatun’un takışması sebebine
 açıldı nice yiğidin can vermesine
 uzanacak yol.

On Beşinci Bölüm

SIEGFRIED'İN KALLEŞÇE ÖLDÜRÜLMESİ NASIL TASARLANDI

- 883 Dört gün sonraydı; at sırtında otuz iki er
 Görüldü saray avlusuna girerken. Duyurdu bunlar
 Varsıl Gunther’e, savaş açılmıştır sana karşı diye.
 Bu yalanın sonucunda bir felâket doğdu ki,
 nice hanımı dul bırakıp perişan etti.

- 884 İzin verildi bu ulaklara saraya girmeleri için.
Dediler, kendilerini Lüdeger göndermiş imiş,
Hani vaktiyle Siegfried'in yenip de
Gunther ülkesine tutsak getirdiği Han.
- 885 Gunther, hoşgeldiniz dedi ulaklara,
buyrun oturun dedi.
Konuştu içlerinden biri: "Yüce Han, izin ver,
Ayakta duralım, sana iletilecek sözleri aktarıncaya dek!
Bilirsin, sana çok kişi düşmanlık besler.
- 886 Bunlardan Lüdegast'la Lüdeger
Onları yenmiş olduğuna büsbütün kızmışlardır,
Sana karşı yeniden savaş açmışlardır;
bu ülkeye bir ordu sokmak üzeredirler."
Han'ı çok kızdırdı bu haber.
- 887 And'ından dönen hainlerin ulaklarına
yatacak yer gösterildi.
Oysa tezgâhlanıyordu bir büyük düzen;
Nasıl esirgesindi kendini Siegfried
ve canından olacak nice insan
böyle hilebazlıklar yapılırken?
Ama sonunda kumpas düzenler de buldu belâsını.
- 888 Han topladı dostlarını, danışmaya giriştiler.
Troneck'li Hagen dürtükleyip durdu işi,
rahat bırakmadı Han'ı;
Kumpastan vazgeçilsin diyenleri bastırdı,
Dönmedi kendi tasarımından.
- 889 Bir gün baktı Siegfried, bunlar yine kafa kafaya vermiş;
Alçak Ülke'li yiğit, sordu o zaman:
"N'îçün böylesine hüznölüdür Han ile Bey'leri?
Biri onlara üzüntü mü verir? Söyleyin bana,
kârını itmam edeyim onun."

- 890 Konuştu Gunther Han: “Haklı nedeni var tasamın;
Lüdegast’la Lüdeger savaş açtılar bana.
Açık açık söylerler, ülkeme ordu sokacaklarını.”
Sözü aldı gözüpek yiğit: “Siegfried engeller onları,
- 891 Savunur senin şanını şerefini;
Haklarından gelir evvel Allah, vaktiyle geldiği gibi.
Yakılıp yıkılır onların ülkelerindeki hisarlar.
Başımı koyacağım bu yola!
- 892 Seninle saray halkın kalsın burada, vatani beklesin,
Ben kendi ordumla atlanıp yine çıkayım sefere,
Göstereceğim sana yardım etmekle nasıl mutlu
olduğumu.”
Söyledi kalles Gunther de, ona içten minnet duyduğunu.
- 893 Siegfried’le Bey’lerine karşı göstermelik olarak
Girişti Burgund Beyleri, sözde savaş hazırlığına.
Alçak Ülke’li yiğit de buyurdu kendi adamlarına
savaş donanımınızı hazır edin diye;
Onlar da gidiş aldıkları zırhlarını durduğu yerlerden.
- 894 Siegfried babasına dedi: “Babacığım Siegmund,
Sen burada kal şimdilik; döneceğim tez zamanda
Tanrı yardımcı olursa buraya, Ren boyuna.
Han’ın yanında hoşça geçir günlerini.”
- 895 Gunther takımı, gerçekten sefere çıkılacak gibi
taktılar sancaklarını sopalarına,
Toplandı o ordudan da birçok kişi;
Bildikleri yoktu gerçekte ne olup bittiğini.
Bірçok yiğit de toplandı Siegfried’in yanında.
- 896 Tolgalar, zırhlı gömlekler ipe bağlandı atlara,
Pek çok güçlü yiğit ayrılacaktı ülkeden.
O sırada Troneck’li Hagen gitti Kriemhild’in yanına,
Sefere çıkmak için destur istedi,

- ülkeden ayrılıyoruz dedi.
- 897 “Ne kadar bahtlıyım” dedi Hatun;
 “Siegfried gibi er’im var
 Hısımlarımı eş dostumu savunacak;
 Bu yönden pek ferah içim.
- 898 Çok sevgili dostum Hagen, aklından çıkarma,
 Her zaman seni tuttum, kızıp hınç duyduğum olmadı hiç;
 Bundan yararlanınsın şimdi, sevgili er’im;
 Ben Brünhild’i üzdüm diye bir kötülük gelmesin ona.
- 899 Zaten, olaydan sonra
 çok pişman oldum yaptığıma.
 Üstelik er’im adamakıllı bir dayak attı bana
 Verdi Brünhild’i üzen sözlerimin cezasını iyice.
 Böyle yaptı, temiz yürekli gözüpek yiğit.”
- 900 “Bir zaman geçsin yine dost olursunuz.
 Değerli Hatun’um Kriemhild, şimdi bana söyleyen gerek
 Siegfried’i korumak için ne yapmakla
 hizmetim olur sana?
 Mutlulukla ederim o hizmeti,
 yoktur senden çok kayırdığım kişi.”
- 901 Konuştu soylu Hatun: “Aslında
 Savaşta vurulacak diye bir korkumun
 olmaması gerekirdi,
 Kendi atılğanlığına pek fazla kapılır olmasaydı.
 Yalnız kendi atılğanlığı atabilir onu tehlikeye.”
- 902 Hagen yanıtladı: “Değerli Hatun’um,
 Korkun varsa o bir silâhla vurulabilir diye
 Söyle bana, ne yapayım da göz kulak olayım ona,
 Esirgeyeyim onu, gerek yaya gerek at üstünde iken.”

- 903 Dedi Hatun: “Hısımlık var aramızda;
Güvenerek emanet ederim er’imi,
senin koruyuculuğuna.
Ah, ne kadar ürküyorum,
onun başına bir hâl gelecek diye!”
Verdi ona, verilmemesi gereken sırrı.
- 904 Dedi: “Er’im yigittir, gücü de vardır fazlasıyla;
Dağ eteğinde öldürünce canavarı
Keyifle yıkanmış onun kanında,
Bu yüzden hiçbir silâh işlemez ona.
- 905 Yine de kaygı duyarım, savaşa gidişinde,
Uçuşurken çevresinde oklar, mızraklar,
Ödüm patlar, yigit er’imi yitireceğim diye.
Ah, ne kadar ağır tasalar çekiyorum,
sevdiğimin uğrunda!
- 906 Sana güvenip veriyorum, sevgili dostum, şu sırrı:
Beni gözeterek bağlılıkla koruyasın onu diye,
Söylüyorum sevgili er’imin nereden vurulabileceğini.
Aramızda kalacak bu söyledğim:
- 907 Canavarın yaralarından
oluk oluk boşalan kan
Bir gölcük oluşturunca
orada yıkanmış gözüpek er’im,
Ama o sırada düşmüş imiş omuzları arasına
bir ıhlamur ağacından kopmuş yaprak,
kan değmemiş oraya;
İşte oradan silâh işler bedenine.
Bu yüzden pek kaygıda içim.”

- 908 Bunu duyunca, dedi hain: “Urbasının üzerine, tam oraya
Bir küçük işaret işle kendi elinle, benim için!
Bileyim, korunması gereken yeri neresi imiş,
koruyayım onu savaşta kalkanımla.”
Kriemhild öyle yapmakla, er’imi koruyacağım sandı;
oysa onun ölümüne çağrı çıkardı.
- 909 Dedi: “Çok ince ipek ipliğiyle, urbasının üstüne
Bilmeyene belli olmayacak bir küçük haç işleyeceğim;
İşte tam oradan, yiğit Hagen, senin elin
er’imi korumalı, omuz arasına gelecek
Düşman vuruşlarına karşı, kızgın çatışmalarda.”
- 910 “Yapacağım bu dediğini, çok değerli Hatun’um”
dedi Hagen.
Hatun da onu er’inin koruyucusu olacak sandı.
Ama işte böyle kurban gidecekti kallesliğe yiğit.
Destur alıp ayrıldı Hagen, keyfi yerinde.
- 911 Han’ı ona dedi: “Ne öğrendiysen söyle.” O da yanıt
verdi:
“Sefer lâfı şimdilik kenarda dursun,
bir av’a çıkmış olacağız;
Öğrenmiş bulunuyorum onu nasıl haklayabileceğimi,
Av işini düzenleyebilir misin?”
“Evet,” dedi Han, “haydi bakalım.”
- 912 Han’ın tüm Bey’ler takımı keyifliydi.
Dilerim bundan sonra
hiç düzenlenmesin böylesine kalleslik,
Hagen’ın tezgâhladığı rezilce düzen gibisi,
Kriemhild’in ona gösterdiği güveni kötüye kullanmakla.
- 913 Ertesi sabah, sökün etti sarayın önüne
Bin yiğidiyle Siegfried Han, at üstünde;
Dostu Gunther’e sıkıntı verenlerden
öç alacağını kuruyordu.
Hagen iyice yakınına sokuldu,

baktı urbasına.

- 914 Gördü iki omuz arasına işlenmiş küçücük haç'ı;
Arkasından gönderdi adamlarından ikisini saraya
değişik bir haber iletmek için. Güya
Barışı güvencedeymiş Gunther Han ilinin,
Savaştan vazgeçmiş Lüdeger, Han'a ulak yollayıp
bildiriyormuş bunu.
- 915 Ne kadar isteksizce geri döndü Siegfried,
Gunther'in düşmanlarının hakkından gelemedim diye!
Dönüşünde çıkınca Han'ın huzuruna,
Han teşekkür sunmaya başladı ona:
- 916 "Tanrı razı olsun senden, dostum Siegfried,
Senden dilediğimi içtenlikle yaptığın için!
Sana hep minnet duyacağım, boynuma borçtur bu,
Seni tüm dostlarımla önünde tutacağım.
- 917 Sefer tasarımı şimdi bırakmak gerektiğine göre
Fırsat buldum şimdi yine ava çıkmaya;
Worms'dan Ren'i aşarak karşı kıyıda
Ayı avlayacağım, yaban domuzu avlayacağım ormanda
Nice kez yaptığım gibi, zağarlar kullanarak.
- 918 Tüm konuklarıma söylenecek bu,
erkenden at sırtında ava çıkacağım.
Benimle gelmek isteyenler, yapsın hazırlığını!
Dileyen de burda kalsın hanımların yanında,
O da makbulüm olur."
- 919 Soylu nezaketiyle konuştu Siegfried:
"Ne zaman ava çıkacaksan
ben de yanında gelirim, hoşnutlukla;
Ama yanıma bir zağarcıbaşı vermelisin
Yeterince zağar ile; ben de at sırtında dalayım ormana."

- 920 Hemen sordu Han: “Bir zağarcıbaşı yeter mi?
Dört tane vereyim sana,
hepsi iyi bilir ormanın köşesini bucağını,
İzlenecek patikaları orman içinde;
bulurlar hayvanı kokusundan,
Eli boş göndermezler seni geriye.”
- 921 Kalleş hainler tezgâhlarken öldürülmesini,
Bunu bildikleri için
Giselher’le Gernot istemedi ava gelmek;
Anlayamadım ne sebepten onu uyarmadılar;
Pişman oldular buna sonradan.

On Altıncı Bölüm

SIEGFRIED NASIL ÖLDÜRÜLDÜ

- 922 Korkusuz bahadırlar Gunther’le Hagen
hainlik için bir av düzenlediler ormanda,
Ucu sivri mızraklarıyla
Yaban domuzu, yaban mandası, ayı avlayacaklardı;
Var mıydı, yiğitlere daha çok yakışan bir girişim?
- 923 Siegfried de onlarla gitti at sırtında, içi ferah,
Yanlarında götürdüler yiyeceğin en âlâsını;
Bir soğuk pınarın başında aldılar onun canını.
Bu akli Gunther Han’ın Hatun’u Brünhild öğretmişti.
- 924 Yiğit yola çıkarken Kriemhild’in yanına uğramıştı,
Yüklenmişti atlara çoktan
ava çıkanların takımı taklavatı;
Ren’i aşıp karşı kıyıda avlanacaklardı.
Hiç mi hiç rahat değildi Kriemhild’in içi.

- 925 Ayrılırken, candan sevdiği eşini
 öptü dudağından,
 “Tanrı nasip etsin bana, sevgili Hatun’um,
 sağ salım dönüp seni görmeyi;
 Güzel gözlerin de beni görsün yeniden.
 Hoşça vakit geçir bir süre, seni seven
 hısım akrabaları;
 ben olamıyorum yanında.”
- 926 Kriemhild anımsadı Hagen’a verdiği sırrı,
 Ama cesaret edemedi
 bunu yiğide duyurmaya;
 Bin pişman oldu doğduğuna doğacağına.
 Başladı ağlamaya,
 sel oldu gözyaşları.
- 927 Yiğide dedi: “Onlarla ava gitme!
 Bir felâket gördüm düşümde;
 Açıklık bir yerdeydin, iki yaban domuzu düştü peşine,
 Onlar avladı seni, al kanına bulandı çiçekler.
 Ağladım da ağladım olanları görünce,
 birşey gelmedi elimden.
- 928 Korku var içimde Siegfried, kimi Bey’ler dedi ki
 Acaba birilerini mi kinlendirdiniz kendinize,
 Onlar mı bizden hınç almayı kurar durur?
 Gitme Han’ım, yalvarırım, ne olur!”
- 929 Dedi yiğit: “Çok sevgili eşim,
 birkaç günde gelirim.
 Bana karşı hınç duyan düşmanım yok bildiğim;
 Bütün hısım akrabaları beni pek sever sayar;
 Başka çeşit tutumu hak etmiş de değilim.”

- 930 “Yine de gitme sen, Siegfried Han!
 Korkarım, başına bir hâl gelmesin.
 Her gece uğursuz düşler görüyorum,
 Sen bir vadideyken iki dağ yıkılıyor üstüne,
 görünmüyorsun artık;
 Yine de ayrılıp gidersen çok parçalanacak içim.”
- 931 Yiğit sardı kollarıyla erdemli eşini,
 İçten öpüşlerle sevdi güzel bedenini.
 Destur isteyip ayrıldı çok geçmeden,
 Ne yazık,
 nasip olmadı eşine
 onu bir daha canlı görmek.
- 932 Avcılar takımı daldı yoğun bir ormana,
 İstekleriydi hoşça vakit geçirmek.
 Birçok yiğit vardı Gunther Han’ın yanında,
 Taşınıyordu bu Bey’ler için bol bol âlâ yiyecek.
- 933 Bir sürü yüklü beygir aşmıştı önce Ren’i;
 Taşıyorlardı avcılar için şarapla ekmek,
 Balıklar, etler, çeşit çeşit yemek,
 Tam bir varıl Han’ın sofrasından bekleneceği gibi.
- 934 Buyruk verildi gözüpek avcılara
 Orman yeşilliğine, azgın hayvanların izlediği yollara
 dalmadan önce,
 Mola verilsin diye, geniş bir çimenlikte;
 Siegfried’in de geldiği haber verildi Han’a.
- 935 Ava çıkanların yanında, bir alay
 Av sürücü yamak vardı. Dedi gözüpek yiğit,
 Güçlü Siegfried: “Kim geçirecek bizi
 ova ormanının içinden,
 Götürecek yamaç ormanına doğru, bahadırlar?”

936 Dedi Hagen:

“Ayrıalım birbirimizden
Burada ava başlama öncesinde. Ayrı avlanırsak
Gösterir kendini Han’ıma
Her kim ise en yaman avcı.

937 Hizmetkârlarla zağarları bölüşelim,
Sonra herkes yalnız başına gitsin, dilediği yana.
Kim en çok av’ı devşirirse, aferin densin ona!”
Buna uyup çabucak
dağıldı avcılar.

938 Ayrılrken Siegfried dedi: “Ben çok zağar istemem,
Bir teki bana yeter, ama iyi koku alsın burnu,
Yaban hayvanlarını kokularından izleyip
götürsün beni inlerine kadar.”
Onun dileği yapılsın diye buyruk verdi Gunther Han.

939 Zağarcıların başı ayırdı iyi bir zağar,
Çabucak Han’ı götürdü onunla,
av hayvanlarının kaynaştığı yere;
Zağar hangi hayvanı çıkardıysa ininden yuvasından
Avladı onları yiğit; böyle yapar avcılar.

940 Kovaladı durdu hayvanları zağar,
Devşirdi hepsini
Alçak Ülke’den gelme
yiğidin eli.
Öyle hızlı koşuyordu ki atı, kaçamadı hiçbir av.
Çok av yakalamakta herkesten öne geçip
o kazandı en usta avcının ödülü
kocaman aferin’i.

941 Her yönden ustaydı bu işte yeterince.
Vurup öldürdüğü ilk yaban hayvanı
Azgın bir domuz oldu;
eliyle bir vuruşta hakladı onu.
Buldu ardından hemen, yavuz bir aslanı.

- 942 Zağarın havlamasıyla saptayınca onu,
Koydu yayına sivri uçlu bir ok, gerdi, attı;
Vurduğu aslan daha bir zaman koştu sıçradı,
sonra düştü yere uzandı.
Öteki avcılar, onu kutladı.
- 943 Sonra hakladı bir yaban mandasıyla bir dev geyiği,
Ardından üç azman yaban öküzünü,
Canavar misali yavuz bir dev teke'yi;
Öyle hızlı koşuyordu ki atı, hiçbir av kaçamadı.
- 944 Sonra zağarı, bir yaban domuzunun üstüne vardı,
Kaçmaya kalkıştı bu yaban,
Ama avcı çıktı ondan yaman,
kesti onun önünü;
Gazaba gelip saldırdı hayvan.
- 945 Hakladı onu kılıcıyla, Kriemhild'in er'i,
Bunu kolay yapamazdı başka bir avcı olsa.
Domuz işi bitince, zağar bağlandı kayışına,
Tamamladı Siegfried avını; dönüldü, gösterildi
Burgund'lara
Siegfried'in avladıkları.
- 946 Dedi avcının biri: "Bağışla bizi, ama
Biraz da bize birşeyler bıraksaydın ya mübarek!
Boşaltmışsın yamaç ormanını, bize bırakmamışsın birşey."
Güldü bu sözlere gözüpek yiğit.
- 947 Her yandan gürültü patırtı duyuluyordu,
Avcılar, zağarlar öylesine ses çıkarıyordu.
İnliyordu ormanlık yamaç, yabanların inleri;
Avcılar, yirmi dört zağarı birden koyuvermişti.

- 948 Nice yaban hayvanı canından oldu,
Herkes en usta avcı diye
ödül alabileceğini sanıyordu.
Ama konaklama yerinde yakılan büyük ateşin yanında
görülünce Siegfried
Anlaşıldı ödülü başkasının alamayacağı.
- 949 Artık bitmişti av; ama pek de tam değil;
Ateşin yanına gelenler getirip duruyordu
Avlanmış sayısız hayvanı.
Hey gidi! Taşıya taşıya bitiremediydi
Han'ın aşçı takımı
bunları saray mutfağına.
- 950 Derken buyurdu Han, seçkin yiğitlere duyurulsun diye
Arada birşeyler yensin istediği. Hemen öttü borular
yüksek sesle;
Böylece duyuruldu herkese
Han'ın dönmüş olduğu, konaklama yerine.
- 951 Siegfried'in yanındaki avcılardan biri
ona dedi:
“Duydum boru sesini;
konaklama yerine dönmeliyiz.
Ben de yanıt vereyim boru sesiyle.”
Böylece her yandan duyuldu nice borunun sesi.
- 952 Dedi Siegfried Han: “Ayrılıyorz buradan!”
Atı rahvan götürüyordu onu; yanındaydı öteki avcılar,
Birden duyuldu azgın bir hayvanın homurtusu,
Kocaman bir ayı idi bu;
yiğit döndü ona doğru.

- 953 “Biraz eğlendireyim siz yoldaşlarımı:
 Çözün zağarları kayışlarından! Bir ayı gördüm şurada;
 Konaklama yerine dek yanımızda yürütelim onu da.
 Ne kadar azgınlık ederse etsin, dayanamaz gücümüze.”*
- 954 Kayışları çözüldü zağarların. Tam o sırada
 Ayı başladı sıçrayarak koşmaya,
 Siegfried yakalamak istedi onu;
 Yoğun çalılıktan ilerleyemedi atı,
 Güçlü ayı avcıdan kurtulacağı sandı.
- 955 Zıplayıp indi atından, başı dik yiğit,
 Hızla koşarak onu kovaladı; âciz kaldı ayı,
 Kaçamadı;
 yiğit yakaladı onu elleriyle,
 Hiç yaralamadan bir güzelce bağladı.
- 956 Ne tırmalayabildi ne de ısırabildi ayı onu,
 Bağladıktan sonra tutturdu ipin ucunu eyerine,
 Getirdi mola yerindeki ateşin başına, keyfi yerinde,
 Avcılara eğlence olsun diye.
- 957 Nasıl görkemli görünüşü vardı
 mola yerine at sırtında gelirken!
 Heybetle gösteriyordu kendini,
 sağlam ve ucu geniş bir mızrak taşıyordu;
 İyi cins kılıcı uzanıyordu mahmuzuna kadar.
 Yanındaki avcı borusu kızıl altındandı.
- 958 Üstündeki avcı giysilerinden daha iyisi
 görülmemiş, var denmemiştir;
 Kara ipek kumaştan bir ceket giyyordu,
 Bir de samur kürkünden başlık, iyice varsıl işi.
 Ne güzel süslü bağlar sarılmıştı sadağına!

- 959 Bir pars postu parçası tutturulmuştu sadağa,
Hem kokusu sebebine hem de heybet versin diye.
Elindeki yay
 öylesine gergin tutuyordu ki kirişi,
Başka hiç kimse eliyle takamazdı o kirişi o yay'a,
 âlet kullanması gerekirdi.
- 960 Ceket altı giysisi samur kürkündendi,
En üstten en aşağıya bu kürkle kaplıydı giysi,
Yakışıklı avcının her iki yanında ışıldıyordu
Giysinin altın toka'ları.
- 961 Yanında taşıyordu Balmung denen işlemeli kılıcını,
Pek sağlamdı, iyi bilenmişti bu kılıç; yaman kesik açardı,
Tolga üstüne vurulunca perişan ederdi adamı.
Boşuna değildi yiğidin özgüvenli olması.
- 962 Şunu da söylemekten geri durmamam gerek:
Âlâ cinsten sadağı doluydu
 en iyisinden oklarla;
Kirişe takma yeri altındandı bunların, uçları da çok geniş;
Bunlarla vuruldu muydu biri, sonu yakın demekti.
- 963 Böylece sürdü atını geldi soylu yiğit;
Gunther'in adamları onu gördü, seğirtti,
Tuttular atının dizginini;
Atın eyerine bağlı olarak
 azman ayı da gelmişti oraya.
- 964 İner inmez çözdü ayının bağlarını. Bir kargaşa koptu,
Zağarlar saldırmak istedi ayıya;
Ayı kaçmaya kalktı ormana,
Herkesin ödü patladı.

- 965 Ayı ürktü şamatadan, daldı mutfak çadırına,
 Ocak başından kaçtı aşçı yamakları,
 herbiri ayrı yere savuştu,
 Devrildi bir sürü kazan, yere saçıldı kor'lar,
 Küle karıştı güzelim yemekler.
- 966 Oturdıkları yerden zıpladı Bey'ler,
 Daha beter azdı ayı. Han buyurdu tüm zağarların
 Kayışlarından çözülüp, onun üstüne salınmasını;
 Bu iş de selâmetle bitseydi, yolunda gitmiş olacaktı
 herşey.
- 967 Oyalanmadılar artık; yaylara mızraklara sarılıp
 Tez yiğitler seğırtti ayının kaçtığı yere.
 O kadar çok köpek üşüştü ki oraya,
 ok ya da mızrak atamıyordu hiç kimse.
 Bir şamatadır gidiyor, dağda ormanda yankılanıyordu.
- 968 Ayı kaçmaya koyuldu köpeklerin önü sıra,
 Yalnız Siegfried yetişebildi peşinden,
 Yaman bir vuruş indirdi kılıcıyla, öldürdü ayıyı,
 Hizmetkârlar yeniden ateş başına taşıdı hayvanı.
- 969 Görenler ne yaman gücü var dediler,
 Ardından sofraya çağrıldı başı dik av yoldaşları.
 Çöktüler yeşil çimenlerin üstüne,
 Hey gidi, önlerine ne âlâ yemekler getirildiydi!
- 970 Ama görünmedi ortada bir türlü şarap sunucular,
 Bunu saymazsak hiç kusur yoktu ağırlamada;
 Hainlik kurup duruyor olmasaydılar kafalarında
 Diyecek yoktu ev sahibi Bey'lere.

- 971 Hiç sezmemişti gözüpek yiğit,
 onların ölüm tasarladığını;
 Onların içinde hainlik olduğunu hiç anlamamıştı,
 Erdemli yüreği bilmezdi iğrilik büğrülük.
 Ölümü
 bundan yarar sağlamamış
 nice kişinin içine oturdu.
- 972 Sonunda söyledi Siegfried: “Pek şaşırdım bu işe,
 Mutfaktan gelip durur bize yemeklerin en âlâsı,
 Ama içki taşıyıcılar şarap getirmez, nedendir?
 Daha iyi ağırlasınlar bizi,
 yoksa vazgeçerim av yoldaşı olmaktan.
- 973 Hak ettim sanıyordum, daha iyi ağırlanmayı.”
 İçi bozuk Han,
 yanıtladı masa başından:
 “Hesabını soracağım bu eksikliğin,
 Şarabın olmayışı Hagen’ın kusurudur;
 öldürecek bizi susuzluktan.”
- 974 Yanıtladı Troneck’li Bey: “Çok sevgili Han’ım,
 Ben av Spessart’ta yapılacaktır sandım,
 Oraya gönderdim şarapları;
 Bugün içeceksiz kaldıysak da
 böyle şey olmayacaktır bir daha.”
- 975 Dedi Siegfried: “Teşekkür hak etmedi bu iş;
 Şarap ve başka içecek yüklü olarak
 yedi beygir gelecekti;
 öyle dendi.
 Bu yapılmadığına göre
 Bari mola yeri seçilseydi ırmağın daha yakınında.”

- 976 Yanıt verdi Hagen: “Soylu Atlı Bey,
Suyu serin bir kaynak biliyorum, pek yakındır buraya;
Boş yere bana kızma! Haydi oraya gidelim.”
Tasarlananı bilen birçok Bey
acı duydu içinde.
- 977 Alçak Ülke’li yiğit iyice susamıştı,
Buyurdu, önündeki yemeklerin hemen kaldırılmasını;
Dağdaki kaynağa gitmek istiyordu tez elden.
Hain Bey’ler eyleme koydu tasarımlarını.
- 978 Buyruk verildi o ara, Siegfried’in av sırasında
Hakladığı hayvanlar arabalara konup
ülkeye götürülsün diye;
Orada bunları görenler
hayran kaldı o yaman avcıya,
Ama bu sırada Hagen
büyük kalleşlik etmekteydi Siegfried’e.
- 979 Ihlamur ağacı altındaki kaynağa gitmek için
yola çıkarlarken
dedi Hagen:
“Duydum ki, Kriemhild’in Bey’ine
Yetişemezmiş kimse
eğer koşmak isterse;
Öyle miymiş görelim, haydi göster kendini.”
- 980 Konuştu Alçak Ülke’li yiğit
Siegfried:
“Denemesi kolay; haydi yarışalım
Kaynak başına kadar. Oraya ilk varan
Kazanmış olsun yarışı.”
- 981 “Olur, yarışalım” dedi Bey Hagen.
Sürdürdü sözü güçlü Siegfried: “Sen kazanırsan
Uzanırım çimene, yatarım ayağının dibine!”
Gunther içinden pek sevindi bu sözlerle.

- 982 Dedi gözüpek yiğit: “Dahası var diyeceğimin.
Tüm donanımımı taşıyacağım kolumda;
Mızrak, kalkan, üstüne bir de avcılık giysileri.”
Hemen takındı sadağıyla kılıcını.
- 983 İki yarışmacı er çıkardı dış giysilerini,
Ak iç gömlekleriyle durdular yanyana.
Koştular çimen üstünde birer yaban pars gibi,
Siegfried vardı kaynağın başına ilk olarak.
- 984 Her yarışmada o kazanırdı birinciliği.
Çözüp çıkardı kılıç kemerini belinden,
sadağı da koydu kenara, onun yanına,
Sağlam mızrağını dayadı bir ıhlamur dalına,
Kaynağın çıktığı yerde durdu bekledi yiğit.
- 985 Yatırdı kalkanını akan suyun yakınına.
Çok erdemli, nazik kişiydi o;
İçi yanarken susuzluktan, hemen kendi içmedi,
Önce Han içsin diye or'da durdu bekledi.
- 986 Serin, tatlı, duruydu hoş içimli kaynak suyu;
Gunther geldi, eğildi kaynağa,
Ağzıyla içti sudan kana kana,
Ayağa kalkıp az kenara çekildi.
- 987 Siegfried de şimdi sırası gelip yapacaktı öyle,
Ama gösterdiği nezaket sebebine
nasip olmadı bu.
Yayıyla kılıcını el çabukluğu edip
ötelere götürmüştü Hagen;
Çabucak geldi geriye, mızrağı birden kaptı
haç'ı nerde gördüyse oraya nişan aldı.

- 988 Tam yiğit Siegfried eğilmiş, yerdeki kaynaktan su
içerken,
Fırlattı oraya mızrağı, haç'tan bildiği yere;
Mızrak parçaladı yüreği; fışkıran kan
sıçradı Hagen'ın gömleğine.
Görülmedi, görülmeyecek
böylesine kallesçe iş.
- 989 Saplandığı yerde, yürekte kaldı mızrağın ucu;
Öylesine korktu ki Hagen, başladı koşarak kaçmaya,
Onun kadar hızlı koşmamıştır hiç kimse.
Sandı ki ağır yarasına rağmen
öç alacak Siegfried ondan.
- 990 Gazapla doğruldu kaynağa eğilmiş yiğit,
Yüreğinden geriye uzanıyordu sağlam mızrağın sapı;
Aradı oklarıyla yayını ya da kılıcını;
Bulabilseydi onları
yaman ödetecekti ettiğini, Hagen'a.
- 991 Bulamadı kılıcını ağır yaralı bahadır,
Erişebildi ancak kalkanına,
Onu kavrayıp koştu Hagen'ın peşinden,
Kaçamadı kalles adam.
- 992 Ölümcül yaralıyken bir vurdu ki kalkanla,
Kalkana tutturulmuş değerli taşlar
kopup sıçradı yerlerinden,
Parçalandı kalkan, vuruşun gücünden.
Pek istekliydi öç almaya soylu yiğit.
- 993 Hagen yuvarlandı yamaç aşağıya doğru,
düştü vadinin dibine;
Paldır küldür düşmesi vadide yankılandı.
Siegfried eline geçirebilmiş olsaydı kılıcını,
Hagen canlı kalmazdı;
Öylesine gazaplıydı yaralı yiğit.

- 994 Tükenmişti artık gücü, ayakta duramıyordu,
Uçmuş gitmişti sanki bedenindeki kudret,
Ölüm belli ediyordu kendini, teninin solmuş renginde;
Yakındı güzel hanımların gözyaşı dökmesi onun için.
- 995 Yıkıldı çiçeklerin üstüne, Kriemhild'in er'i,
Yarasından fışkırarak akıyordu kan.
Kınadı son deminde, kendisinin böyle kallesçe
Öldürülmesini tezgâhlayanları.
- 996 Konuştu, ölmek üzere olan adam:
"Aşâğılık korkaklar, bu mu oldu ödülü, size hizmetleri-
min?
Her zaman bağlılık gösterdim size;
Bak şu aldığım ödüle!
- 997 Soyunuzun sopunuzun, doğacakların bile
Leke sürdünüz şerefine.
Bana hainlik etmekle hınç aldınız benden,
Şerefli bahadırlar bakmaz artık yüzünüze."
- 998 Herkes koştu, onun vurulmuş hâliyle yattığı yere,
İçlerinden çoğu için yas tutulacak bir gündü bu.
Yüreğinde mertlik olanlar kahr duydu içinde,
Gerçekten hakkıydı onun, yası tutulmak.
- 999 Burgund ili Han'ı da üzüldü o ölecek diye;
Bunu görünce konuştu yaralı adam: "Hiç yarar çıkmaz
Cinayet işletenin, sonra ağlamasından.
Suçu kalır üstünde; yapılan iş, yapılmamış olamaz."
- 1000 Hagen dedi: "Sizler ne diye üzülüyormuşsunuz,
Hem duyduğumuz acılar, hem ürküntülerimiz bitti;
Kalmadı artık bize karşı duracak kişi,
Ne mutlu bana, onun egemenliğine bir son verdiğim
için."

- 1001 “Övün istediğin kadar” dedi Siegfried.
 “Senin tasarımını biliyor olsaydım
 Pek kolay korurdum senden canımı.
 En çok eşim Kriemhild için üzülüyorum şimdi.
- 1002 Tanrı bağışlasın beni bir oğlum var diye,
 Ne acılar çekecek o çocuk, yüzüne vurulunca
 Yakın hısımlarının eli kanlı canîler olduğu!
 Ben de haklıyım bunu utanılacak şey saymakta.
- 1003 Yeryüzünde işlenmedi
 senin beni öldürterek işlettiğinden
 Daha kallesçe bir cinayet.
 Oysa ben senin hem canını hem şanını savunmuştum
 her gerektiğinde;
 Hiçbir ödül beklemeden hep yardım sunmuştum sana.”
- 1004 Böyle dedi ölümcül yaralı yiğit:
 “Yüce Han, senin gözünde, bu dünyada
 Bir insanın değeri olabiliyorsa,
 Sevgili eşimi o insan diye kabullen isterim;
- 1005 İlginden yararlandır kendi kızkardeşini,
 Hep Han'lara yakışır bir erdemlilik göster ona karşı;
 Hiçbir kadın görmedi hısımlarından
 onun gördüğü kötülüğü.
 Babamla Bey'leri, artık
 boş yere bekleyecekler beni.”
- 1006 Can çekişiyordu acı içinde şimdi;
 Hüzün dolu bir sesle, son sözlerini dedi:
 “Bu günler gelir geçer,
 pişman olursun işlettiğin cinayetten;
 İnan şu dediğim doğrudur:
 kendi vicdanını vurdurdun sen.”

- 1007 Kan bulaşmıştı yerdeki çiçeklerin tümüne,
Fazla uzun sürmedi artık can çekişmesi;
Çünkü ölümün kılıcı çok keskindir.
Koca yiğidin kesildi soluğu,
çıkamaz oldu sesi.
- 1008 Onun öldüğünü görünce Bey’ler,
Yatırdılar bedenini altın kızılı bir kalkana,
Danıştılar kendi aralarında
Bu işi Hagen’ın yaptığını nasıl gizleriz diye.
- 1009 İçlerinden birçoğu şu akli verdi:
“Bir felâkete uğradık diyelim,
Herkes saklı tutacak gerçeği,
bir ağızdan diyecek ki
Siegfried ormanda avlanırken tek başına
Onu soymak için öldürdü
dağa çıkmış eşkıya.”
- 1010 Konuştu kalles Hagen: “Ben götürürüm onu kente,
Vız gelir bana Kriemhild’in gerçeği öğrenmesi.
O da çok ağlatmış idi benim Hatun’umu,
Hiç umurumda değil, şimdi onun gözyaşı dökmesi.”
- 1011 Öğrenmiş olun benden
Siegfried’in su içerken
öldürüldüğü kaynağın yerini;
Oden ormanında bir Odenhein köyü vardır;
İşte orada o kaynağın suyu
akar durur, yüzyıllardır.*

* Oden ormanı (Odenwald), Gunther’in başkenti Worms’a göre Ren ırmağının karşı (doğu) yakasındaki ormandır. Odenhein köyü, şimdi Odenheim diye anılıyor (eski biçim, Hein=Ecel sözcüğü ile bağlantılı idi; Heim ise, yurt, -yurdu demektir ve Odenheim, Oden Yurdu demek olur). Bu köye, otoyolda Karlsruhe-Heidelberg arasında giderken Bad Mingolsheim kavşağında otoyoldan çıkıp ikincil yollardan doğu-güney-doğuya 18 km. kadar ilerlemekle ulaşılır. (Ç. n.)

On Yedinci Bölüm

YAKINLARI SIEGFRIED'İN ÖLÜMÜNE
NASIL YANDILAR;
GÖMÜLMESİ NASIL OLDU

- 1012 Gece olmasını bekleyip aştılar Ren ırmağını.
Bahadırların çıktığı bir av, daha kötü sonuç veremezdi;
Vurulan av'a ağıladı nice soylu kızlar,
Sonunda birçok gözüpek yiğit canıyla ödedi ona yapılanı.
- 1013 Şimdi anlatımını dinleyin başı dik bir gururun
Ve yaman bir öğ alınışının.
Hagen buyurdu, Alçak Ülke'li Siegfried'in bedeni
Sarayda Kriemhild'in bölümü önüne kapı eşiğine
Gizlice taşınsın diye.
- 1014 Ölüyü bıraktılar böylece, kapının önüne.
Kriemhild onu sabah duası için çıkarken bulacaktı;
O duaya gitmekten hiçbir gün geri kalmazdı,
Çıkardı her sabah gün doğmadan
o kapıdan.
- 1015 Kilise çanları çalındı her zamanki gibi,
Önce yoldaş kızları kalktı, ardından da Kriemhild.
Buyurdu kandil ile giysilerinin getirilmesini;
Hizmetkârlardan biri çıktı kapıdan;
baktı orada yatar Siegfried.
- 1016 Her yanı kan kızılına bulanmıştı, ıslaktı giysileri;
Yatanın efendisi olduğunu bilemedi ilk gören.
Döndü geriye, kandil yine elinde,
Böylece acı haber, çok geçmeden
ulaştı Kriemhild'e.

- 1017 Tam yoldaş hanımlarla kiliseye gitmeye niyetlenirken
Geldi mâbeynci, dedi: “Durun olduğunuz yerde!
Kapı eşiğinde, vurulmuş, ölü bir Bey yatar.”
Bunu duyar duymaz başladı Kriemhild feryat figan etmeye.
- 1018 Daha onu görüp de er’i olduğunu anlamadan
Aklına geldi Hagen’ın sorduğu soru,
Neresini kollayayım onun demiş olduğu.
Yüreği önce ol dem yandı;
Dövündü, ahretti hemen, öç almaya.
- 1019 Ayakta duramadı, çöktü yere. Tek sözcük edemedi.
Bir zaman uzandı, yerde boyu boyunca;
Biraz kendine geldi, tüm odayı çınlatan
Bir feryat çıktı ağzından.
- 1020 Sordu yoldaş kızları: “Bir yabancı olmasın o?”
Yürek acısı öylesineydi, kan sızmıştı ağzından,
Dedi “Siegfried’dir o, çok sevgili er’im,
Bu işte akıl veren Brünhild’dir, Hagen da işi yapan.”
- 1021 Dedi, “Götürün beni onun yattığı yere.”
Ak eliyle kaldırdı onun güzel başını,
Ne kadar kan kızılına bulanmış olsa yüzü,
onu hemen tanıdı.
Gözüpek bahadırın giysileri de
bulanmıştı aynı renge.
- 1022 Soylu Hatun feryat etti içinden gelerek:
“Eyvahlar olsun bana! Kalkanın burada, kılıcın yok;
Demek alçakça vurdular seni;
Bir bilsem öldüreni kesin güvenle,
onun ölüsünü görene dek öç kuracağım.”
- 1023 Bütün yoldaş kızları da feryat etti onunla birlikte,
Yitirdikleri çok soylu Han’ları için
Yanıyordu hepsinin yüreği.

- Brünhild'in hıncı uğruna yaman bir öç almıştı Hagen.
 1024 Bağrı yanık Hatun buyurdu yoldaşlarına,
 Dedi, "Hemen gidin Siegfried'in yiğitlerini uyandırın,
 Siegmund Han'a da bu haberin verilmesi gerek.
 Acaba katılır mı er'im Siegfried için ağıt yakılmasına?"
- 1025 Koştı gitti haberci, Alçak Ülke'li Siegfried'in
 Yiğitlerini topluca yatar bulduğu yere.
 Bu acı haberi vererek uyandırdı yiğitleri.
 Akılları başlarından gitmiş fırladılar ayağa.
- 1026 Haberci vardı ayrıca Siegmund Han'ın yanına,
 Zaten uyku tutmamıştı onu;
 Sanırım olanlar içine malûm oldu;
 Hiç nasip değildi onun, çok sevgili oğlunu
 artık canlı görmesi.
- 1027 "Kalk, Siegmund Han! Hemen gidesin gerek
 Hatun'um Kriemhild'in yanına.
 Bir felâket geldi onun başına;
 Her acıdan daha büyük acı verir yüreğe,
 Ağıt yakarken yalnız bırakmamalı onu;
 seni de ilgilendiriyor konu."
- 1028 Doğruldu Siegmund Han. Dedi:
 "Nasıl bir felâket geldi ki güzel Kriemhild'in başına,
 haberini getirirsin bana?"
 Doğruyu söyledi haberci; "Ne kadar yanıp yakılsam yeri
 var,
 Alçak Ülke'li yiğit Siegfried'i vurdular."
- 1029 Dedi Siegmund Han: "Böyle bir şaka olmaz,
 Gırgır geçmeyin benimle oğlun öldü diyerek,
 Öldü möldü lâfları, ömrümün sonuna dek
 Onulmaz acı verir bana, katlanamaz bu yürek."

- 1030 “Eğer bana inanmıyorsan,
Gel dinle Kriemhild’in yaktığı ağıtları,
Siegfried öldü diye tüm yoldaş kızlarının
inleyip ağlamasını.”
Fırladı yerinden Siegmund, içine doldu acı.
- 1031 Yanında yüz adamı, çıktılar yataktan;
Hemen kuşandılar keskin kılıçlarını,
Koştular ağlama seslerinin geldiği yere,
Siegfried’in bin yiğidi de katıldı onlara.
- 1032 Kadınların feryat figanını duyduktan sonra
Farkettiller telâştan oraya don gömlekle geldiklerini,
İçlerindeki acı unutturmuştu onlara, urba giymeyi;
Öylesine yas dolmuştu yürekleri.
- 1033 Geldi Siegmund Han, Kriemhild’in yanına,
Dedi: “Çıkamaz olaydık bu ülkeye geliş yolculuğuna!
Kim ne diye benim oğluma, senin kocana,
Böylesine candan dostlar arasında
bunu yaptı hiç sebep yokken?”
- 1034 “Ben de mutlak öğrenmeliyim bunu” dedi Hatun.
“Yüreğim, aklım hiç mi hiç hoş tutmaz onu;
Tersine bir belâ örerim ki başına,
Eşi dostu feryat edip ağlarlar;
şimdiden bilecek olsunlar,
benden çıkacak bu iş.”
- 1035 Siegmund Han göğsüne bastırdı oğlunun ölüsünü,
Kahrolu bunu gören yoldaşları, dostları.
Bir feryat koptu ki sarayın içinde,
Worms hisarının tümü çın çın öttü.

- 1036 Teselli edemiyordu kimse, Siegfried Han'ın eşini;
Ölü gövdesinden çıkarıldı giysileri.
Yaralarını yıkayıp, koydular bedenini
Üstü açık tabutunun içine;
yakınlarının feryadı göklere erdi.
- 1037 Konuştu Nibelung ilinden getirdiği yiğitler:
“Bileğimiz hazırdır onun öcünü almaya;
Bunu kim yapmış ise, içindedir hisarın.”
Silâha sarıldı Siegfried'in yiğitleri.
- 1038 Kalkanlarını da alıp döndüler
Sigmund Han buyruğunda bin yüz er.
Öcünü almak istiyorlardı onun oğlunun,
Şaşılacak yanı da yoktu bunun.
- 1039 Bilmiyorlardı kime saldıracaklarını,
Olsa olsa Gunther'le bahadırları olabilirdi bunlar;
Çünkü Siegfried onların yanında ava gitmişti.
Kriemhild onların silâhlandığını görünce,
büyük acı düştü içine;
- 1040 Ah vah etmekteyken yürekte, kahrolmaktayken,
Bir de Gunther Han bahadırları
kılıçtan geçirir diye Nibelung'ları
Ürktü pek; araya girdi,
Dost kişinin sık sık yaptığı üzere, uyardı onları.
- 1041 Seslendi bağı yanık Hatun: “Han'ım Siegmund,
Neye niyet edersiniz? Pek farkında değilsiniz durumun;
Pek çok gözüpek bahadırı vardır Gunther Han'ın;
Onlara saldırırsanız yok ederler hepinizi.”
- 1042 Kılıçları kalkanları kaldırmışlardı havaya,
Nibelung yiğitleri susamıştı kavgaya.
Kriemhild Hatun önce yalvardı, sonra buyurdu
Tutun kendinizi diye; yoksa sonunda
bir kat artacaktı büründüğü yas.

- 1043 Dedi, “Siegmond Han, sen durdur yiğitlerini;
Uygun zaman gelince, ben seninle birlikte
Öcünü alacağım er’imin; yeter ki kanıt bulun bana;
Belirlensin er’imin canını alan;
ben de yoksun edeyim onu kendi canından.
- 1044 Burada Ren boyunda, karşınızdaki güç
Öylesine baskın ki, onlarla savaşa girmek
akıllı işi olmaz;
Bire karşı otuz oranında çokluktadır onlar.
Ama Tanrı verir onlara eninde sonunda
bize ettiklerinin cezasını.
- 1045 Siz şimdilik burada bekleyin, yas tutun benimle;
Gün ışımaya başlayınca, siz savaşçı yiğitler,
Yardımcı olun bana, gömüleceği tabuta koyarken
er’imi.”
“Öyle yapalım” dedi onlar da.
- 1046 Anlatılacak gibi değildi bu er’lerin, hanımların
Ağıtları, yakınmaları;
Tüm hisarın içinde yankılandı o ağıtlar,
Hisar halkından da çok oldu oraya seğırten.
- 1047 Onlar da yas tuttu konuklarla birlikte;
düşmüşlerdi ağır üzüntüye.
Neydi Siegfried’in kusuru, öldürülmek için?
Yoktu bunu söyleyen,
Niçin canından edilmişti yiğit.
Hanımların yanı sıra yaş döktü halktan da nice kadın.
- 1048 Ustalar çağrıldı tez elden, bir tabut yaptırıldı;
Kocaman, sağlam bir mermerden tabut;
Çelik kenetlerle tutturuldu mermerler.
Tabuta bakarken büsbütün hüznünlendi herkes.

- 1049 Sona ermişti gece, yaklaşmıştı gün ışıması,
Buyurdu soylu Hatun, sevgili er'inin ölüsü
Ulu kiliseye taşınısın diye;
Bütün dostları geldi yanına, yürüdüler ağlaşıarak.
- 1050 Cenaze girdiğinde kilisenin içine,
bir sürü çan çalınmaya başladı hep birden.
Papazlar dua okumaya koyuldu yüksek sesle;
Gunther Han da geldi adamlarıyla,
Yanında yavuz Hagen da katıldı yas tutanlar arasına.
- 1051 Dedi Gunther: "Çok sevgili kızkardeşim,
yürekten paylaşıyorum acını;
Bu acı olayı engelleyemediğimize pek üzgünüm,
Yiğidin ölümü sebebine hep acı duyacağız içimizde."
Dedi kara bahtlı kadın: "Neden yok buna senin için.
- 1052 Bu iş seni üzecek olsaydı, zaten hiç gerçekleşmezdi.
Sevgili eşim benden koparıldığında
Beni düşünmüyordun bile,
Tanrı böyle nasip etmiş başıma geleceği."
- 1053 "Benim adamlarımdan hiçbiri zarar vermedi sana"
Dedi Gunther Han; "Sözüme güven."
Yanıtladı Siegfried'in Hatun'u:
"Suçsuzluğunu kanıtlamak isteyen,
sokulsun tabutun yanına;*"
Görelim şimdi gerçeğin nice olduğunu."
- 1054 Bir inanılmaz mucizedir, şimdi de gerçekleşir:
Baktılar ölünün yaralarına, bir de ne görsünler?
Hagen yanaşınca kanamaya başladı yaralar,
Herkes malûm oldu Hagen'in suçluluğu.

* Ortaçağ Avrupasındaki inanca göre, öldürülen kişinin tabutu yanına onu öldüren gelirse, ölünün yaraları yeniden kanamaya başlar. (Ç. n.)

- 1055 İlk açıldığı sıradaki kadar çok kan çıkıyordu yaralardan,
Ağlaşıp duranlar daha çok kahroldular.
Sözü aldı Gunther Han:
“Beni dinleyin siz;
Eşkiya vurdu onu, birşey yapmadı Hagen.”
- 1056 Dedi Kriemhild: “Ben iyi tanırım o eşkiyayı,
Gün gelir Siegfried’in dostları alır onun öcünü,
Gunther’le Hagen! Sizin işinizdi bu.”
Ol dem Siegfried yiğitleri, dövüş başlayacak sandı.
- 1057 Kriemhild dedi onlara: “Şimdilik taşıyın bu acıyı
İçinizde, benim yaptığım gibi.” Derken geldi kardeşleri
Gernot’la Giselher, sokuldular tabuta;
Yas tuttular içtenlikle, oradakilerin yanı sıra.
- 1058 Yürekten gözyaşı döküldü Kriemhild’in er’ine,
Âyin duaları okundu bir ağızdan. Kiliseye geldi her yan-
dan
Kadın erkek, çoluk çocuk bir kalabalık,
En duygusuz kişiler bile ağladı Siegfried için.
- 1059 Gernot’la Giselher
şöyle dediler:
“Sevgili kızkardeşimiz,
Ölenle ölünecez, toplamalısın artık kendini;
Mutlu olasın diye elimizden geleni yapacağız
ömrümüz oldukça.”
Oysa hiç kimse teselli sağlayamazdı ona bu dünyada.
- 1060 Öğleye doğru hazır edildi mezarlık tabut;
Oraya aktarıldı cenaze, üstü açık geçici tabuttan;
Bir türlü gönlü varmıyordu eşinin hâlâ, onu gömdürm-
eye,
Çok dil dökmesi gerekti ona yakınlarının.

- 1061 Görkemli bir örtü sardılar ölünün bedenine,
Hiç kimse kalmadı hüngür hüngür ağlamayan;
Soylu Ute Hatun da yasını tuttu Siegfried'in,
yüreğinin derunundan,
Kendisinin tüm saray halkı ile birlikte.
- 1062 Herkes duyunca, ulu kilisede cenaze duasının
okunduğunu
Ve onun mezarlık tabutuna konduğunu,
Nice kişi kurbanlar getirdi
ruhunun selâmeti için;
Düşmanı vardı ama içten seveni de az değildi yığidin.
- 1063 Cenaze duasından sonra, dağıldı kalabalık.
Kriemlind Hatun dedi: "Gömme öncesi gecelerde
Başında bekleyeceğim seçkin bahadırın,
beni yalnız bırakmayın;
Tüm mutluluğum uçtu gitti onun canıyla birlikte.
- 1064 Üç gün üç gece bekleteceğim onu burada,
Bakmaya doyamadığım yüzünü seyredeceğim hep;
Ah ne olurdu Tanrı beni de
alıp götürmesini buyursa Ecele;
Bitmiş olurdu zavallı Kriemhild'in iç acısı."
- 1065 Hisar halkı döndü evine barkına,
Kriemhild rica etti papazlardan, keşişlerden
Bir de yakınlarından Siegfried'in
orada kalsınlar diye âdet üzere.
Hepsi geceler, günler boyunca perişan
zaman geçirdi.
- 1066 İçlerinden nicesi hiç yemedi içmedi,
Oysa söylenmişti onlara, Siegmund Han'ın
Cenaze günleri aş'ını bol bol hazır ettiği;
dileyene aş geldi.
Çok çilelere katlandı o günlerde Nibelung yiğitleri.

- 1067 Bu üç gün üç gecede, öyle duyduk,
Dua havaları okumasını bilenler, okudu durdu o havaları,
Bir yandan yüreklerinin içi yanarak;
Dua ettiler gözüpek soylu yiğidin ruhu huzur bulsun diye.
- 1068 Tarlalar, bağlar bahçeler bağışlandı
Bulunan manastırlara, temiz yürekli insanlara;
Bol bol para dağıtıldı yoksullara, yiğidin malvarlığından;
Kriemhild açıkladı yararlananlara
bu hayırları onun ruhu için yaptığı.
- 1069 Üçüncü gün sabahı tam âyin zamanıydı,
Ulu kilise yanındaki mezarlıklı geniş avluda
Yöre halkı çepeçevre toplandı, hepsinin gözü yaşlı,
Candan sevilen bir dosta gösterilen ilgi gösterildi cenaze-
sine.
- 1070 Bu üç gün boyunca, bize öyle dendi,
Otuz bin Mark ya da daha fazlası
Sadaka diye verilmiş yoksullara, onun ruhu için.
Oysa bu günlerde solmuştu artık güzelliği.
- 1071 Tanrıya ululama havası söylenmekle bitti âyin,
Orada toplananlar ölçüsüz keder duymaktaydı yüreklerinde.
Haydi, cenazeyi kabir'e taşıyalım dendi,
Onu şimdiden özleyenler ağlayıp feryat etmekteydi.
- 1072 Göğü tutmuş figanlarla gitti halk, cenazenin ardından,
Hiç mutlu olanı yoktu onların, erkeğinden kadınından.
Gömülme öncesinde, mezarlıkta bulunan
Bir hayli din adamı ilâhiler okudu.
- 1073 Kabrin yanına gelirken Siegfried'in güzel eşi,
Sendeledi kederinden, yürüyemedi,
Irmaktan alınan su bol bol serpildi yüzüne,
Perişanlığı değildi anlatılabilecek gibi.

- 1074 Zaten bir mucize idi onun bu acıya dayanması,
 Bir sürü hanım da feryat figan ediyordu onun yanı sıra.
 Dedi Hatun: “Siegfried’in yiğitleri,
 Ona bağlılığınız hatırına
 bir iyilik edin bana;
- 1075 Kederim arasında küçücük bir mutluluğum olsun;
 Gösterin bana onun güzel yüzünü, son kez göreyim!”
 Onlara o kadar uzun boylu,
 öylesine ısrarla yalvardı ki,
 Görkemli tabutun kapağını söküp açtılar.
- 1076 Götürüldü Hatun’u, tabutun yanına,
 Ak elleriyle kaldırdı onun güzel başını,
 Son kez öptü soylu yiğidin ölüsünü,
 Işıltılı gözlerinde birikti kanlı yaşlar.
- 1077 İç parçalayan bir ayrılış gördü insanlar,
 Alıp götürdüler Hatun’u, yürüyecek hâli yoktu,
 Akli başında değildi soylu kadının, geçmişti kendinden
 Kederden öleyazdı az kaldı.
- 1078 Gömülmüştü artık soylu Han;
 Nibelung ilinden onunla gelmiş olan
 Herkesi ölçüsüz yas bürüdü,
 Bir daha hiç görülmedi neredeyse
 Siegmund’un yüzünün güldüğü.
- 1079 Kimileri vardı ki, o üç gün boyunca
 Kopkoyu kahır içinde, hiç yememiş içmemişti;
 Kalmamıştı artık açlığa dayanacak hâlleri,
 Gömme yapılırca bıraktılar yememeyi,
 şimdi de böyledir görenek.

1080 Kriemhild

aklı başından gitmiş
güçsüz mecalsiz
Günler boyunca kaldı yatıp kıvrıldığı yerde.
Biri ona söz etse, anlamıyordu söyleneni;
Siegmund Han da aynı hâldeydi.

1081 Han bin zorlukla getirildi kendine,
Bu acıdan sakat kalmıştı bedensel gücü;
Şaşılacak yanı yoktu bunun.
Çok geçmeden dedi adamları ona:
“Artık kalamayız buralarda
yüce Han; dönelim yurdumuza.”

On Sekizinci Bölüm

KRIEMHILD ORADA NASIL KALDI,
SIEGMUND YURDUNA NASIL DÖNDÜ

1082 Siegmund’u götürdüler Kriemhild’in yanına;
Han şöyle söz etti Hatun’a:
“Yurdumuza dönmemiz gerek.
Seziyorum ki burada Ren boyunca
istenen konuklar değiliz pek;
Kriemhild, çok sevgili Hatun, ülkeme gel benimle.

1083 Bu memlekette bize edilen kalleşlik,
Senin soylu er’ine yapılan,
Zarar vermesin sana;
Ben seni el üstünde tutarım
oğlumun hatırına.

- 1084 Bizim orada, değerli Hatun,
 Vaktiyle Siegfried'in sana sağladığı erk
 eskisi gibi yine sende olacak.
 Tacı da ülkeyi de kendinin bil;
 Eskiden Siegfried'e bağımlı olan herkes
 sana candan gönülden
 hizmet sunacak.”
- 1085 Seyislere dendi, gidiyor Siegmund'la erleri,
 Koşuştular, tez elden atları getirmek için;
 Düşman yanında kalmak yiğitlere ar geldi.
 Söylendi hanımlara, kızlara
 yol urbalarını giymeleri.
- 1086 Kararlıydı Siegmund at sırtında dönmeye,
 Beri yanda yalvardı hısımları Kriemhild'e
 “Ren boyunda, ananın yanında kal” diye;
 “Kolay değil öyle yapmak” dedi başı dik Hatun.
- 1087 “Nasıl katlanırım görmeye, hep gözümün önünde,
 Ben zavallı kadına bunca acı çektirenleri?”
 Yanıtladı kardeşi Giselher: “Çok sevgili kızkardeşim,
 Anana bağlılıkla
 kalmalısın onun yanında.
- 1088 Hiç gereksinmen yok
 sana bunca kahır getirenlerin
 hiçbir şeyine;
 Benim malvarlığımdan karşılanacak
 senin tüm harcamaların.”
 Hatun, yiğide “Olacak şey değil bu” dedi,
 “Hagen'ı görmek zorunda kalmak acıdan öldürür beni.”
- 1089 “Ben seni esirgerim bundan, çok sevgili ablam;
 Kardeşin Giselher'in yanında kalacaksın,
 Eşini yitirmenin acısını teselli edeceğim
 elimden geldiği kadar.”
 Hatun dedi, “Ben zavallının buna gereksinmesi var.”

- 1090 Giseler ona böyle şefkatli önerilerde bulunurken
 Ute Hatun'la Gernot ve vefalı hısımları
 Başladılar yalvarmaya; dediler “Gitme buradan;
 Siegfried'in ülkesinde yok bir tek hısım akraban.”
- 1091 Gernot dedi: “Oradakilerin hepsi yabancı sana;
 Unutma ki, ölümü yenmeye yetmez kimsenin gücü,
 Vazgeç artık kendini kahretmekten.
 Burada yakınlarının yanında kal,
 senin için en iyisi budur.”
- 1092 O da razı olup söz verdi hısımlarına
 orada kalmaya.
 Bu sırada at eyerlemişti Siegmund Han erleri,
 Alçak Ülke'ye geri döneceklerdi;
 Bütün donanımları da yüklenmişti atlara.
- 1093 Siegmund Han, Kriemhild'in yanına vardı,
 Dedi Hatun'a: “Siegfried Han bahadırları
 Beklerler seni, atlarının yanında;
 döneceğiz yurda,
 İçim almıyor Burgund ilinde kalmayı.”
- 1094 Yanıtladı Kriemhild: “Öğütlüyor hısım akrabam
 Vatana bağlılıkla onların yanında kalmamı;
 Diyorlar, aileden kimse yok Nibelung'lar ilinde.”
 Onu böyle kararlı görmek üzdü Siegmund Han'ı.
- 1095 Dedi Hatun'a, “Nasıl söylerler böyle şey?
 Benim tüm hısımlarımın üstünde yer alarak
 Taç taşıyacaksın, vaktiyle kullandığın yetkilerle;
 Halkımızın yitirdiği yığitten yoksunluk
 bir eksilme getirmeyecek senin durumuna.
- 1096 Bizimle gel yurda, oğulcuğunun yanına,
 Onu hem yetim hem de öksüz bırakma!
 Oğlun büyüyünce teselli olur yaralı yüreğine,
 Üstelik nice gözüpek yiğit, hizmet edecek sana.”

- 1097 Dedi Hatun: “Han’ım, gelemem sizinle;
Burada kalsam gerek, hısımlarımın yanında,
Onlar yardımcı olsun, acıya katlanmama.”
Bu yanıt çok üzdü gelen bahadırları.
- 1098 Bir ağızdan dediler: “Söylemek zorundayız
Şu andaki durumun bize üzüntü verdiğini;
Burada düşmanlarımızın yanında kalmak istersen
Bizim yolculuğumuz da tehlikede demektir.”
- 1099 “Birşeyden çekinmeden, Tanrıya emanet, gidin;
Ben sağlayacağım yanınızda koruyucularla
güvenlik içinde yolculuğunuzu
Siegmond Han ülkesine kadar.
Çok sevgili oğulcuğumu da
Korumanıza ısmarladım, soylu bahadırlar.”
- 1100 Onun kalmaya kararlılığını anlayınca
Gözyaşı döktü Siegmund Han erlerinin hepsi;
Ayrıldı Kriemhild’den Siegmund Han
bir büyük kahırla perişan,
Anlattı şu sözlerle mutsuzluğunu:
- 1101 “Lânet olsun çağrıldığımız şenliğe!
Eğlenceye gelmek, getirmesin hiçbir Han ailesinin
başına
Bizim başımıza gelmiş felâket gibisini;
Haram olsun bize, bir daha Burgund iline gelmek.”
- 1102 Bağıra bağıra dedi Siegmund erlerinden biri:
“Gün gelir belki bu il’e sefer ederiz,
Bey’imizi kimin öldürdüğünü kesin öğrenebilirsek.
Siegmond’un bahadırları arasında çok var
onu öldürene diş bileyen.”

- 1103 Siegmund öptü Kriemhild'i;
 onun gelmek istemediğini görüp
 Kararlılığını anlayınca
 hüzün dolu bir sesle şöyle dedi:
 “Yurda dönüyoruz
 içimiz mutsuz,
 Ancak şimdi anlıyorum, gönlümü bürüyen tasanın
 nice yaman olduğunu.”
- 1104 At sırtında yol aldı Nibelung’lar
 Worms’dan Ren boyunca akıntı aşağıya.
 Önceleri yoktu yanlarında koruma birliği;
 Güvendiler kendi yiğitliklerine kendilerini savunmak
 için
 Bir düşmanlıkla karşılaşma hâlinde.
 Gözüpek Nibelung’ların kendi bilekleri
 koruyacaktı bu erleri.
- 1105 Hiç kimseden destur istemediler ayrılıp gitmek için.
 Derken gördüler Gernot ile Giselher’in
 kendilerine doğru dostça geldiğini;
 Her iki yiğit açıkladı onlara
 Uğradıkları kayıptan dolayı
 içlerinde duydukları üzüntüyü.
- 1106 Nezaketle konuştu gözüpek Gernot:
 “Gökteki Tanrı biliyor ya,
 hiçbir günahım yok Siegfried’in öldürülmesinde;
 Burada kim idi onun düşmanı, duymuş bile değilim,
 İçten yanıyorum onun ölümüne.”
- 1107 Genç Giselher, yanlarına koruyucu birlik verdi.
 Özenle sağladı onların güvenliğini,
 götürdü onları ülke sınırına,
 Hatta yoldaşlık etti bahadırlara
 Alçak Ülke’ye kadar;
 Kimse yoktu orada Siegfried’in hısımlarından

- yas içinde olmayan.
 1108 Nasıl geçti yaşamları daha sonra,
 bilmiyorum orasını;
 Bildiğim şu ki, uzakta
 hiç bitmedi Kriemhild'in ağlayıp sızlaması;
 Kimse teselli veremedi onun yüreğine
 Temiz yürekli, vefalı Giselher'den başka.
- 1109 Dilber Brünhild oturup durdu tahtında azametle;
 Kriemhild'in ağlaması hiç umurunda olmadı,
 Hiç içinden gelmedi bir daha, ona sevgi göstermek;
 Ama gün geldi Kriemhild Hatun da
 katlanılmaz acı verdi ona.

On Dokuzuncu Bölüm

NIBELUNG'LARIN HAZİNESİ WORMS'A
 NASIL GETİRİLDİ

- 1110 Dulluğa düşünce artık soylu Kriemhild,
 Başmâbeynci Markgraf Ekkewart
 kendi adamlarıyla kaldı onun yanında;
 Bağlılıkla sürdürdü hizmetini,
 Acılı günlerinde destek oldu Hatun'una.
- 1111 Worms'da ulu kilisenin yanında
 Görkemli bir konak yaptırıldı ona,
 Orada yaşıyordu kendi ev halkı ile, yüreği mutsuz;
 Hep gidiyordu kiliseye, dua etmeye,
 âdet edinmişti bunu.
- 1112 Hiç ihmal etmezdi sevgili eşinin kabrine uğramayı,
 Her zaman giderdi oraya, yüreği yası;
 Kudretli Tanrıya yalvarırdı
 onun ruhuna huzur versin diye,
 İçten bağlılıkla gözyaşı dökerdi o bahadır için.

- 1113 Ute Hatun’la yoldaşı hanımlar
 teselli etmeye çabalıyordu onu;
 Ama öylesine derinden yaralıydı ki yüreği,
 ağrısı dinmiyordu.
 Ne söylense teselli diye, yararı yoktu,
 Ölçüsüz acı çekip, sevdiğine yanıyordu.
- 1114 Sarsılmaz bağlılığını herkes görüp anladı,
 Ömrü boyunca ağladı da ağladı;
 Siegfried’e lâıyk bir eş idi o,
 Sonunda pek yaman bir öç aldı.
- 1115 Eşinin ölümünden sonra
 dört yıl yaşadı o konakta;
 Yas’la geçirdi günlerini.
 Tek sözcük konuşmadı ağabeyi Gunther’le,
 Düşmanı Hagen’ı hiç görmedi bu sürede.
- 1116 Troneck’li bahadır, Hagen, söyledi Han’a:
 “Becerebilirsen kızkardeşinle barışmayı
 Nibelung’lar hazinesini getirebiliriz bu ülkeye,
 Kriemhild barışırsa bizimle
 çok kârlı çıkarız bundan.”
- 1117 “Bir deneyelim bunu” dedi Han hemen.
 “Erkek kardeşlerim görüşüyorlar onunla,
 uğraşsınlar bakalım
 Aramızda bir buluşma gerçekleşmesi için.”
 “Pek sanmam” dedi Hagen, “böyle şey olabilsin.”
- 1118 Han buyurdu Ortwein’la Markgraf Gere’ye
 “Gidin Kriemhild’in konağına,
 ona saygılar sunun” diye.
 Ardından gönderildi Gernot’la Giseler,
 Bunlar Kriemhild’e dostluk öğütlediler.

- 1119 Konuştu Burgund'lardan gözüpek Gernot:
 “Soylu Hatun, nice zamandır Siegfried Han’ın
 ölümüne yas tutarsın;
 Şimdi Gunther sana suçsuzluğunu kanıtlamak ister,
 ağlayıp inlemelerini duydu herkes,
 kendisi öldürmemiştir onu,
 Bir duruşma açacak bu iş için sarayda,
 seni dinleyecek davacı olarak.”
- 1120 Dedi Hatun:
 “Kimse suçlamıyor Han’ı, sen öldürdün diye;
 Hagen vurdu er’imi.
 Nereden yara alır, açıklamıştım bir tek ona;
 Sezebilseydim yüreğinde hınç beslediğini
 Vermezdim ona bu sırrı.
- 1121 Söylemiş olmasaydım ona,
 nereden yara alır er’imin bedeni,
 Ben bahtsız kadının gözyaşı dökmesinin olmayacaktı nedeni.
 Asla bağışlamam bu işi yapmış olanları.”
 Araya girdi yakışıklı Giselher, ricacı oldu.
 Onu kıramadı Hatun:
- 1122 “Han’la karşılaşıp, selâmlarım onu;
 fazlasını yapamam.
 Böyle gerektiriyor büyük suçu.
 Han
 benim hiç günahım olmadan
 Çok yürek acısı çektiirdi bana.
 Ağzım bağışladım dese de
 içimde bir sevgi duyamam ona.”
- 1123 Dedi yiğitler: “İleride daha iyi olur aranız.”
 “Belki de yapabilir seni mutlu edecek birşeyler”;
 Bahadır Gernot böyle konuştu.
 Sonunda razı oldu yüreği yaralı Hatun,
 dedi “Yapacağım istediğinizi.”

- 1124 Kabullendi Han'ı karşılayıp selâmlamayı.
 Bunu duyar duymaz Han
 Geldi en yakınları ile, onun konağına;
 Ama Hagen cesaret edememişti Han'la gelmeye,
 Pek iyi biliyordu suçunu;
 kahretmişti Hatun'u.
- 1125 Kriemhild eğilim gösterince vazgeçmeye
 Gunther'e karşı kan davasından
 Yanına sokuldu nezaketle, Gunther Han;
 Oysa sırf hazineyi ele geçirmek hırsı ile yürütülüyordu işler,
 Bu yüzden barışma istemişti
 içten pazarlıklı adam.
- 1126 Hiç dökülmedi işlenmiş bir suç için
 Bu kadar bol sahte gözyaşları.
 Kriemhild'in bitmiş değildi acısı;
 Yine de bağışladı herkesi, bir tek kişi dışında,
 Er'inin vurulmasına karışmamıştı başkası,
 Hagen idi tek başına o işi yapan.
- 1127 Çok sürmedi, razı ettiler Kriemhild'i
 Nibelung'lar ilinden hazineyi getirmeye.
 Gemilerle taşındı Ren üzerinden bu hazine;
 Gerdek ertesi sabahta armağan edilmişti ona,
 Öz malıydı kendisinin.
- 1128 Kriemhild buyurmuştu Giseler ile Gernot gitsinler diye,
 Yanlarına bin iki yüz yiğit alarak,
 Getirsinler demişti hazineyi saklı durduğu yerden;
 Orada Alberich korumakta idi onu, cüceleriyle.
- 1129 Ren boyundan gelenler
 Nibelung'lar iline vardığında
 Topladı cücelerini Alberich, dedi onlara:
 "Vermezlik edemeyiz hazineyi soylu Hatun'a;
 Çünkü gerdek ertesi sabah armağanı diye
 onun malı olmuştur hazine.

- 1130 Başımıza gelmezdi böyle bir hâl
Elimizden almış olmasaydı çok soylu yiğit
Sihirli Görünmezlik Hırkası'nı;
Onun olmuştu bu hırka,
giyyordu istediği zaman.
- 1131 Ne yazık, sonunda felâket getirdi yiğidin başına
Görünmezlik Hırkası'nı elimizden alması,
Ülkemizde egemenlik kurması.”
Haznedar böyle dedi cücelerine,
gitti anahtarları getirmeye.
- 1132 Kriemhild'in adamları geldiler mağara önüne, yamaç
altına,
Birkaç hısımlı da vardı yanlarında.
Taşdılar hazineyi Ren kıyısına,
Su üzerinde yüzen küçük gemilere;
Akıntı yukarıya yol aldı gemiler ırmakta.
- 1133 Şimdi dinleyin
hazineye ilişkin
şu inanılmaz şeyleri!
Tepeleme dolu on iki yük arabası
Dört gün boyunca yamacı indi çıktı,
hazineyi taşıdı;
Günde üç kez gidiş gelişi oldu herbirinin.
- 1134 Sırf mücevherlerle altınlardan oluşuyordu hazine;
Tüm dünyadaki insanlara ekmek parası oradan ödense
Vızılı hükümünde olurdu ondaki eksilme.
Gerçekten, boşuna değildi
Hagen'in ona tamah etmesi.

- 1135 Bir de ince altın çubuk vardı hazinenin içinde,
 gömülü altınların belli ederdi yerini;
 Onun sırrını bilip kullanan
 daha zengin olurdu bütün insanlardan,
 Dünyanın efendisi durumuna geçerci.
 Alberich'in cüce hısımlarından
 birçoğu da Gernot ile birlikte Worms'a geldi.
- 1136 Gernot'la genç Giselher
 Hazineye el koyunca
 boyun eğdi Hatun'a
 Ülke de hisarlar da, nice yiğit erlerle;
 Olacaklardı artık onun buyruğunda.
- 1137 Hazine Gunther Han ülkesine getirilip de
 Kriemhild'e teslim edilince
 Onun odaları, burçları
 doldu bunlarla tıka basa.
 Bir arada görülmemişti hiç
 böylesine
 değerli nesne.
- 1138 Oysa bu hazinenin bin katı olsa
 Razıydı Kriemhild bırakıp
 gitmeye Siegfried'e, onu yine sağ bulsa;
 Göze alırdı onunla yaşamayı yoksul, çıplak,
 Hiçbir kadında yoktu, ondaki eşine bağlılık.
- 1139 Kriemhild hazineye sahip olunca şimdi
 birçok yabancı yığidi
 Ülkesine getirdi.
 Öyle açıktı ki eli
 Kimse bir başkasından
 daha bol ihsan görmedi.
 Yaşamı erdemliydi,
 herkes de bunu bildi,
 bunu söyledi.

- 1140 Öylesine verici oldu ki yoksul'a, varsıl'a,
başladı Hagen konuşmaya;
Dedi, "Bu Hatun'un daha ömrü olursa
O kadar çok yığidi toplayacak ki buyruğunda,
Çıkacak bundan sakınca."
- 1141 Gunther Han dedi: "Mal onun değil mi?
Nasıl engelleyebilirim onu harcamasını
dilediği gibi?
Bin zorlukla sağladım zaten benimle barışmasını,
Sorun etmeyeceğim nereye ne harcadığını."
- 1142 Hagen yanıtladı onu: "Kişiliği güçlü adam
Böyle bir hazineyi bırakmaz bir kadının elinde.
Sabah akşam ihsanlar dağıtıp
o hâle getirecek ki işi,
Burgund yiğitlerinin başına
büyük dert açılacak sonunda."
- 1143 Karşılık verdi Gunther: "Ben andıçtim ona
Seni üzecek hiçbir işim olmayacak diye;
Bağlı kalacağım and'ıma.
Zaten, kızkardeşimdir ne de olsa."
Hagen dedi: "Ben yükleneyim suçu üstüme."
- 1144 Çiğnendi yine Burgund Hanları'nın verdiği sözler,
Koca hazineyi Hatun'dan alıp zaptettiler.
El koydu Hagen tüm anahtarlara,
Çok öfkелendi Gernot bunu duyunca.
- 1145 Konuştu Giselher'le, Giselher dedi:
"Hagen yine kızkardeşime büyük haksızlık etti;
Boynuma borçtur buna karşı çıkmak.
Hısımım olmasaydı çoktan haklamıştım onu."
Siegfried'in dul eşi
yeniden gözyaşına boğuldu.

- 1146 Gernot dedi: “Bu altın başımıza belâ oldu,
Atalım onu Ren ırmağında bir yere,
Batsın gitsin, kimsenin malı olmasın artık.”
Derken Kriemhild geldi Giselher’e,
gözyaşlarıyla yakardı ona.
- 1147 Dedi: “Çok sevgili kardeşim, düşün benim hâlimi;
Hani koruyucusu olacaktın canımın malımın?”
Yanıtladı o da: “Bir tanecik kızkardeşim,
onu da yapacağım
Geri döndüğüm zaman; şimdi
kısa bir yolculuğa çıkacağım.”
- 1148 Gerçekten de ayrıldı Han kentten,
En yakın hısımlarını yanına alıp,
Yalnız Hagen gitmemişti onunla,
Hatun’a hıncı sebebine, kasten.
- 1149 Aralarında anlaşıp andıçmıştı bu Bey’lerin tümü,
Demişlerdi Hazine ırmağa atılacak,
Ama içlerinde yaşayan kaldıkça
yeri gösterilmeyecek hiç kimseye;
Ancak hepsinin oy birliğiyle olacak
bir kimsenin hazineyi çıkarıp alması.
- 1150 Han’larla Bey’leri hisardan ayrılmış iken
Koca hazineyi aldı Hagen
Taşıttı onu ırmakta Derin Çukur denen yere, attırdı ırmağa
Hevesleniyordu bir gün çıkarıp sahip olmaya
ama nasip olmadı ona böylesi.
- 1151 Hiçbir zaman ele geçiremedi bir daha hazineyi,
Hainlik edenlerin sık sık gelir başına böyle hâller.
Kuruyordu yaşarken tek başına bana yarar diye,
Ne kendi alabildi onu ne de verebildi başka birine.

- 1152 Han'lar döndü yanlarında bir sürü Bey'leriyle,
Kriemhild gitti yanlarına, yoldaş hanımlar kızlarla,
Dokunaklı sözler etti, olanlardan yakındı,
Han'lar, sanki bu işler onlardan habersiz yapılmış
gibi hâller takındı.
- 1153 Bir ağızdan dediler, "Hainlik etmiş Hagen."
Bir zaman, güya Han'ları öfkeliendirdiğinden
Uzak tuttular onu kendilerinden
sonra bağışladılar onu, hiç ceza vermediler;
Kriemhild ise ona büsbütün diş biler oldu.
- 1154 Bu yeni üzüntüyle bir kat daha karardı içi,
Önce Siegfried'i yitirmişti,
şimdi de tüm hazinesini.
Sürdü gitti yüreğindeki acı
Bütün ömrü boyunca, son gününe kadar.
- 1155 Siegfried'in ölümünden sonra, on ikinci yıla dek
Ömrü oldu, yas çekerek;
Ağlayıp inlemesi hiç eksik olmadı,
Hep korudu ona bağlılığını,
içinden gelerek yaptı bunu.
- 1156 Ute Hatun, eşi Dankrat'ın ölümünden sonra
Kendi malvarlığından harcamayla
bir kadınlar manastırı kurmuştu;
Vakıflarından iyi gelir alırdı manastır,
hâlâ da alır;
Lorsch denen yerdedir*, çevrede çok saygındır.
- 1157 O manastıra bağışladı Kriemhild,
Siegfried'in ruhu için
Kendi isteğiyle bol değerli taş, nice altın;
Görülmedi dünyada, eşine daha çok bağlı bir kadın.

* Worms'un doğu tarafındaki ırmak kıyısından biraz daha doğuda. (Ç. n.)

- 1158 Kriemhild Gunther'i bağışlayıp da
 Buna rağmen onun kusuruyla
 koskoca hazineden olduğunda,
 Kat kat arttı yüreğinin acısı,
 Manastıra kapanmak istedi soylu Hatun.
- 1159 Geniş toprakları olan varsıl manastırda
 Hazır dururdu bir oturma bölümü, Ute Hatun için;
 Arasıra ayrılır çocuklarından, oraya giderdi dul Hatun;
 Kendi kabrini de hazır ettirmişti onun yanibaşında,
 huzur bulurdu orada.
- 1160 Dedi büyük Hatun: "Çok sevgili kızım,
 Kalmak istemiyorsan burada, hisarda,
 Lorsch'a gel, benim yanıma,
 artık ağlama!"
 Kriemhild yanıt verdi ona:
 "Kime bırakıp geleyim kocamı?"
- 1161 Dedi Ute Hatun, "Onu burada bırak,
 Emanet olsun Tanrıya."
 "Sevgili anam,
 çekinirim bunu yapmaktan.
 O da gelmeli benimle."
- 1162 Böylece yüreği yanık Hatun, kazdırdı onun kabrini,
 Çıkartıp taşıttı soylu eşinin kemiklerini
 Gömdürdü Lorsch manastırında kilisenin yanına,
 Gözüpek yiğit artık yattı orada.
- 1163 Taşındı Kriemhild bu arada
 Anasının yanına,
 kendisi de öyle istedi;
 Orada geçti yılları,
 böyle idi yakışanı;
 Derken
 Ren boyuna gelen elçiler son verdi bu döneme.

Yirminci Bölüm

NASIL OLDU DA ETZEL HAN,
KRIEMHILD'I EŞLİĞE İSTEMEK İÇİN
WORMS'A ELÇİ GÖNDERDİ

- 1164 Bir gün geldi, Helche Hatun* ölünce, Etzel Han
Yeni bir Hatun almak diledi,
Burgund ilini bilen dostları ona öğütledi
Oradaki, Kriemhild adlı varsıl dul'u almasını.
- 1165 Dediler, "Madem ölmüştür güzel eşin Helche,
Yine evlenmelisin soylu bir hanım ile,
En soylu ve en üstün bir aileden gelir o Hatun,
Güçlü Siegfried'in eşiyken dul kaldı, onu al."
- 1166 Dedi kudretli Han: "Bu iş nasıl olacak?
Ben kâfirin biriyim, vaftizden geçmedim;
Oysa İsa dinindendir bu hanım, dinine de bağlıdır;
Bir mucize olmalı ki o bana evet desin."
- 1167 Dediler ağzı tez'ler: "Ne malûm bu evliliği
Gözüne kestirmeyeceği
senin yüce şanın, malın mülkün uğruna?
Bir girişimde bulunalım bakalım,
soylu Hatun'a elçi yollayalım,
Belki eşin olur da seversin güzel bedenini."
- 1168 Dedi Etzel Han: "Kimi tanırırsınız,
Ren boyunu ve halkını en iyi bilen?"
Yanıt geldi Pöchlarn'lı** yiğit Rüdeger'den:
"Ben çocukluğumdan beri bilirim o soylu Hatun'u,

* Attilâ (geç Ortaçağ Almancasında Etzel) Han'ın baş hatunu Arığan/Arkan. Adının bu öz biçimini Macar bilgini Nemeth Gyula saptamıştır. Attilâ'ya elçi olarak gelen Priscus/Priskos'un anılarında Ereka/Hereka. (Ç. n.)

** Kuzey Avusturya'da Tuna üzerinde bir hisar; Linz'ten Viyana'ya uzanan 174 km.'lik otoyolun yaklaşık ortasının kuzey tarafında, Ybbs ile Melk kasabaları arasında. (Ç. n.)

- 1169 Gözüpek bahadırlar Gunther'le Gernot'u,
Genç Giselher'i; tanıdım herbirini,
Şanla şerefle egemenlik sürerler,
Seçkindirler her yönden, ataları gibi.”
- 1170 Sordu yüce Han Etzel: “Söyle dostum,
O Hatun lâıyk mıdır ülkemde taç giymeye?
Güzel midir bana söylendiği kadar?”
Gözüpek Rüdeger'den hemen geldi yanıtlar:
- 1171 “Eşittir güzelliği, şimdi rahmetli olmuş
Hatun'umuz Helche'ye;
Daha güzel olamaz hiçbir Hatun.
Sevgiyle bağlanmaya andiyeceği adam
bulur her çeşit güzelliği onda.”
- 1172 Dedi Han: “Üstlen bu işi, dostum Rüdeger, seversen
beni;
Eğer nasip olursa onunla aynı yatakta yatmam
Ödüllendiririm seni iyice, esirgemem hiçbir şey,
İsteğimi eksiksiz yerine getirdin diye.
- 1173 Hazinemden pek çok ihsan veririm
hem sana hem elçilik yoldaşlarına,
Mutlu yaşarsınız ömrünüz boyunca.
Giderken, urbalardan, atlardan beğen beğendiğini;
Elçilik gidişinde olmasın eksiksiniz.”
- 1174 Yanıtladı Markgraf varsıl Rüdeger:
“Gerekmez bana mal vermen, bende çok mal var.
İçten istekle gideceğim Ren boyuna, senin elçin olarak;
Giderini de harcayacağım kendi kesemden,
zaten olanaklarım geniş, senin sayende.”

- 1175 Dedi Etzel Han: “Dilber Hatun’u isteme yolculuğuna
Ne zaman çıkmak istersin?
Hem sizi hem getireceğiniz eşimi
Yolda Tanrı esirgesin.
Umarım bizden yana olur Talih,
Olumlu yanıt veririr Hatun’a.”
- 1176 Rüdeger yine aldı sözü: “Ülkeden ayrılmam öncesinde
Hazır edelim silâh donanımını, urbaları,
Kalkanları, atları; şarla şerefle gidelim oraya,
Ren boyu yolculuğunda
beş yüz yiğit alacağım yanıma.
- 1177 Yabancı ülkelerde benimle erlerimi görenler
İster istemez söylesinler herkese
Senin bizleri Ren boyuna göndermenden önce
Hiçbir Han bu kadar çok yiğidi
böylesine görkemli donanımla
bir yere göndermedi diye.
- 1178 İzin verirsen anımsatayım, yüce Han,
Bu Hatun eşi idi Siegmund Han oğlu Siegfried’in,
Hani sen bir zamanlar onu burada konuk etmiştin,
Çok saygı gösterilmişti o yiğide.”
- 1179 Dedi Etzel Han: “Bu Hatun o soylu bahadırın
Eşi idiyse, desem gerek ki
Böylesine her yönden yüce kişinin
Hatununda olamaz hiçbir kusur;
zaten güzelliği de içimi okşar durur.”
- 1180 Markgraf dedi,
“Şimdi sana bilgi vereyim yolculuk üstüne:
Yirmi dört gün at sırtında sürecek bu yolculuk.
Bir haberci göndereceğim sevgili eşim Gotelind’e,
Bildireceğim elçi gittiğimi Kriemhild’e.”

- 1181 Pöchlarn hisarına ulak gönderdi Rüdeger,
 Duyurdu sayın eşine
 Han'a eş istemek için elçi gideceğini,
 Üzüldü eşi, Helche gözü önüne geldi.
- 1182 Kocasından haber var diye sevindi ama,
 Helche'yi anarak yaşardı gözleri,
 Bulunur mu öyle bir Hatun dedi;
 Helche'nin anısıyla Gotelind hüznünlendi.
- 1183 Hun ülkesinden* çıktı yola Markgraf at sırtında,
 Sevindi Etzel Han buna.
 Viyana hisarında hazır buldular urbalarını;
 Hazırdı hepsinin giyeceği
 önceden ısmarlandığı gibi.
- 1184 Sonraki durak Pöchlarn oldu,
 Özlemle bekliyordu onları eşi Gotelind'le genç kızı,
 Kız gördü babasını yanındaki birlikle;
 Bir sürü tatlı genç kız beklemekteydi o yerde.
- 1185 Daha soylu Markgraf Pöchlarn yoluna çıktığında
 Hazır edilmiş durumdaydı urbaları, donanımları;
 Hem onun için hem erleri için,
 tam ısmarlandığı gibi yapılmışlardı;
 Yüklenmişlerdi onların yanı sıra giden beygirlere, katırlara.
- 1186 Pöchlarn hisarına vardıklarında
 Nezaket gösterdi Markgraf,
 yanındaki yiğitlere
 "Burada konuğum olun" dedi,
 onları pek rahat ettirdi.
 Varsıl eşi Gotelind onu gördüğüne
 çok sevindi.

* Ungarn, bugünkü Macaristan. (Ç. n.)

- 1187 Öyle idi Markgraf'ın genç kızının duyguları da,
Pek mutlu olmuştu babasını görmekten,
Hun yurdundan gelmiş bu yiğitler arasında.
Sevinçle gülerek şöyle dedi:
- 1188 “Hoşgelmiş olasınız hisarımıza,
sevgili babamla yoldaşları.”
Soylu Atlı Bey'ler ona teşekkür etti.
Gotelind sezmekteydi Rüdeger'in aklını
Bir düşüncenin kapladığını.
- 1189 Gece olup yattıklarında sordu ona
Sevecenlikle, merak ettiği şeyi,
Hun ülkesi Han'ının
onu nereye gönderdiğini.
Dedi o da “Sevgili eşim,
bunu sana elbette ki söylerim.
- 1190 Güzel Helche ölmüş bulunduğu için
Han'ım adına eşliğe isteyeceğim bir Hatun'u,
Ren boyuna, Kriemhild'e gideceğim,
O olacak şimdi Hun'ların erk'i çok Ece'si.”
- 1191 “Dilerim Tanrı nasip etsin bunu” dedi eşi.
“Hep olumlu şeyler duyduk onun hakkında,
Belki yüce erdemleriyle Hatun'umuzun yerini tutar da
Yaşarız yine eski güzel günleri,
son bulur üzüntülerimiz.”
- 1192 Markgraf dedi: “Sevgili eşim,
Yanımda Ren boyuna gidecek yiğitlere
Dost armağanları versen gerek;
Üstleri başları görkemli olursa yiğitlerin
içleri de şen olur yolculukta.”

- 1193 Söz verdi o da, dedi: “Âciz değilim
Hiçbirine uygun armağanlar vermekten,
Veririm hepsine birşeyler
seninle adamların yola çıkmadan önce.”
Sonra da tuttu, verdiği sözü.
- 1194 Hey gidi!
Ne kadar süslü püslü kumaş çıkarıldı odalardan,
Urbalar dikildi, dağıtıldı yiğitlere,
Enseden mahmuza dek büründüler görkemli giysilere,
Rüdeger’in seçtiği erler
buna pek sevindiler.
- 1195 Gelişinin yedinci gününde
Ayrıldı Markgraf Pöchlarn’dan, yanında yiğitleriyle.
Geçirdiler değerli urbalarını, silâhlarını Bavyera’dan,
Yolda eşkıya saldırısına uğramadan.
- 1196 Yiğitlerin geçtiği yol boyunca
kimse almadı onlardan para,
Herkes candan koştu hizmetlerine usul erkân üzere,*
Atlı Bey’lerin yanı sıra rahat ettirildi uşaklar bile,
Böyle geçti gözüpek Pöchlarn Markgrafi’nin
at sırtında yolculuğu.
- 1197 On iki gün geçmeden vardılar Ren boyuna,
Gizli kalacak değildi elbet bunun haberi.
Tez zamanda öğrendi Han ile Bey’leri
yüce yerden elçiler geldiğini.
Ülkenin Hanı sordu, var mı içlerinden birini
taniyan diye.
- 1198 Bilgi edinmek istedi. Gördüler ki bu yabancıların
yanındaki yük beygirleri
Adamakıllı yüklüydü; besbelliydi hepsinin
Varsıl kişiler olduğu.
Hemen kalacak yer gösterildi bu Bey’lere hisar içinde.

* Etzel/Attillâ bağımlısı ülkelerden geçmektedirler. (Ç. n.)

- 1199 Konuklar o yerlere giderken
Geçişlerini merakla seyretti herkes.
Merak edildi, Ren boyuna nereden geldikleri.
Han çağırttı Hagen'ı, sordu ona
bunların içinde tanıdığı olup olmadığını.
- 1200 “Bir göreyim şunları” dedi Troneck’li Hagen,
“Onlara biraz baksam
Kolayca anlarım nereli olduklarını,
Ancak çok uzak yerlerden gelmişlerse
zor olur bunu söylemem.”
- 1201 Artık yerleşmişti konuklar, geceleyecekleri yerlere.
Başelçi’yle yoldaşları giydiler görkemli urbalar,
At sırtında geldiler sarayın önüne;
Varsıl işi giysilerinin kesimi, besbelli,
usta elindendi.
- 1202 Tez davranışlı Hagen dedi: “Bu yiğidi
Görmeyeli hayli zaman oldu ama,
Sanırım Rüdeger’dır o,
Hun Hanlığı Beyleri’ndendir.”
- 1203 “İnanılır şey mi, Pöchlarn Beyi’nin
Bizi görmeye gelmesi?” dedi Han.
Daha ancak ağzından çıkmıştı bu sözler,
Rüdeger tanıdı Hagen’ı,
yanındakilerle ona seçirttiler.
- 1204 En iyi dostları ardında, koşar adım geldi Rüdeger,
Beş yüz atlı birden sıçrayıp atından indi,
Giymişlerdi benzeri görülmedik görkemli giysiler,
Candan karşılandı Hun yurdundan gelen elçiler.
- 1205 Yüksek sesle söz etti Troneck’li Hagen:
“Pöchlarn Beyi’yle yoldaşları
Hoşgelmiş olsunlar başımız üstüne!”
Gözüpek Hun erleri selâmlandı saygı ile.

- 1206 Geldi Han'ın en yakın hısımları,
Metz'li yiğit Ortwein, Rüdeger'e dedi:
"İnanın sözüme,
Şimdiye dek
burada hiçbir konuğu görmek
sevindirmiş değil bizi
şimdi sevindiğimiz kadar."
- 1207 Gelen konuklar
teşekkür etti hep bir ağızdan,
Başelçi yoldaşlarıyla girdi saraya,
Han'ın yanında Bey'leriyle bulunduğu yere götürüldü,
Rüdeger geldiğinde, Han taht'ından kalkıp
ona doğru yürüdü.
- 1208 Pek candan dostlukla hoşgeldiniz dedi konuklara;
Tören işini yürüten Gernot
yer vermedi hiçbir aksaklığa,
Hoşgeldiniz dedi Başelçi'ye ve herbir yoldaşına.
Han Rüdeger'i elinden tutup
oturacağı yere götürdü.
- 1209 Kendisinin kalktığı koltuğa oturttu onu,
Şarap getirilmesini buyurdu.
Hemen yapıldı bu iş,
Geldi en güzel kebaplar ve şarabın en âlâsı,
Ren boyu ülkesinde bulunabilecek olan.
- 1210 Giselher'le Gere, birlikte geldiler,
Dankwart'la Volker da arkalarından;
Sevinçle selâmladılar değerli konukları.
Ağırlandı bu Atlı Bey'ler Han'ın huzurunda.

- 1211 Troneck'li Hagen, anımsattı Han'ına,
Dedi, "Biz Burgund ilinin Bey'leri,
Çabalasak gerek karşılığını ödemeye
yiğit Markgraf'tan gördüğümüz iyiliğin;*
Çok hoş tutmalıyız Gotelind'in er'ini."
- 1212 Konuştu Gunther Han: "Söyleyin bana,
Nicedir Hun yurdundaki hâlleri,
Etsel Han'la Helche Hatun afiyette midirler?"
Yanıtladı elçi Markgraf: "Bu konuda
hemen vereyim haber."
- 1213 Ayağa kalktı hem o, hem de yoldaşı Bey'ler.**
Han'a dedi, Rüdeger
"İzin dilerim senden
Etsel Han'ın benimle Burgund iline
Gönderdiği haberi aktarmak için."
- 1214 Han dedi: "Bey'lerime bir sormak gereğini duymadan
İzin verdim sana, diyeceğini aktarman için.
Buyur de diyeceğini, hepimiz seni dinleyelim.
Şanla şerefle yerine getir görevini."
- 1215 Dedi yüce elçi: "Benim kudretli Han'ım,
sen, Ren boyunun Han'ına, içten selâmlar eder;
Yanında Bey'lerinle devletin daim olsun ister.
Hayırlı sözler ileteceğiz sana;
Bir dileği konusunda
onu kolaylamayı bekler."
- 1216 Ülkesi de halkı da yas içindedir şimdi,
Hatun'umuz rahmetli oldu,
Erk'i çok Helche'yi, Han'ımın eşini yitirdik,
Bilesiniz pek yastadır yüce Han'ın yüreği.

* Hagen geçmişte Etsel/Attilâ'nın sarayında tutak bulunduğu dönemde, orada sözü geçen Attilâ bağımlısı Bey'lerden biri durumundaki Markgraf Rüdeger'den gördüğü yakınlığı anımsıyor. (Ç. n.)

** Elçi, kendini göndermiş Han'ın iletilecek sözlerini aktarırken ayakta duruyor; bu töre'nin uygulanışını daha önce iki kez görmüştük. (Ç. n.)

- 1217 Nice soylu Bey çocuğunu yetiştirmişti yanında,
 Ülkede herkes boğuldu gözyaşına.
 Kim artık onların anası olacak, böylesi yok;
 Han'ın tasası ağır; pek az oluyor yüzünün güldüğü.”
- 1218 “Tanrı razı olsun ondan” dedi Gunther,
 “Bana ve Bey’lerime böylesine içten
 Selâm gönderdiği için.
 Selâmının başım üstünde yeri var.”
- 1219 Burgund Beyleri’nden Gernot aldı sözü:
 “Güzelliğiyle nam salmış Helche’nin ölümüne
 Dünya ağlasa değer; çok erdemli Hatun’du o.”
 Hagen’la, arkasından, birçok bahadır Bey’ler
 “Çok doğru bu söz” dediler.
- 1220 Sürdürdü sözünü soylu elçi Rüdeger:
 “Senden aldığım izinle, yüce Han,
 daha diyeceklerim olacak;
 İleteceğim sana, Helche’nin ölümü sonrasında
 içine düştüğü yastan
 Kurtulmak umuduyla Etzel Han
 senden ne bekler.
- 1221 Ona kızkardeşin dul kaldı dediler
 Siegfried ölünce. Durum gerçekten böyleyse
 Senin izninle kendisi rıza gösterdiğinde,
 Giysin Hatun tacını Kriemhild, Hun ülkesinde,
 Etzel’in Bey’leri önünde;
 budur sana iletilecek sözü.”
- 1222 Konuştu erk’i çok Han, nezaketle dedi:
 “Benden duyacaksınız en çok üç gün içinde
 Kendisi bu işi ister mi istemez mi?
 Eğer karşı çıkmazsa bu evliliğe
 bana da razı olmak düşmez mi?”

- 1223 Bu arada buyruk verildi konuklar rahat ettirilsin diye.
 Öyle iyi hizmet edildi ki onlara, Rüdeger dedi:
 “Çok dostumuz var, Gunther’in Bey’leri içinde.”
 Hagen pek paralandı onu ağırlamak için,
 çünkü konuğu da ona öyle yapmıştı vaktiyle.
- 1224 İşte böyle üç gün orada kaldı Rüdeger.
 Bilgece davranıp Han, danıştı hısımlarına;
 Sordu, uygun görünür mü size diye
 Kriemhild’in Etzel Han’a varması.
- 1225 Hagen’dan başka hepsi olumlu yanıt verdi;
 Ama o, soylu Han’a şu sözleri söyledi:
 “Aklın varsa bu işi engelle,
 Kriemhild istekli çıksa bile.”
- 1226 Sordu Gunther: “Neden razı olmayacakmışım?
 Soylu Kriemhild’in canı neyi çekerse
 Ona engel çıkarmamam gerekmez mi?
 Kardeşimdir o benim.
 Ona onur getirecek herşeyin
 destekleyicisi olmak düşer bize.”
- 1227 Yanıtladı Hagen:
 “Geri dur bu işten;
 Etzel’i tanımazsın, benim tanıdığım kadar.
 Eğer evlenirlerse senin dediğin gibi
 Yol açmış olursun kendi elinle
 bir öç girişimine;
 bunu mutlaka bekle.”
- 1228 “Ne diye öyle olsun?” dedi Gunther.
 “Ben kaçınabilirim bundan.
 Sokulmam Etzel’in yakınına pek fazla;
 Kriemhild onu kışkırtsa bile, birşey yapamaz bana.”
 İnat etti Hagen:
 “Ben kesinlikle karşıyım bu işe.”

- 1229 Çağrıldı Gernot’la Giseler
Onlara sorulmak için düşünceleri
Erk’i çok Han ile Kriemhild’in evlenmesi konusunda.
Sürdüdü Hagen karşı çıkmayı,
ama olmadı ona katılan.
- 1230 Burgund yiğitlerinden Giseler dedi:
“Dostum Hagen, işte sana bir fırsat
bir kez olsun vefa gösterip de
Ona verdiğin üzüntüleri gidermen için.
Talih onun yoluna iyi birşey çıkarınca
artık engellemeye kalkma.
- 1231 Gerçekten çok azap çektirdin kızkardeşime.”
Sürdüdü sözünü yiğit Giseler:
“Sana hınç beslese de yerden göğe hakkı var;
Hiçbir kadın mutsuz edilmedi
senin onu ettiğin kadar.”
- 1232 Karşılık verdi Hagen: “Anlatayım sizlere
nedir apaçık gözüme görünen.
Kriemhild Etzel’le evlenir de ömrü olursa yeterince
olacak işte budur:
Ne yapar eder bize kötülükte bulunur;
Onun buyruğuna girmiş olacaktır
sayısız gözüpek bahadır.”
- 1233 Bey Gernot yanıtladı Hagen’ı:
“Eh ne yapalım, biz de
her ikisi ölene dek
Hiç girmeyiz Etzel Han ülkesine;
Kızkardeşimize karşı dürüst olalım artık,
böylesi alır yakışık.”
- 1234 Hagen dedi: “Kimse çürütemez sözlerimi.
Helche’nin yerine taç giyerse Kriemhild
Elinden geldiğince bize kötülük edecektir;
Engelleyelim bu işi, öylesinden hayır gelir.”

- 1235 Öfkeyle konuştu Ute Hatun oğlu Giselher:
 “Umacı mı olacağız hep kadının başında?
 Onu bir seven çıktığında mutlu etmeli bu bizi,
 Sen ne dersen de Hagen,
 ondan yana dururum ben.”
- 1236 Hagen’ın keyfi kaçtı bu sözler karşısında.
 Bir oldular Gernot, Giselher
 Ve erk’i çok Gunther,
 karar verdiler:
 Kriemhild isterse bu evliliği,
 saygı göstereceklerdi onun seçimine.
- 1237 Konuştu gözüpek Gere:
 “Yol göstereceğim Hatun’uma,
 Diyeceğim kabul et Etzel Han’ın önerdiğini,
 eğer içinden öyle geliyorsa;
 O kadar erk’i çok ki onun,
 tüm dertlerini giderebilir Hatun’umun.”
- 1238 Gitti tez davranır yiğit, Kriemhild’in yanına.
 Nezaketle karşıladı onu Hatun. Yiğit hemen girdi söze:
 “Teşekkür beklerim senden, bir de
 geleneksel muştucu ekmeği;
 Talih kuşu kondu başına, son buluyor tüm dertlerin.
- 1239 Hatun’um, bir Han’lık ülkesinde şanlı şerefle
 Egemenlik sürenlerin en önde gelenlerinden biri
 Seninle evlenmek ister; geldi buraya onun soylu elçileri.
 Kardeşlerin Han’lar
 bunu bildirmem için
 beni yolladılar.”

- 1240 Konuştu bunu duyunca gönlü yaralı Hatun:
 “Tanrıdan korkmalısınız seninle diğer hısımlarım
 Ben zavallı kadını böyle şakalarla alaya alırken.
 İyi bir eşin sevgiyle bağlanabileceği
 bir adama eş mi olur benim gibisinden?”*
- 1241 Kriemhild hiç yanaşmıyordu evlenmeye.
 Derken sükün etti kardeşleri, Gernot’la genç Giseler;
 Sevgiyle konuştular ona, içine su serptiler,
 İyi olur Etzel Han’la evlenmen diye
 aklını çelmek istediler.
- 1242 Ama razı edemiyordu Hatun’u hiçbiri
 Yeniden bir adamın eşi olmaya.
 Ricada bulundu ondan yiğitler,
 “Bari gelen elçiyi kabul et huzuruna,
 bir dinle” dediler.
- 1243 Dedi dilber: “Geri durmam bundan;
 Temiz yürekli Rüdeger’i konuk etmekten mutlu olu-
 rum.
 Çok erdemliliği sebebine görmek isterim onu;
 Elçi diye başka birini gönderselerdi
 bakmak istemezdim yüzüne bile.
- 1244 Söyleyin ona, yarın sabah yanıma gelsin.
 Bir dinleyeyim diyeceklerini,
 Neye karar verirsem hemen söyleyeyim kendisine.”
 Deşilmiş oldu içindeki yara,
 başladı yine ağlamaya.
- 1245 Rüdeger’in de
 soylu Hatun’u görmek
 en çok istediği şeydi;
 Biliyordu kendisinin çok akıllı kişi olduğunu,
 Diyordu, onunla bir konuşabilirsem uzun boylu,

* Siegfried’den sonra kimseyi sevmeyeceğini anlatmak istiyor. (Ç. n.)

- Razı ederim Hatun'u.
- 1246 Ertesi gün, sabah duası okunmuşken
Rüdeger'le, yanında saraya gelenler göründüler erken-
den;
Hayli kalabalık idiler,
Giymişlerdi törenlik giysiler.
- 1247 Kriemhild, zavallı,
her zamanki gibi yaşlı
Bekliyordu soylu elçi Rüdeger'i.
Her gün giydiği yas urbası vardı üzerinde,
Oysa duruyordu yoldaşı hanımlar, kızlar
varsıl giysiler içinde.
- 1248 Kapıya kadar gelip karşıladı elçiyi,
Etzel Han'ın Bey'ini pek içten selâmladı;
Yalnız on iki yoldaşıyla girdi o da içeri,
Pek saygı gösterildi ona;
elçi gelmiş olamazdı daha soylu biri.
- 1249 Elçiyle adamlarına buyrun oturun dendi,
İki Markgraf, Gere'yle Ekkewart
geldi durdu Hatun'un yanında;
Hatun istemişti onların da gelmesini,
Onurlandırmak için, elçinin bu en yüksek rütbelisini.
- 1250 Oradaydı ayrıca birçok yoldaş hanım ya da genç kız;
Ağlayıp duruyordu Kriemhild yine,
Urbasının göğüs bölümü sırlıslıkla olmuştu yaştan,
Gördü bunu soylu elçi Markgraf, bozdu sessizliğini,
- 1251 Konuştu edep erkân ile, dedi: "Çok soylu Han kızı!
Benimle yanımdaki yoldaşlarım, dilemekteyiz senden
Bize izin vermeni, ayakta durup
Yolculuk etmemizin nedeni olan
iletilecek sözleri aktarmamıza."

- 1252 “İzin verdim, buyrunuz” dedi Hatun onlara.
 “Aktarın getirdiğiniz
 iletilecek sözleri.
 Söyleyin rahat rahat
 neyi söylemek dilerseniz.”
 Elçiler farkettiler onun hüznü iç hâlini.
- 1253 Konuştu Pöchlarn Beyi Rüdeger, dedi:
 “Yüce Han Etzel gönderdi sana, soylu Hatun,
 Bu ülkeye kadar, en içten duygularını;
 Yola çıkardı birçok yigidi elçi diye
 sana evlenme önermek için.
- 1254 Sevgiyle sunacak sana tasasız bir mutluluk,
 Candan bağlılıkla yaşam yoldaşı olacak sana,
 Her zaman çok sevdiği Helche Hatun’la olduğu gibi.
 Diliyor, tacı giymeye razı olursan
 onu uzun bir yaşam boyunca
 mutlulukla başında taşımanı.”
- 1255 Hatun dedi: “Çok soylu Rüdeger,
 Gönlümdeki acının ağırlığını bilen
 Hiç kimse önermez bana başka bir erkekle
 sevda ilişkisine girmeyi.
 Çünkü bir kadına nasip olacak en iyi erkeği
 edinmişken yitirdim ben.”
- 1256 “İçteki yas’ı gidermenin nedir en etkili ilâcı?”
 diye sordu gözüpek bahadır.
 “İçten sevmek değil mi?
 İnsan bir eş bulursa tam dilediği gibi
 içinden gelir sevgi,
 Bulunmaz ölüm acısına bir merhem, bundan iyi.
- 1257 Eğer soylu Han’ımla evlenmeyi dilersen
 Egemen olacaksın on iki güçlü Han’lık üzerinde;
 Ekle buna bir de
 Onun güçlü koluna bağımlı otuz Beyliği;

- 1258 Üstelik buyruğunda olacak sayısız gözüpek bahadır,
Bunlar Han kadar Hatun'a da bağımlıdır.
Hep hizmetinde olacak birçok yoldaş genç kız,
Eskiden Helche Hatun'un buyruğunda bulunan nice soy-
lu.
- 1259 Daha üstelik bölüşecek seninle Han'ım egemenliği,
Bunu söylememi özellikle istedi.
Eskiden Helche'nin kullandığı erk'in tümü senin
olacak;
Hiçbir erkekte bile olmayacak senin erk'inden fazlası."
- 1260 Hatun, "Nasıl istesin içim" dedi,
"Yeniden bir bahadıyla evlenmeyi?
Öyle derin ki
bir tanesinin ölümüyle açılan yaram,
Artık ölünceye dek mutlu olamam."
- 1261 Yanıtladı Hun Bey'leri: "Erk'i çok Hatun,
Etsel'in yanında süreceğin yaşam pek görkemli olacak,
Eski çilelerini sana unutturacak,
yerine gelecek keyfin.
Pek çoktur yüce Han'ımızın başı dik Bey'leri,
- 1262 Helche'nin bıraktığı yoldaş kızlara katalım seninkileri;
Çoğalsın sarayda güzeller,
Şenlensin bahadırların gönülleri.
Dinle sözümüzü yüce Hatun,
iyi olacak öğüdümüze uyduğun."
- 1263 Nezaketle söyledi o da:
"Konuşmanın sonunu sabaha bırakalım;
Yarın erkenden yine buyurun buraya.
İyice düşünüp taşınayım,
Bildireceğim size, neyse kararım."
İster istemez uydu yiğitler onun dediğine.

- 1264 Onlar dönünce kalacakları yerlere,
Anasıyla Giselher'i çağırdı Hatun,
Dedi onlara: "Artık bana yakışan bir tek şey var,
O da ağlayıp durmak;
dinmez gözümde yaşlar."
- 1265 Konuştu kardeşi Giselher:
"Ablacığım, kulağıma geldi,
İnanırım da doğru olduğuna;
Etsel Han giderirmiş bütün dertlerini
evlenirsen onunla.
Kim ne derse desin, bana kalırsa
bu iş senin hayrına.
- 1266 Yitirdiğin şeyleri unutturur o sana;
Rhone ırmağından Ren boyuna,
or'dan denize kadar
Çok Han var ama,
yok onun gibi kudretlisi.
Tez zamanda gerçekleşir mutluluğun
Etsel seni eş edinince."
- 1267 Dedi Hatun: "Neden öğütlersin evlenmemi, kardeşim?
Ağlayıp yas tutmak yakışmaz mı bana?
Nasıl çıkarım ben sarayda
bunca bahadırın gözleri önüne?
Zaten pek kalmadı artık eski güzelliğim."
- 1268 Anaları Ute karıştı söze:
"Sevgili kızım, yap kardeşinin dediğini,
Uy seni sevenlerin öğüdüne,
sana bundan hayır gelir;
Yetti artık seni koyu yasta gördüğüm
nice yıldan beridir."

- 1269 Kriemhild yakardı kudretli Tanrıya, dedi:
 “Ey ulu Tanrım,
 Eşim sağ iken yapabildiğim gibi
 Gereken kişilere urbalar, gümüş, altın
 armağan edebilmem için
 bana olanak sağla.”
 Hayal olmuştu çoktan eski mutlu günleri,
 artık gelmezdi geri.
- 1270 Dedi: “Ben İsa dininde iken bir kâfire verirsem kendimi
 Cümle âlem kınayacaktır beni;
 Bana dünyayı verse
 Yerine getiremem istediğini.”
- 1271 Böyle deyip kesti ama sabaha kadar
 Uyuyamadan yattı yatağında,
 geçti aklından binbir düşünce.
 Hiç eksik olmadı yaş, ıslıklı gözlerinde;
 Gitti sabah duasına, gündeğumundan önce.
- 1272 Duaya tam zamanında
 gelmiş idi Han’lar da.
 Elinden tuttular kızkardeşlerinin,
 Öğütlediler ona Hun Hanı ile evlenmesini.
 Hiç eksilmiş değildi Hatun’un mutsuz hâli.
- 1273 Çağıldı Etzel Han’ın elçileri;
 Erk’i çok Rüdeger nezaketle sordu Hatun’dan
 Neye karar verdiğini,
 Etzel ile evlenip evlenmeyeceğini.
- 1274 Hatun ona
 artık hiç kimse ile evlenmek istemediğini
 söyledi.
 Bunu duyunca, Markgraf, dedi:
 “Doğru olmaz böyle bir tutum.
 Neden solduracaksın bu güzel bedenini?
 Yine bir yüce Bey’in eşi olabilirsin şanla şerefle.”

- 1275 Israr edilmesinin hiçbir yararı olmadı
 Tâ ki Rüdeger bir kenarda
 Hatun’la başbaşa konuşuncaya kadar;
 Elçi söz verdi, ona geçmişte yapılan kötülüklerin
 acısını çıkarmaya;
 Bu söz biraz merhem oldu onun yarasına.
- 1276 Rüdeger dedi: “Yüce Hatun,
 artık bırak gözyaşları dökmeyi!
 Hun yurdunda bir tek benimle, dostlarım, bağımlılarım
 Olsaydı bile senin buyruğunda,
 Yine yeterdi gücümüz, sana yapılmış kötülüklerin
 acısını pek yaman çıkarmaya.”
- 1277 Bunu duyunca Hatun’un biraz ferahladı içi,
 dedi:
 “Andiç Rüdeger,
 andiç ki
 Bana kim kötülük etmişse
 ilk sen davranacaksın bunun öcünü almaya.”
 “Sözüm söz, andiçerim” dedi Markgraf ona.
- 1278 Ardından andiçti Rüdeger, bütün bağımlılarıyla
 Ona bağlı hizmetkâr olmaya;
 Bir dediğini iki etmemeye Etzel Han’ın yurdunda,
 Onurunu korumaya her zaman.
- 1279 Düşündü vefalı Hatun:
 Eğer bu kadar dost kazanabilecek isem evlenmekle
 Umursamam şunun bunun ne lâkırdı ettiğini,
 bir kez darda kalmışım;
 Kim bilir,
 bir gün gelir
 er’imin öcünü bile alırım.

- 1280 Şunu da düşündü ayrıca:
 Mademki Etzel'in bunca bahadırı var
 Ve benim buyruğuma girecek onlar,
 yapabilirim aklıma neyi koymuşsam.
 Üstelik öylesine zengin ki Etzel Han,
 lânet olası Hagen'ın benden çaldığı hazineyi
 Aratmaz yeni durumum,
 yiğit savaşçıları armağanlarla
 kendime bağlamak için.
- 1281 Rüdeger'e dedi: "Duymuş olmasa idim
 Etzel Han'ın kâfir olduğunu
 İçten istekle varırdım ona,
 Giderdim dilediği yere, eşi olurum onun."
 O zaman şunu söyledi Markgraf:
 "Öyle deme yüce Hatun,
- 1282 Hiç de kâfir değil o, için rahat olsun o yönden;
 Sevgili Han'ım aslında geçmiştir Hak dinine,
 Çıkmıştır eski inancından;
 Din konusu engel değil evlenmenize.
- 1283 Zaten o kadar savaşçısı var ki İsa dininden,
 Hiç yabancılık çekmeyeceksin Etzel Han'ın yanında.
 Hatta belki becerebilirsin yüce Han'ın
 Din değiştirdiğini açığa vurup vaftizden geçmesini."
- 1284 Hatun'un kardeşleri aldı sözü,
 dediler, "Razı ol bu işe,
 Son bulsun artık çektiğin çileler."
 O kadar ısrarcı oldular ki, sonunda
 Söz verdi o da tüm yiğitlerin önünde
 Etzel'le evlenmeye.

- 1285 Dedi: “Ben zavallı Hatun, uyacağım öğüdünüze,
Eğer kısmet bu ise ve beni götürecek dostlar bulursam,
Gideceğim Hun’ların ülkesine.”
Bahadırlar tanık oldu sözüne,
elini verdi Etzel Han elçisine.
- 1286 Konuştu soylu Markgraf: “Yanına al iki er,
o kadarı yeter;
Bende fazlasıyla adam var. Güvenle götürürüz seni
Şanla şerefle
Ren ötelere.
Hiç oyalanma artık burada, Burgund ilinde.
- 1287 Beş yüz atlı yiğidim, bir de hısımlarım var,
Hem burada hem yurdumuzda hizmetindedir bunlar.
Sen ne buyurursan benim de başımın üstüner,
Yeter ki söz konusu olmasın bana utanç verecek bir iş;
söyle bana gerektiğinde
sen böyle söz verdin diye.
- 1288 Bak, binek donanımı çoktan kondu atına,
Benim öğüdüme uymak hiç pişmanlık getirmez sana.
Söyle yoldaş kızlarına
hangilerini almak istiyorsan yanına;
Yolda birçok seçkin Atlı Bey
bize karşılayıcı çıkacak, unutma.”
- 1289 Hanımların duruyordu Siegfried zamanından kalma,
At binişlerinde kullandığı
mücevherler işlenmiş binek donanımları;
Bunlara binerdi hanımlar
Kriemhild bir yere gitmek istediği zaman
izzet ve devlet ile.
Hey gidi! Yola çıkılırken, o hanımlar için
ne görkemli eyerler getirdilerdi!

- 1290 Daha önceleri hep görkemli giysiler giymiş olsalar da
 Bu yolculuk için yine hazır edilmişti öylelerinden nicesi,
 Çünkü onlara uzun boylu anlatılmıştı Etzel Han'ın zenginli-
 ği.
 O yüzden açıldı kilitleri
 şimdiye dek kapalı duran sandıkların,
 çıkarıldı onlardaki en güzel giysiler.
- 1291 Dört buçuk gün boyunca oflayıp pofladılar
 Sandıklara tepeleme doldurulmuş güzel urbalardan
 şunu mu seçsem bunu mu diye.
 Ardından buyurdu Kriemhild haznedarına,
 Dedi ihsanlar dağıt Rüdeger'in adamlarına,
 herbirini zengin edene dek.
- 1292 Hâlâ vardı Kriemhild'in elinde
 Nibelung'lar hazinesinden kalma
 Yüz beygir yükü kadar bir altın;
 Niyetleniyordu bunları Hun yiğitlerine dağıtmaya,
 Bu niyeti gitti Hagen'ın kulağına.
- 1293 Dedi: "Nasıl olsa Kriemhild hiçbir zaman
 bağışlamaz beni;
 Öyleyse burada kalsın Siegfried'in tüm altınları,
 Böylesine bir zenginliği
 neden bırakayım düşmanlarımın elinde?
 Pek iyi biliyorum ki Kriemhild Hatun
 öldürülebilir olmayacak şeyleri bile
 hazinenin gücü ile.
- 1294 Bir gitmesin hazine Hun'ların ülkesine!
 Besbelli harcayacak bunu sırf bana hıncı uğruna.
 Zaten atları yok hazineyi taşıtacak;
 Gidin söyleyin Kriemhild'e,
 Hagen hazineyi vermiyor diye."

- 1295 Kriemhild bunu duyunca pek yaman öfkелendi,
Gitti anlattı durumu Han'ların üçüne de,
Onu engelleriz dediler ama yapmadılar hiçbir şey;
Soylu Rüdeger konuştu Hatun'la bu konuda:
- 1296 “Erk'i çok Hatun, ne tasalanırsın o altınlar için?
O kadar seviyor ki seni Etzel Han,
daha yüzünü görür görmez
Bir o kadar altını hemen verdirir sana,
hatta fazlasını, harca harca bitiremezsin;
Dilersen bu konuda andiçip güvence vereyim.”
- 1297 Hatun dedi: “Çok soylu Rüdeger,
Hiçbir Han kızına nasip olmamıştır
Hagen'ın vaktiyle benden çaldığı
zenginlikten fazlası.”
O sırada güçlü Gernot geldi
Hatun'un hazine odasının önüne.
- 1298 Zorla almıştı anahtarları Hagen'dan, Han erk'ini
kullanıp,
Soktu onları kapıdaki yerine, açtı kapıyı,
çıkardı oradaki
Kriemhild'e ait altınları.
Otuz bin kadar, belki daha bile çok altın Mark çıktı ora-
dan,
Oradaki herkese, buyurun bunları bölüşün dedi,
bu çözümü Gunther pek beğenmişti.*
- 1299 O sırada konuştu Gotelind'in kocası, Pöchlarn'lı yiğit:
“Hatun'um Kriemhild'in kendi malı olarak
Bir zamanlar Nibelung ilinden taşınmış hazinenin tümü
getirilseydi bile buraya,
Ne Hatun'umun eli ne de benim elim
dokunurdu onun bir tek altınına.

* Kriemhild'in altınlarını gaspedip kendilerinin edinmiyorlar, ama öç almasını kolaylaştıracak güç kaynağı olmasın diye Kriemhild'e de bırakıyorlar. (Ç. n.)

- 1300 Kim alacaksa alsın bunları;
 Ülkemden gelirken kendi altınlarımdan
 Bir hayli getirdim yanımda,
 Bol bol yeter yolculuk harcamalarına onlar.”
- 1301 Geçerken bu konuşmalar
 Kriemhild’in yoldaşı kızlar
 On iki sandığı altınla doldurdular
 alabildiği kadar;
 Ayrıca, hanımlara bezek olacak mücevherleri de aldılar,
 Taşıyıp götürdüler yol gereksinmesi için;
 orada kaldı gerisi.
- 1302 Kriemhild mel’un Hagen’ın gücünü pek aşırı gördü;
 Bin Mark ayırmıştı bir kenara sadakalık para diye,
 Dağıttı bunu fukaraya, ölmüş er’inin ruhu için,
 Bir büyük vefa eseriymi bu, Rüdeger’i etkiledi.
- 1303 Dedi Kriemhild Hatun: “Kimdir dostlarım içinde
 Benimle gurbet ele, Hun yurduna gitmek isteyip
 Etzel Han ülkesine kadar at sırtında
 yanımda gelecekler?
 Para verilsin onlara hazinemden,
 kendilerine atla urba alsınlar.”
- 1304 Konuştu Markgraf Ekkewart:
 “Senin Bey’lerin arasına katıldığımdan beri
 hizmetinde oldum hep bağlılıkla;
 Yine hizmet edeceğim sana
 Ömrümün sonuna kadar.
- 1305 Yanıma alacağım ayrıca beş yüz er,
 Hepsi de bağlılıkla sana hizmet edecekler.
 Beni senden ancak ölüm ayırır.”
 Böyle dedi bahadır;
 Kriemhild de sundu ona en içten teşekkürler.

- 1306 Atlar getirildi sarayın önüne;
 hemen yola çıkmak istiyorlardı.
 Başladı dostlar gözyaşı dökmeye,
 Başta temiz yürekli Hatun Ute,
 birçok güzel yoldaş kız,
 Belli ettiler Kriemhild'i çok özleyeceklerini.
- 1307 Hatun yanına yüz güzel genç kız aldı,
 Gereğince gösterişli giyinmişlerdi hepsi.
 Ayrılış hüznüyle çok gözyaşı döktüler,
 Ama sonra Etzel Han ülkesinde nice keyif sürdüler.
- 1308 Kardeşlerinden Gernot ile Giselher de geldi,
 Kendi yiğitleriyle, onu geçirmek için usul erkân üzere;
 Sevgili kızkardeşlerinin yanında at süreceklerdi,
 Toplam bin yiğit idi böylece gelenler.
- 1309 Tez davranır Gere'yle Ortwein da gelmişlerdi;
 Eksik değildi elbet Çaşnıgîrbaşı Rumold,
 Burgund Beyleri sağladı gece konaklaması yerlerini;
 İmrahor'ları Volker idi onların, ona düştü bu işi ayarlamak.
- 1310 Hisardan çıkışta düz ovaya gelmeden
 Vedalaştılar dostlarla
 öpücükler ve gözyaşları arasında,
 Sonra atlara binip çıktılar yola,
 Gunther Han da hisar önünde kısa bir süre
 katıldı yolculuğa.
- 1311 Saray önünden yola çıkma öncesinde
 Önden ulak gönderdi elçiler Hun yurduna
 Etzel Han'a haber verilsin diye
 Rüdeger'in işi başardığı
 Yüce Hatun'un olur'unu aldığı.

- 1312 Önden giden ulaklar
 hızlı at koşturdular,
 Hem onur hem de
 muştucu ekmeği denen bahşışı kazanmak için;
 At sırtında ülkeye varıp haberi anlattılar,
 Etzel Han tüm ömründe
 hiç sevinmemişti bu kadar.
- 1313 Bu sevinçli haberi alınca, Han buyruk verdi,
 Dedi ulaklara öyle bol ihsan dağıtılsın ki,
 Bol bolamat geçinsinler ömürleri boyunca.
 İçindeki sevgi artık yok etmişti
 Han'ın tasasını yas'ını.

Yirmi Birinci Bölüm

KRIEMHILD'IN HUN YURDUNA
 YOLCULUĞU NASIL GEÇTİ

- 1314 Gidedursun elçiler at sırtında! Şimdi anlatalım size
 Han kızı nasıl yolculuk edip ülkelerden geçti,
 Nasıl ayrıldı ondan iki erkek kardeşi.
 Ona yoldaşlık ettiler sevgileri gereği,
- 1315 Sonra destur isteyip yanından ayrıldılar.
 Tuna boyunda Pförring'e kadar gelmişlerdi onunla,*
 Oradan dönmek istediler Ren boyuna.
 Gözyaşı dökmeden olmuyordu sevilenlerden ayrılmak.

* Bavyera'da, Regensburg ile Ingolstadt arasında, ırmağın kuzey kıyısında küçük bir hisar. Ozanın yaşadığı çağda (hatta belki çok daha öncesinde, Attilâ çağında) Worms'dan bugünkü Macaristan'a gitmek için en kolay yolculuk, anlaşıldığına göre, Heidelberg'e kadar Ren kıyısını izlemekle; oradan doğu-güneydoğu yönünde ilerleyerek Ingolstadt'ta Tuna kıyısına çıkmakla ve daha sonra hep Tuna kıyısından gitmekle yapılıyordu. (Ç. n.)

- 1316 Tez canlı Giselher, ablasına dedi:
 “Gereksinmen olursa soylu Hatun, benim yardımına,
 Çıkarsa sana bir zarar veren, hemen bildir bana!
 At sırtında gelirim sana destek olmaya
 Etzel Han’ın yurduna.”
- 1317 Hısımlı olanlar öptü Hatun’u dudağından,
 Yiğit Burgund’lar veda etti sevgiyle Rüdeger takımına,
 Ayrıldılar oradan;
 Hatun sürdürdü yolculuğu güzel giyimli yoldaş kızlarla.
- 1318 Yüz dört kişiydi bunlar,
 giymişlerdi hepsi de gösterişli urbalar;
 Varsıl işi kumaşlara işlenmişti altın sırmalar.
 Yol boyunca yanlarında
 koruma birliği oluşturan bahadırlar
 taşımaktaydı geniş kalkanlar.
 Destur aldı dönmeye yiğit Volker’la
 yanındaki savaşçılar.
- 1319 Tuna boyunca yürüyüp geldiler Bavyera’ya,
 Varışlarının haberi yayıldı oralara;
 Duyuldu onların Kriemhild’i
 Hun yurduna gelin götürdüğü;
 Oranın egemeni Pilgerin adlı Başpapaz, sevindi buna.
- 1320 O, Başpapaz idi Passau hisarında,
 Boşaldı evler, hatta egemen’in sarayı;
 Bavyera’ya gelen konukları
 görmeye koştu hisarın halkı.
 Başpapaz Pilgerin de onlarla gidip
 kardeşi Ute’nin kızı
 Kriemhild’i karşıladı.

- 1321 Yanındaki bahadrlar hiç de özgün değildi
 Kriemhild'in yoldaşı bunca güzel kız görmekten.
 Kızların güzelliği nice Atlı Bey oğlunun
 gözlerini okşadı.
 Soylu konuklara pek güzel konaklama yerleri
 gösterildi hemen.
- 1322 Konuklar at sırtında bu yerlere giderken
 Halk seyretti onların geçişini,
 Konukseverlikle sağladı onların her gereksinmesini.
 Onlar da aldı verilenleri, teşekkür ederek;
 her yerde böyledir âdet.
- 1323 Kriemhild, hisarın egemeni dayısıyla
 Girdi hisardan içeri,
 Sevinçliydi kentliler, kendi Bey'lerinin yeğeni gelmiş
 diye;
 Sıcak karşılama gösterdi dkkâncı takımı.
- 1324 Başpapaz dedi: "Biraz uzun kalsaydınız!"
 Markgraf Rüdeger buna karşılık verdi:
 "Ne yazık ki olanaksız.
 Srdrmeliyiz yolculuğu
 Hun yurduna doğru;
 Geleceğimiz herkese duyuruldu,
 nice yiğit karşılamak için
 bekler bizi yollarda."
- 1325 Haberi güzel Gotelind de aldı,
 Hemen girişti hevesle karşılama hazırlıklarına.
 Ulak gönderip ondan dilemişti Rüdeger
 Gelen Hatun'a karşılayıcı çıkmasını,
 mutluluk vermesini onun gönlüne.

- 1326 Demişti ırmak boyunda Enns'e* kadar gelin,
Bütün adamların da yanında olsun. Aynen öyle yapıldı,
Yolları aşındırdı karşılamaya koşanlar, atlı, yaya;
Kimse yan gelip yatmadı hisarda.
- 1327 Ertesi gece Eferding'e vardı yolcular,**
Aslında olağan işlerden idi Bavyera Beyleri'nin
Gelip geçenleri soyması. Bu gelseydi başlarına
Zarar göürdü onlar;
- 1328 Bunu önlemişti gözüpek Rüdeger;
Komutasında vardı bin atlı, belki daha fazlası.
Yolda karşıladı onları soylu Markgraf eşi Gotelind,
Yanında getirmişti pek çok savaşçı yiğit.
- 1329 Traun hisarına uğrayıp
Enns yanındaki ovaya geldiler, bir de baktılar
Orada kurulmuş çadırlar, barakalar,
Konuklar geceyi rahatça geçirsin diye;
Rüdeger'in dostları
özenle hazır etmişti bunları.
- 1330 Güzel Gotelind çıktı kaldığı yerden,
ilerledi at sırtında Kriemhild'e doğru.
Yoldan geçmekteydi, donanımları süslü birçok at;
Çingirdiyordu dizgin takımlarına asılmış küçük çanlar.
Pek candan karşıladı Gotelind Kriemhild'i,
Rüdeger böyle dilemişti.

* Passau, Tuna'nın Almanya-Avusturya sınırını aştığı yerde önemli bir kenttir. Enns, Rüdeger ile Gotelind'in hisan Pöchlarn'ın o zamanki ulaşım olanaklarına göre pek uzağında, Linz kentinin güneydoğu ucunda bir hisardır, Tuna'nın güney kıyısında-
dır. (Ç. n.)

** Eferding, Linz'in yol üzerinden 40 km. kadar batısında, Tuna ırmağı güney kıyısında bir hisardır. (Ç. n.)

- 1331 Yolda biri bir yandan, öteki karşı yandan
At sırtında yaklaştılar birbirlerine.
Oradaki birçok yiğit, âdet olduğu üzere
Başladı Atlı Bey marifetleri gösterilerine;
genç kızlar seyretti bunları.
Güzel hanımları hiç bıktırmaz Atlı Bey oyunları.
- 1332 Rüdeger'in erleri yaklaşıırken konuklara,
O erlerin kılıç sallayıp vurduğu kalkanlardan
Kopmuş ufak parçalar uçuşuyordu ortada;
Onurlandırmak için güzelleri
gösterilmekteydi Atlı Bey marifetleri.
- 1333 Sonra bir mola verildi. Selâmladı birçok yiğit
Dostça birbirini;
götürdüler önüne düşüp güzel Gotelind'i
Kriemhild'in olduğu yere;
Çok iş düştü her iki hanımın hizmetkârlarına.
- 1334 Pöchlarn Bey'i ilerledi at sırtında eşine doğru.
Soylu Markgraf eşi pek mutlu oldu
Er'ini sağ salım,
sağlık içinde taptaze
Ren boyundan dönmüş görünce;
Kuruntularının yerini büyük bir sevinç aldı.
- 1335 Eşi onu karşılayınca, buyurdu Bey, herkes eyerden insin
Çimen üstünde otursun hanımların yanında diye.
Koştu Atlı Bey'ler
hanımların attan inmesine yardım etmek için;
Hevesle hizmet ettiler güzel hanımlara, kızlara.
- 1336 Başpapaz götürdü Ekkewart'la birlikte
Kızkardeşinin kızını Markgraf eşi Gotelind'e;
Önlerinden çekilip yol açtı kalabalık,
Gotelind'i öptü yabancı konuğu.

- 1337 Hatun'un geldiği yerde
Duruyordu Gotelind, yanında yoldaş kızlarıyla.
Sokmadılar atları o yakınlara,
Bıraktılar uşaklara.
- 1338 İçtenlikle konuştu Rüdeger'in eşi:
“Ne mutlu bana ki, sevgili Hatun,
Sevinerek gördüm seni bu ülkede.
Hiçbir şey daha çok mutlu edemez beni
böyle bir günde.”
- 1339 “Şükürler olsun Tanrıya” dedi Kriemhild.
“Çok soylu Gotelind,
benimle Etzel Han'a ömür nasip olursa,
Ödülünü göreceksin benimle karşılaşmış olmanın.”
Ama ikisi de bilmiyordu ileride neler olacağını.
- 1340 Edeple oturdular yanyana çimenlerin üstünde,
kendi yoldaş kızlarıyla.
Hatunlara bakanların hep içleri açıldı,
Gözlerine şölen oldu gördükleri güzeller.
Yerindeydi bir arada olan hanımlarla erlerin keyfi
şimdi de öyle değil mi?
- 1341 Buyruk verildi konuklara içki sunulsun diye;
artık öğle olmuştu.
Soylu yolcular çimende artık oturmadılar,
Ata binip gittiler, hazır buldukları barakalara;
Değerli konuklara yapıldı orada
zengin işi ağırlama.
- 1342 Bütün gece dinlendiler sabahın erken zamanına kadar,
Sonra Pöchlarn'lı olanlar
Bütün gün paralandı değerli konukları ağırlamak için.
Rüdeger iş edindi her gereksinmenin karşılanmasını.

- 1343 Surların yalnız pencereleri değil
Kapıları da açıldı ardına kadar;
Hisara girdi konuklar at sırtında,
kentte seyran ettiler;
Soylu Rüdeger buyurdu
hepsine en âlâsından
konaklama yeri sağlanmasını.
- 1344 Rüdeger'in kızı da, yanında kendi yoldaş kızları,
Kriemhild'in yanına gidip
içten bir hoşgeldin dedi ona,
Oradan ayrılmadı hiç Markgraf eşi anası,
Bir sürü genç kız candan selâmladı birbirini.
- 1345 Atlı Bey'lerle hanımlar tutuştular elele,
Girdiler geniş bir saraydan içeriye.
Pek güzeldi bu sarayın yapısı;
hemen Tuna kıyısı idi aşağısı.
Pencere yanlarına oturup serin hava aldılar,
hepsi keyif çattılar.
- 1346 Bilgim yok daha sonra
ne yapıldı orada,
Yalnız duyduğum Kriemhild erlerinin yakındığını
Az dinlenmeyle çok yol alıyoruz diye;
Hey gidi! Ne koç yiğitler çıktı yola Kriemhild'in yanın-
da,
sürdürdü yolculuğu ileriye!
- 1347 Dostça hizmetler sundu hepsine Markgraf,
Hatun da armağan etti onunla Gotelind'in kızına
Kızıl altından on iki bilezikle
Etsel Han ülkesine getirmekte olduğu urbaların
en iyilerinden birini.

- 1348 Nibelung'lar hazinesi alınmıştı elinden, ama yine
Elinde kalanlarla küçük müçük armağanlar vererek
Biliyordu gönüller kazanmasını.
Ev sahibi Bey'in adamlarına
dağıttı cömertçe ihsanlar.
- 1349 Markgraf eşi Gotelind de buna karşılık verdi,
Ren boyundan gelme konuklara yakın dostluk gösterdi;
Konuk yabancılar arasında kalmadı desem yeri
Ondan mücevher takısı ya da görkemli urbalar
almamış olan biri.
- 1350 Yolcular hafif birşeyler yedi,
Yola çıkma zamanı geldi.
Gotelind, Etzel Han'ın eşine "Hep hizmetinizdeyiz"
dedi.
Kriemhild ayrılırken sarıldı Bey'in genç kızına da,
öptü onu birkaç kez birbiri ardına.
- 1351 Kız dedi Hatun'a, "Eğer uygun görürsen
Babam beni gönderecek senin yanına
Hun Hanı'nın yurduna."*
Kriemhild anladı
genç kızın ona pek bağlandığını.
- 1352 Koşumları takılmış atlar getirildi
Pöchlarn hisarının içinden
Sur kapısının önüne,
Bitti vedalaşması Kriemhild'in
Rüdeger'in eşi ve kızı ile;
Onun "Tanrıya ısmarladım sizi" demesiyle
birçok güzel genç kız da veda etti birbirine.

* Saraylı genç kız eğitimini alması, görgüsünü kazanması için. (Ç. n.)

- 1353 Pek azı görüşebildi o günden sonra.
 Melk* hisarına vardıklarında
 yol üzerinde iken
 Getirildi onlara tepsiye konmadan elde taşınarak
 Altından çanaklarda bol bol şarap;
 hoşgeldiniz dendi yolculara.
- 1354 Bir Bey otururdu bu hisarda, Astold adında,
 Gösterdi onlara, Doğu Hanlığı'na** giden yolu;
 Tuna kıyısını izleyip Mautern'den*** geçer bu yol.
 Oraya vardıklarında, erk'i çok Hatun'a iyi hizmet edildi.
- 1355 Orada ayrıldı Başpapaz yeğeni Kriemhild'den,
 Öğütledi yeğenine Han'ı Hak dinine getirmesini,
 Vaktiyle Helche'nin başardığı gibi
 şanla şerefle saltanat sürmesini.
 Hey gidi! Gerçekten de o, varınca Hun ülkesine
 nasıl da tutulduydum baş üstünde!
- 1356 Getirdi yol göstericiler yolcuları Traisen'a,****
 Rüdeger'in er'leri koruma birliği oldu onlara
 Hun atlıları sökün edip ülkenin diğer yanından geleseye
 dek.
 Bunlar pek büyük saygı gösterdi Hatun'a.
- 1357 Traisen'da Hun Hanı'nın güçlü bir hisarı vardı;
 Pek yaygındı bu hisarın şanı.
 Hisara Traisenmauer denirdi.***** Orada yaşardı
 Helche Hatun;
 Çok erdemli kadındı o.

* Yine (Pöchlarn gibi) Linz'ten Viyana'ya uzanan otoyolun kuzey tarafında, Tuna kıyısında, Pöchlarn'ın doğusunda bir hisar. (Ç. n.)

** Doğu Hanlığı: Österreich (Avusturya). (Ç. n.)

*** Krems'in batısında küçük bir hisar. (Ç. n.)

**** Şimdi Traisenmauer/Traismauer; Mautern ile Krems'in doğusunda, Tuna'nın güney kıyısında bir hisar. (Ç. n.)

***** Traisen Surları (Hisarı). (Ç. n.)

1358 Kriemlich başardı onun yerini doldurmayı.
 Hep eli açıklık gösterdi,
 Heves etti çektiği bunca acıdan sonra
 bir dem de mutluluk duymaya,
 Etzel Han'ın Bey'leri çok saygı gösterdiler ona,
 Pek bağlandılar Hatun'a
 ardından gelen günlerde.

1359 Etzel Han'ın egemenliğine
 o kadar geniş yerlerde
 boyun eğilmişti ki,
 Onun sarayında her zaman görülebilirdi
 Nam salmış Atlı Bey'lerin en iyileri
 İsa dininden olsun, kâfirlerden olsun;
 şimdi düğüne çağrılıp geldi bu yiğitler.

1360 Hiç görülmüş değildi daha önce;
 daha sonra da görülmedi
 İsa dininden olanlarla kâfirlerin
 Yanyana yaşam sürdürdüğü;
 Başardı Etzel Han bunu gerçekleştirmeyi,
 herkese karşı çok açtı eli.

Yirmi İkinci Bölüm

ETZEL HAN İLE KRIEMHILD'IN VİYANA HİSARINDAKİ DÜĞÜNÜ NASIL YAPILDI

1361 Kriemhild Traisenmauer'de dört gün kaldı,
 Bu süre boyunca ana yoldan hiç eksilmedi toz bulutu,
 Hep bürüdü ortalığı yangın dumanı gibi;
 Etzel'in atlıları gelip geçiyordu Doğu Hanlığı ülkesin-
 den.

- 1362 Durumun haberi iletilmişti Han'a da,
 Çekip durduğu tasanın izi kalmadı onda.
 Öğrenmişti Kriemhild'in nasıl izzet saltanatla
 ülkesine geldiğini;
 Çabucak hazırlandı gidip karşılamaya sevdiğini.
- 1363 Önden yola çıktı bir sürü gözüpek Atlı Bey,
 Herbiri ayrı dil konuşup ilerlediler yolda;
 Kimi İsa kimi kâfirlik dinindendi,
 Hatun'u karşılamak için hepsi bir araya geldi.
- 1364 Rum yurdundan, Rusya'dan bile vardı gelenler,
 Eksik değildi elbet Ulah'lar ile Leh'ler.
 Bindikleri güçlü atlar hızla koşuyordu mahmuzlandıkça,
 Kimse gizlemiyordu kendi ulusal kimliğini, töresini.
- 1365 Kiev'den bile gelmişti at sırtında nice Bey.
 Yaban Peçenek atlıları da düşmüştü yollara,
 Ok atıyorlardı uçan kuşlara
 at sürerken eğlence olsun diye;
 Yaman yay çekip ok fırlatıyorlardı.
- 1366 Doğu Hanlığı yurdunda Tuna boyunda
 Bir hisar vardır Tulln denilen;*
 Orada karşılaştı Kriemhild birçok yabancı âdetle
 daha önceden hiç bilmediği;
 Orada karşıladı onu birçok Atlı Bey,
 ama içlerinden kiminin gelecekte
 çekecekleri vardı onun sebebine.
- 1367 Etzel'in önü sıra gelmişti
 onun Bey'lerinden nicesi;
 Görkemli Bey'lerdi bunlar, tam saraya yakışan,
 yüzleri her dem güleç.
 Böylece geldi yirmi dört bağımlı Han,
 Yalnızca Hatun'u görmek için oraya dört bir yandan.

- 1368 Sökün etti Ulah yurdunun bağımlı Han'ı Ramung
Yanında yedi yüz atlı ile;
Yaban kuşlarının uçuşu gibi hızlı at sürerdi bunlar.
Sonra geldi bağımlı Han'lardan Gibeche
gösterişli birlikleriyle.
- 1369 Tez davranır Hornboge, yanında bin atlısı,
Geldi Han'dan önce at sürüp Hatun'un yanına,
Bunlar Hun yurdu töresince nara attılar,
At üstünde mızraklı dövüş gösterisi yaptılar.
- 1370 Dan ilinden gözüpek Haward'la güçlü Iring
Geldiler at sırtında;
iğri büğrülük bilmez
mert yiğitlerdi bunlar.
Thüringen ilinden, övülesi yiğit Irnfried geldi,
O da karşıladı Kriemhild'i şanla şerefle,
yanında bin iki yüz eriyle.
- 1371 Hun yurdundan, Etzel Han'ın kardeşi Bleda* da
Bin yiğit getirmişti yanında;
O yiğitlerle geldi
Hatun'u karşılamaya.
- 1372 Bunların ardından geldi Etzel Han'la
bağımlısı Dietrich Han**
Tüm Bey'leriyle birlikte;
Bunların içinde de vardı nice övülesi yiğit soylu,
Hatun onları görünce pek mutlu oldu.

* Özgün metinde: Blödelin. (Ç. n.)

** Diğer bazı Alman destanlarında da görülen Dietrich von Bern, Bern'li Dietrich. Kastedilen kent, İsviçre'deki Bern değil, İtalya'daki Verona'dır. Başkenti Bern/Verona olan, Attilâ bağımlısı Han kimliğine büründürülmüş kişinin tarihsel kökeninde, 493-526'da, yani gerçekte Attilâ'nın ölümünden bir hayli sonra İtalya'da egemenlik süren Ostrogot Kralı Büyük Theoderich vardır. Alman destanlarına göre Ermanarich adlı zorba, Dietrich'i Bern/Verona'dan ayırmak zorunda bırakmış, tahtını gaspetmiş; Dietrich, Attilâ'nın sarayına sığınmış, bir zaman orada yaşamış, sonra Hun ordusuyla geri dönüp Ermanarich'i savaşta yenmiş; ancak bu savaşta Attilâ'nın iki oğlu da öldüğünden, olan bitenleri anlatmak üzere yeniden Attilâ'nın yanına gitmesi gerekmiş. Bir kez daha Bern/Verona yöresine dönmüş, Ermanarich'i öldürmüştü. (Ç. n.)

- 1373 Konuştu Pöchlarn'lı gözüpek Rüdeger, dedi:
 “Hatun’um, yüce Han seni işte burada karşılayacak;
 Elbette selâmlayacak değilsin hepsini aynı biçimde
 her rütbedeki Etzel Han bağımlılarının;
 Uygun düşer öpersen benim söylediklerimi.”
- 1374 Yüce Hatun’a yardım edildi atından inmesi için,
 Gecikmedi Etzel Han da orada görünmekte;
 Yanında yiğitleri, indiler atlarından hep birlikte,
 İlerledi Kriemhild’e doğru, sevinç içinde.
- 1375 Öyle anlatıldı bize: Bağımlı Han’lardan ikisi
 selâmlamışlar Hatun’u,
 Sonra geçip ardına, taşımışlar eteğinin ucunu
 Etzel Han yürürken ona doğru;
 Şanlı Han’ı sevgi dolu bir öpücükle karşılamış o da.
- 1376 Onu öpmek için kaldırmış yüzündeki ince tülден peçe-
 yi,
 Görünmüş altın saçlarının ortasında
 yüzünün ışıldayan güzelliği;
 Demiş, orada onu görenler
 “Helche Sultan
 daha güzel değildi bundan.”
 Hemen yanibaşında durmuş Han’ın kardeşi Bleda.
- 1377 Soylu Markgraf Rüdeger başlamış öptülecekleri belirtme-
 ye,
 Demiş Bleda’yı öp önce,
 ardından Gibeche Han ile Dietrich’i,
 Etzel’in Hatun’u toplam on iki Han’ı öpmüş.
 Geri kalanlardan birçok kişiye
 söz ile selâm etmiş.
- 1378 Kriemhild’in Etzel Han ile
 yanyana durduğu süre boyunca
 Atlı Bey’ler yaptılar, şimdi de yapageldikleri şeyi,
 Giriştiler enlemesine iki uzun sıra olup karşılıklı
 mızrakla düşürme oyunu gösterisine;

- Hem İsa dininden hem kâfirlerden Atlı Bey'ler
yürüttüler bu işi kendi geleneklerince.
- 1379 Dietrich'in erleri nasıl da fırlattılar mızrakları,
Sanki bir yağmur yağdı kalkanların üstüne,
kıymıklar, yongalar koptu kalkanlardan;
Atlı Bey'lerin usta elleri beceriler gösterdi.
Onları merakla seyredenler
tanıdı çok geçmeden kimin kim olduğunu.
- 1380 Kırılan mızraklardan çatır çutur sesleri geldi.
Oraya gelmişlerdi tüm ülkenin Bey'leri,
Bir de Etzel Han'ın konukları vardı, bunca soylu yiğit.
Çok durmayıp Han,
yanına Hatun'unu aldı,
ayrıldı oradan.
- 1381 Yakında çayır ortasında kurulmuştu bir yüce otağ,
Çevresinde hazır edilmişti bir sürü baraka.
Atlı Bey oyunları bitince burada dinlenecekti yiğitler
Bu sırada süslü püslü giysiler içinde nice hanım kız
oraya geldiler
- 1382 Kriemhild'in yanında. Hatun oturdu
Üzerine göz alıcı kumaşlar serilmiş bir taht'a;
Markgraf düzenlemişti bu işleri.
Herkes hoşnut kaldı onun düzenlemelerinden,
Etzel Han da çok hoşlandı bu hizmetlerinden.
- 1383 Han'la Hatun konuştu aralarında birşeyler,
Bilmiyorum ne idi bunlar;
Han sağ elinde tutuyordu onun ak elini,
Ama soylu Rüdeger bırakmadı onları hiç tenhada
düşün yapılıncaya kadar.*
- 1384 Buyruk çıktı Atlı Bey oyunlarına son verilsin diye,
Katılan herkesin onur kazanmasıyla bitti oyunların şamatası.

* Rüdeger, ortaçağ Alman hukukuna göre, götürdüğü gelinin namusundan, canından, malından sorumlu koruyucu ve vâfi işlevini üstlenmiştir. (Ç. n.)

- Etzel'in Bey'leri barakalara gitti,
 Hepsine rahat rahat kalacak yer gösterildi.
 1385 Bütün gece
 dinlendiler iyice;
 Ardından görüldü gündeğumunun aydınlığı.
 Yeniden bindi eyerlere Etzel Han'ın Bey'leri,
 Birçoğu yine başladı
 onurlandırma amaçlı
 Atlı Bey oyunlarına.
- 1386 Han'larını onurlandırmak istiyorlardı Hun'lar.
 Tulln'dan Viyana hisarına gelinceye dek
 sürdürdüler bu gösterilerini;
 Orada süslü püslü giyinip takmış takıştırmış
 bir hanımlar kalabalığıyla karşılaştılar;
 Etzel Han'la eşine görkemli bir karşılama
 düzenlemişti bunlar.
- 1387 Konuklar ne isteyebilirse bol bol hazır edilmişti,
 Orada da Han'ın Bey'lerinden nicesi
 İçi şen, katıldı Atlı Bey oyunlarına;
 Sonra da girişildi Han'ın evlenmesi kutlamalarına.
- 1388 Hisar içinde olanaksızdı herkese kalacak yer bulmak;
 Ren boyundan gelme olmayanlardan rica etti Rüdeger
 Siz yakın çevrede bir yerde kalın diye.
 Duydum, hiç ayrılmamış Kriemhild'in yanından
- 1389 Dietrich Han'la birçok başka yüce Bey,
 sürdürmüşler Atlı Bey oyunlarını,
 Konuklara hoşça vakit geçirtmek için
 Rahatı feda edip, candan gönülden
 katlanmışlar zahmete.
 Etzel Han'la konukları bol bol eğlenmişler.
- 1390 Düşün günü düşmüştü kutsal bir kandil gününe;
 Tuna üzerindeki Viyana hisarında Etzel Han girdi gerde-
 ge.
 Düşünürüm kendi kendime;

- Kriemhild ilk eşiyle evlendiğinde
 Bu kadar çok sayıda Atlı Bey
 girmiş değildi onun buyruğuna.
- 1391 Kendisini daha önce hiç görmemiş nice kişiye
 Daha tanışırken zengin armağanlar verdi.
 Konuklardan nicesi şöyle dedi:
 “Bilmezdik Kriemhild Hatun’un
 bunca varsıl olduğunu,
 hazinesi elden gitti sanırdık;
 Pek şaşırdık böylesine ihsanlarda bulunmasına.”
- 1392 Düğün kutlamaları tam on yedi gün sürdü,
 İnanmam söyleseler de başka bir Han’ın
 Bundan büyük düğünle evlenmiş olduğunu;
 duyulmamıştır öyle şey.
 Düğün kutlamalarına katılanlar
 hep giymişlerdi yepyeni urbalar.
- 1393 Sanırım daha önce Alçak Ülke’de
 hiçbir zaman oturmamıştı yanında
 bunca sayıda kalabalık Bey ile.
 Her ne kadar Siegfried çok varsıl idiyse de
 Hiçbir zaman bağımlı olmadı Kriemhild’e
 Burada Hun yurdunda ona bağımlı olan
 soylu Bey’ler kadarı.
- 1394 Beri yandan
 burada Kriemhild’in isteği üzerine dağıtılan
 Uzun, derin ve geniş kaftanlar sayısınca kaftan
 Dağıtılmamıştır hiçbir ülkede hiçbir zaman
 Düğüne gelenlere edilmemiştir armağan.
- 1395 Tanındıklarla konuklarda bir tek düşünce vardı:
 Elllerinden geleni esirgemeyip armağan etmek.
 Kim neden hoşlanmışsa armağan ediyorlardı o nesneyi,
 Görüldü nice yiğidin coşup da armağan ettiği
 sırtındaki giysiyi,
 sonra cıvılda gezdiği.

- 1396 Kriemhild'in aklına geldi zaman zaman
Ren boyunda soylu er'iyle yanyana oturmaları;
gözleri ıslandı,
Belli etmedi bu hâlini kimseye.
Bunca çileden sonra şimdi gelmişti
pek yüce bir yere.
- 1397 Kim cömertlik ederek neyi saçtı savurduysa
Hepsi hiç kaldı Dietrich'in ettiğinin yanında;
Etsel Han'dan neleri ihsan diye almışsa Dietrich
hepsini dağıttı armağan olarak!
Eli açık Rüdeger de verdi çok kişiye ihsanlar
pek şaşılacak kadar.
- 1398 Hun yurdundan Bleda Han
Ardarda getirtti kocaman sandıkları,
Bunları bir bir açtırdı,
altın, gümüş dağıttı.
Pek keyifli demler geçirdi yüce Han'ın Bey'leri.
- 1399 Etsel'in ozanları Schwemmel'le Werbel
Düğün kutlamalarında
Kriemhild Etsel'in yanında otururken
Devşirdi rahat bir bin'er Mark en azından;
Hiç kuşku yok bundan.
- 1400 On sekizinci gün oldu, Viyana'dan ayrılıp
yola çıktılar at sırtında;
Yanlarında süregiden Atlı Bey oyunlarında
Yiğit ellerinden fırlatılan
mızrak vuruşlarıyla parçalandı nice kalkan,
Sonunda iç ferahlığıyla
Hun yurduna geldi Etsel Han.

- 1401 Geceyi geçirdiler eski bölümünde Hainburg hisarının.*
 Ne gücü ölçülebilirdi askerlik açısından
 Ne de adam sayısı kestirilebilirdi bu kalabalığın;
 Hey gidi!
 Hun yurdunda onları karşılamaya çıkan
 ne güzel hanımlar gördülerdi!
- 1402 Varsıl kent Wieselburg'da**
 gemiye binip geçtiler karşı kıyıya;
 Kapladı ırmağın üzerini atlar, adamlar.
 Görünmez oldu ırmağın kendisi.
 Yolculuktan pek yorulan hanımlar
 dinlenmek fırsatı buldular bu sırada.
- 1403 Birçok gemi iplerle bağlanmıştı birbirine iyice
 Dalgalar, akıntılar onlara bir zarar vermesin diye.
 Geniş güvertelerde kurulmuştu birçok çadır,
 Sanki hâlâ karada, çayırda imişler gibi.
- 1404 Onlardan önce vardı Etzelburg'a*** gelişlerinin haberi;
 Sevindi buna hisar halkı, kadınları erkekleri.
 Gerçekten de, bir zamanlar Helche'nin saray halkı olanlar
 Kriemhild'in yanında yine mutlu günler yaşadılar.

* Tuna kıyısında, Viyana'nın doğusunda, Bratislava'nın hemen batısında bir hisar. (Ç. n.)

** Pöchlarn'ın yakınındaki değil, Macaristan'daki Wieselburg; şimdi Mosonmagyaróvár. Biraz ileride Tuna'ya katılan Lajta (Almanlarda: Leitha) ırmağının batı kıyısındadır. Etzel Han ile yanındakiler, Tuna'nın güney kıyısı boyunca yolculuğu sürdürebilmek için Lajta'nın karşı kıyısına geçecekler. (Ç. n.)

*** Etzelburg, Etzel (Attilâ) Hisarı, çok daha sonra Buda ve Peşte'nin birleşmesiyle oluşan Budapeşte kentinin, Tuna'nın batısında kalan bölümüne, yani Buda'ya, Osmanlı'nın "nazlı Budin"ine lokalize edilmektedir. Ancak, *Das Nibelungenlied*'in bize ulaşan metnini üretmiş ozan bunu biliyor ve Etzelburg derken orasını kast ediyor mu idi, orası güvenle söylenemez. Destanı İngilizceye çeviren A. T. Hatto'ya göre, ozan, kendi çağının, yani 1200'lü yılların Hun ülkesindeki (Macaristan'daki) şanlı Han III. Bela'nın başkenti Gran/Esztergom (bizim Estergon) kentini Etzel/Attilâ döneminin de Hun başkenti sanmakta ve Etzelburg derken orayı kastetmektedir. (Ç. n.)

- 1405 Helche'nin ölümüne içleri yanan
 Birçok soylu yoldaş kız, onların yolunu
 gözleyip duruyordu.
 Bunların arasında Kriemhild yedi Han kızı buldu;
 Tüm Hun yurdunun bezeği idi bu kızlar,
 ülkeye süs oluyordu.
- 1406 Herrat derleyip toplamıştı o aralık
 Helche'nin saray halkını.
 Helche'nin kızkardeşinin kızıydı o; erdemlilikte nam salmış-
 tı,
 Soylu Nantwin Han idi babası,
 Dietrich Han da nişanlısı.
- 1407 Etzel Han gelince at sırtında, yanındakilerle
 ırmağın kumsal kıyısına
 Tek tek tanıtıldı genç kızların herbiri, soylu Kriemhild'e.
 O da selâmladı onların herbirini,
 Hey gidi! Helche'nin yerine geçince
 ne büyük erk edindiydi!
- 1408 Han'ın tüm hısımları, ayrıca da Bey'leri, adamları
 Geçen zaman boyunca hizmet sundular ona;
 Öyle oldu ki
 sonunda
 Helche Hatun'un erk'ini de geçti onun erk'i;
 Kriemhild ölesiye dek onun buyruğundaydı hepsi.
- 1409 Saray da ülke de şanla şerefle
 mutlu günler gördüler;
 Hoşça vakit geçirildi her zaman.
 Herkes kavuştu içinin özlemlerine
 Han'ın iyi yüreği, Hatun'un cömertliği sebebine.

Yirmi Üçüncü Bölüm

KRIEMHILD, ŞENLİKLERE GELSİNLER
DİYE KARDEŞLERİNE NASIL
ÇAĞRI YOLLADI

- 1410 Yedi yıl boyunca Kriemhild, Han'ın yanında
Görkemli bir yaşam sürdü sarayda;
budur işin doğrusu.
Bu arada
bir oğul doğurdu Han'a,
Öylesine mutluluk tatmamıştı Han
hiçbir zaman
tüm yaşamında.
- 1411 Sürekli bastırıp durdu, geri dönmedi bundan Kriemhild,
Etsel Han'ın oğlu vaftizden geçsin diye
İsa inancı usulünce.
Öyle oldu; oğlanın adı da Ortlieb konu,
Etsel'in tüm yurdunda
yapılan şenlikler sırasında.
- 1412 Hep çabalıyordu Kriemhild,
Helche Hatun'un saygınlığını
kendisi de edinmek için.
Bu konuda Herrat yol yöntem öğretiyordu ona,
Oysa bu kız aslında
Helche'nin yasını
gizlice tutmaktaydı hâlâ.
- 1413 Hem yabancılar hem yerliler
Sözbirliğiyle dediler
Hiçbir ülkede hiçbir Hatun egemenlik sürmedi
Kriemhild kadar cömertlikle, başarıyla;
Birikti durdu ona Hun'ların beslediği saygı
on iki yıl boyunca.

- 1414 Geçen bu sürede, baktı ki
 genelde bir Han eşinin
 kuyusunu kazmaya kalkan
 çok olur iken
 Hiç kimse karşı çıkmıyordu ona,
 En azından on iki Han
 yanındaydı her zaman;
 Başladı öz yurdunda kendisine yapılan
 haksızlıkları kurmaya.
- 1415 Anımsadı Nibelung'lar yurdunda
 el üstünde tutulduğu günleri,
 Bir zamanlar kendi malı olup da,
 Siegfried'i öldürdükten sonra
 Hagen'ın ondan zorla aldığı hazineyi.
 Kurdu durdu, ondan bunun öcünü alabilir miyim diye.
- 1416 Ah dedi içinden, anam olsaydı burada, Hun yurdunda!
 Düşünde gördü kardeşi Giseler'i;
 yürüyorlardı onunla elele,
 Getiriyordu onu Etzel Han'ın yanına,
 Derken uyuyordu kardeşi;
 o da öpüyordu onu ikide bir, uykusunda;
 oysa çok acılar çekecekti hepsi sonra.
- 1417 Şimdi iyi günlere kavuşmuş iken bile
 Unutamıyordu yüreğini dağlamış derdini,
 Er ya da geç aklına geliveriyordu feryatlı günleri.
 Başladı yine zaman zaman
 gözyaşı döküp urbasını ıslatmaya.
- 1418 Gece gündüz düşündü durdu,
 nasıl hiç kusuru yokken kendisinin
 Bir kâfirle evlenip
 Onun yatağına girmek zorunda bırakıldığını;
 Hısımları Gunther'le Hagen'dı buna sebep olan.

- 1419 Düştü bu yapılanların öcünü almak derdine,
Dedi kendi kendine:
“Öylesine kudretliyim ki şimdi
Elbette zarara uğratabilirim düşmanlarımı;
Troneck’li Hagen’a karşı
mutlak kullanacağım bu olanağımı.”
- 1420 Gitgide güçlendi içindeki bu niyet.
“Bana vefa gösterenler için titrer yüreğim,
Ama bana kötülük edenlerle hele bir araya geleyim,
eşimi öldürenlerden öç almaz da neylerim?”
Bekler oldu dört gözle o günün gelmesini.
- 1421 Han’ın bağımlıları, Kriemhild buyruğundaki Bey’ler,
Hepsi de çok severlerdi Hatun’u; bu da değildi sebepsiz,
Haznedarbaşısı olan Ekkewart eliyle çok dostlar edinmişti.
Zaten kimsenin karşı çıktığı yoktu Kriemhild’in isteklerine.
- 1422 Düşündü bir zaman, Han’dan rica etmeyi
Lütfeyle de benim hısımlarımı
Buraya Hun yurduna davet et diye.
Kriemhild Hatun’un kötü niyetini
sezemedi hiç kimse.
- 1423 Bir gece Han ile birlikte yatmış iken
Sardı onu yine kollarıyla her gün yaptığı gibi,
Öptü de öptü soylu Hatun; pek hoşlanırdı bundan Han,
eşi onun canı gibiydi;
İşte o sırada düşmanları
Hatun’un aklına düştü.
- 1424 Han’a dedi: “Çok sevgili Efendim,
İzin verirsen bir ricam olacak senden,
eğer bir ricada bulunmayı hak etmiş isem;
Pek mutlu olurum eğer bana gösterirsen
Benim hısımlarımı sevip sevmediğini.”

- 1425 Değer bilir kişiydi erk'i çok Han; dedi:
 “Kanıtlayacağım sana, o yiğitlerin hep iyiliğini istediğimi.
 Ben ancak mutlu olurum onların mutluluğundan, bunu bil;
 Zaten hiçbir kadınla sevgi bağı bana
 onlardan üstün hısım kazandırmış değil.”
- 1426 Yanıtladı Hatun, dedi:
 “Pek iyi bilirsin ki
 Şanı yüce kişilerdir benim hısım akrabam.
 Bu yüzden daha da çok artıyor tasam;
 Gerçekten, üzüliyorum hiç mi akıl etmezler diye
 gelip beni görmeyi.
 Eşi dostu, hısımı olmayan bir yabancı kadın
 diyorlar bana burada.”
- 1427 Konuştu Etzel Han: “Pek sevgili Hatun’um!
 Umarım hısımların burasını pek çok uzak saymazlar;
 çağrı göndereceğim onlara
 Ren’i aşıp buraya
 Gelsinler benim ülkeme,
 görsünler bizi diye.”
 Pek sevindi Kriemhild, onun niyetini öğrenince.
- 1428 Dedi: “Bu sözünü tutarsan, Han’ım,
 Ulaklar yollayalım;
 Ren’i aşıp Worms’a gitsinler.
 Onlarla ileteyim dileğimi hısım akrabama;
 Kalabalık sayıda soylu Atlı Bey
 gelsinler yurdumuza.”
- 1429 Dedi Etzel Han: “Senin isteğin buysa, öyle yapalım!
 Hısım akrabanı burada görmek
 beni senden bile çok sevindirecek;
 Üzüliyordum çünkü, soylu Ute’nin oğulları
 Bunca yıldır bizden uzak dururlar diye.

- 1430 Eğer sence de uygun düşerse
 Keman çalan iki ozanımı göndereceğim hısımlarına;
 Bizim Burgund iline giden ulaklarımız olacak onlar.”
 Etzel Han’ın kemancı ozanları çağrıldılar huzura.
- 1431 Hemen geldi onlar da
 Han ile Kriemhild’in yanyana
 Oturduğu yere. Han söyledi onlara
 Hatun’un hısımlarının ülkesine
 ulak olarak gideceklerini.
 Buyurdu, “Görkemli urbalar verilsin bunlara,
- 1432 Ayrıca yanlarında Burgund iline gidecek
 Yirmi dört yiğide” dedi.
 Açıkladı onlara Etzel Han, kendilerinden ne istediğini;
 Gunther Han’ı hısımlarıyla davet ederken
 ne söyleyeceklerini.
- 1433 Konuştu erk’i çok Han: “Anlatayım size yapacağınız işi;
 Sevgili dostlarıma sizinle
 selâmlarımı ve en iyi dileklerimi iletiyorum;
 Lütuf buyurup benim ülkeme kadar
 yolculuk zahmetine katlanmalarını
 onlardan rica ediyorum.
 Ziyaretleri onlarınki kadar
 makbule geçecek konuklar
 görmemiştir bu ülke.
- 1434 Eğer eşimin kardeşleri bu ricamı yerine getirecek iseler,
 Pek uygun olur benim bu yıl düzenleyeceğim
 Yaz şenlikleri zamanında gelmeleri.
 O şenliklerde süreceğim keyif
 artacaktır eşimin kardeşlerini görmemle.
- 1435 Düzenleyeceğim şenlikler hakkında da
 Bilgi vermeniz gerekir Ren boyunda;
 Önümüzdeki yaz ortasında yapılacak bu şenlikler,
 Dostlarımız buraya o zamanda gelsinler.”

- 1436 “Buyruklarını yerine getireceğiz” dedi Werbel.
 Gizlice çağırdı onları Kriemhild
 sarayda kendine ait bölüme,
 Konuştu ulaklarla.
 Bu işin sonucunda pek çok yiğidin başına
 yaman belâlar geldi.
- 1437 Hatun ulaklara şöyle dedi:
 “Size bol ihsanım olur
 Dediklerimi tıpatıp yaparsanız;
 kardeşlerime benim sözlerimi duyurursanız
 Zengin ederim sizleri,
 ayrıca güzel urbalar veririm.
- 1438 Ren boyundaki Worms hisarında
 bulacağınız hısımlarıma
 Sakın söylemeyin
 Beni bu ülkede bazen gözü yaşlı gördüğünüzü;
 Selâmlarımı iletin bu gözüpek yiğitlere.
- 1439 Siz de rica edin, Han’ın davetine gelsinler diye;
 Böylece büyük bir üzüntüden kurtulmuş olacağım,
 Çünkü burada Hun yurdunda
 kimsesiz sanıyorlar beni.
 Deyin ki onlara, ben bir Atlı Bey olsa idim
 atlanır gider idim onları görmeye.
- 1440 Ayrıca söyleyin sevgili kardeşim Gernot’a,
 Dünyada onu seven kimse olamaz benden fazla;
 Rica edin ondan, en yakın dostlarımızı da
 yanında getirmesini;
 Artsın böylece hepimizin şanı şerefi.

- 1441 Giseler'e de söyleyin, çıkarmasın hiç aklından,
hiç kusuru olmadı şimdiye dek bana karşı,
Acı çekmiş değilim ben onun bir suçundan;
Pek mutlulanacağım onu yine görmüş olmaktan.
Beni çok sevdiğini bilirim,
ben de onu özledim.
- 1442 Anlatın anama
nasıl el üstünde tutulduğumu burada.
Troneck'li Hagen belki gelmemek ister;
Ama o zaman, yabancı illerden geçerken
kim olacak gelenlere rehber?
Daha çocuk yaşından öğrenmiştir o
Hun yurduna giden yolları.”
- 1443 Bilemezdi ulaklar, niçin ısrar edildiğini
Gözüpek Hagen geride, Ren boyunda
Kalmasın diye;
sonradan çok üzüldüler onun da geldiğine,
Nice yiğit acı ölümü tattı onun elinden.
- 1444 İletilecek sözler söylenip mektuplar verildi ulaklara,
Uğurladı onları Etzel'le güzel eşi.
Varsıl işi urbalar giymiş, yüklü yol harçlığı almışlardı;
Dolu idi keseleri, cepleri.
- 1445 Etzel Han'ın görevle gönderdiği ulaklar
Nice ülkeden geçip Ren boyuna vardılar.
Onların çağrısına uydu nice bahadır,
geldiler Etzel'in hisarına;
Ne çare, geri dönen tek kişi olmamıştır.

Yirmi Dördüncü Bölüm

ULAKLAR GÖREVLERİNİ
NASIL YERİNE GETİRDİLER

- 1446 Hun yurdundan yola çıkan ulaklar
Hiç oyalanmadan gittiler Burgund iline doğru.
İletilecek sözler götürüyorlardı oradaki üç Han'a,
ayrıca onların Bey'lerine,
Çağracaklardı onları Etzel'in ülkesine;
- 1447 At sırtında yol alıp Pöchlarn hisarına vardılar,
Orada pek içten karşılandılar;
Rüdeger'le Gotelind, bir de sevgili kızları
İlgilendi onlarla, yatacak yer sağladı.
- 1448 Bir sürü armağan vermeden bırakmadılar onları,
İçleri ferah yola çıktı Etzel'in ulakları.
Ute'yle oğullarına selâm gönderdi Rüdeger,
Dedi, Markgraf'lar içinde
benim iyiliğinizi en çok isteyen.
- 1449 Brünhild'e de saygılar sundu, hizmetindeyim dedi,
Ona bağlılığını belirtti.
Bu iletilecek sözleri dinleyip ulaklar
yine yola çıktılar;
Markgraf'ın eşi onları
Tanrıya emanet etti.
- 1450 Bayyera'dan geçip çıkma öncesinde
Tez davranır Werbel buldu Başpapaz Pilgerin'i.
Bilmiyorum onun Ren boyundaki hısımlarına
ne gibi iletilecek sözler gönderdiğini;
Ama öğrendim ulaklara
bol bol kızıl altın verdiğini.

- 1451 Sonra destur verdi onlara ayrılmaları için,
Uğurlarken şöyle dedi Başpapaz Pilgerin:
“Çok sevindirecek beni
Kızkardeşimin oğullarını burada görmek;
Çünkü ben gidemiyorum pek
onları görmeye, Burgund iline.”
- 1452 Karadan yol alırken Ren boyuna doğru
Hangi ülkelerden geçtiler, bilmiyorum;
Ama çalamadı kimse altınlarını, urbalarını;
Etzel’in hincını çekmeyi göze alamadı.
Pek büyüktü onun erk’i; her yerde biliniyordu bu.
- 1453 On günde geldiler Werbel ile Schwemmel
Ren boyunda Worms hisarına;
Hemen iletildi bunun haberi Han’lara,
Söylendi yabancı ulakların geldiği.
Gunther başladı sormaya:
- 1454 “Kim söyleyecek bana, nereli olduğunu
Ülkemize gelmiş bu yabancı yiğitlerin?”
Kimse yanıt veremedi bu soruya,
Troneck’li Hagen onları görene kadar.
Hagen, Gunther’e dedi:
- 1455 “Önemli haberler geldi bize besbelli;
Orada görüyorum Etzel Han’ın
keman çalan ozanlarını;
Onları kızkardeşin Ren boyuna göndermiş olmalı.
Etzel’in hatırı için hoş karşılayalım ulakları.”

- 1456 O sırada ulaklar
 üstlerinde tam donanım
 sarayın kapısına vardılar.
 Hiç bu kadar görkemli olmadı at sırtında
 hiçbir Han'ın saray çalgıcıları;
 Gunther'in hizmetkârları
 hemen koştu onları karşılamaya;
 Kalacak yer gösterdi konuklara,
 atları götürüldü ahıra.
- 1457 Varsıl işiydi üstlerindeki yolculuk urbaları,
 O kadar güzeldi ki bu urbalar
 Onlarla gidebilirlerdi Gunther'in önüne kadar;
 ama istemediler sarayda onları giymek,
 Sordular, bunları isteyen var mı diye.
- 1458 Böyle cömertlik edince onlar,
 çıktı birileri de
 Can atarak urbaları istedi; bunlara gönderildi urbalar.
 Konuklar daha da görkemli giysilere büründü,
 Böyledir Han ulaklarına yakışan.
- 1459 Sonra çıktılar huzura, Gunther'in oturduğu yerde;
 Saraylılar hoşnutlukla baktı onlara.
 Hagen bile ayağa fırladı ulaklar gelince,
 Hızla yürüyüp karşıladı onları;
 Etzel'in adamları teşekkür etti ona.
- 1460 Hagen merak ediyordu ne haber getirdiklerini;
 Önce sordu usul erkân üzere
 Etzel Han'la yakınları afiyette midir diye.
 Dediler: "Ülkemiz hiç mutlu olmadı bugün olduğu kadar,
 geçmişte bundan iyi dönem yaşamadı halkımız;
 Bu gerçeği bizden duymuş olarsınız."

- 1461 Saray yine doluydu bir sürü insan ile;
 Bir Han'ın başka Han ülkesine gönderdiği elçiye
 Orada gösterilmesi âdet olan saygı
 eksiksiz gösterildi;
 Gunther'in çevresinde çok Atlı Bey var idi.
- 1462 Gunther Han pek nezaketle selâm verdi onlara,
 Dedi, "Hoşgelmiş olasınız Hun ülkesinin ozanları,
 Tüm yoldaşlarınızla! Söyleyin bana şimdi
 Yüce Etzel Han sizleri
 Burgund iline neden gönderdi?"
- 1463 Edeple önünde eğilip selâm verdi elçiler.
 Konuştu Werbel: "Sevgili Han'ım ile kızkardeşin Kriemhild
 Sana selâm ederler uzaktaki Hun yurdundan,
 İyilikler için, hayırlar için bizi siz bahadırlara
 ulak gönderdiler."
- 1464 "Sevindim buna" dedi erk'i çok Han.
 "Nasıldır Hun yurdunda
 Etzel Han ile kızkardeşim Kriemhild?"
 Ozan dedi: "Anlatayım sana.
- 1465 Bilesin ki hiçbir zaman hiç kimse
 Daha mutlu yaşam sürmedi onların şimdi sürdüğünden;
 Aynı mutluluk içindedir Bey'leri, bağımlıları da.
 Biz yola çıktığımızda
 pek sevinçliydiler size geleceğimiz için."
- 1466 Dedi Han: "Teşekkür ederim gönderdikleri selâma,
 Ayrıca pek sevindim hem onların hem de bağımlılarının
 Mutlu olduklarına;
 Biraz ürküntüyle sormuştum son sorumu."
- 1467 O sırada iki genç Han da geldiler oraya,
 Henüz öğrenmişlerdi çünkü ulakların varışını.
 Genç Giselher, kızkardeşini çok sevdiğinden
 Pek mutlu oldu onun ulaklarını görmekten;
 dostça söz etti onlara:

- 1468 “Hoşgelmiş olasınız ölkemize siz ulaklar,
Eğer daha sık gelseydiniz buraya Ren boyuna
Sizi görmekten pek mutlu olan
candan dostlar bulurdunuz.
Kimse zarar vermez size
bizim ölkemizde.”
- 1469 Schwemmel dedi:
“Biliriz, onur’a uygundur her işiniz.
Tam anlatmaya dilim dönmez Hun yurdundan
Ne kadar içtenlikle selâm gönderdi Etzel Han
Ve orada el üstünde tutulan
pek soylu kızkardeşiniz.
- 1470 Sizin ona bağılılığını, sevginizi anmaktadır Hatun da;
Biliyor onun için her zaman
nasıl yüreğimizin titrediğini;
Ancak bizim gönderilişimizin başta gelen nedeni
Sizi at sırtında yolculuk edip Etzel Han’ın yurduna
gelmek üzere davet içindir.
- 1471 Çağrılıyor bu yolculuğa ayrıca Gernot Han;
Hepinizi davet etmekte varsıl Etzel.
Hatun’u görmeyi umursamasaydınız bile,
Hakkı vardır sayıyor sizden
onurlandırıcı bir ziyaret beklemeye;
onları kıracak ne hâlim oldu diyor.
- 1472 Diyor, neden kaçındılar bugüne dek ölkeme gelmekten,
Kriemhild kızkardeşleri değil
yabancı biri olsaydı bile
Beni görmek isteği duymaları için
bana düşen herşeyi yapmışım ben.
Uyarsanız çağrısına
pek çok sevinecek buna.”

- 1473 Yanıt verdi Gunther Han:
 “Burada bırakalım sözü şimdilik;
 Siz gidin konaklama yerlerinize.
 Danışayım eşim dostuma,
 Ülkenize gelecek miyim, bunu yedi gün içinde
 bildireyim size.”
- 1474 Ulaklardan Werbel dedi:
 “Yerlerimize gitmeden önce
 Acaba görebilir miyiz yüce Hatun Ute’yi?”
 Soylu Giseler onlara nezaketle yanıt verdi:
- 1475 “Onun yanına gitmek istiyorsanız kimse size engel
 olmaz;
 Zaten tam kendisinin istediği şeydir onu görmeniz.
 Hem Etzel Han’ın hem de kızkardeşi Kriemhild’in
 Ulakları olarak, elbette onun yanına çıkabilirsiniz.”
- 1476 Giseler götürdü onları anasının oturduğu yere,
 Hatun mutlu oldu ulakları görmekten,
 candan kabul etti onları;
 Soylu hâliyle selâm verdi onlara.
 Kriemhild Hatun’un sözlerini bir bir aktardı ulaklar.
- 1477 Schwemmel dedi: “Hatun’um gönderdi sana
 sevgi dolu selâmlarını,
 İnan duygularının içtenliğine!
 Senden bu kadar uzak yerde yaşaması
 hicran olmaktadır içine;
 Seni sık sık görebilseydi pek mutlu olacaktı.”
- 1478 Konuştu Ute Hatun: “Ne yazık ki olanaksız bu;
 Ben de çok isterdim onu görmeyi ama,
 Soylu Etzel’in eşi benden pek çok uzakta.
 Dilerim her ikisi mutlu olsunlar yaşamları boyunca.

- 1479 Ülkemizden ayrılma öncesinde
 bana haber verin yola çıkışınızı;
 Nice zamandır görmüş değilim sarayda
 Gelişi sizinki kadar
 makbule geçen ulaklar.”
 Haber veririz dedi
 Hun yurdundan gelme ozanlar,
- 1480 Ayrılıp huzurdan gittiler konaklama yerlerine.
 O sırada varsıl Han çağırttı yanına yakınlarını, Bey’lerini;
 Soylu Gunther sordu hepsine birer birer
 Etzel’in çağrısı konusunda ne düşündüklerini.
- 1481 “Hun yurduna git şanla şerefle”
 Dedi ona en güvendikleri.
 Bir tek Hagen karşı çıktı direngenlikle bu gitme işine;
 Başbaşa konuştu Gunther’le, şöyle dedi:
 “Kendi kuyunu kazıyorsun;
- 1482 Pek iyi biliyorsun bizim ona ettiklerimizi;
 Bu nedenle onun öç tasarımından
 esirgemeliyiz kendimizi.
 Ben öldürdüm onun er’ini kendi elimle;
 Nasıl kalkışabiliriz, atlara binip
 Hun eline gitmeye?”
- 1483 Yanıtladı onu soylu Han: “Öfkesi geçmiş, belli;
 Sevgiyle öptü bizi, barıştı bizlerle,
 Bağışladı ülkeden ayrılışı öncesinde
 biz ne yapmış etmiş idiysek.
 Yalnız sana karşı Hagen, hıncı hiç yok olmadı.”
- 1484 Hagen dedi: “Hun yurdundan gelmiş ulaklar
 ne söylerse söylesin,
 Aldatma sakın kendini; Kriemhild’i göreceğim diye
 Gitmeye kalkarsan Etzel’in ülkesine
 ne şanın kalır ne canın;
 Unutmaz öç özlemini nice yıllar geçse de
 Hatun’u Etzel Han’ın.”

- 1485 Gernot Han da karıştı tartışmaya, dedi:
 “Diyelim senin haklı nedenin var Hun yurdunda
 Öldürüleceğim öç uğruna
 diye korkmaya;
 Biz ne diye geri duracakmışız kızkardeşimizi görmekten?”
- 1486 Giseler Han da dedi Hagen’a: “Hagen Amca,
 Suçlu olduğunu kendin de bildiğine göre
 Sen burada kal güvenlikte;
 Ama bırak da gelsin bizimle Hun yurduna kadar
 buna paçası sıkırlar.”
- 1487 Öfkeyle yanıtladı onu Hagen:
 “İstemem yanınıza almanızı Hun sarayına yolculukta
 Daha çok yürekli çıktı diye bir başka kimseyi;
 Vazgeçmeyecekseniz bu gidişten
 ben de geleceğim sizinle, mertlik uğruna.”
- 1488 Konuştu çaşnıgîrbaşı yiğit Rumold:
 “Ne diye yolculuğa kalkışacaksın da
 burada yerliler yabancılar hep birlikte
 Senin kendi keyfince
 vakit geçirmeyeceğiz çalgı çengi eğlenceyle?
 Hagen sana hizmette hiç kusur etmedi bildiğim kadariyle,
 şimdi de en doğru öğüdü o verdi.
- 1489 Ama yine de uymayacaksan onun dediğine,
 İzin ver bir öneride bulunsun senin bu en vefalı
 ve hakir hizmetkârın Rumold:
 Sen burada kal Han’ım;
 Bırak Kriemhild duradursun Etzel Han’ın yanında.
- 1490 Daha ne istiyorsun bu dünyada?
 Düşmanlarından esirgenmiş oluyorsun kendi yurdunda.
 Bürün en güzel urbalara,
 iç şarabın âlâsını,
 Tadına bakmak için çek yatağına dilberlerin en hasını.

- 1491 Üstüne, sunuluyor sana
 yeryüzündeki en güzel yiyecekler;
 Güzelliğine diyecek yok ülkenin.
 Etzel'in şenliklerine gitmeyi
 bir uygun biçimde atlat;
 Dostlarınla burada ye, iç, eğlen rahat rahat.
- 1492 Ben bu dünyada her zevki tattım diyorsan,
 Bir güzel yemek yapıp sunayım sana,
 İnce kesilmiş etleri yağda kebab edeyim,
 ye onu afiyetle.
 Çok büyük tehlike bekler siz Bey'lerimi
 Hun'ların ülkesinde.
- 1493 Adım gibi biliyorum ki Kriemhild Hatun
 hiç de iyi şeyler kurmuyor sizler için;
 Zaten Hagen ile siz
 ondan başka türlü tutum beklemeyi
 hak etmiş değilsiniz.
 İşte bu nedenlerle burada kalmanız gerekir;
 Hun yurduna yolculuk, sizlere
 ancak felâket getirir.
 Bu işin sonunu hazırlıyor o; haberini vereyim.
- 1494 Burada kalın derim size bunun için;
 bakın çok zengin ülkemiz,
 Bir belâyı defetmek için ödenecek kurtulmalığı
 Hun yurdunda değil burada olursan
 devşirebilirsin çok daha kolaylıkla;
 belli mi olur feleğin gidişatı?
 Burada kalmalısınız siz Bey'lerim;
 ben, Rumold, bunu öğütlerim.”
- 1495 “Niyetimiz değil burada kalmak” dedi Gernot.
 “Mademki kızkardeşimle, erk'i çok Etzel
 Bize böyle bir dostça çağrı göndermişler,
 nasıl geri dururuz gitmekten?
 Gelmeyi canı çekmeyen
 kalsın burada Ren boyunda.”

- 1496 Konuştu Rumold, dedi: “Vallahi ve billâhi
 Etzel’in şenlikleri
 ayıramaz beni Ren boyundan;
 Tek kişi kalacak olsa burada
 başkası olmayacak Rumold’dan.
 Kendimi tehlikeye atacaksam ne olacak bunun ödülü?
 Elimden geldiğince kendim koruyacağım canımı,
 gün edeceğim günümü.”
- 1497 “Ben de uyacağım ona” dedi yiğit Ortwein.
 “Onun yanı sıra uğraşacağım buradaki işlerle.”
 İçlerinden birçoğu da tehlikeyi sezip
 yan çizdi gelmekten; dedi:
 “Sevgili Han’larımız; Tanrı korusun sizi
 Hun yurduna yolculukta.”
- 1498 Çok öfkелendi Han; çünkü anlamıştı ki
 Böyleleri yalnız sürdürmek istiyorlardı kendi rahatlarını
 ülkede kalarak;
 “İzin veremem buna; hepimiz yola çıkacağız;
 Sağduyuyla davranan her yerde korur kendini” dedi.
- 1499 Konuştu Hagen: “Gücenme şimdi diyeceklerime;
 Görevim sayıyorum sana şunları söylemeyi:
 Kendini korumak istersen
 Tam savaş donanımında olmalısın
 Hun yurduna giderken.
- 1500 İhmal etme sakın, bağımlılarına buyruk göndermeyi;
 Topla onları, sonra da ayır içlerinden en iyilerini.
 Ben seçerim onlardan bin bahadır atlıyı,
 O zaman zarar veremez sana Kriemhild’in hıncı.”

- 1501 “Uyacağım bu öğüdüne” dedi Han;
 Etzel Han ulaklarına dönüş için destur verip
 onları yolcu etmeden
 Hemen buyurdu ferman,
 bağımlılarını çağırdı;
 üç bin ya da daha çok yiğit
 bir araya toplandı.
 Hiçbirinin haberi yoktu, tez zamanda başlarına gelecek
 acılardan, felâketten.
- 1502 At sırtında geçtiler hevesle Gunther Han ülkesini,
 başkente ulaştılar.
 Buyruldu atlar, urbalar armağan edilsin diye
 Gunther’in yanı sıra Hun yurduna gideceklere;
 Pek çoğu istekli çıktı gitmeye kendiliğinden.
- 1503 Hagen da buyurdu kardeşi Dankwart’a,
 Her ikisine bağımlı toplam altmış Atlı Bey’i
 Ren boyuna getirmesini;
 Geldi bunlar kusursuz düzen içinde,
 Kendileri getirdi zırhlarını, donanımlarını.
- 1504 Derken geldi Bey Volker, gözüpek bir kemancı,
 Sarayı ziyaret için Worms’a; yanındaydı otuz bağımlısı.
 Han oğulları gibi giyinmişlerdi bunlar,
 Bildirdi Gunther’e, Hun ülkesine gitmek istediğini.
- 1505 Kimdir bu Volker, şimdi diyeyim size:
 Bir Bey’dir o, soylulardandır;
 Burgund ilinde birçok yaman yiğit ona bağımlıdır.
 Keman çalmayı becerdiğinden, Kemancı derler ona.
- 1506 Hagen seçti bin bahadır;
 İyi tanıyordu bunları.
 Yavuz çatışmalarda görmüştü onların bilek gücünü;
 Ancak serdengeçti demek uygun anlatımdı onlar hakkında.

- 1507 Acele etmişlerdi Hun ulakları gitmek için,
 Ürmüşlerdi gecikirsek Han'ımız kızar diye.
 Her gün gelip destur istemişlerdi gitmeye,
 Hemen bırakmamıştı onları Hagen,
 hesap kitapla böyle davranmıştı.
- 1508 Şöyle demişti Gunther'e: "Biz kendimiz
 Yedi gün sonra yola çıkacağız Hun yurduna doğru;
 Daha önce ulakları bırakmamamız gerek;
 Böylece arada anlarınız bize hınç sebebine
 tuzak kuran olup olmadığını."
- 1509 Diğer yandan, bu sayede Kriemhild
 yolda bize zarar versinler diye
 Kimseye iş ısmarlayamayacak;
 Kötülük etmek niyeti olsa da bize
 ona pahalıya patlayacak bu iş,
 Çünkü nice seçkin yiğitle yolculuk edeceğiz."
- 1510 Eyerler, kalkanlar, urbalar
 Ve Hun yurduna götürmek istedikleri tüm donanım
 Hazır edilmişti yola çıkacak yiğitler kalabalığı için.
 Bundan sonra saraya çağrıldı Etzel'in ulağı ozanlar.
- 1511 Geldiklerinde Gernot konuştu onlarla, dedi:
 "Han'ımız, yaptığınız çağrıya uyacaktır;
 Mutlu olacağız Etzel'in düzenlediği şenliklere gelip
 Orada kızkardeşimizi görmekten;
 buna karar vermiş bulunuyoruz."
- 1512 Gunther sordu: "Bize bilgi verin biraz!
 Hun yurdundaki şenlikler ne zaman yapılacak?"
 Yanıtladı onu Han'ın ulaklarından Schwemmel,
 "Önümüzdeki yaz ortasında" dedi.

- 1513 Usul erkân gereği ulaklar
 Brünhild'e de görünmeli idiler;
 Han söyledi onlara
 Hatun'umu görmek isterseniz izin verdim diye;
 Ama Bey Volker, Brünhild'i hoşnut edecek yolda
 İşe karıştı, engel oldu buna.
- 1514 Dedi soylu Atlı Bey,
 "Bugün keyfi yerinde değil Brünhild Hatun'un;
 Onu görecekseniz yarını beklemeniz gerek."
 Ama ertesi gün de Hatun'u görmek istediklerinde
 Bir engel çıkmıştı yine.
- 1515 Derken varsıl Han kendiliğinden
 Buyurdu cömert gönlünün gereği
 Geniş kalkanlara altın para
 doldurulup getirilsin diye;
 verdirdi ulaklara.
 Yakınları da katıldı buna
 çeşitli armağanlarla.
- 1516 Gernot'la Giselher, Gere'yle Ortwein,
 Kanıtladılar iyice cömert kişi olduklarını;
 Ulak ozanlara öylesine zengin ihsanları oldu ki
 Etzel bir lâf eder diye ulaklar
 bunları almaktan çekindiler.
- 1517 Ulaklardan Werbel şöyle dedi Gunther Han'a:
 "Yüce Han, bu armağanlar senin ülkende kalsın!
 Götüremeyiz onları yurdumuza;
 armağan almamızı yasaklamıştır Efendimiz,
 Zaten onun cömertliği sayesinde
 bunlara yok gereksinmemiz."

- 1518 Canı sıkıldı Gunther'in
 Bunca güçlü bir Han'dan armağan almak istemiyorlar diye.
 Onun hoşnutsuzluğunu farkedince
 aldılar Han'ın armağanı paraları, urbaları;
 Götürdüler bunları yanlarında Etzel Han'ın yurduna.
- 1519 Ayrılmadan yine görünmek istediler Ute Hatun'a;
 Tez davranır Giselher hemen getirdi onları nezaketle
 Sarayda anasının yanına. Hatun söyledi onlara
 Kriemhild'in el üstünde tutulmasından pek mutluymuş diye.
- 1520 Sonra buyurdu mâbeyncilerine
 Kriemhild'le Etzel Han'ın hatırı sebebine
 Bu ulak ozanlara altınlar, ibrişimler verilmesini.
 Sevgi gösterisi olarak verildikleri için
 bu armağanları aldı ulaklar.
- 1521 Artık veda ettiler kadın erkek herkese,
 Süev'ler* ülkesine doğru çıktılar yola.
 Gernot buyurdu bağımlı Bey'lerine
 onlar oradan geçerken
 koruyuculuk etmelerini,
 Soygunculardan onlara bir zarar gelmesin diye.
- 1522 Koruma birliğinden ayrılış sonrasında da
 Etzel'in erk'i, şanı korunma sağladı onlara yolda;
 Kimse kalkışamadı onları soyup
 atlarını, urbalarını almaya.
 Yol aldılar Hun yurduna doğru hızla.
- 1523 Her nerede tanıdık bildik varsa
 Duyurdular onlara Burgund Beyleri'nin
 Yola çıkıp Hun yurduna gelmekte olduğunu.
 Başpapaz Pilgerin de öğrendi bu haberi.

* Lâtince Suevi; bugünkü Almandada Schwaben. Almanya'da şimdi Schwaben diye anılan bölge, Bavyera (Bayern) ve Baden-Württemberg federe devletlerinin ülkeleri arasında paylaşılmıştır; Stuttgart'ın güney ve güneydoğu yakınlarını kapsar. Etzel'in ulakları önce oradan, sonra Bavyera ve Avusturya'dan geçerek Hun yurduna (bugünkü Macaristan'a) gidecekler. (Ç. n.)

- 1524 Böyle hızlı yolculukla Pöchlarn'dan geçerlerken
Verdiler haberi Rüdeger'e,
gerektiği üzere;
Yüce Markgraf eşi Gotelind
keza öğrendi durumu,
Sevindi Burgund Beyleri'ni göreceğine.
- 1525 Hiç oyalanmadan yol aldı ulaklar at sırtında,
Buldular Etzel Han'ı Gran'da.*
Ona gönderilen bir sürü selâm aktarıldı,
Keyiften kızardı Han'ın yanakları.
- 1526 Etzel Han'ın Hatun'u, öğrendiği zaman
Kardeşlerinin ülkeye geleceğini
Çok sevindi;
ulak ozanların herbirine
Zengin armağanlar verdi
iyi iş becerdiler diye.
- 1527 Sordu, "Söyleyin bana bakalım
sevgili ulaklarım,
Çağırdığımız yakınlarım içinde kimler gelecek buraya,
Düzenlediğimiz şenliklere?
Sizi dinleyince ne dedi Hagen?"
- 1528 Yanıtladı ulaklar: "Orada sarayda sabah erkenden
Bir divan toplantısı yaptılar; o da geldi,
Ötekiler gitmekten yana çıkarken o
davetimiz hakkında hiç hayırlı lâf etmedi,
Kesinlikle karşı çıktı bu işe.

* Budapeşte'nin kuzey ucunda, Tuna'nın güney kıyısında ve ırmağın batıdan doğuya akmakta iken dirsek yapıp güneye yöneldiği yerin az öncesinde (batı ucunda) bulunan, bizim Esterгон Kal'ası. Bkz. 1404 sayılı dörtlükle ilgili dipnot. (Ç. n.)

- 1529 Kardeşlerin üç Han görüş birliğindeydiler,
Sevinerek gelmeye karar verdiler.
Ama Bey'leri arasından kimler gelecek onlarla
Tam bilgi veremeyeceğiz bu konuda;
yalnız biliyoruz Volker'ın geleceğini.”
- 1530 “Onu görsem de olur görmesem de” dedi Hatun.
“Umursadığım yok Volker'ı.
Hagen daha çok ilgilendiriyor beni;
yaman bir Atlı Bey'dir o,
Çok sevineceğim Hun yurduna gelirse.”
- 1531 Hatun gitti Han'ın olduğu yere,
En sevimli hâliyle söyledi şu sözleri:
“Sevgili er'im, sevindin mi aldığın haberlere?
Gönlümün dilediği gerçekleşiyor şimdi.”
- 1532 “İsteklerini yerine getirmek mutluluk verir bana”
dedi Han.
“Kendi hısımlarım ülkeme gelince bile
Hiç sevinmemiştim şimdi sevindiğim kadar;
Hısımlarını göreceğim için
yok oldu tümüyle
içimdeki sıkıntılar.”
- 1533 Han'ın görevlileri saraydaki büyük orta boşluğunu
Şölenlerde konukların oturması için
Koltuklarla doldurdu;
Ama işin sonunda Etzel'in bu konukları
kahretti onu.

Yirmi Beşinci Bölüm

BURGUND HANLARI HUN YURDUNA
NASIL GİTTİLER

- 1534 Hun yurdundakileri bırakalım kendi hâline;
Burgund'lara dönelim.
Şimdiye dek hiç olmamıştı geçtiği
herhangi bir Han yurdundan
Böylesine görkemli donanımlı, başı dik yiğitlerin;
Silâh, urba, diledikleri herşey vardı yanlarında.
- 1535 Ren boyunun Han'ı vermişti onlara
–Duyduğuma göre bin altmış Bey ile
dokuz bin er'e–
Şenliklerde giysinler diye, yepyeni urbalar;
Ama ülkede kalanlar
gidenler için sonradan
çok gözyaşı akıttılar.
- 1536 Donanımları Worms'da, avludan geçirilip
atlara yüklenirken sarayın önünde,
Yaşlı bir Başpapaz olan Speyer söyledi Ute Hatun'a:
“Bizimkiler gidiyor Etzel'in şenliğine;
Şanları, canları emanet olsun Tanrıma!”
- 1537 Soylu Ute de şöyle dedi oğullarına:
“Kalsaydınız burada yiğit bahadırlar!
Dün gece gördüğüm bir düş
perişan etti beni;
Gördüm ki ölmüş
ülkemizde tüm kuşlar.”

- 1538 Hagen dedi: “Düslere inananlar
bilemezler hiçbir zaman
Şan şeref açısından
Nasıl davranmak gerek,
bu konudaki gerçeği.
Şimdi benim de aklıma yattı
çağrıya uymak gerektiği.
- 1539 İstekle gideceğiz Etzel’in ülkesine at sırtında,
Çünkü katılsak gerek Kriemhild Hatun’un şenliklerine,
Bahadırların kılıç tutan bilekleri
pek yararlı olur Han’larına bu sırada.”
Hagen da taraftar oldu gidişe,
oysa bu yüzden, sonra
belâ geldi başına.
- 1540 Daha önce karşı çıkmıştı gitmeye, ama
Gernot kırıcı sözlerle çok kızdırmıştı onu;
Anımsatmıştı ona,
Kriemhild Hatun’un er’i Siegfried’e ettiğini;
Demişti, “Bu yüzden Hagen engellemek istiyor gidişi.”
- 1541 O zaman şöyle yanıt vermişti Troneck’li Bey:
“Benim tutumum, kendim için korktuğumdan değil;
Siz gitmek istiyorsanız bahadırlar, buyrun çıkalım yola!
Ben de gelirim canla başla yanınızda
Etzel Han’ın yurduna.”
Gerçekten de sonradan işe yaradı gelişi,
güçlü bileğinin kılıç vuruşlarıyla
nice tolgayı, kalkanı
parça parça etti.
- 1542 Ren ırmağını aşarken binilecek gemiler hazır edilmişti;
Yüklenmişti bunlara, götürülecek urbalar.
Yol hazırlıklarıyla uğraştılar karanlık basana kadar;
Gölüş ahenkle çıkacaklardı yolculuğa.

- 1543 Ren'in yanbaşında çimenler üzerinde kurdular
 Çadırlar, barakalar;
 bu iş bitince
 Han dilber eşinden sen bur'da kal diye rica etti,
 Gece yattıklarında, onun güzel bedenini
 yine okşadı sevdi.
- 1544 Sabah erkenden uyandırdı onları
 borular borazanlar;
 Çalgı sesi anımsattı yola çıkılacağını.
 Sevdiğiyle yatmışken yatağından kalkınlar
 teselli etti eşini;
 Ne var ki gelecekte birbirinden ayıracaktı hepten
 Etzel Han'ın Hatun'u
 böyle çiftlerin nicesini,
 gözyaşına boğulacaktı kadınlar.
- 1545 Çaşnıgîrbaşı Rumold, yaman bahadır,
 Başbaşa verip Han ile gizli bir konuşma yaptı;
 Dedi, "Üzülüyorum hâlâ senin
 Bu yolculuğa çıktığına;
- 1546 Çok uyardım seni,
 anlattım yolculuğun tehlikelerini,
 Aklına koyduğundan vazgeçmediğine göre
 Kime bırakacaksın ülkeni, buradaki halkını?
 İçim hiç almadı baştan beri, Kriemhild'in çağrısını."
- 1547 Han dedi, "Sana emanet olsun ülkem;
 Burada bıraktığım halkım, malım mülküm,
 Oğlum, hısımlarım, Brünhild
 hep sana emanettir.
 Ama hiç sanmıyorum bize
 Etzel Han'ın Hatun'undan bir kötülük geleceğini."

- 1548 Ayrılma öncesinde Han, en yakın adamlarıyla
 Danışıp konuştu bu konuyu;
 ülkenin, hisarların yönetimi
 Düzenlenmemiş kalmadı.
 Bunların yönetimini üstlenecek kişilerin yanına
 Çok sayıda yiğit savaşçı bıraktı.
- 1549 Üç Han'la adamlarının atları eyerlenmişti;
 İçleri ferah, yola çıkan yiğitlerden nicesi
 Veda etti yakınlarına, öpüşmeler arasında;
 Oysa sonradan nice hanım
 anacaktı bu ayrılışı gözyaşlarıyla.
- 1550 Geride kalanların boynunu büken
 hüznü vedalaşma süregitti bir zaman;
 Brünhild çocuğunu kucağına alarak
 götürdü babası Han'a; içi yanarak dedi:
 "Bizi bur'da kimsesiz bırakmak nasıl içine sindi?
 Kalmalıydın yanımızda."
- 1551 Yanıtladı o da: "Ağlanacak birşey yok Hatun'um;
 Yurdumuzda tasasız dur, pek tut yüreğini.
 Yurda dönmekten mutlu, sağ salim geleceğiz elbette!"
 O sırada içleri ferah, ayrıldılar yakınlarından.
- 1552 Tez davranır yiğitler binerken atlarına
 Gözü yaşlı hanımlar toplandı
 gidiş yolu yanına.
 İçlerindeki bir ses, anlattı ayrılığın
 uzun süreceğini,
 Belâ getireceğini, şimdiki vedaların,
 kapanmayacağını hiçbir zaman
 yürekteki yaranın.

- 1553 Gözüpek Burgund'lar çıktılar yola,
Görüldü bütün ülkede bir hareketlenme;
Yola bakan dağ yamaçlarında erkeği kadını
hep ağlaşmaktaydı.
Etkilenmediler halkın hüzne bürünmesinden,
hiçbir şey eksilmedi yiğitlerin
yolculuktaki keyfinden.
- 1554 O dönemde yeniydi Hak dinine geçilmesi;
Bir papaz almışlardı yanlarına, duaları okuyacak.
Kıl payıyla felâketten kurtulup, sağ salım
yalnız o gelebildi geriye;
Ötekilerden hiçbiri
Hun ilinden dönmedi.
- 1555 Gunther'in alayı Doğu Frank ilinden* geçip
Main ırmağına varmak üzere gidiyordu;
Hagen'dı yol göstericileri; bu yolu biliyordu.
Burgund ili bahadırlarından Dankwart da
üstlenmişti atlılar komutanlığını.
- 1556 Doğu Frank ilinden geçiş sırasında,
Swanvelde yöresine** yaklaşıyorken
Tanıdılar onları soylu hâllerinden,
Han'ları, Bey'lerini, övülesi bahadırları;
Yola çıkışın on ikinci sabahı
Gunther Han, Tuna kıyısına vardı.

* Almandaca Osterfranken. Franconia/Franken, Frank Yurdu demektir. 9. yüzyılda Osterfranken, bir Duka'lık ülkesiydi. Bu ülke, Bavyera'nın kuzeyini, Main ırmağı vadisinin her iki yanını içine alır, güneyde Tuna'ya dayanır. (Ç. n.)

** Nürnberg ile Tuna arasında bir küçük bölgenin eski adı. Bu ad, *Das Nibelungenlied*'in günümüze ulaşan üç el yazmasında Swanvelde, Salvelde, Swaben biçimlerinde; Felix Genzmer'in çağdaş Almandaca çeviri metninde Swarfelde, Arthur Thomas Hatto'nun İngilizceye çeviri metninde Schwanenfeld biçiminde aktarılmıştır. (Ç. n.)

- 1557 Nibelung'ların koruyucusu* Troneck'li Hagen
Gidiyordu alayın en başında.
Atını sürüyordu ırmağın kumlu kıyısında;
Geldiler bir yere, hemen bağladı atını
oradaki bir ağaca.
- 1558 İyice kabarmıştı ırmağın suları,**
su altında kalmıştı iskeleler;
Irmağı nasıl geçeceğiz diye bir kaygı aldı Nibelung'ları.
Çok güçlüydü akıntı, genişti ırmak;
Bekleştin nice yiğit, attan inip ayakta durarak.
- 1559 Hagen dedi: "Burgund ilinin Bey'i, Han'ım,
Korkarım bir belâ gelmesin başımıza, burada tehlike var!
Gözünle görüyorsun, ırmak kabarmış, suyu çok güçlü akar.
Atla geçmeye kalkarsak yitiririz nice yiğidi."
- 1560 Sordu yüce Han: "Hagen,
doğru dersin ama, neden
Kabahatim varmış gibi konuşursun? Çok rica ederim senden,
Umutsuzluğa düşürücü lâflar etme artık;
kıyı boyunca gidip geçişe uygun yer ara,
Atlarımızla yüklerini ırmaktan aşırarak için
suya at sürelim orada."
- 1561 Dedi Hagen: "Sanma ki suda boğulmaktan korkmaktayım;
Gözümde o kadar tatlı değil canım;
Ama koydum aklıma, kendim ölmeden önce
Ertzel'in ülkesinde çok canlar alacağım.

* Buradan başlayarak, Nibelung'lar sözcüğü, destanda Burgund'lar anlamında kullanılıyor. (Ç. n.)

** Yaz ortasındaki şenliklerde Macaristan'da bulunabilmek için yaz başı ile yaz ortası arasındaki zamanda yola çıkmışlardır; kar erimesi nedeniyle Tuna'nın gerek kendisi gerek kolları bol su almaktadır. (Ç. n.)

- 1562 Siz aslan yiğitler, şimdilik bekleyedurun
yanıbaşında suyun;
Ben kıyıda gidip arayacağım
bizi ırmak ötesine
Etzel Han ülkesine
geçirecek bir salcı.”
Gözüpek Hagen kalkanını yükledi,
atını dehledi.
- 1563 Silâh donanımı eksiksizdi yiğidin;
Tolgası başındaydı kalkanı kolunda,
Taşıyordu örme zırhının yanında
Yaman keskinliğiyle, çatışmalarda
pek tehlikeli olan enli bir kılıç.
- 1564 İleri geri gitti geldi kıyıda,
bir salcı bulmak için arandı da arandı.
Bir su şırıltısı duydu, kulak kesildi;
Bir baktı ki ne görsün? Pınar yanında iki peri!
Pınar havuzunda yıkanıyorlardı serinlemek için.
- 1565 Hagen hiç ses çıkarmadan yürüdü onlara doğru, ancak
Görünce periler yiğidi, kaçtılar çırılçıplak.
Şükrettiler ondan kaçabildiklerine;
Yiğit aldı bıraktıkları giysileri, zararı olmadı hiçbirine.
- 1566 Seslendi içlerinden biri,
Hadeburg adındaki peri:
“Bey Hagen, giysilerimizi ver geri!
Eğer onları geri verirsen bize
Söyleriz sana Hun yurduna gidişinizde
başınıza gelecekleri.”
- 1567 Onun önünde yüzmektedirler ırmakta su kuşları gibi,
Anladı onların geleceği bildiklerini,
Dediklerine inanılabileceğini.
Gerçekten de söylediler ona, öğrenmek istediklerini;

- 1568 Dedi Hadeburg, “Gidin Etzel’in yurduna hiç çekinmeden;
Doğruluk kişi olup kefil çıksın sözümüze,
başımız da olsun elinde tutak,
inan ki
Hiçbir zaman bir yiğitler topluluğu hiçbir ülkede
Şan kazanmadı sizin orada kazanacağınız kadar.”
- 1569 Bu sözler pek ferahlattı Hagen’in yüreğini,
Geri verdi giysileri, hiç oyalanmadı artık orada;
Benzersiz giysilerini geri aldıklarında
Anlattılar ona, Burgund’ların Hun yurduna
gidişiyle ilgili gerçeği.
- 1570 Konuştu öteki peri, Winelind adındaki; dedi:
“Uyarayım seni, Aldrian oğlu! Yalan söyledi sana kardeşim
Giysileri geri alabilmek için.
Hun iline gidersen düşeceksin tuzağa;
- 1571 Vakit varken buradan dön geriye, yurduna!
Çağırdılar siz gözüpek yiğitleri Etzel’in ülkesine
Hepiniz orada can veresiniz diye.
İçinizden her kim ki, gider oraya,
gitmiş olur Ecel’in elini sıkmaya.”
- 1572 Yanıt verdi ona Hagen:
“Boşuna uğraşma beni aldatmaya;
Olacak iş mi, birisinin hıncı yüzünden
Canını yitirsin bunca kalabalık savaşçı?”
Peri de ona herşeyi
ayrıntısıyla anlattı;
- 1573 Dedi, “Dinle, Hagen! Alnınızın yazgısıdır bu,
Hiçbiriniz canlı dönmeyecek
Han’ın papazından başka; yazgı esirgemiş onu,
Yalnız o Burgund iline geri gelecek.”

- 1574 İçi karardı Hagen'ın, şöyle konuştu:
 “Zor olacak Han’larıma bu kötü haberi vermek,
 Hun yurdunda canımızdan olacağımızı bildirmek.
 Şimdi söyle bana ırmağın nasıl geçileceğini,
 sen herşeyi bilen peri.”
- 1575 O da şunu dedi:
 “Madem öğüdümüze aldırmayıp
 Sürdürmek istersiniz yolculuğu,
 yürü akıntı tersine yukarıya,
 orada ırmağın karşı kıyısında
 Evi vardır bir salcının;
 ondan başka hiç yoktur salcı malcı.”
 Bunu duyduktan sonra, Hagen soru sormadı.
- 1576 Gönlü daralmış yiğide seslendi yine öteki peri:
 “Biraz dur hele, Bey Hagen,” dedi; “acele etme!
 Çıkacağınız öbür kıyı hakkında da bilgi verelim sana.
 Oraya egemen Markgraf’a Else derler.
- 1577 Bu kişi kardeşidir Bavyera Hanı Gelfrat’ın;
 Ülkesine girdiğinizde başınıza iş çıkaracaktır.
 O ülkeden geçerken çok dikkatli olun;
 Ayrıca salcıyı da pek ama pek hoş tutun.
- 1578 Huysuzun, aksinin tekidir o adam;
 Suyuna gitmezseniz sizi almaz salna,
 Karşıya geçmek için dolgun bir ücret verin ona.
 Bu yörede bekçi durumundadır;
 Gelfrat’ın bağımlısıdır.
- 1579 Sen evine seslenince hemen çıkmazsa
 yine bağır karşı kıyıya doğru;
 Söyle ona adının Amelrich olduğunu.
 Bir yiğit bahadır idi bu,
 Kan davası sebebine bıraktı buralarını;
 Eğer bu adı bildirirsen, çıkıp sana gelir salcı.”

- 1580 Sevindi Hagen aldığı bu bilgiye;
teşekkür etti perilere.
Konuşmadı onlarla daha fazla,
Gitti akıntı tersine ırmak boyunca,
Karşı kıyıdaki evi gördü sonunda.
- 1581 Seslendi bağırarak ırmağın üzerinden,
“Gel buraya salcı ağa” diye gözüpek yiğit.
“Sana kızıl altından bir yüzük vereyim;
Zorda kaldım bilesin, pek gerekli karşıya geçmem.”
- 1582 Varsıl adamdı salcı, hizmet sunmazdı herkese;
Salcılık da ederdi ama, aklına eserse.
Yanaşmalarının bile Kaf Dağı’ndaydı burnu;
Hagen bir hayli zaman bekledi durdu.
- 1583 Sonra bir bağırdı ki inletti ortalığı,
Sesi ırmakta yankılandı:
“Gel buraya, ben Amelrich’im, tanımadın mı,
Hani kan davasından
bu yerleri bırakan adam.”
- 1584 Vereceği yüzüğü de taktı kılıcının ucuna,
kaldırdı kılıcı havaya.
Güzel bir yüzüktü bu, ıslıl ıslıldı,
kızıl altındandı;
O olacaktı Bey Else ülkesine geçirilmenin ücreti.
Keyfe geldi salcı, bir kürek aldı eline.
- 1585 Ne var ki başkalarıyla geçinir huyda değildi bu kişi;
Beri yandan da, bilmezdi
az tamahın bile çok zarar getireceğini.
Hagen’ın ıslıtlı kızıl altın yüzüğünü almaya tamah etti,
Oysa tadacaktı onun kılıcından ölümün şerbetini.

- 1586 Salcı küreğe asılıp karşı kıyıya geldi hevesle;
Adı söylenen adamı göremedi orada, düştü azgın öfkeye.
Baktı kıyıda Hagen dikilip durur, hınçla bağırdı ona:
“Amelrich değilsin sen” diye.
Çok kızmıştı kafası; dedi:
- 1587 “Belki gerçekten Amelrich’tir senin de adın;
Ama burada seni görmek değil benim muradım.
Baba bir ana bir kardeşimi göreceğimi umdum;
bula bula seni buldum.
Değil mi ki beni düş kırıklığına uğrattın, aldattın;
bu kıyıda kalacaksın.”
- 1588 Bunu duyunca Hagen, “Etme eyleme Tanrı aşkına” dedi;
“Yabancı ilden gelme bir Bey’im ben
ve sorumluyum buyruğumdaki yiğitlerden.
Dostluk göster, kabul et vereceğim ücreti,
öte yakaya geçir bizi!
Sana minnetli kalırım ömür boyunca.”
- 1589 “Olmaz da olmaz” dedi salcı.
“Benim sevgili Bey’lerimin çok düşmanları var,
O yüzden de ülkelerine yabancı geçirmemi
yasakladılar.
Canına değer verirsen in salımdan kumsala.”
- 1590 Yanıtladı Hagen: “İnmem de inmem;
Kesin zorunluluktur karşı kıyıya geçmem.
Ücret diye al benden şu kızıl altın yüzüğü;
geçir karşıya benim bin kadar yiğidimi atlarıyla.”
“Kesin olmaz” diye haykırdı salcı, kana susamış azgınlıkla.
- 1591 Kaptı sağlam yeke sapı sopayı,
kalın mı kalın, geniş mi geniş;
Bir yaman vuruş indirdi onunla Hagen’a,
Yiğit çöktü dizleri üstüne o salın ortasında.
Hiç karşılaşmamıştı, Troneck’li bahadır, yaşamında
Böyle azgın bir salcıyla.

- 1592 Salcı niyetliydi inatçı yabancının daha çok üstüne varmaya,
 Bir kalas yakalayıp tüm gücüyle vurdu Hagen'ın kafasına;
 Kalas ayrıldı parçalara.
 Güçlü adamdı salcı;
 Ama kendisine zarar verdi ettiği iş
 Bey Else hizmetindeki salcının.
- 1593 Gazaba geldi Hagen, uzandı eli kılıç kın'ına,
 Kabzasından kavrayıp çekti çıkardı kılıcını;*
 Bir vuruşta kesti kopardı başını salcının, attı kıyıya;
 Çarçabuk yaptı bunu yiğit,
 savaşlarda pişmiş ustalığıyla.
- 1594 O bu işle uğraşırken sal'ı aldı akıntı, sürükledi,
 Çok sıkıldı bahadır onun sular üzerinde akıp gidişini
 düzene sokuncaya dek;
 canı çıktı çabalamaktan.
 Sonra gidişine düzen verdi ama gücü iyice kesildi
 Küreğe asılmaktan.
- 1595 Salcı gibi ustalığı yoktu bu işte;
 Bin güçlülle yönlendirdi sal'ı, akıntı aşağıya giderken.
 Sonunda geldi Han'ların kıyıda beklediği yere;
 Bir görkemli Bey'ler kalabalığı yürüdü ırmağa doğru
 sevinçle.
- 1596 Selâmlayıp karşıladılar tez davranır yiğidi.
 Gördüler sal'ın ortasındaki
 Salcının başı kesildiğinde akmış kanları,
 Bir sürü soru soruldu Hagen'a.

* Siegfried'i öldürdüğü zaman ondan aldığı Balmung. Ortaçağ Alman destanlarında kılıçların da kişiliği, dolayısıyla adları vardır. (Ç. n.)

- 1597 Gunther Han da gördü taze kanların
 Sal ortasında üstünden çıkan dumanı, sordu hemen:
 “Neler oldu, Hagen?
 Nereye gitti salcı?
 Anlıyorum ki içti ölüm şerbetini
 senin elinden.”
- 1598 O da bir yalan attı:
 “Ben bu sal’ı bir söğüde bağlanmış buldum,
 Çözdüm aldım getirdim.
 Salcı malcı görmedim hiçbir yerde;
 Benim suçum sonucu zarar da görmedi kimse.”
- 1599 Konuştu Burgund’lardan güçlü bahadır Gernot:
 “Kaygılsak gerek, yoldaşlarımız ölebilir diye;
 Sal bulduk ama bir salcı yok ortada.
 Bu durumda
 nasıl geçeceğiz karşıya?”
- 1600 Seslendi Hagen onlara:
 “At koşumlarını, tüm yükleri bırakın bur’da çayıra;
 Benim, Ren boyunca bulabileceğiniz en iyi salcı.
 Güveniyorum sizi Gelfrat ülkesine geçirebileceğime.”
- 1601 Irmak üzerinden olabildiğince çabuk geçmek için
 Almadılar atları sal’a,
 terkilerine vurup, sürdüler hayvanları suya.
 Pek güzel yüzüyordu hayvanlar;
 bir teki bile kapılmadı akıntıya.
 Yalnız bir ikisi tam karşıya değil az ileriye sürüklendi
 fazlaca yorgunluktan.
- 1602 Yanlarında götürdükleri altınları, urbaları
 Taşıdılar sal’a,
 daha iyisi bulunamayınca
 Hagen oldu salcı ağa.
 O geçirdi bunca yiğidi
 Bir kıyıdan, bilmedikleri başka ülkeye.

- 1603 İlk olarak geçirdi bin Atlı Bey’le
Kendine bağlı altmış yiğidi; sonra döndü geriye,
Dokuz bin er’i taşıdı karşı kıyıya.
Gözüpek Troneck Beyi hiç durmadan çalıştı
gün boyunca.
- 1604 Bu sal hem uzundu, hem de geniş ve büyük,
Hele sıkışık dururlarsa pek çok yiğidi birden taşıyabiliyordu;
Bir seferinde dört yüzünü geçiriyordu karşı kıyıya.
Pek çok gözüpek yiğit orada küreğe asıldı gün boyunca.
- 1605 Kazasız belâsız aşırınca herkesi ırmaktan,
Perilerin dediğine takıldı
hızlı yiğidin aklı;
Anımsadı onların yaptığı gelecek bildirimini.
Söylemişlerdi Han’ın papazından başka
herkesin öleceğini.
- 1606 Kutsal kitaplarla âyin gereçlerinin
başında buldu papazı,
Elini koymuştu bunların üzerine;
Ama bunların ona hiç yararı olmadı,
Hagen onu görür görmez
garibin üzerine saldırdı.
- 1607 Yakaladığı gibi saldan ırmağa attı;
herkes birden bağırmaya başladı:
“Aman dur Hagen, ne yaptın?”
Çok kızdı ona Genç Giseler,
Fırsat vermemişti Hagen kimsenin onu engellemesine.
- 1608 Burgund’lardan güçlü Gernot konuştu:
“Ne yarar getirecek sana Hagen,
fukara papazın ölmesi?
Başkası yapsaydı bunu, cezasını verirdim hemen.
Ne diye attın garibi ırmağa?”

- 1609 Papaz yüzmeye çabalıyordu olanca gücüyle;
Bekliyordu birilerinin ona yardımcı olmasını,
kimse yardım edemedi,
Çünkü yaman olurdu Bey Hagen'ın öfkesi,
Yere sererdi besbelli, yardıma kalkışanı;
zaten bir de uzattı elini,
papazı dibe ittirdi.*
- 1610 Baktı ki kendisine yardım eden yok,
Yüzerek döndü geldikleri kıyıya, fukara papaz;
Pek yüzemediği hâlde korudu onu Rabbimin eli,
Ulaşabildi karaya.
- 1611 Ayağa kalkıp silkeledi cüppesini; sonra da döndü yurduna,
Onun geride sağ salim kalmasından anladı Hagen
Perilerin yaptığı gelecek bildiriminin gerçek olduğunu,
Dedi kendi kendine, "Gitmekteyiz hepimiz
ölüme doğru."
- 1612 Hepsi de saldan inip
Ayrıca yüklerini karşı kıyıya geçirince,
Hagen parçaladı sal'ı, parçalarını ırmağa attı;
Bütün Bey'ler bunu yapmasına şaşırdı.
- 1613 Sordu ona Dankwart, "Ağabeyim, neden yaptın bu işi?
Nasıl geçeceğiz ırmağı yeniden
Hun yurdundan kendi ülkemize dönerken?"
Söyledi ona Hagen, dönüşün nasip olmayacağını.
- 1614 Konuştu Troneck'li yiğit: "Davranışımın nedeni şu ki
İçimizden çıkarsa ödleğin biri
Ve kalkışırsa tehlike anında bizden ayrılıp savuşmaya,
Kendi utancı ile gebersin gitsin suda."

* Hagen deney yapıyor; papaz ölürse, perilerden duyduğu gelecek bildiriminin doğru olmadığını anlayacak, içi ferahlayacak. (Ç. n.)

- 1615 Onların içinde Burgund ilinden gelen biri vardı,
Çok yiğit kişiydi o, Volker'dı onun adı.
Hep akıllıca konuşur, içindekini söylerdi;
Doğru bulurdu Hagen'ın her yaptığını Kemancı.
- 1616 Han'ın papazı görünce karşı kıyıdan
sal'ın parçalandığını,
Yüksek sesle oradan Bey Hagen'a bağırdı:
"Sen, imansız canî,
ben sana ne ettim ki
Hiç kusurum yok iken boğmaya kalktın beni?"
- 1617 Yanıtladı onu Hagen: "Kes lâkırdı etmeyi;
Doğrusunu diyeyim, ellerimden kayıp da
Kurtulmuş olman tasa vermiştir bana;
bilesin ki hiç de etmiyorum şaka."
Dedi garip papaz: "Beni kurtardığı için
şükürler olsun Tanrıma.
- 1618 Senden korkum yok zerre kadar; iyi bilesin bunu,
Sen git Hun ülkesine, ben dönüyorum yurduma,
Dilerim nasip etmesin Tanrım
senin dönmeni Ren boyuna.
İçten duacıyım buna;
neredeyse öldürecektin beni,
kastettin sen canıma."
- 1619 Gunther Han da seslenip şunu dedi papazına:
"Çok kızdırmış seni,
Hagen'ın her nedense gazaba gelip
sana ettiği;
Canlı dönebilirsem Ren boyuna,
Hiç merak etme
gönlünü alırım senin.

1620 Dön buradan yurdumuza, zaten başka çare yok;
 Selâmlarımı ilet sevgili eşime
 Ve tüm hısım akrabama,
 Hayırlı haber ver onlara,
 anlat hepimizin sağ salim olduğunu.”

1621 Hazırdı binek atları,
 ağırlıklar da yüklenmişti beygirlere.
 O güne dek yakınılacak hiçbir zarar
 Gelmemişti onlara
 Han papazının başına gelenden başka.
 Garip papaz ise düşmek zorunda kalmıştı
 dönüş yoluna, yaya.

Yirmi Altıncı Bölüm

BURGUND'LAR BAVYERA BEYLERİ ELSE VE GELFRAT İLE NASIL ÇATIŞTILAR, O ÜLKEDEN BAŞLARINDAN NELER GEÇTİ

1622 Hepsi karşı kıyıya çıktıklarında
 sordu Gunther Han onlara:
 “Bu ülkede yolumuzu şaşırtsaydık diye
 Kim gösterecek bize yolların doğrusunu?”
 Güçlü Volker dedi: “Ben yapacağım bunu.”

1623 Hagen konuştu o zaman: “Hele durun biraz
 Bey'ler, er'ler;
 Konuşup danışalım birbirimize;
 doğru yöntem budur bence.
 Sizleri pek çaracak bir haberim var;
 Bilesiniz, hiç dönemeyeceğiz ülkemize.

- 1624 Bu sabah bana bildirdi iki su perisi
Yurda dönmenin yazgımızda olmadığını;
şimdi diyeyim size, ne yapılacağını.
Bürünün yiğitler, savaş donanımına,
gözünüzü dört açın;
Güçlü düşmanlarımız var, tüm yolumuz boyunca
hep dikkatli olalım.
- 1625 Boşuna çalıştım yalancı çıksın diye o su perileri,
Çünkü demişlerdi, geriye yalnız papaz dönecek,
Burgund ilini yeniden sadece o görecek;
O yüzden uğraştım az önce
papaz boğulsun diye.”
- 1626 Bu anlatım ulaştı bölükten bölüğe,
Kaygı çöktü bahadırların yüreğine,
sarardı yüzleri;
Kara kara düşündü hepsi, bu Hun sarayı gidişinde
Acımasız ölümle buluşacaklarını;
gerçekten de olacaktı öyle.
- 1627 Irmağı aşmışlardı Mehring’de,*
Else bağımlısı salcı
orada yitirmişti canını.
Bu yerde karşı kıyıda bir kez daha konuştu Hagen,
Dedi, “Ben bu yolculukta düşman kazandıracak işler yaptım;
mutlaka saldıracaklar üstümüze bir yerlerde.
- 1628 Bey’lerin salcısını öldürdüm sabahın erkeninde;
Elbet öğrenmişlerdir bunu Bey’ler de.
Hemen hazır edin kendinizi
gelebilecek saldırıya;
Saldırırlarsa bugün bize
Gelfrat’la Else Bey’ler,
Onlar bakımından ters gitsin işler!

* Almanya’da günümüzde bu adı taşıyan iki köyden hiçbirisi Tuna üzerinde değildir. Ozanın söz ettiği Mehring’in yeri belirlenemiyor. (Ç. n.)

- 1629 İyi bilirim onların gözüpekliliğini;
mutlaka saldırırlar.
Şimdi daha ağır aksak yürütün atlarınızı,
Kaçıp gitmek çabasıdayız sanmasın kimse.”
“Öyle yapacağız” dedi yiğitler.
- 1630 Bağrıştı birçoğu: “Kim yol göstericimiz olacak?”
Yanıtladı başkaları: “Bu işi yolları, geçitleri iyi bilen
Gözüpek kemancı, Volker yapacak.”
Daha adı geçer geçmez belirdi ortada Volker;
bürünmüştü savaş donanımına.
- 1631 Bağlamıştı başına tolgasını sıkıca,
Pek göz alıcıydı zırh üstüne giydiği urbanın rengi,
Mızrağının ucuna takmıştı
kırmızı bir şerit bayrak,
Ne çare, ileride
felâkete uğrayacaktı, Han’larıyla birlikte.
- 1632 O sırada salcının öldürüldüğünü
öğrenmişti Gelfrat, güvenilir yolda;
Kardeşi güçlü Else de almıştı bu haberi.
Çok üzüldü ikisi de, daraldı gönülleri.
Çağırıldılar Bey’lerini;
tez zamanda hazırды hepsi.
- 1633 Hemen ardından –öyle duydum–
Burgund’lar bir de baktı ki, üstlerine gelir
Yaman çatışmalarda nice kez düşmanlarını
perişan etmiş bahadırlar;
Böyle bahadırlardan yedi yüzü hemen koşmuştu
Gelfrat’ın çağrısına.
- 1634 Yavuz düşmanlarına karşı at sürerken bunlar
Başlarındaydı Han’ları da;
Ama çok acele etmişlerdi düşmana saldırmakta, öç hırsıyla;
Han, bağımlılarından birçok Bey’i yitirdi
bu işin sonucunda.

- 1635 Bir bahadır, kendi hısımlarını daha iyi korur mu?
 Çok akıllılık etmişti Hagen, herkesi uyarmakla;
 Artçı komutanlığı görevini üstlenmişti ayrıca
 Kardeşi Dankwart'la, bağımlılarının başında;
 pek iyi etmişti böyle yapmakla.
- 1636 Gün sona eriyordu; ışık azalmıştı batı ufkunda.
 Yoldaşlarının başına bir iş gelecek diye
 tasalanıyordu Hagen;
 Kalkanlarının korumasında geçiyorlardı Bavyera'dan,
 Pek az sonra saldırıya uğradılar.
- 1637 Gittikleri yolun hem sağından solundan
 hem de arkasından
 Nal sesleri duydular;
 tez davranıyordu düşman.
 Gözüpek Dankwart haykırdı:
 "Geldi işte saldırı;
 Sıkı bağlayın tolgaları
 ve çekin kılıçları!"
- 1638 At sırtında ilerlemeyi durdurdular ister istemez;
 Yarı karanlıkta gördüler kalkan pırıltılarını.
 İstemedi suskunluğu sürdürmek Hagen, seslendi o yana:
 "Kimdir bizi yolumuzda izleyen?"
 Bir yanıt bekliyordu Gelfrat'ın kendisinden.
- 1639 Konuştu bunun üzerine Bavyera Markgrafi:
 "Düşmanlarımızı bulmak için yola düştük;
 Bilmiyorum bu sabah kim öldürdü salcı'mı;
 Hızlı bir yiğitti o, ölümüne üzüldük."
- 1640 Troneck'li Hagen dedi:
 "Senin adamın mıydı o salcı?
 Geçirmek istemedi bizi karşı kıyıya.
 Benim bu işin suçlusu, ben çaldım ona kılıcı,
 ama beni zorladı buna,
 Onun saldırılarıyla can verecektim az daha.

- 1641 Önermiştim ona altın, gümüş, urba vermeyi
 Bizi senin ÷lkene geçirsin diye.
 Öfkeyle saldırdı bana, vurdu koca bir kalas ile,
 Güç kurtuldum ölümden.
- 1642 Zorda kalıp el attım kılıcıma,
 savundum kendimi;
 Açtığım derin yara
 bitirdi onun işini.
 Can diyeti ödeyeyim sana
 uygun gördüğün tutarda.”
 Ama hemen o anda patlak verdi çatışma,
 kızgın Bavyera’lılar bakmıyordu paraya.
- 1643 Gelfrat dedi: “Biliyordum zaten
 Gunther alayı ÷lkemizden geçerken
 Hagen’ın taşkın hâllerinden
 bize zarar geleceğini;
 Cezasız bırakmayalım ettiğini,
 Canı ile ödesin salcının diyetini.”
- 1644 Birbirinin canına susayan Gelfrat’la Hagen
 İndirdiler mızraklarının ucunu kalkan hizasından aşağı,
 doğrulttular ileriye, vuracakları yere;
 Else’yle Dankwart da dörtnala saldırdı birbirine,
 Yaman çatışma oldu.
- 1645 Bahadırlar sınar mı birbirini başka türlü?
 Gelfrat bir vurdu ki, Hagen atının gerisine uçtu,
 Çimenliğe oturdu;
 atın kolanı kopmuştu.
 Öğrendi ne demekmiş atından düşür÷lmek.
- 1646 Yoldaşlarının çatışmasında mızraklar gümbürtü yayarken
 Vuruşu yemiş, çimene düşmüş Hagen
 Topladı kendini yeniden;
 Sanırım Gelfrat’a karşı değildi hiç de
 sevecen duygular içinde.

- 1647 Atlarını kim zaptetti, orasını bilmem.
Eyerden inmiş, yerde çarpışıyorlardı şimdi,
Saldırdılar birbirlerinin üzerine;
yanlarında da çatışmaktaydı yoldaşları.
Çok yaman bir kavga
sürdü gitti orada.
- 1648 Hagen Gelfrat'ın üstüne güçlü bir hamle etti,
Ama soylu Markgraf onun kalkanı üstüne
öyle bir vuruş indirdi ki,
Parçalar koptu kalkandan, kıvılcımlar uçuştı,
Gunther Han bahadırı ölmekten zor kurtuldu.
- 1649 Bağırmaya başladı kardeşi Dankwart'a:
"Yetiş sevgili kardeşim, zor durumdayım,
Kolu güçlü bir yiğit saldırdı bana,
almak üzere canımı!"
Yanıtladı gözüpek Dankwart da:
"Geliyorum seni korumaya."
- 1650 Sıçrayarak geldi oraya,
keskin kılıcıyla bir vurdu ki Gelfrat'a
Yere serdi onu, canından yoksun kalmış.
Else'nin içi yandı öç alma isteğiyle,
Ama sonuçta kendi de canından olmasın diye
çekildi oradan, yanında erleriyle.
- 1651 Öldürülmüştü ağabeyi, yaralanmıştı kendi,
Daha o sırada bile en az seksen yiğidi
Av'ı olmuştu acımasız Ecelin;
böylece ister istemez Else çekildi oradan,
Kaçtı er meydanından.
- 1652 Bavyera'lının çekilmesi sırasında da
Patırtı devam etti arkalarında;
Troneck'ten gelme erler kovalıyordu onları,
Kaçanlar da saldırılarından dolayı ceza görmemek için
açmaya çabalıyordu aray.

- 1653 Kovalayanlar içinden yiğit Dankwart konuştu:
 “Artık buradan geriye dönelim,
 Bırakalım kaçsınlar öyle kanlara bulanmış!
 Tez gidelim yoldaşlarımızın yanına, ben böyle öğütlerim.”
- 1654 Savaşın olduğu yere geri döndüklerinde
 Şöyle dedi Troneck’li Hagen: “Yiğitler, sayım yapın,
 Bilelim bizlerden kim görünmüyor ortada,
 ya da canından olmuş,
 Gelfrat’ın gazabı yüzünden girilen bu çatışmada.”
- 1655 Dört ölü vermişlerdi, bunu saptadılar.
 Ama fazlasıyla alınmıştı bunun karşılığı,
 Çünkü yüzden fazla ölü bırakmıştı Bavyera’lılar.
 Troneck’ten gelme erlerin kalkanları bulanmıştı kanlara.
- 1656 O sırada ısıdı bulutlar arasında ay’ın parlayan yüzü;
 Şöyle dedi Hagen: “Burada yaptıklarımızı anlatmayın
 sakın İlerideki Han’larımıza;* onlar sürdürdursunlar
 at sırtında yolculuğu yarın sabaha kadar
 Bir ürküntü düşmeden içlerine.”
- 1657 Çatışmaya katılanlar ötekilere arkadan yetiştiğinde
 Görüldü onların pek bitkin olduğu;
 “Daha ne kadar gideceğiz at sırtında?”
 diyordu içlerinden birçoğu.
 Dedi gözüpek Dankwart:
 “Konaklamaya geçemeyiz,
- 1658 Gün doğana dek hepimiz
 yolculuğu sürdürmeliyiz.”
 Bayrağı taşımakta olan yiğit Volker
 Sordurdu İmrahor’dan: “Bu gece nerede konaklayacak
 Atlarımız ve sevgili Han’larımız?”

* Burgund’lardan bu çatışmaya girenler yalnızca Hagen’in artçı birliği görevini üstlenmiş 60 eridir. Bkz. 1635 sayılı dörtlük. (Ç. n.)

- 1659 Yanıtladı gözüpek Dankwart:
 “Şurada diyemem, çünkü
 Konaklamasak gerek gündeğümuna kadar.
 Gün doğunca, nerede çimen bulursak
 konaklama yeri ediniriz orasını.”
 Bunu duyunca, çoğu kişinin sıkıldı canı.
- 1660 Kimse farketmedi karanlıkta, artçıların kana bulanmışlığını;
 Tâ ertesi sabah, dağların ardından
 güneş çıkıp ışınlarını saçana dek.
 Gunther Han
 işte o zaman
 görünce bu hâli
 Anladı onların çatışmaya girdiğini,
 kızgınlıkla sordu Hagen’a:
- 1661 “Hayrola, dostum Hagen,
 bakıyorum umursamamışsın
 benim yardıma gelmemi;
 Yalnız kendi başınıza bulanmışsınız kanlara.
 Kimler sizi bu hâle getirdi?”
 Yanıtladı o da: “Gelfrat geceleyin üstümüze saldırdı,
- 1662 Salcısının öcünü almak istiyordu.
 Kardeşim Dankwart öldürdü onu,
 Çok gazaba geldi ama kardeşi Else,
 kaçmaktan başka çaresi yoktu.
 Er meydanında bizden dört, onlardan yüz ölen oldu.”
- 1663 Öğrenemedim nerelerde konaklandığını,
 Az sürede yörenin tüm halkı duydu
 Ute Hatun oğulları gitmektedir diye
 Etzel’in şölenine.
 Hazırlandı onları ağırlamaya Passau halkı.

- 1664 Oranın egemeni, soylu Başpapaz Pilgerin
Yeğenlerinin bunca kalabalık yiğitle
Yurduna gelişinden pek mutlu oldu.
Onları hoşnutlukla ağırlayacağını
haber aldı yiğitler daha yolda iken.
- 1665 Gerçekten de, dostları karşıladı onları bir hayli ileriden,
Hisar içinde konaklamaları için
herkese yer yetmeyeceğinden
Geçtiler ırmağın* karşı kıyısındaki tarlaya,
Kurdu erler bir sürü çadır, baraka oraya.
- 1666 Bütün gün bu yerde kalıp dinlendiler, keyif sürdüler,
Geceyi de orada geçirdiler.
Bundan sonra yolları düştü Rüdeger'in hisarına,
Yaklaştıklarını çabuk öğrendi hisarın Bey'i,
girişti hazırlığa.
- 1667 Bir mola verip dinlenmişti yol yorgunu yiğitler,
Başladılar yeniden ilerlemeye,
Tam sınıra gelince bu yerde
uyuyan bir savaşçı gördüler;
Onun sağlam kılıcını alıverdi Troneck'li Hagen.
- 1668 İyi bir bahadırdı o, Ekkewart'tı adı;**
Pek kahroldu hem kılıcını kaptırdığına
Hem de gelen yiğitlerin Rüdeger sınırını
Korumasız bulduğuna.

* Passau, Tuna ile güneyden gelip ona katılan Inn ırmağının birleşme yerinde, her iki ırmağın kıyısındadır. Burgund'lar, Tuna'nın güney kıyısında kalıyorlar, Inn ırmağının karşı (doğu) kıyısına geçiyorlar. (Ç. n.)

** Bu kişinin, daha Kriemhild Siegfried'le evlenip Burgund ilinden ayrılırken onun bağımlılığına geçen ve hep öyle kalan Ekkewart mı, yoksa onun bir adaşı mı olduğunda duraksama vardır. O Ekkewart Markgraf'tır (bkz. 9 sayılı dörtlük), çok yüksek rütbeli bir soyludur; böyle sınır nöbeti tutması beklenemez. (Ç. n.)

- 1669 “Ne utançlı hâle düştüm!” dedi Ekkewart.
 “Burgund’ların gelişi uğrattı beni yaman mutsuzluğa,
 Zaten Siegfried’in ölümünden beri hiç gülmedi yüzüm.
 Bana şimdi ne der Bey Rüdeger,
 ne kötü ihanet ettim ona karşı görevime!”
- 1670 Duydu bu sözleri Hagen, anladı azabını soylu savaşçının,
 Geri verdi ona kılıcını, ayrıca kızıl altından
 altı yüzüğü de cabadan;
 “Benden yadigâr olsun yiğidim, al bunları,
 artık hep dost olalım;
 Gözüpeksin belli ki, tek başına kalmışsın sınırda nöbete.”
- 1671 “Makamın cennet olsun bu armağanlar için” dedi Ekkewart;
 “Söyleyeyim ki sizin Hun iline gitmenizden çok kaygılıyım.
 Sendin Siegfried’i öldüren;
 çok var sana hınç besleyen bu ülkede.
 İyi sakın kendini, kulak ver öğüdüme.”
- 1672 “Tanrıya emanet ettik kendimizi” dedi Hagen.
 “Şu anda hiç derdimiz yok
 Konaklama yeri bulmaktan başka
 Han’larımınla bahadırları için.
- 1673 Geldiğimiz uzun yoldan bitkin düştü atlarımız,
 Tükendi erzağımız;
 Erzak satın alacak bir yer de yok ortalıkta,
 Bizi konuk ederek ekmeğini bölüşecek
 bir Bey bulmamız
 pek makbule geçecek.”
- 1674 Yanıtladı Ekkewart: “Öyle bir Bey bulacağım ben size,
 Yatacak yer gösterir, aş verir hepimize.
 Bulunmaz onun kadar konuklarını iyi ağırlayan,
 Karşılar bütün gereksinimleri;
 haydi gidip görelim Rüdeger’i.

- 1675 Konağı bu yol üzerinde, ileridedir,
Hem çok kâmil adamdır hem de çok erdemlidir;
İyi huyları hep gösterir kendini
Mayıs çimenlerinden çiçeklerin
fıskırması gibi.
Size bir hizmeti olabilecekse, gönülden hazırdır buna.”
- 1676 Dedi Gunther Han: “Sen elçim olup gider misin
dostum Rüdeger’e,
Lütfedip kabul eder mi, sormak için
Benimle bahadırlarımı konuk diye?
Altında kalmamaya çabalayacağım her zaman
onun bu iyiliğinin.”
- 1677 “Elbet üstlenirim elçiliği” dedi Ekkewart.
Hemen düzüldü yola büyük hevesle,
İletti söylenenleri Rüdeger’le Gotelind’e;
Çok sevindi ikisi de.
- 1678 Görmüşlerdi Pöchlarn hisarına doğru at sürdüğünü
aceleyle bir yiğidin;
Tanıdı onu Rüdeger, dedi:
“Bakın yoldan biri geliyor bize doğru,
Kriemhild’in adamı Ekkewart’tır bu!”
Sandı onun düşmandan şu ya da bu kötülük
görmüş bulunduğunu.
- 1679 Gitti hisar kapısına, karşıladı elçiye,
Elçi kılıcını çekip koydu yanına.*
Rüdeger sordu: “Hayırlar ola,
ne haber getirirsin bana
Böyle telâşla?”

* Ortaçağda elçiler, ulaklar, hayırlı haber getirdiklerini, özellikle çevreden bakıp da kendilerinin ne söylediğini duyamayanlara, böyle anlatıyorlarmış. (Ç. n.)

- 1680 “Hayırlıdır haberler” dedi Ekkewart.
 “Üç Han beni sana gönderdiler:
 Burgund ilinden Gunther, Gernot, bir de Giselher.
 Herbiri selâmlarını sunmaktadır sana.
- 1681 Hagen’la Volker’in da selâmı var;
 İmrahor’ları Dankwart, senden sorar,
 Bizlere barınak sağlayabilir mi diye;
 Sağlarsan sana minnetli olacaklar.”
- 1682 Yüzü güldü Rüdeger’in, dedi:
 “Ne mutluyum ki bu Han’lar
 Tenezzül buyurmuşlar
 bir hizmet için bana başvurmuşlar.
 Elbet ağırlayacağım onları kendi konağımda.”
- 1683 Konuştu Ekkewart: “Han’ların İmrahor’u sana şunu duyurur:
 Konaklama yeri sağlanacak bahadırların sayısı
 Bin altmış gözüpek Bey ile
 Dokuz bin er’i bulur.”
- 1684 “Hepsi konuğum olsun” dedi Rüdeger.
 “Çok mutlu etti beni bu konuklar.
 Bu soylu bahadırlara bir hizmetim olmamıştı bugüne kadar;
 Haydi karşılayıcı çıkalım onlara, eşim dostum, Bey’lerim,
 davranın gidelim.”
- 1685 Seğirttiler atlarına.
 Bir telâşeye düştü Bey’lerle erler,
 Konak halkı başladı hazırlıklara,
 Yalnız Gotelind Hatun
 kendi bölümünde oturuyordu rahat rahat,
 Haberi duymamıştı henüz o sırada.

- 1686 Gitti onu bulmak için Markgraf konakta kadınlar kısmına;
Gördü eşiyle kızını orada;
anlattı hemen onlara
Aldığı mutlu haberi,
Hatun'umuzun kardeşleri bize geliyor dedi.
- 1687 Konuştu Rüdeger: "Çok sevgili eşim,
Bu yüce Han'ları çok iyi karşılamalısın
Konağa girerlerken.
Sıcak bir hoşgeldin demelisin Gunther Han bağımlısı
dostum Hagen'a da.
- 1688 Onların yanı sıra gelenlerden biri var,
Dankwart derler adına;
Bir de Volker geliyor, çok iyi keman çalar.
Yakışık alır seninle kızımızın
bu adlarını saydığım
altı kişiyi öpmesi;
Karşılamamız gerek bu yiğitleri usul erkân üzere."
- 1689 Olur deyip onlar da
hemen hazırlandılar.
Çıkarıldı sandıklardan süslü püslü urbalar,
Bunları giyip gittiler yiğitleri karşılamaya.
Pek özen gösterdi güzel hanımlar
giyimlerine kuşamlarına.
- 1690 Boya sürmemişti hiçbiri yüzüne,
Doğal hâlindeydi herbirinin teni.
Küçük altın taçlar vardı başlarında
Rüzgâr güzel saçlarını dağıtmasın diye.

Yirmi Yedinci Bölüm

BURGUND'LAR PÖCHLARN HİSARINDA
NASIL AĞIRLANDILAR

- 1691 Bırakalım hanımları bu telâşlı hâllerinde.
Dışarıda, Rüdeger'in halkı dörtnala gidiyordu
Gelen Han'ları karşılamaya;
Çok içten bir karşılama gösterdiler onlara.
- 1692 Onların geldiğini görünce Markgraf Rüdeger
Pek büyük sevinçle dedi:
"Hoşgelmişsiniz Bey'ler
ve buyruğunuzdaki erler,
Benim ülkeme! Sizi görmek beni çok mutlu etti."
- 1693 Başlarını eğdi yiğitler, ona teşekkür sundu.
Tutumundan belliydi ki ev sahibi
hoşnut etmek istiyordu hepsini.
Önceden tanıdığı Hagen'ı çok içten selâmladı;
Volker'a da öyle yaptı.
- 1694 Yiğit Dankwart şöyle dedi Markgraf'a:
"Bizlerle ilgileniyorsun, sağolasın, ama
Kim ilgilenecek, Ren boyundan gelmiş yoldaşlarımızla?"
Yanıtladı Markgraf: "Tasanız olmasın o konudan yana.
- 1695 Önlemini aldım başına bekçiler dikmenin
Buraya ne getirmiş iseniz herbir şeyin;
güvenlikte atlarınız, paranız, urbalarınız.
Öyle bekçiler diktim ki onların başına,
Kaybolmaz eşyanızdan bir mahmuz tek'i bile.

- 1696 Kursun yiğitleriniz çadırlarını çimen üzerine,
içiniz rahat olsun,
Birşeyiniz kaybolursa ben öderim bedelini.
Çıkartın atların koşumlarını, bırakın hayvanları çayıra!”
Pek seyrek görmüşlerdi böylesine
içtenlikle konuk edilme;
- 1697 Sevindiler herşeyleriyle ilgileniliyor diye.
Herkes indi atlardan, erler yayılıp yan geldi çayırdı;
Pek hoşlarına gitti böylesine rahatlık.
Sanırım o rahatı, tüm yolculuk boyunca
görmediler bir daha.
- 1698 Kapağa gelmişti o sırada
Markgraf’ın eşi, güzel kızıyla.
Görebilirdiniz yanlarında
Bir sürü tatlı yoldaş genç kız;
Hepsi de takmışlardı yüzükler bilezikler,
giymişlerdi gösterişli giysiler.
- 1699 Varsıl işi giysilere tutturulmuş mücevherler
İşıltı saçıyordu tâ uzaklara;
herkes hayran hayran baktı onlara.
Burgund Beyleri de vardı oraya;
hemen indiler atlarından.
Hey gidi! Ne kadar da soylu işiydi Burgund’ların
görgüleri, töreleri!
- 1700 İlerledi onlara hoşgeldin demek için
fıdan gibi otuz altı genç kızla birçok diğer hanım
Yiğit Bey’lerin eşliğinde.
Dostça selâmlar verildi alındı,
Konuklar adabınca karşılandı.

- 1701 Markgraf'ın genç kızı öptü üç Han'ı ardı ardına,
Aynı şeyi yaptı soylu anası da.
Babası, kızın kulağına
Yakında duran Hagen'ı öpmesini söyledi;
ama kız baktı ona,
pek ürkütücü buldu
Canı istemedi onu öpmeyi.
- 1702 Ne var ki çıkamıyordu babasının buyruğundan,
Kızardı bozardı, derken öptü sonunda onu.
Sonra da Dankwart ile "Kemancı"yı;
Bedeninin gücüyle kendini gösterdiğinden
öpücük verdirilmişti o kişiye.
- 1703 Markgraf'ın genç kızı, elinden tuttu
Burgund'lu yiğitlerden Giselher'in,
Anası da gözüpek Gunther'in elinden tutmuştu;
Gernot'un yanında, nazik ev sahibi olarak
Rüdeger yürüyordu.
- 1704 Yapısı güzel hisar'ın içindeki konakta
Koca bir orta boşluğu vardı; Bey'lerle Hanım'lar
orada koltuklara oturdular,
Hemen sunuldu konuklara âlâ şarap,
Bundan iyi ağırılanmazdı en yüce Han'lar.
- 1705 Hülyalı gözlerle baktı nice yiğit
Rüdeger'in genç kızına;
kız güzel mi güzeldi.
Yüreği ısınıyordu ona bakan kişinin,
Hak ediyordu genç kız beğenilmeyi.
- 1706 Bin türlü şey geçiriyordu aklından ona bakanlar,
ama hepsi avuçlarını yaladılar.
Ayrıca süzdü yiğitlerin gözleri
Şurda burda oturan hanımları, kızları;
Sohbet edip yakınlık kurdu Rüdeger'le Kemancı.

- 1707 Âdet üzere ayrıldı bir süre sonra hanımlar,
Çekildi ayrı bölüme.
Büyük orta boşluğunda düzenlendi masalar,
Hazır edildi konuk Bey'lerin ağırlanacağı şölene.
- 1708 Hanımlardan yalnız Markgraf'ın eşi kaldı
Konukları onurlandırmak için. Kızı ise ayrıldı,
Geçti yoldaş kızlarla, hanımlar bölümüne;
Gözden ırak olması tasalandırdı konukları.
- 1709 Herkes afiyetle yiyip içtikten sonra
Yeniden oraya alındı dilber;
Sürdürüldü keyifli sohbetler,
Gönlü şen yiğit Volker konuştu da konuştu.
- 1710 Herkesin önünde şöyle dedi soylu Kemancı:
"Erk'i çok Markgraf, Tanrının sevgili kulu imişsin sen,
Çok kanıtı var bunun;
vermiş sana böyle bir güzel Hatun,
Bir de üstüne pek tatlı bir yaşam.
- 1711 Eğer bir yüce Han olsaydım, taç taşısaydım başımda,
Senin dilber kızını eş edinmek isterdim.
Gönülde yaşattığım dileğim bu olurdu;
Maşallah derim kızına, iyi terbiye almış,
hem güzel hem de soylu."
- 1712 Markgraf dedi: "Nasıl olur da bir Han
Kızımı almak ister benim?
Öz yurdumuzdan ayrıyız ben ve eşim,
Verecek hâlimiz yok kızıma çeyiz diye büyük mülkler;
Güzeldir benim kızım, ama ne fayda eder?"

- 1713 Konuştu Gernot Han, kurtarmak isteyerek
konuşmayı tatsız gidişten; dedi:
“Ben niyetleniyor olsaydım evliliğe,
Hiç umursamazdım alacağım eşimin
malı var mı yok mu diye.
Yeter ki dilediğim gibi biri olsundu eşim.”
Karıştı söze Hagen tatlılıkla:
- 1714 “Geldi Han’larımdan Giseller’in evlenme zamanı;
Öylesine soylu ki Markgraf’ın güzel kızı
Mutlu olurum buyruğuna girmekten ben de bağımlılarım ile,
Eğer giderse taç giymek için Burgund iline.”
- 1715 Hoşuna gitti bu sözler Markgraf ile eşinin,
Mutlu oldular içlerinden.
Bunun üzerine ayarladı yiğitler, soylu Giseller’in
Kızla evlenmesini
Han evlenmelerindeki törelere göre.
- 1716 Böyle imiş yazgının alacağı gidiş, kim engelleyebilir onu?
Çağırdılar genç kızı, oraya gelsin diye;
Yapıldı o arada evlenme sözleşmesi yasal içerikle.
Kızın ana babası verdiler kızı,
damat da aldı.
- 1717 Burgund’lar kıza bıraktı nice arazi, hisarlar
Yüzgörümlüğü makamında;
Andiçti Gernot, bunların verileceği yolunda.
Markgraf dedi: “Bende yok verilecek arazi de hisar da,
- 1718 Ama hor görülmesin mülksüz Bey’in verdiği,
Kızım alacak çeyiz diye benden
Yüz beygir yükü gümüş, altın.”
Uygun gördüler bunu her iki yandaki yiğitler.

- 1719 Eski zamandan kalma âdet üzere
Söylendi genç kıza, gençlerin oluşturacağı
çemberin ortasında durması;
Gencecik yiğitler sıralandı çemberde.
Herkesin gülüyordu yüzü, bugünkü evlenmelerde
olduğu gibi.
- 1720 Soruldu dilber kıza, bu bahadırı eşliğe
istiyor musun diye,
Kız bir bocaladı, heyecandan,
güçlük çekti cevap vermekte;
Aslında söyleyecekti istiyor olduğunu,
Utançtan al basmıştı yüzüne
şimdi de genç kızlar geçirir bunu.
- 1721 Fısıldadı babası, “Evet desene kızım!”
O da “Evet” dedi,
Genç Giseler hemen aldı eline onun ak ellerini,
Ama yazgısında yoktu pek
onun keyfini sürmek.
- 1722 Konuştu ol dem Markgraf: “Sizler, şanlı Han’lar!
Ülkenize dönüşünüz sırasında
Teslim edeceğim size kızımı, töreye uyarak,
Onu da götürürsünüz yanınızda.”
Peki dedi onlar da.
- 1723 Şen konuşmaların sesi doldurdu havayı,
Ama elbet sonu gelecekti bunun.
Genç kızlar çekildi konağın hanımlar bölümüne,
Konuklar gitti geceleme yerlerine.
Sabah oldu, kahvaltı edildi,
ev sahibi her gereksinmeyle ilgilendi.

- 1724 Konuklar kahvaltı sonrasında
Sürdürmek istediler Hun yurduna yolculuğu;
“Hemen bırakmam sizi” dedi soylu Markgraf.
“Biraz daha kalın burada;
hiç ağırlamadım sizin kadar değerli konukları
bugüne dek konağımda.”
- 1725 Dankwart yanıtladı onu, dedi: “Biz de isterdik, ama
Ne yazık, olanaksız
burada bir zaman daha
sizinle kalmamız.
Olanağı var mı senin için hazırda tutmuş olmak
Bunca insana yetecek yiyeceği içeceği?”
- 1726 Markgraf dedi: “Önemli değil orası;
Gücüm yeter sizleri yoldaşlarınızla birlikte
Haftalar boyunca yedirip içirmeye;
Çünkü şimdiye dek Etzel Han
hiç bağımlılık vergisi almadı benden.”
- 1727 Her ne kadar ısrarcı oldularsa da yola çıkmak için,
Dördüncü güne dek ayrılamamak zorunda kaldı konuklar.
O arada birçok ihsanlarda bulundu ev sahibi,
Atlar, urbalar verdi onlara.
- 1728 Daha çok tutamadı onları;
yolculuğu sürdürmeleri gerekiyordu,
Rüdeger hepsine ayrılış sırasında da armağanlar verdi;
Herkes ne istiyor idiye aldı ondan,
Nam kazandı cömertliğiyle.
- 1729 Getirildi kapı önüne bir sürü eyerlenmiş at,
Geldi arkasından oraya, yola çıkacak yiğitler
Ellerinde kalkanları;
Hun yurduna gidecek idiler.

- 1730 Soylu konuklar kapı önüne gelmeden önce
Ev sahibi Bey dağıttı herkese ihsanlarını,
Cömertliğiyle büyük nam şan kazandı;
Güzel kızını ise vermişti Giselher'e.
- 1731 Adı dünyayı tutmuş Gunther Han'a
Verdi bir zırh takımı, benzeri görülmedik,
O da taşıdı bunu hep onurla üstünde,
Armağan almak âdeti hiç olmadığı hâlde.
- 1732 Ayrıca Gernot'a da nitelikli bir kılıç
sundu armağan diye.
Girdiği her savaşta bunu kullandı yiğit.
O gün azap duymaktan çok uzaktı Gotelind
bu kılıç sebebine;
Oysa ki, buymuş yazgı,
o kılıcın ucunda can verecekti kocası.
- 1733 Burgund'ların Han'ı bile
armağan kabul ettiğine göre
Uygun düşecekti Gotelind'in
Hagen'a bir armağan vermesi;
Hatun da bu Bey ondan
armağan almış olmadan
Etsel'in şenliğine gitmesin istedi.
Ama alımkâr olmadı Hagen, şöyle dedi:
- 1734 "Gördüklerimin içinden başka armağan almam,
Ama çok beğendim
duvara asılmış şu kalkanı;
Etsel'in ülkesine götürmek isterdim
İşte bu armağanı."

- 1735 Hagen'ın sözleri deşti
 Markgraf eşinin yüreğindeki eski bir yarayı,
 Gözleri yaşardı;
 Wittich'in eliyle can veren
 Nudung'un ölümünü anımsadı,
 Depreşti eski acısı.*
- 1736 Dedi yiğide: "O kalkanı sana vereyim.
 Ah keşke sağ olaydı bir zamanlar onu taşıyan bahadır!
 Savaşta öldürüldü;
 Hep ağlayacağım onu andıkça ben, zavallı kadın."
- 1737 Kalktı koltuğundan Markgraf eşi,
 İndirdi kalkanı asılı durduğu yerden,
 Götürüp Hagen'a verdi kendi eliyle,
 O da onur duyarak kabullendi bu armağanı.
- 1738 Üstüne takılmış mücevherlerin ısıltısı
 Karışıyordu bu kalkanın yüzey ısıltısına;
 Ona bir de süs olsun diye ince ipekten
 bir kumaş geçirilmişti.
 Bulunmazdı çarşıda pazarda böylesi,
 bulunsaydı rahat bin Mark ederdi.
- 1739 Hagen buyurdu hizmetkârına, kalkanı al götür diye;
 Bu sırada kardeşi Dankwart da geldi oraya.
 Markgraf'ın kızı görkemli urbalar verdi ona,
 O da giydi bunları Hun yurdunda,
 beğenildi giyimi.

* Başka bir destana (*Dietrich von Bern Destanı*'na) gönderme yapılıyor. O destanda, Nudung, Herzog (Dük) rütbesinde bir yüksek soylu, bir Han'dır; Gotelind'in ağa-beyidir. Duvarı asılı duran kalkan, onundur. İleride göreceğimiz üzere, Kriemhild, öldürülmüş Nudung'un dul eşini seninle evlendireceğim diye Bleda'yı savaşa kışkırtacaktır. (Ç. n.)

- 1740 Aslında armağan kabul etmezdi bu yiğitlerin hiçbiri,
Burada almaları, kendilerini o kadar candan ağırlayan
Ev sahibi Bey'i mutlu etmek içindi.
Ne çare ki sonradan bir gün geldi
onunla çarpışmaları gerekti,
hatta öldürdüler onu.
- 1741 Tez davranır Volker geldi Gotelind'in önüne
kemanı elinde;
Kendinin bestelediği bir havayı
Hem çaldı hem söyledi,
Sonra destur istedi
ayrılmak için Pöchlarn'dan.
- 1742 Markgraf'ın eşi buyurdu hizmetkârlarına
odasındaki sandığın getirilmesini;
Dinleyin şimdi onun cömertliğini.
Altı yüzük çıkardı o sandıktan, verdi yiğide,
Dedi: "Bunları da götür Bey Volker, bir yadigâr diye
yanında Hun ülkesine.
- 1743 Bunları, oradaki saraya gittiğin zaman
takarsan sevinirim.
Dönüşün sonrasında da duymak isterim
Orada
dileğimi yerine getirdiğini."
"Öyle yapacağım" dedi Volker,
gerçekten yaptı da.
- 1744 Ev sahibi Bey konuştu konuklarına:
"Giderken güvenlikte olasınız diye
Bir koruma birliği verip size,
Onunla geleceğim yanınızda;
Yolda hiç kimse sizi soymaya kalkmasın."

- 1745 Bey'le beş yüz adamı büründü savaş donanımına,
 Atları eyerlenip urbaları da
 yüklendi beygirlere.
 İçleri ferah, çıktılar hisar kapısından ama
 Onların da bir teki dönmedi geriye.
- 1746 Rüdeger ayrıldı eşinden, sevgi dolu öpücüklerle,
 Aynı şeyi yaptı Giseler de;
 Her ikisi sardı kollarıyla güzel eşlerini,
 Ne var ki sonradan hanımlar
 gözyaşlarıyla andılar
 ayrılış saatini.
- 1747 Hisarda ardına kadar açılmıştı birçok pencere,
 Bey ile adamları atlarına binerken;
 ağladı hanımlar.
 Sanırım ilerideki büyük felâketi
 Şimdiden sezmişlerdi onlar.
- 1748 Sevilen eşin dostun gidişi hüznlendirmişti herkesi,
 Nice hanımla genç kız gözyaşları döktüler.
 Oysa keyifliydi ayrılıp gidenler,
 Tuna'nın kumlu kıyısında, Hun yurduna giden yolda
 at sürüp ilerlediler.
- 1749 Soylu Bey Rüdeger dedi Burgund'lara:
 "Hun yurduna gelmekte olduğumuzu
 Bilmez kalmasın Hatun'umuzla Etzel Han;
 Çok sevineceklerdir mutlak, bunun haberini almaktan."
- 1750 Doğu Hanlığı ülkesinden Hun yurduna, gönderdi
 birçok atlı ulaklar,
 Her yerdeki insanlara haber verdiler bunlar
 Ren boyundaki Worms'dan Han'ların gelmekte olduğunu;
 Büyük sevinç yarattı bu haber sarayda.

- 1751 Ulaklar hızla yol alıp başkente vardı,
 Nibelung'ların Hun yurduna geldiğini açıkladı.
 Etzel dedi eşine: "Kriemhild, sevgili Hatun'um,
 iyi karşıla onları; gelenler, kardeşlerindir,
 Bu şanlı şerefli Han'lar, seni görmeye gelir."
- 1752 Hatun öğrendiğinde getirilen haberi,
 İçini yakan acı azıcık hafifledi;
 Kendi memleketinden nice Burgund erleri
 Gelmekteydiler ona;
 ama olacaktı bu erler
 Etzel'in başına belâ.
- 1753 İçinden kurdu Hatun gizli gizli: "İşte sırası geldi
 Öç almanın, mutluluğumu yok edenden;
 Nasıl etsem de canına okusam onun,
 Mutlaka yapacağım bunu, hem de şenlik bitmeden.
- 1754 Evet öcüm alınmalı mutlaka
 Şenlikler sırasında;
 ayarlamalıyım bunu.
 Ortadan kalkmalı bu mel'unun iğrenç varlığı;
 Büyük mutluluğumu yok ettiydi o,
 canıyla ödemeli yaptığını."

Yirmi Sekizinci Bölüm

BURGUND'LAR ETZEL HİSARINDA
NASIL KARŞILANDILAR

- 1755 Nibelung'lar Hun yurduna geldiğinde
Duydu bunu Dietrich'in* Bey'lerinden Hildebrand,
Bildirdi hemen Efendisine;
Dietrich pek üzüldü duyduğu bu habere,
Yine de buyurdu, candan karşılama yapılmasını
ülkeye gelenlere.
- 1756 Gözüpek Wulfhart getirtti atlarını,
Dietrich'in yanı sıra atlandı birçok güçlü savaşçı;
Vardılar gelenlerin konakladığı tarlaya,
Bir sürü şahane çadır kurulmuştu oraya.
- 1757 Hagen tâ uzaktan gördü onların geldiğini,
Hemen gitti Han'ların yanına, şu sözleri söyledi:
"Haydi bahadırlar davranın, inin eyerlerden yere,
Sizi karşılamak için gelenlere
karşılıyıcı çıkın siz de!
- 1758 Buraya gelir bir sürü atlı,
iyi tanırım onları;
Bu yaman savaşçıların
Amelung'lar ilindendir aslı.
Önderleri Han, egemenlik sürer Verona'da;
gözüpek yiğitlerdir,
Horlamayasınız sakın, onlardan gelebilecek desteği."

* Amelung'lar ülkesinin Han'ı Dietrich von Bern (Bern/Verona'lı Dietrich) konusunda, bkz. s. 278'deki dipnot. (Ç. n.)

- 1759 Dietrich'le birlikte attan indiler hepsi,
Hem Atlı Bey'ler hem de erleri.
Yürüdüler konuklara doğru,
karşıladılar Han'ları,
Dostlukla selâmladılar Burgund'ları.
- 1760 Dinleyin, Ute Hatun oğullarının
kendine doğru yürüdüğünü gördüğünde
Ne demişti Dietrich bu yiğitlere!
Üzülüyordu onların gelmiş olduğuna,
Sanıyordu ki Rüdeger'in herşeyden haberi vardır
ve onları uyarmıştır.
- 1761 Dedi: "Hoşgelmiş olasınız değerli Han'lar
Gunther, Gernot, Giselher!
Ve siz Hagen, Volker, Dankwart Bey'ler!
Bilmez misiniz ki Kriemhild Hatun hâlâ feryat eder,
Yasını tutar Siegfried Han'ın?"
- 1762 Hagen dedi: "Ağlasa ne önemi var?
Bu olayın üstünden geçmiştir nice yıllar.
Onu alan Hun Hanı'yla sevişmesine baksın,
Siegfried mezarından geri gelir sanmasın."
- 1763 "Nasıl öldü o yiğit, kurcalamayalım orasını"
dedi Verona Hanı.
"Önemli olan şu ki, Kriemhild yaşadıkça
Vazgeçmez senden öç almak isteğinden;
Kolla kendini, Nibelung'ların koruyucusu
onun kem niyetinden."*
- 1764 Yanıtladı Gunther: "Nasıl kollayayım kendimi?*"**
Etsel ulak gönderip çağırdı bizi,
Kızkardeşimiz Kriemhild'den de çağrılar geldi;
Var mıydı artık benim, güvence istememin yeri?"

* Alman destanlarına göre, Dietrich ile Hagen'ın her ikisi Etsel'in sarayında tutak kalmışlardı; bu eski tanışıklık hatırına Dietrich, Hagen'ı uyarıyor. (Ç. n.)

** Dietrich, Hagen'a hitap ettiği hâlde, Gunther, Han kendisi olduğu için, "Nibelung'ların koruyucusu" hitabını kendi üstüne alıyor. (Ç. n.)

- 1765 Hagen karıştı söze: “Öğüdüm var sizlere!
Dinleyin soylu Dietrich ile Bey’lerinin
anlatacaklarının tümünü;
Anlamış olursunuz Kriemhild’in aklından geçenlerin
Hepsini enine boyuna.”
- 1766 Bunun üzerine üç Han
Gunther, Gernot, Dietrich
Çekildiler bir kenara, başbaşa görüştüler.
Burgund’lar Dietrich Han’a
“Ne biliyorsan Kriemhild’in niyeti hakkında
bize anlat” dediler.
- 1767 Dedi o da: “Daha fazla ne diyeyim ki?
Size söyleyebileceğim yalnız şu:
Her sabah duymaktayım Kriemhild Hatun’u,
Siegfried’in ölümünden dolayı ağlayıp feryat ediyor,
Ulu Tanrıya yakınıp söyleniyor.”
- 1768 Kemancı dedi: “Öyleyse gerçekleşecek mutlaka
Bize bildirilmiş olanlar, böyle imiş yazgımız.
Gidelim at sırtında Hun’ların sarayına dek;
Görelim biz korkusuz yiğitlere
ne hazırlamış felek.”
- 1769 Gözüpek Burgund’lar saraya doğru çıktılar yola,
Pek görkemli gidiyorlardı at sırtında
kendi illerinin töresince;
Hun yurdundan nice bahadır Hagen’ı görmek istiyordu,
O ne biçim adammış, pek merak ediyordu.
- 1770 Boylu bosluydu yiğit, hakçası;
Geniş bir göğsü vardı,
yer yer kırışmıştı saçları.
Bacakları uzundu, bakışı hayli korkunç,
Yürürdü pek saltanatla.

- 1771 Buyruk çıktı gelenlere barınak sağlansın diye,
Konaklama yeri bulundu soylu Bey'lere.
Baş eğmez Kriemhild öğütlemişti kendi adamlarına
Gösterin diye, Gunther'in adamlarına ayrı yer,
sonra orada kılıçtan geçirildi bu erler.
- 1772 İmrahor görevindeydi Hagen'ın kardeşi Dankwart,
Burgund Hanı bu erleri ona emanet etmişti,
Yemeden içmeden eksikleri olmasın demişti;
Gözüpek İmrahor bu buyruğu
içtenlikle yerine getirdi.
- 1773 Kriemhild Hatun, yanında yoldaş kızlarla
Karşılایıcı çıktı konuklara;
oysa içinden kötü niyet besliyordu onlara.
Giselher'i hem öptü, hem de elinden tuttu;
Hagen onu görünce
daha sıkı bağladı tolgasını.
- 1774 Dedi: "Bu çeşit karşılama üzerine
durup bir düşünmeli bahadırlar.
İki ayrı çeşit karşılama yapılıyor burada,
Han'lara başka, ötekilere başka.
Zaten hiç de hayırlı bir yolculuk değil
bizi buraya getiren."
- 1775 "Sen kime hoşgelmiş isen ona hoşgelmiş olasin"
dedi Hatun.
"Sırf aramızda hısımlık var diye selâm sunacak değilim
sana.
Söyle bakalım, gelişinin bana hoşgelmesi için
Ren boyundaki Worms'dan bana neler getirdin?"*

* "Hazinemi benden zorla alıp ırmağa atman olayını, hiç değilse bunu, onarmak üzere o hazineyi çıkarıp bana geri verebilirdin, bunu yaptın mı ki bağışlanmış olmayı ve sana hoşgeldin denmesini bekleyebiliyorsun?" demek istiyor. (Ç. n.)

- 1776 Hagen dedi: “Haber almış olsaydım
Atlı Bey’lerin sana armağan getirmesinin beklendiğini,
Yeterince malım mülküm olduğuna göre
düşünürdüm elbette
Sana birşeyler getirmeyi.”
- 1777 “Sen bana asıl şunu söyle:
Ne yaptın benim malım olan Nibelung’lar hazinesini?
Benim öz malımdı o, bilmez miydin?
Aldığın o hazineyi geri vermeliydin bana,
getirmeliydin buraya, Etzel Han’ın yurduna.”
- 1778 “Doğrusu, sayın Kriemhild Hatun,
Nibelung’lar hazinesiyle uğraşma görevinin
bana verildiğinden beri
pek çok zaman geçti;
Onun Ren ırmağına atılmasını Han’larım buyurdu bana;
Belki de kıyamete dek, kalacak orada.”
- 1779 Hatun dedi: “Herşey tam düşündüğüm gibi;
Getirmemişsin buraya hazinenin kırıntısını bile.
Oysa benim öz malımdı o hazine,
Ondan yoksun bırakılmanın acısını çekeceğim ömrümce.”
- 1780 “Boşuna konuşuyorsun” dedi Hagen.
“Zaten yeterince yük var üstümde:
Zırhım, kalkanım, ısıltılı tolgam,
yanımdan sarkan kılıcım;
Bir de sana öte beri ben nasıl taşıyayım?”
- 1781 “Benim konuşmam senden altın almak için değil;
Saçıp savuracak o kadar altınım var ki
umursamam senin getireceğini.
Bir cinayet işledin, iki kez de zorla malımı çaldın;
Bil bunu ödeyeceğini.”

- 1782 Seslendi Hatun çevredeki savaçılara, dedi:
 “Han sarayında kılıç taşımak olmaz,
 Yanında kılıç taşıyan herkes versin onları bana,
 emanete götürölmek için.”
 “Asla vermem ben kılıcımı” dedi Hagen.
- 1783 “Senin gibi koskoca bir Han Hatunu’na
 Utanırım kılıcımı ya da başka silâhımı taşıtmaktan;
 Sen Hatun’sun ne de olsa.
 Babam öğretmişti bana, kendi işini kendin gör diye.”
- 1784 “Ne ayıp!” diye haykırdı Kriemhild Hatun,
 “Neden kardeşlerimle Hagen
 taşıyıp dururlar kalkanlarını bile?
 Demek biri fit vermiş onlara,
 uyanık olun demiş.
 Öğrenirsem bunu kimin söylediğini
 canından ederim o kişiyi.”
- 1785 Öfkelenen Dietrich hemen yanıtladı onu:
 “Benden başkası değildir soylu Han’larla
 Onların bağımlısı korkusuz Hagen’ı uyaran;
 Haydi bakalım cezalandır beni, sen dişi Şeytan!”
- 1786 Çok utançlı duruma düştü Etzel Han’ın Hatun’u;
 Pek çekiniyordu çünkü yiğit Dietrich’ten.
 Bir tek söz söylemeden
 çekip gitti o yerden;
 Yalnız kötü kötü baktı düşmanlarına
 oradan giderken.
- 1787 Elele tutuştu iki bahadır,
 Dietrich’le Hagen;
 Durdular yanyana, her dem savaşa hazır.
 Dietrich konuştu:
 “Duyduktan sonra şimdi Hatun’u
 Hun iline gelmeniz
 bana büsbütün dert oldu.”

- 1788 Dayanışma gösterdi iki övülesi yiğit,
Troneck'li Hagen ile Dietrich Han;
İkisi de soyluydu, ikisi de pek yaman.
O sırada geldi oraya Etzel, gördü onları,
sordu yanındakilere:
- 1789 “Öğrenmek isterdim, şu yiğit kimdir?
Dietrich neden ona çok yakınlık gösterir?
Kimlerdir soyu sopy?
Belli ki yaman bir yigittir bu.”*
- 1790 Kriemhild'in adamlarından biri yanıt verdi Han'a:
“Troneck Beyleri soyundandır o;
Aldrian'dı babasının adı.
Burada dost gibi duruyorsa da, önde gidenidir yaban kiş-
nin;
Bir bak ona, anlarsın
yanlış söz etmediğimi.”
- 1791 “Onun yaban olduğu neresinden belli?” dedi Etzel.
Hâlâ hiçbir şey öğrenmemişti eşinin
Öz hısımlarına karşı kurduğu düzen hakkında,
Bilmiyordu Kriemhild'in
konuklardan bir tekini bile
canlı bırakmayacağını.
- 1792 “Şimdi tanıdım Hagen'ı;
bir zamanlar benim bağımlılarımdandı.
Saygınlık kazanmıştı benim gözümde,
Ben yükselttim onu Atlı Bey rütbesine,
verdim ona kendi altınlarımdan.
Rahmetli eşim Helche de pek sevmişti onu.

* Destana göre Hagen gençliğinde Etzel'in sarayında tutak kalmıştı; aradan pek çok zaman geçtiği için Etzel onu tanıyamıyor, birazdan tanıyacak. (Ç. n.)

- 1793 İşte bu yüzden iyi tanıdım Hagen'ı;
İki soylu delikanlı tutak idi sarayımda,
İspanya'ya egemen Han'ların soyundan
Walther'di biri;
erişkinlik yaşına bu sarayda geldi.
Hagen'ı ben kendim gönderdim yurduna geri;
oysa Walther –yanında Hildegund ile–
saraydan kaçtı gitti.”
- 1794 Etzel anımsamıştı çok, pek çok eskileri;
Tanımıştı, genç iken
ona nice değerli hizmetler eden
Troneck'li Bey'i;
Ama ne çare ki pek yakında bu kişi
geldiği ileri yaşta
öldürecekti onun birçok sevdiğini.

Yirmi Dokuzuncu Bölüm

KRIEMHILD, HAGEN'I NASIL AZARLADI
VE O DA
HATUN'U SELÂMLAMAK İÇİN
NASIL AYAGA KALKMADI

- 1795 İki koca yiğit ayrıldılar oradan,
Troneck'li Hagen'la Dietrich Han.
Gunther'in Bey'i omzu üstünden bir bakındı;
Var mı silâh yoldaşlarımdan kimse diye arandı.
- 1796 Çok sürmedi aradığını bulması,
Gördü ki or'da durur Giselher'le Kemancı.
Rica etti Kemancı'dan, yanımda ol sen diye,
Bilirdi onun gözüpekliğini.
Volker hem korkusuz hem mert bir Bey idi.

- 1797 Burgund Hanları avluda, ayakta durur kaldı;
Yalnız Hagen’la Volker yürüdü ilerdeki saraya.
Korkmadı seçkin yiğitler
Bir kötülük gelebileceğinden.
- 1798 Aslında Kriemhild’in olan sarayın önünde
Oturdular bir bahçe kanepesine.
İşıltı saçmaktaydı zırhları,
Onları görenlerin çoğu
merak etti bu yiğitlerin kim olduğunu.
- 1799 Hun’lar baktı da baktı gözüpek yiğitlere
Sanki vahşi hayvan seyrederek gibi,
Kriemhild de onları pencereden gözledi;
Eski yaraları bir kez daha depreşti.
- 1800 Hüzün bastı içini, ağlamaya başladı,
Çok şaşırdı Etzel’in adamları,
hiçbiri anlayamadı
Niçin böyle birdenbire
büründüğünü kedere;
sordular nedenini.
O da dedi:
“Bilesiniz gözüpek yiğitler,
Hagen ağlattı beni.”
- 1801 Dediler, “Ama nasıl oldu bu?
Gördük daha az önce pek mutlu olduğunu.
Eğer birisi sana bir kötülük ettiyse
ve sen, öç almamızı buyurursan bizlere,
Küstahlık eden o kişi
canıyla öder ettiğini.”

1802 Konuştu Hatun: “Bana edilen kötölüğün öcünü alana
 minnet duyacağım bütün ömrüm boyunca,
 Her ne istiyor ise vereceğim ayrıca.
 Diz çökerek yalvarırım siz bahadırlara,
 Hagen’dan öcümü alın;
 ne yaparsanız yapın
 onu cansız bırakın.”

1803 Büründü bunun üzerine yiğitler savaş donanımına,
 tam altmış kişi;
 Hatun’un hatırı için gideceklerdi
 Bir yolunu bulup Hagen’ın canına kıymaya,
 Volker’ı da haklamaya, onun yanı sıra;
 Söz birliğıyle kararlaştırmışlardı bunu.

1804 Ama Kriemhild görünce
 onların sayısının bu kadar olduğunu,
 Canı sıkılıp uyardı yiğitleri; dedi:
 “Niyetinizden vazgeçmelisiniz hemen;
 Hagen’la baş edemez böyle az sayıda kişi.

1805 Troneck’li bahadırın kendi
 çok güçlü ve gözüpek olduktan başka,
 Daha da yaman ve atılgandır
 Şimdi yanında duran yoldaşı Kemancı Volker;
 kırar geçirir savaşta.
 Öyle kolay iş değil onlara saldırmak
 saldıranlar olursa az sayıda.”

1806 Bunu duyunca onlar
 yanlarına daha birçok yiğit aldılar,
 Üç yüz yaman bahadır geldiler bir araya;
 Çünkü çok kararlıydı Hatun, Hagen’dan öç almaya.
 Bu yüzden
 canına kastedilen
 iki yiğidin başı girdi yaman belâya.

- 1807 Kriemhild görünce adamlarını tepeden tırnağa silâhli,
 Şu sözleri söyledi yavuz bahadırlara:
 “Burada durup daha bir zaman bekleyin,
 Tacımı takınıp çıkacağım karşılarına.
- 1808 Yüzüne vuracağım
 Gunther Han’ın adamı
 Troneck’li Hagen’in yaptıklarını.
 Çok iyi bilirim onun küstah huyunu,
 inkâra hiç sapmadan, herşeyi bir bir
 yüzüme karşı söyleyecektir.
 Ben de hiç umursamayacağım artık, bunun ardından
 onun başına ne gelir.”
- 1809 Bir baktı ki seçkin yiğit Kemancı,
 Hatun merdivenden inmektedir;
 Bunu görür görmez
 Şöyle dedi bahadır, silâh arkadaşına:
- 1810 “Bak, dostum Hagen;
 hainlik amacıyla bizi buraya çağıran
 Kriemhild Sultan
 merdivenden inerek gelir buraya doğru.
 Hiç görmedim bir Hanım Sultan’ın yanında
 bu kadar kalabalık,
 Çekilmiş kılıçlarını ellerinde tutarlar;
 besbelli, çatışmaya bir bahane ararlar.
- 1811 Koy kafana, bunların da sana karşı hıncı var,
 Kolla kendini, budur sana öğüdüm;
 Koru canını şanını; böyledir doğru tutum.
 Pek niyetleri bozuk, anlayabildiğim kadar.
- 1812 Gör, nicesinin göğsü pek de fazla kabarık;
 Demek urba içine zırh kuşanmışlar bunlar.
 Bakalım, buraya gelince
 Nasıl davranacaklar.”

- 1813 Gazapla konuştu yiğit Hagen, dedi:
 “Ne kumpas dönüyor bilmem,
 ancak hiç kuşku yok ki
 Işıltılı kılıçları ellerine almaları
 onları bana karşı kullanmak içindir.
 Ama bunların gücü yetmez, benim Burgund iline
 sağ salim dönmemi engellemeye.”
- 1814 De bana dostum Volker, kalacak mısın yanımda
 Kriemhild’le gelenler, üstüme saldırırsa?
 Duyayım senin ağzından, neymiş gözünde değerim;
 Minnet duyayım sana, tüm yaşamım boyunca.”
- 1815 Dedi Volker: “Elbet güvenebilirsin yardımcı olacağıma
 Üstümüze gelse de Han’ın kendi, ordusunun tümüyle;
 Kolumu bacağımyı yitirme sonrasında bile
 Bırakıp kaçmam seni, korkmuşluk sebebine.”
- 1816 “Tanrı razı olsun senden, çok soylu Volker!
 Sen yanımda olduktan sonra, bana başka ne gerek?
 Bir çatışmada birlikte olacaksak eğer
 Kendini kollamalı, bize yaklaşan Bey’ler.”
- 1817 Kemancı dedi: “Oturduğumuz yerden kalksak;
 Ne de olsa bir Han eşidir gelen.
 Saygılı davranmaktan yana bir kusur etmeyelim,
 Kendi saygınlığımıza zarar getirmeyelim.”
- 1818 “Sakın kalkma, hatırım için” dedi Hagen.
 “Kalkıp yürürsem ona doğru, sanacak ki bu Bey’ler
 Korktum da o yüzden böyle davrandım.
 Onların hiçbirini hoşnut edeyim diye
 niyetim yok yerimden saygı ile kalkmaya.”
- 1819 Daha uygun düşecek kalkmamamız ayağa,
 Can düşmanımı niçin onurlandıracakmışım?
 Tenimde can kaldıkça, bunu yapmayacağım.
 Hiç umurumda değil, Etzel’in eşinin bana hınç beslemesi.”

- 1820 Böyle deyip Hagen, koydu bacaklarının üstüne
Taşıdığı ışıltılı kılıcı, inadına.
Parlıyordu bu kılıcın kabzasında
çimen kadar yeşil bir zümrüt;
Hemen tanıdı Kriemhild, Siegfried'den alınmış kılıcı.
- 1821 Tanır tanımaz da tarifsiz keder doldu içine.
Zümrüdün takıldığı kabza, altından idi,
kın'ı da kızıl renkte;
Büyük acısını anımsattı bu kılıç Kriemhild'e.
Sanırım onu kahretmek için
kasıtlı davranmıştı Hagen.
- 1822 Gözüpek Volker, oturdukları yerde çekti kendine doğru
Sağlam bir keman yayı; sıradan yay değildi bu.
Hem iriydi hem uzun, bir de üstelik enli,
keskin kılıç gibiydi.
Oturdu yiğitler yerlerinde, tınmayarak hiçbir şeyi.
- 1823 Kalkmaya da niyetlendikleri yoktu,
Her ikisi "Korktular" denmesin istiyordu.
Böyle yaptıklarından Hatun yürüdü geldi onların ayağı-
na,
Selâmı da düşmanca oldu onlara.
- 1824 Dedi, "Söyle Hagen, kim çağırdı seni buraya?
Nasıl kalkışabildin sen, gelmeye Hun yurduna
Bana ettiğin bunca kötülüklerden sonra?
Biraz fikir feraset olsaydı sende, hiç çıkmazdın yola."
- 1825 Yanıtladı Hagen: "Kimse çağırmadı beni,
Hun yurduna çağrılan yalnız üç Han idi.
Onlar Efendilerimdir benim,
ben onların er'iyim;
Nereye giderse onlar, ben de hep
yanlarında giderim."

- 1826 Hatun dedi: “Şunu da söyle bana, ben sana ne yapmıştım ki
Bunca kötülük ettin bana, hınç doldurdun içimi?
Sevgili eşim Siegfried’i vurdun öldürdün,
çok büyük oldu acım;
Ömrümün sonuna dek dinmeyecek gözyaşım.”
- 1827 Sordu Hagen: “Söylendi söylenecek herşey,
ne yararı var artık konuşmanın?
Evet, benim o, aynı Hagen,
elleriyle Siegfried’i öldüren.
Güzel Brünhild’i küçük düşürdü diye Kriemhild
Çok ağır bir bedel ödedi o yiğit.
- 1828 İnkâr edecek değilim, suçlusu olduğumu
Senin başına gelen felâketlerin, erk’i çok Sultan!
Haydi öç alsın benden, kim istiyorsa, kadın ya da erkek;
Öç alınır diye değilim ben yalan söyleyecek;
evet, sana çok acılar çektirdim bugüne dek.”
- 1829 Dedi Hatun: “Duydunuz ya yiğitler,
pervası yok kabullenmekten
Bütün acılarımdan sorumlu olduğunu;
Artık ne gelirse onun başına
olmayacak benim de umurumda.”
Yanında gelen Bey’ler kaldı zor bir durumda,
baktılar birbirlerinin yüzüne.
- 1830 İçlerinden biri çatışmayı başlatsa idi
Sonuçta üstün çıkacak olan, iki Burgund er’iydi;
bu şimdiden belliydi.
Böyle çatışmaları nice kez kazanmıştı o yiğitler,
Çekindi ötekiler;
bir olmayacak işe niyetlenmişlerdi,
korktular, vazgeçtiler.

- 1831 Birbiriyle bakışan Bey'lerden biri dedi ötekine:
 “Ne diye gözün bende?
 söz verdiğim şeyi yapamayacağım, belli;
 Kimsenin ihsanına heves edip de canımdan olamam,
 Oysa bizi buna yönlendiriyor Etzel'in yavuz Hatun'u.”
- 1832 Bir diğeri
 şöyle dedi:
 “Ben de bu kafadayım;
 Bana hisarlar dolusu kızıl altın verseler
 Çıkmak istemem bu Kemancı'nın karşısına;
 Bakışlarında bile meymenet yok adamın.
- 1833 Hagen'ı da tanırım tâ gençlik yıllarımdan,
 Gerekmez bana o yiğidin anlatılması.
 Tam yirmi iki çatışmada onu görmüşlüğüm var,
 Nice kadını dul bıraktı, hepsine verdi acılar.
- 1834 Etzel Han'ın buyruğundaydı onlar
 İspanyalı Walther ile;
 ne dağ yolları aştılar,
 Etzel'in buyruğunda, çok yengiler kazanıp
 Han'ı onurlandırdılar.
 Hakkını verelim Hagen'ın bahadırılıktan yana.
- 1835 O yıllarda çocuk denecek yaştaydı Etzel Han'ın yiğidi,
 Böylelerinin hepsi büyüdü şimdi, koca adam oldular.
 Akıllandı iyice; yavuz bir adam şimdi;
 Bir de üstüne
 Balmung onun elinde;
 kötülükle aldı onu;
 ne ki başımın zoru,
 karşısına çıkayım?”
- 1836 Böylece belirlendi, çatışmaya girilmeyeceği;
 Pek kahırlandı bundan, Kriemhild'in yüreği.
 Yanındaki Bey'lerin hepsi or'dan savuştu,
 çünkü bunlar korkmuştu
 Kemancı'nın kılıcıyla ölmekten.

- 1837 Dedi yiğit Volker: “Belli oldu eninde sonunda
Düşmanlık göreceğimiz bizim burada.
Zaten bunu söylemişlerdi bize.
Gidelim, saraydaki Han’larımızın yanına,
Kimse cesaret edemesin onlara saldırmaya.”
- 1838 Çok kez görülür düşmanların ürkerek
niyetlerinden döndüğü
Er’ler sıkı durup birbirinin yanında
dayanışma gösterirse;
Aklı başında davranırsa kişiler,
Düşmanları zarar veremez onlara.
- 1839 “Uyalım öğüdüne” dedi Hagen.
Kalkıp gittiler saray avlusunda
hoşgeldin diyenlerle konuşan
Han’larının yanına.
Gözüpek Volker, bağıra bağıra
seslendi onlara:
- 1840 “Daha ne kadar duracaksınız burada
Bu kalabalığın ortasında?
Haydi artık girin saraya,
Han’la konuşup öğrenin aklından geçenleri.”
Dinlediler onu; ikişer ikişer yürüyüp
ayrıldılar oradan.
- 1841 Verona’lı Dietrich Han, tutuşmuştu elele
Burgund’ların erk’i çok Han’ı Gunther ile.
Irnfried’le gözüpek Gernot yanyana yürüdüler,
Giselher’le birlikteydi kaynatası Rüdeger.
- 1842 Ama saraya kim kimin yanında giderse gitsin
Volker’la Hagen
hiç ayrılmadılar birbirlerinden
Bir büyük çatışma olup her ikisi ölene dek.
Onların yanyana olması
yol açtı nice soylu hanımın
dul kalıp ağlamasına.

- 1843 Saray halkı gördü, bin yaman muhafızın
 İçeri girdiğini, Han'ların yanı sıra;
 Bunlarla birlikteydi ayrıca altmış seçkin savaşçı,
 Gözüpek Hagen, kendi mülkünden Hun yurduna
 getirmişti onları.*
- 1844 Haward'la Iring, iki çok yüce soylu,
 Dostlukla yürüdüler yiğit Han'lara doğru;
 karşıladılar onları.
 Gösterdi o sırada kendilerini Dankwart'la
 benzersiz Atlı Bey Wolfhart
 En görgülü kişiler olarak.
- 1845 Ren boyunun Han'ı saraya girdiğinde
 Onu görür görmez erk'i çok Etzel, fırladı koltuğundan;
 Hiç kimse görmemiştir bir Han'dan
 Böylesine güzel karşılama.
- 1846 “Hoşgelmiş olasin Gunther Han,
 kardeşlerin Gernot, Giselher ile!
 İçten saygılarımı gönderdim sana,
 Ren ötesindeki Worms hisarına.
 Yanındaki yiğitlerin hepsinin de
 Yeri vardır başım üstünde.
- 1847 Hoşgelmiş olasınız sizler, seçkin yiğitler,
 Gözüpek Volker ile Hagen
 Benimle eşime, buraya, ülkemize;
 Candan bir bağlılıkla o,
 çağrı göndermemizi istedi size.”

* Ozan unuttu; bunlardan dördü, Bavyera'lılarla çatışırken ölmüştü, demek ki 56 kişi kalmışlardı. (Ç. n.)

- 1848 Konuştu güçlü Hagen: “Ben de duydum çağrışı;
zaten
Gelmiş olmasaydım Hun yurduna Han’larımın yanında,
Seni onurlandırmak için kendim
gelmek isterdim buraya.”
Arkasından
elini tuttu Etzel Han
sevgili konuklarının,
- 1849 Getirdi onları kendisinin oturduğu uzun sedire kadar,
buyur etti oraya;
Bekletmeden getirdi hizmetkârlar, konuklara
Dut rakısı ile şarap, yayvan altın taslarda.
Hoşgeldiniz dendi içtenlikle
konuklardan herbirine.
- 1850 Konuştu Hun Hakanı: “Şunu da diyeyim ki,
Hiçbir şey mutlu edemez beni, sevgili Han’lar,
Sizin buraya, bize gelişiniz kadar.
Böylece hasretlik üzüntüsü azaldı eşimin.
- 1851 Ama şimdi burada gördüğüm soylu konukların
sayısına bakınca
düşüyorum şaşkınlığa,
Diyorum ki, ben ne yapmıştım da
Hiçbiriniz gelmedi daha önce yurduma;
Her ne ise, şimdi sizleri burada görüyorum ya,
mutluluk veriyor bu bana.”
- 1852 Başı dik Rüdeger söyledi bunun yanıtını:
“Elbette sevindirmeli seni şimdi burada görmek
bunca çok sayıda yığdı;
Bu belirtisidir Hatun’umun hısımlarındaki
sana olan saygının,
Seni onurlandırmak için getirmişler sarayına
bu kadar Atlı Bey’i.”

- 1853 Tam yazdönümü gününde gelmişlerdi konuklar
 Etzel Hisarı'ndaki saraya;
 Hiç görülmemiştir bir ev sahibinin
 konuklarını daha candan ağırladığı.
 Yemek zamanıydı artık, hepsi içleri ferah,
 oturdular sofraya.
- 1854 Duyulmadı bir Han'ın konuklarına böylesine
 yakınlık gösterdiği;
 Geldi âlâ kebaplar, en iyi cins şaraplar,
 Canları ne çekmişse, sunuldu hepsi;
 Çünkü destan olmuş, gezerdi dillerde
 bu konukların geçmişteki becerisi.
- 1855 Erk'i çok Etzel, sarayını yaptırırken
 Çok özen göstermiş, çok para harcamıştı;
 pek genişti bu sarayın yapısı,
 Enderun, burçlar, sayısız özel odalar
 Vardı bu kendi başına hisar olan sarayda;
 bir de kocaman orta boşluğu.
- 1856 Yaptırdığı o boşluk mekânı
 uzun, yüksek, genişti;
 Çünkü pek çok yiğidi
 ağırlaması gerekirdi her zaman.
 Hep yanında bulunurdu on iki yüce Han,
 Ayrıca sürekli kalırdı sarayda birçok değerli Bey.
- 1857 Artıp durmuştu bunların sayısı, bağımlıları çoğaldıkça.
 Severdi Han, dost meclislerinde olmayı,
 Hoşuna giderdi nice hızlı yiğidin şamatası, kalabalığı;
 O gün de pek yerindeydi keyfi.

Otuzuncu Bölüm

HAN'LARLA YİĞİTLERİ UYURKEN
HAGEN VE VOLKER NASIL NÖBET
TUTTULAR, O GECE NELER OLDU

- 1858 Gün ermişti sona, artık çökmüştü akşam
Yol yorgunu yiğitlerin üstüne. Yatıp dinlenmeyi ister oldular.
Hagen söyledi bunu usulünce Etzel'e,
O da hemen buyurdu hizmetkârlarına,
gereken yapılınsın diye.
- 1859 Gunther dedi ev sahibi Han'a: "Tanrı senden razı olsun,
Uyku gözümde tüter;
kusura bakma sakın, gidip yatalım, izin ver.
Eğer öyle dilersen
geliriz yine buraya yarın sabah erkenden."
Kalkıp, yatmaya gitti yiğitler.
Çekip gitti Hakan da.
- 1860 Ama onlar kalkınca herkes birden kalkmıştı;
konuklar kalabalık arasında sıkıştı.
Gözüpek Volker kızıp bağırdı Hun'lara:
"Nasıl kalkışırsınız bu bahadırların
ayağına dolanmaya?
Yol açın, yoksa başınıza ben
dert açarım ha!
- 1861 Bir vuruş indiririm ki kemanımın yayıyla
lâftan anlamayanlara,
Dayak yiyeni seven, iyice acır ona.
Çekilin de geçelim, yemeyesiniz sopa!
Bunlar da Atlı Bey dedirtiyor kendilerine,
Bey rütbesi bu gibi yabanların neyine?"

- 1862 Tez davranır Kemancı'nın böyle gazapla konuştuğunu
Omzu üstünden bakan Hagen hem gördü hem de duydu.
Dedi: "Yiğit Çalgıcı size iyi akıl öğretir
Kriemhild'in Bey'leri;
Kenara çekilip gidin kendi yerlerinize.
- 1863 Olacağı yok, bilin
aklınıza sokulan şeyin;
Ama inat ederseniz o konuda
yarın erkenden yine buraya gelin.
Yalnız şimdi bırakın biz yol yorgunlarınızı,
bu gece dinlenelim!
Sanırım böyle olur tutumu, gerçek erlerin."
- 1864 Götürüldü konuklar sarayda
çok geniş bir sofa'ya,
Sonradan da herbiri öldürülecekti orada.
Bir sürü koca yatak hazır edilmişti bu yerde,
Oysa Kriemlind Hatun tezgâhlıyordu onlara
pek büyük bir belâ.
- 1865 Arras'tan gelme kürklerle kaplı idi yorganlar,
Çarşaf lar da Arabistan ipeğindendi;
Hepsi de ışıltılı ibrişimlerle dikilmişlerdi,
Altın rengi şeritler vardı kenarlarında.
- 1866 Bir de vardı kakım kürkünden battaniyeler,
Bulunmaktaydı samur kürkünden olanlar da.
Yatacaklardı bunların altında rahat rahat
sabah ışıltısına kadar;
Duyulmuş şey değildi, böyle görkem içinde
geceletilmiş olsun tüm Bey'leriyle
şimdiye dek Han'lar.
- 1867 "Eyvahlar olsun geceyi burada geçireceğimiz için"
diye haykırdı Genç Giseler.
"Eyvahlar olsun, benimle buraya gelen yoldaşıma;
Bana karşı kızkardeşim çok sevecen davranmış olsa da
Korkarım, onun sebebine öleceğiz burada."

- 1868 Bahadır Hagen dedi ona:
 “Bırak kaygını bir yana;
 Gece nöbetine ben kendim kalacağım.
 Hepinizi sabaha dek güvende tutacağım,
 Daha sonra da herkes koruyacak kendini.”
- 1869 Hepsi başlarını eğip teşekkür ettiler ona,
 Sonra da çekildiler rahat yataklarına.
 Herkes urbasını çıkarıp uzanmış iken
 Savaş donanımını kuşandı Hagen.
- 1870 Ol dem Kemancı Volker, dedi yiğide:
 “Umarım gücenmezsın buna,
 Nöbet tutmak isterim ben de seninle yanyana
 bütün gece, sabaha dek.”
 İçten sevgi duyarak Hagen
 teşekkür etti ona.
- 1871 “Gökteki Tanrı razı olsun senden, sevgili Volker!
 Her ne zaman canımdan yana kaygı duyarsam
 Senden başka hiç kimseye başvurmam.
 Bu iyiliğinin de elbet altında kalmam,
 yeter ki ölüm engellemesin beni
 minnet borcumu ödemekten.”
- 1872 Büründü her ikisi ışıltılı zırhlarına,
 Herbiri taktı kendi kalkanını koluna.
 Çıktılar yapının dışına, kapı önünde dikilmek için;
 Nöbet tuttular orada,
 sağladılar yoldaşlarının güvenliğini.
- 1873 Gözüpek Volker, dayadı elindeki kalkanı
 Yapının duvarına,
 İçeri girip or’dan kemanını getirdi;
 Mutlulandırdı yoldaşlarını, içinden geldiği gibi.

- 1874 Büyük sofa kapısının önündeki
eşik taşına oturdu.
Bir de demeli şunu:
Kemancılar içinde ondan yigidi yoktu.
Öyle güzel sesler çıktı ki kemanının yayından,
Bütün konuk yigitler doğruldu yatağından
teşekkür makamında Volker'a alkış tuttu.
- 1875 Koca sarayı sardı tellerin inlemesi,
Hünerli çalışıyla çıkarıyordu
duygulu bir keman sesi.
Derken çalınan hava, tatlı ninniye döndü,
İçi kaygılı yigitler mışıl mışıl uyudu.
- 1876 Baktı ki yoldaşların hepsi uykuya vardı
Koca yigit kalkanı yine eline aldı.
Sürdürdü kapı önünde nöbet tutmayı,
Korudu düşmanın hainliğinden yoldaşlarını.
- 1877 Hayli ilerlemişti zaman, geceyarısı olmuştu
–Sanırım ki değildi vaktin daha öncesi–,
Gözüpek Volker bir tolga pırlıtısı gördü
karanlığın içinde;
Kriemhild'in adamları bir hainlik peşinde
diye düşündü.
- 1878 Gerçekten o yigitleri Kriemhild göndermişti,
Onlarla konuşurken şöyle buyruk vermişti:
“Konuklardan tek Hagen mel'ununu haklayın,
Sakin bir başkasının canına dokunmayın.”
- 1879 Dedi Kemancı: “Bak dostum Hagen,
Söyleyeyim sana görmüş bulunduğumu;
Şurada silâhlı adamlar seçtim,
Besbelli baskın vermek isterler bize.”

- 1880 “Ses çıkarma,” diye fısıldadı Hagen,
 “bırak bize daha çok yaklaşınlar;
 Daha onlar bizi farketmeden
 Nice tolgayı parçalayacak indireceğim vuruşlar;
 Açık ki buyruk alarak Kriemhild’den
 gece vakti geldi bunlar.”
- 1881 Ama Hun yiğitlerinden biri çabuk gördü onları,
 Sofanın kapısında nöbetçi duranları;
 hemen dedi yoldaşlarına:
 “Gerçekleştiremeyeceğiz tasarlananları,
 Gördüm ki Kemancı Volker nöbet tutar kapıda.
- 1882 Bir tolga var ki başında, ısıltı saçar,
 Sağlamdır, cilâlıdır, güçlüdür, yoktur eziği yamuğu.
 Örne zırhının baklaları pırıl pırıl parıldar;
 Bir de üstelik yanında Hagen var;
 konuk yabancılar çok iyi korunurlar.”
- 1883 Dönüp gidiverdiler. Volker bunu görünce
 Gazaplı bir sesle şunu dedi yoldaşına:
 “Ben seğirtip varayım bu gürhun yanına,
 Amaçlarını söyleteyim onlara.”
- 1884 “Sakın ha, yapma bunu hatırım için!” dedi yiğit Hagen.
 “Bu düşman Bey’leriyle çatışmaya girersen
 Saldırırlar hepsi birden senin üstüne kılıçlarıyla,
 zorda bırakırlar seni;
 Benim de yardımına koşmam gerekir,
 oysa nöbetçisiz kalmak, tüm yoldaşlarımıza
 felâket getirir.
- 1885 İkimiz birden girmiş olacağız çatışmaya,
 Onlardan ikisi ya da dördü dalıverecek sofaya;
 Öldürecekler uyuyanları,
 Ömrümüzce çekeriz hep bunun azabını.”

- 1886 Yine konuştu Volker: “İyi de, hiç olmazsa
Belli edelim şunlara, onları gördüğümüzü;
İnkâr edemez olsun, Kriemhild’in güruhu
Gece vakti cinayet işlemeye kalkıştığını.”
- 1887 Hemen bağıırıp seslendi onlara:
“Ne diye silâhlı gezersiniz bu vakitte?
Nedendir telâşınız?
Talan seferine mi çıkmıştınız?
Öyle idiyse bizi de yanınıza alınız!”
- 1888 Kimse yanıtlamadı onu; çok gazaplıydı sesi.
“Yuh olsun size, korkak herifler!” Kemancı böyle dedi.
“Bizi uykuda öldürecektiniz, öyle mi?
Yapılamaz böyle hainlik gerçek bahadırlara bizim gibi.”
- 1889 Hatun’a anlatıldı ayrıntısıyla bütün olup bitenler,
İşi becerememişti, cinayete gidenler.
Bu duruma Hatun’un pek çok canı sıkıldı,
Ama kemirmektedydi içini büyük hıncı,
başka çare aradı.
O çare sebebine nice yığidin
uçacak idi canı.

Otuz Birinci Bölüm

HAN’LAR NASIL KİLİSEYE GİTTİLER

- 1890 Volker dedi, “Zırhım iyice soğudu,
Sanırım gecenin kaldı pek azı,
Yaklaştı sabah ayazı.”
Giriştiler uyandırmaya hâlâ uyuyan yiğitleri;

- 1891 Gerçekten sabah ısıltısı vurdu az sonra sofanın içine.
Hagen sordu bahadırlara
Ulu kilisede sabah duasına
gitmek ister misiniz diye.
Çünkü İsa dini âdetince
başlamıştı çanlar çalmaya.
- 1892 Duyuluyordu duaya başlayanların sesi,
ama aynı çeşit söylemiyordu sabah duasını hepsi;
İsa'cılarla çoktanrıçı olanların ettikleri dua
elbette oluyordu birbirinden çok başka.
Gunther Han'ın Bey'leri, ulu kiliseye gitmek istediklerinden
Rahat yataklarından kalktılar hepsi birden.
- 1893 Başladılar getirdikleri süslü urbaları giymeye.
Hiç görülmemişti o güne dek, bir Han'ın ülkesine
Konuk giden Bey'lerin bunlar kadar görkemli
urbalar getirdiği.
Ama Hagen bu giyimde
büyük sakınca gördü;
Dedi: "Yiğitler, siz burada
giyinin başka türlü.
- 1894 Hepimiz biliyoruz buradaki durumu;
Gül değil keskin kılıç taşıyın kolunuzda.
Mücevherli süs tacı takmanız yanlış olur;
ısıltılı tolganız durmalı başınızda.
Kriemhild öç almayı gün-gece kurar durur,
Niyetini sezmeyen kaldı mı aranızda?
- 1895 Bugün zorlanacağız kılıçlı çatışmaya;
İpek gömlek yerine, giyin zırhlarınızı.
Uzun kaftanlar değil, ancak geniş kalkanlar
esirger sırtınızı.
Size saldıranları bin pişman edersiniz
taşımakta iseniz
savaş donanımınızı.

- 1896 Çok değerli yoldaşım Bey'ler,
bağımlılarım, er'ler!
Gönül saflığıyla girin kiliseden içeri,
Erk'i çok Tanrıya yalvarın ki sizleri günden arındırsın,
İçinizi dökün ona, korkunuzu, kaygınızı;
bilin ki çok yakınımızdadır artık
Ölüm'ün adımları.
- 1897 Anımsayıp söyleyin
herbiriniz, geçmişte
işlenmiş günahları;
Sağlam bir inanç ile sığının Tanrınıza.
Uyarıyorum sizi: O Tanrı istemezse
Nasibinizde yok bir daha duymak
bu sabah duasını.”
- 1898 Hep birlikte ulu kiliseye gittiler
Han'lar, Bey'ler ve er'ler.
Hakan soyunun mezarlığı yanındaydı bu kilise.
Hagen dedi onlara, “Kutsal bölümde duralım,
birbirimizden ayrılmayalım.
Şu sırada bilmiyoruz hiçbirimiz Hun'ların niyetini.
- 1899 Kalkanlarınız dursun ayağınızın dibinde,
Bir saldıran olursa size,
Ödetin bedelini, ölümcül derinlikte
yaralar açarak;
işte o zaman yürür şanınız.
Budur Hagen'in size öğüdü.”
- 1900 Sonra Bey'lerden ikisi, Volker'la Hagen
Yürüyüp vardılar kapının önüne, orada dikildiler.
Bir nedeni vardı elbette bunun,
istiyorlardı ki tam önlerinden geçsin
Onlara hınç güden Hatun.

- 1901 Derken göründü Hakan'la güzel eşi,
Her ikisi süslü püslü giysiler içindeydi.
Bir sürü Bey geliyordu yanlarında,
Çok kalabalıktı Kriemhild'in koruyucuları,
kaldırıyorlardı yoldan bir toz bulutu.
- 1902 Etzel Han, Ren boyundan gelmiş konukları
Böyle savaş donanımında görünce, sordu hemen:
"Neden giymiştir dostlarım başlarına tolgaları?
çok üzuldüm ben buna.
Sakın oldu mu onlara bir saldırganlık eden?
- 1903 Öyle bir hâl olmuş ise, uygun görecekləri tutarda
Diyet ödeyeyim onlara; bilsinler ki onları üzen
Daha da çok üzüntü vermiştir bana.
Her ne ister iseler benden
hazırım onu yapmaya."
- 1904 Konuştu Troneck'li Hagen: "Kimse bize birşey yapmadı,
Bir gelenektir Han'larımın soyunda
herbir şenliğin ilk üç günü
Böyle savaş donanımıyla gezmek.
Birilerinden saldırganlık görmüş olsaydık
elbet söyledik Etzel Han'a."
- 1905 Kriemhild hep duydu Hagen'in dediklerini
Hınçlı bakışlarla süzdü durdu yığidi.
Kuşkusuz bilmekteydi kendi yurdunun geleneklerini,
Ama böyle gelenek yok diye Hakan'a söylemedi.
- 1906 Burgund'lara duyduğu hınç çok büyük idiyse de
Çekindi, olanları biri anlatırsa Etzel'e
Hakan durumun gerçeğini kavrar diye;
Çünkü sonra engellerdi o, ileride yapılacak olanı.
Burgund'lar da bunu pekâlâ bilir iken
demediler ona hiçbir şey,
gururlarına düşkünlüklerinden.

- 1907 Hatun, yanındaki halkıyla dayandı kilise kapısına,
 bir büyük sıkışma oldu;
 Hagen'la Volker tam kapının ağzında yine yanyana durdu
 Arada yalnız iki kol uzunluğunda
 bir boşluk bırakarak.
 Kriemhild'in hizmetkârları çok sinirlendiler buna.
- 1908 İçlerinden geçti, yiğitlerle dalaşmak,
 Göze alamadılar kavga dövüşü,
 Yüce Hakan'ın önünde;
 İtiş kakış olduysa da epey
 olmadı bundan fazla birşey.
- 1909 Dua bitip de herkes kiliseden ayrılırken
 Pek çok Hun bahadırı bindiler atlarına.
 Bu muhafızlardan başka
 Bir sürü güzel kız vardı Kriemhild'in yanında;
 En az yedi bin Atlı Bey
 koruyuculuk etmekteydi Hatun'a.
- 1910 Sarayın büyük avluya bakan bir penceresine
 Geçip oturdu Kriemhild, yoldaş kızlarla birlikte.
 Erk'i çok Etzel de hemen yanındaydı onun,
 Yiğit bahadırların yürüttüğü Atlı Bey oyunlarını
 izleyecekti Hatun.
- 1911 Burgund'ların İmrahor'u hızlı Dankwart da oraya vardı
 yanında atlılarla;
 Han'larına Burgund ilinden bu yana eşlik eden
 yiğitlerdi bunlar.
 Hep eyerli tutuyorlardı atlarını
 O yabancı ülkede.
- 1912 Han'larla Bey'leri de gelince at sırtında
 Öğütledi onlara gözüpek Volker
 Biz de kendi ülkemizin geleneğince iki safta dizilip
 Atlı Bey'lik gösterisi yapalım diye.
 Hoşnutlukla kabullendiler öneriyi,
 görkemli bir gösteri yaptı at sırtında yiğitler.

- 1913 İyice kalabalıklaştı geniş avluda gösteri yapan Bey'ler;
 Etzel ile Kriemhild onları seyrettiler.
 Kılıç kalkan oyunlarının şamatası her yanı tuttu,
 İsa'cı Bey'lerle çoktanrıçı Bey'ler
 gösterdi ustalıklarını;
 Kimse sıkılmadı bu gösterileri uzun süre seyretmekten.
- 1914 Derken bir de göründü
 Burgund yiğitlerini görmeye gelen
 Dietrich Han'ın Atlı Bey'lerinden altı yüz kadarı;
 Onlar da katılacaktı gösterilere, konukların yanında
 Han'ları izin verseydi buna.
- 1915 Ama bu istek Dietrich'e iletildiğinde
 Pek yerinde görüşle "Hayır, olmaz" dedi Han;
 korkmuştu, gösteri oyunları
 çatışmaya döner diye.
 Onlar gitti, ardından sökün etti oraya
 Pöchlarn'lı Rüdeger'in beş yüz atlısı,
 Ama onların da gösteriye katılmak istemelerine
 Markgraf'ın canı sıkıldı.
- 1916 Hemen indi avluya, yanlarına seğırtti,
 Akıllıca davranıp onlara şöyle dedi:
 "Görmez misiniz, pek kafası bozuk nedense
 Gunther Han yiğitlerinin;
 Onlara sokulmayın, avludan da çekilin."
- 1917 Bunlar da ayrıldı avludan;
 böyleydi bana anlatılan:
 Geldi Thüning ilinden bir sürü Atlı Bey,
 bir de tam bin tane yiğit Dan;
 Katıldılar gösterilere; onların mızrak, kılıç vuruşundan
 Kıymıklar uçuştu kalkanlardan.

- 1918 Irnfried Thüring'lerin, Haward da Dan'ların başındaydı.
Karşılaştı bunlar Atlı Bey oyunlarında
Ren boyundan gelenlerle;
Boy ölçüştü iki yandaki yiğitler,
Burgund'lar güçlü vuruşlarla, onların kalkanlarını
delik deşik ettiler.
- 1919 Derken göründü er meydanında Bleda Han da
yanında üç bin atlısıyla.
Hepsi yaman biniciydi bunların.
Gelişleri hoşnut etti Hatun'u;
Onların Burgund'ları alt edeceğini umdu.
- 1920 Şöyle hayal etti şimdi olacakları:
"Kılıçtan geçirecekse bu bahadırlar Burgund'ları,
Buna hemen başladıklarını görmekle sevineceğim;
Alınırsa düşmanlarımdan öcüm, artık hiç
tasa çekmeyeceğim."
- 1921 Hun töresine göre at sürerek katıldılar
Savaş oyunları yürüten Bey'lerin arasına
Hun'lardan namlı bahadırlar
Schrutan, Gibeche, Ramung ve Hornboge;
Kılıç, mızrak vuruşlarıyla kalkanlardan kopan kıymıklar
uçtu sarayın sofalı bölümü üstünde.
- 1922 Ama becerebildikleri
şamata çıkarmaktan öteye geçmedi;
Gunther Han'ın Bey'leri
iyi kullandı kalkanlarını.
Kalkan çarpışmalarının sesi
İnletti Etzel'in sarayını;
oyunlarda şan şeref Burgund'larda kaldı.
- 1923 Savaş oyunları öylesine hızlı ve hırslı oynanıyordu ki
Atların terlemesinden sırsıklam oldu
Eyer altı örtüleri;
Hun'larla karşılaşmada üstün geldi,
tepeden baktı onlara Burgund'ların Bey'leri.

- 1924 Konuştu yiğit Kemancı Volker:
 “Sanmam göze alabilsinler
 bizimle çatışmayı bu Atlı Bey’ler.
 Hep söylendi durdu bana,
 onların hınç güttüğü bize karşı;
 Saldıracak olsalardı bize, tam şimdiydi zamanı.”
- 1925 Gunther Han buyurdu,
 “Konaklama yerimize dönelim” diye.
 “Ahıra koyalım şimdilik atlarımızı,
 Sonra yeniden atlanalım, akşamüstü serinliği olunca.
 Bakalım Hatun, üstün çıkma ödülünü
 verecek mi biz yabancılara?”
- 1926 Derken bir de baktılar, ilerliyor bir atlı,
 Öyle süslü püslüydü ki benzeri yoktu Hun’ların içinde;
 Belki de sevdiği dilber seyrediyordu onu
 oturup pencerede.
 Ancak soyluların hanımlarında vardı
 ondaki kadar süslülük.
- 1927 Söylendi Volker:
 “Nasıl bırakırım şunu, buradan gelsin geçsin?
 Böyle karı kılıklı herifler
 gebermeyi hak eder;
 Ben de şuracıkta alacağım canını onun,
 Vız gelir bana kızsız, Kriemhild Hatun!”
- 1928 “Hatırım için, sakın ha!” dedi Gunther Han.
 “Bu çeşit bir saldırı, ilk bizlerden gelirse
 suçlu duruma düşeriz;
 Bir saldırı olacaksa, bırak Hun’lardan gelsin,
 daha iyi öylesi.”
 Bu sırada Etzel Han
 yanyana oturuyordu eşiyile.

- 1929 “Yapacağım aklıma koyduğumu” dedi Volker,
Sürdü atını,
girdi iki safta karşılıklı dizilmiş yiğitler arasına;
Mızrağıyla bir vurdu süslü Hun atısına,
Mızrak ucu adamın bedenini delerek
geçti öteki yana.
- 1930 Telâşla geldi Hagen hemen onun yanına,
Yanında altmış yiğidiyle
Kemancı Volker’ı korumak istedi.
Etzel ile Kriemhild, oturdukları yerden
herşeyi görmekteydi.
- 1931 Burgund’ların üç Han’ı
değerli Kemancı’larını
Düşmanlar arasında korumasız bırakmadı;
Bin Atlı Bey’leriyle onun yanına düzen içinde vardılar,
Duruma el koydular.
- 1932 Hun Bey’i –bir Markgraf’tı bu– yerde cansız yatıyordu,
Yakınları ağlaşıp bağırıyordu;
Sordular, “Kim yaptı bunu?”
Söyledi olayı gören birçok bahadır:
“Vuran, güçlü Kemancı’dır.”
- 1933 Ölü Hun Markgrafi’nin yakınları haykırdı,
“Sarılalım kılıçlara kalkanlara” dediler,
Kemancı’yı öldürmek istediler;
Fırladı Etzel Han, oturduğu yerden.
- 1934 Bir büyük şamata oldu; ses çıkmaktaydı her kafadan.
Gunther Han yiğitleri hazırlandılar çatışmaya,
İndiler atlarından, bıraktılar hayvanları;
Derken geldi Etzel Han, girdi araya,
ayırdı tarafları.

- 1935 Çekti aldı, ölü Hun'un yakınlarından birinin
 elindeki koca kılıcı,
 İttirdi onları geriye, köpüren öfke ile;
 Bağırды, “Yakışır mı bana, onları konuk eden kişi olarak,
 Sizin bu Kemancı'yı öldürmenize göz yummak?”
- 1936 Kıymış olsaydınız onun canına,
 Çektirirdim tümünüzü birden darağacına!
 Gözümle gördüm olanı, Hun'lara doğru at sürüyorken
 Atı tökezlediğinden
 mızrağını doğru dürüst tutamadı bu bahadır.*
- 1937 Kazayla oldu olanlar,
 rahat bırakın konuklarımı.”
 Kendi yürüdü konuklarının yanında.
 Ahıra çekildi atlar hemen,
 Bir sürü seyis vardı Etzel Han hizmetinde.
- 1938 Hakan konuklarıyla girdi saraydan içeri,
 Yatıştırdı herkesin gerginliğini.
 Kuruldu sofralar,
 el yıkamak için getirildi su dolu taslar.
 Ama yine de, Hun Bey'leri arasında
 pek çoktu Burgund yiğitlerine hınç duyanlar.
- 1939 Ne kadar üzölmüş olursa olsun Etzel Han
 Bir sürü silâhlı adam yürümüştü Burgund'ların ardından;
 Karşılıklı oturmuş olsalar da sofraya,
 onlara karşı hınç doluydu yürekleri.
 Bir fırsat bulur bulmaz, öldürölen hısımlarının
 öcünü almaktı tüm istekleri.

* Volker, sırf keyif için kasıtlı cinayetini işlerken, bu izlenimi uyandıracak bir “numara” yapmış olmalı. (Ç. n.)

- 1940 Dedi Hakan konuklarına: “Dolaşırken dışarıda
Eksik olmasın yanınızdan kılıcınız,
üstünüzde olmalı zırhınız;
bir büyük gerginlik var.
Ama kim ki sarayda size kötülüğe kalkar,
Gitmiş olur kellesi. Hun’lar da duysun bunu!”
- 1941 Bey’lerin sofraya yerleşmesi bir hayli zaman aldı.
Hiç azalmamıştı Kriemhild’in azabı;
Dedi Dietrich Han’a: “Yüce Han,
senden öğüt beklerim,
Dileğimce yürümüyor işlerim;
desteğini isterim.”
- 1942 Han’ın yerine Hildebrand yanıt verdi:
“Konuklara saldıracak olanlar
bizden yardım ummasınlar;
Hazineler karşılığında bile biz
böyle işe girmeyiz.
Zaten saldırganlığa kalkan
olabilir bin pişman;
bileğini büken çıkmadı hiç
şimdiye dek bu yiğitlerin.”
- 1943 Dedi Hatun: “Hagen bana büyük kötülükler etti,
Öldürdü sevgili eşim Siegfried’i.
Benim ötekilere yok kastım;
Onu diğerlerinden ayırarak haklayan
çok altın alır benden,
Onun ettiklerinin cezasını çekerse ötekiler
bu hâl beni pek üzer.”
- 1944 Konuştu koca Hildebrand: “Bu iş nasıl olacak,
Hepsi onu korurken, bir tek Hagen’ı vurmak?
Tümüne birden saldıranın da belâ gelir başına,
Çünkü kolay değil, yoksuluyla varsılıyla
hepsini birden haklamak.”

- 1945 Söze girdi Dietrich Han, edep erkân ile:
 “Yüce Hatun, benden böyle birşey isteme!
 Ben senin hısımlarından hiç kötülük görmedim ki
 Savaşmaya kalkayım bu gözüpek Bey’lerle!
- 1946 İçten bağlı olduğum Hakan’ın sayın eşi,
 Kendi hısımlarının canına kasteder olmak
 hiç de yüceltmez seni;
 Sana güvendiler de, iyilikler umarak
 geldi buraya onlar.
 Peşinde olsan da Siegfried’in öcünü almanın,
 bu öcü alacak el, olmayacak Dietrich Han’ın.”
- 1947 Hatun, Dietrich’ten yüz bulamayınca
 Gitti hemen, bu kez de başvurdu Bleda’ya;
 Dedi: “Bir zamanlar Nudung’a ait olan
 koca bir tımar ilini vereyim sana.”
 Ama bu yiğit, ona uyduktan sonra
 can verdi Dankwart’ın kılıcıyla;
 konamadı tımara.
- 1948 Hatun demişti ona:
 “Bana yardım et, Bleda Han!
 Kendi sarayımızda oturan
 şu kişiler
 düşmanlarımdır benim;
 Sevgili eşim Siegfried’i öldürdüler.
 Öcümü almama kim yardımcı olursa
 ben de sonsuza kadar
 minnetle bağlanırım o kişiye.”
- 1949 Yanıbaşında oturan Bleda
 yanıtladı bu sözü:
 “Senin hısımlarına saldırmaya kalkışamam,
 Çünkü kardeşim Hakan
 pek mutlu onları ağırlamaktan;
 Ben onlara saldırırsam hiç bağışlamaz beni.”

- 1950 “Öyle deme, Bleda Han! Ben olacağım hep senin arkada.
Ödüllendireceğim seni çok gümüşle, altınla;
Üstüne, dilber bir eş vereceğim sana,
Nudung’un dul hanımını;
keyfini sür onun güzel bedeninin,
o da olacak senin.
- 1951 Bir zamanlar Nudung’un egemen olduğu
Ülkeler, hisarlar hep sana verilecek.
Yiğit Han, inan dediklerime, sözlerim boş lâf değil,
İsteğimi yaparsan bunları kendinin bil.”
- 1952 Alacağı ödüllere tamah etti Bleda;
Özellikle hoşlanmıştı söylenenden, evlilik konusunda.
Çünkü karşısında oturmaktaydı o pek dilber hanım,
sandı silâh gücüyle o güzeli alırım.
Oysa onun bu hevesi sebebine
nice yiğitler can verdi, Bleda’yla birlikte.
- 1953 Dedi: “Bu konuşmamızı saklı tutalım.
Kimse haber almadan niyetimizi
ben sesleneceğim adamlarıma bağırarak,
baskına girişsinler diye;
Acısı çıkacak Hagen’dan, sana yapılanların,
Başımı koydum bu yola, can vermeyi göze aldım.”
- 1954 Buyruk iletti Bleda
bağımlılarına da;
dedi, “Bürünün Bey’ler savaş donanımına;
Baskın vereceğiz büyük yatakhane de düşmana.
Hakan’ımızın Hatun’u böyle buyurdu bana,
Almalıyız hepimiz kelleimizi koltuğa.”
- 1955 Bleda karar verip silâha sarılmaya
Oradan ayrılınca
Gitti Kriemhild Hatun, Etzel Han’ın yanına,
Yaman tuzak kurmuştu kendi konuklarına.

- 1956 Nasıl kişilerdi sofradakiler, anlatayım onu da.
Zenginliği ölçüsüz, başı taçlı çok Han vardı orada,
Ayrıca erk'i yüce bir sürü Bey, nice yiğit bahadır;
Hepsi de pek saygı gösteriyorlardı Hatun'a.
- 1957 Ev sahibi Hakan oturtmuştu konuklarını
Kendi yanındaki en yüksek, en iyi koltuklara.
İsa'cılarla çoktanrıcalar ayrı ayrı oturuyorlardı ama,
Bilge Hakan verdiriyordu hepsine bol bol
her yiyeceğin en âlâsından.
- 1958 Konuk erlerin yemeği götürülüyordu büyük yatakhaneye;
Sayısızdı Etzel'de kazanlar, tepsiler.
Gidiyordu onlara da özenle pişirilmiş yemekler;
Ne çare, bu konukseverliğin ve duyulan hoşnutluğun
bedelini canlarıyla ödeyecekti sonra, o erler.
- 1959 Han'ların tümü oturmuştu kurulan sofraya,
Başlamıştı atıştırmaya.
Uygun zamandır denerek getirildi oraya,
Han'lar tanısın diye, Etzel Han'ın çocuk yaştaki oğlu;
Erk'i çok Han'ın yüreği dağlanacaktı onun sebebine
daha sonra.
- 1960 Getirdi Etzel'in mâbeyn görevlilerinden
Dördü, Han oğlu Ortlieb'i
Hakan'ın Han'larla oturduğu masaya;
Hagen da aynı masada idi.
Olacaktı bu çocuğun da katili
onun çok canlar almış eli.
- 1961 Varsıl Hakan oğlunu karşısında görünce
Mutlu olarak dedi, eşinin kardeşlerine:
"Bakın dostlarım, budur işte benimle
Kızkardeşinizin tek oğlu;
size çok hizmeti olacak gelecekte.

- 1962 Eğer soyuna çekerse yiğit bir erkek olur;
Hem kudretli hem soylu, hem güçlü hem de cömert.
Eğer ömrüm olursa vereceğim ona otuz Hanlık ülkesi,
bu olacak tımar'ı;
Böylece artar genç Ortlieb'in size hizmet olanakları.
- 1963 O nedenle ricam var siz sevgili dostlarımdan:
Ren boyuna, ülkenize dönerken
Kızkardeşinizin oğlunu da götürün yanınızda;
Kendi oğlunuz gibi sayın, ilgilenin onunla.
- 1964 Bir erkek olasıya dek şanla şerefle yetiştirin onu,
Size ülkenizdeyken zarar veren olursa
Yardım etsin öcünü almanız için;
bu konuda şimdiden
size söz verilmiş bilin.”
Etsel Han'ın başı dik eşi
Kriemhild de duydu bu söylenenleri.
- 1965 Hagen dedi: “Bu çocuğun
erkeklik yaşına gelmesi nasip olursa
Buradaki yiğitler
umabilir ondan birşeyler,
hizmet filân.
Ama bu çocuğun pek cansız bir hâli var;
Sanmam ki gören olsun, biz yurda döndüğümüzde
onunla ilgilenmek için benim
at sürüp saraya gelişimi.”
- 1966 Bakakaldı Etsel Han, Hagen'ın yüzüne;
söylenenler işlemiştii yüreğine.
Yüce Hakan hiçbir şey söylemedi ise de
Gönlü pek çok kırıldı, iyice kaçtı keyfi;
Şaka da değil idi Hagen'ın söylediği.

- 1967 Yalnız Etzel Han değil, diğer Han'lar da
 Pek üzüldü Hagen'ın çocuk Ortlieb için
 böyle konuşmasına;
 Söyleneni sineye çekmek gereği de
 iyice koydu onlara.
 Akıllarından bile geçmedi Hagen'ın yapacağı şey.
- 1968 Onun sözlerini duyup da ona büsbütün hınçlanan
 Bey'lerin hepsi can attı onunla kapışmaya;
 Belki Etzel Han'ın kendisi de kalkardı buna,
 ev sahipliği onuru kendisini alıkoymasaydı;
 bu yüzden kahrı çöktü yığıda.
 Daha sonra bin beterini yaptı Hagen,
 çocuğu öldürdü onun gözü önünde.

Otuz İkinci Bölüm

BÜYÜK YATAKHANEDE BLEDA İLE
 DANKWART'IN ÇARPIŞMASI
 NASIL OLDU

- 1969 Tamamladı hazırlıklarını, Bleda'nın yiğitleri,
 Zırhlarını kuşanıp bastılar bin tanesi
 Dankwart'ın erlerle yemek yediği yeri,
 En yaman bir çatışma patlak verdi
 bahadırlar arasında.
- 1970 Masa başına gelince soylu Bleda
 İmrahor Dankwart dostça karşıladı onu;
 “Hoşgeldin yata Khanemize, Bleda Han!” dedi.
 “Ne sebepledir gelişin, bir türlü bilemedim.”

- 1971 “Selâm melâm istemem senden” dedi Bleda ona,
 “Seni haklamak için buraya geldim,
 Siegfried’in canına kıyan ağabeyin Hagen’ın
 ettiği sebebine.
 Bunun diyetini ödeyecek, senin yanın sıra nice yiğit
 burada Hun ülkesinde.”
- 1972 Konuştu Dankwart: “Öyle deme Bleda Han,
 Pişmanlık duyurma bize, buraya geldiğimizden.
 Zaten, Siegfried öldüğü zaman
 küçük bir çocuktum ben.
 Etzel Han’ın eşi
 nasıl suçlayabilir beni?”
- 1973 “Ben onu bunu bilmem;
 Cinayeti işleyen, senin hısımların
 Gunther’le Hagen idi;
 Savunun kendinizi, geberesi konuklar!
 Kurtuluş yok sizlere,
 Ödeyeceksiniz diyet borcunuzu
 canınızla, Kriemhild’e.”
- 1974 “Demek vazgeçmeyeceksin aklına koyduğundan?”
 Dedi Dankwart. “Geri aldım az önce söylediklerimi,
 keşke hiç söylememiş olsaydım o dediklerimi.”
 Sıçradı gözüpek savaşçı masanın başından,
 Çekti kocaman keskin kılıcını,
- 1975 Bir vurdu ki Bleda’ya,
 göz açıp kapayıncaya kadar,
 Onun başı yuvarlandı kendi ayağı dibine,
 tolgasıyla birlikte.
 Dedi, “Düğün armağanı olsun sana bu kelle
 Safasını süreceğim diye umduğun
 Nudung’un dul eşiyle evlenme şerefine!

- 1976 Haydi bakalım nişanlasınlar onu yarın da başka biriyle,
O kişi de kalkışırsa
gerdeğin bedelini ödemeye,
böyle olur encamı!”
Doğruluk sever bir Hun anlatmıştı ona
Onları yok etmek için Kriemhild’in kurduğu düzeni.
- 1977 Bleda’nın adamları gördüler Bey’lerinin öldürüldüğünü,
Artık katlanamadılar buna;
Kılıçlarını iyice yükseğe kaldırdılar,
Gazapla saldırdılar Burgund erlerine;
ama bin pişman olacaktı
böyle yaptıklarına sonradan.
- 1978 Yüksek sesle bağırdı İmrahor erlere:
“Görüyorsunuz değerli erler, ne olup bitmektedir,
Savunun kendinizi şimdi, bu yabancı ülkede;
Ölüm varsa kısmette, yiğitçe çarpışarak
utançsız can verelim, şahbazlar, hep birlikte!”
- 1979 Yanında kılıcı olmayanlar saldırdılar masaya,
Onu kırıp, ellerine aldılar ayaklarını, tahtalarını;
Direnmeyecek değildi Burgund erleri saldırıya,
Yamulttular nice tolgayı, bu koca sopalarla.
- 1980 Ne kadar yaman savundu kendini, bu bir sürü yabancı!
Hatta püskürttüler silâhlıları, yatakhane dışına;
Ama içlerinden beş yüzü, ya da fazlası
cansız yere serilmişti.
Her yanı kanlara bulanmıştı Dankwart erlerinin.
- 1981 Tez ulaştı Etzel Han bahadırlarının kulağına
Olan bitenlerin haberi, yasa boğuldu hepsi
Hem Bleda’nın hem de tüm savaşçılarının
öldürüldüğünü öğrenince;
Hagen’in kardeşiyle, onun erleri
başarmıştı bu işi.

- 1982 Daha bu olanları Etzel Hakan duymadan
Silâhlandı iki bin ya da fazla savaşçı;
Gittiler erlerin olduğu yere çabucak,
Tek canlı bırakmadılar onlardan.
- 1983 Bu hainler koca bir orduyla geldi yatakhaneye,
Korkunç bir çatışma patlak verdi orada;
Ama işe yaramadı kendini savunanların yiğitliği,
hepsi de çarpışarak er'ce canını verdi.
Ancak bu da yol açtı az sonra
yeni facialara.
- 1984 Şimdi dinleyin şu inanılmaz hâli:
Dokuz bin er yere serilmişti cansız,
Bir de Ren boyundan gelme on Atlı Bey,
Dankwart'ın yoldaşları;
Tek başına Dankwart kalmıştı düşmanın karşısında.
- 1985 Dinmişti savaş yerinde şamata,
çarpışmaz olmuştu silâhlar,
Yiğit Dankwart, omzu üstünden
bir baktı çevresine,
Dedi, "Vah yitirdiğim dostlarıma,
Şimdi tek başıma kaldım düşmanlar arasında."
- 1986 Sağdan soldan geliyordu kılıç vuruşları,
Ama o vuruşların yasını tuttu sonradan
birçok yiğidin dul kalmış eşi.
Gevşetti kalkanının zincir bağı,
kaldırdı kalkanı daha yukarıya;
Nice düşman zırhını buladı al kanlara.
- 1987 "Vah başıma gelenler!" dedi Aldrian oğlu Dankwart,
"Savulun yolumdan, siz Hun bahadırları;
yel vursun bedenime,
Serinlik versin biraz, savaşta kızışmış tenime."
Onlar karşı koyduysa da, çarpışa çarpışa
çıktı kapıdan dışarıya.

- 1988 Yavuz bir zorlamayla, bir atlayışta
 çıktı yemekhane yapısından,
 Yine cınladı tolgasında, hatta eskisinden fazla
 kılıç vuruşları.
 Onun ne yaman savaşçı olduğunu bilmeyenler
 Saldırmaya kalkmıştı Burgund bahadırına.
- 1989 “Ah Tanrı bana bir ulak yollasa da” dedi yiğit,
 “Onunla haber iletsem ağabeyim Hagen’a,
 Bildirsem bunca kalabalık savaşçıya karşı
 zor durumda kaldığımı.
 Bana yardıma gelsin, kurtarsın beni,
 yahut dövüşerek can versin o da benim yanımda.”
- 1990 Konuştu Hun bahadırlarından kimi:
 “Haber verme işini
 sen kendin yapacaksın;
 Ölü gövden gidecek ağ'beyinin önüne.
 O zaman öğrenecek Troneck'li Bey de
 ne imiş, başkasının ölümüne üzülmek.
 Çok cana kıydın sen burada
 Etzel Han'ın yurdunda.”
- 1991 “Bırakın kuru sıkı atmayı,
 savulun yolumdan.
 Yoksa kana bularım
 içinizden birkaçının daha zırhını.
 İleteceğim haberleri saraya kendim götüreceğim,
 Hâlimi kendim bildireceğim Han'larıma.”
- 1992 Öyle yıldırıldı ki Etzel Han adamlarının gözünü,
 Kılıçla dövüşmek için duramadılar karşısında.
 Mızrak yağdırdılar üzerine uzaktan;
 Kendini korumak için kullandığı kalkan
 saplanan mızraklardan
 ağırlaştı taşınamayacak kadar,
 bıraktı kalkanı ister istemez kolundan.

- 1993 Saldırdı Hun'lar her yandan, azgınlıkla;
O da ormanda zağarların kovaladığı yaban domuzu gibi
Karşı karşıya kaldı canına susayanlara;
Gösterdi yaman bahadır olduğunu.
- 1994 Onu kalkansız görünce, haklayabiliriz sandılar;
Oysa
 Hey gidi!
 Ne derin yaralar açtı o yiğit kılıcıyla,
Nice gözüpek savaşçı, onun önünde
 yerlere devrildiği!
Büyük şan kazandı korkusuz Dankwart.
- 1995 O ilerledikçe, önünden kan fışkırtıyordu;
 bir kan deresi belirtiyordu onun geçtiği yolu.
Hiçbir yiğit tek başına iken çarpışamazdı onun yaptığı gibi
Bunca kalabalık düşmana karşı.
Böylece saraya dek vardı çarpışa çarpışa
 Hagen'ın karındaşı.
- 1996 Yemek taşıyıcılarla içki sunucular
 kılıçlı çatışmanın şamatasını duydu;
Bıraktı nicesi ellerinde tuttuğu
Han sofrasına taşınan yemekleri, içkileri,
 dikildiler yiğidin yoluna.
Merdivenin dibinde, yiğidin karşısına
 çıkmiş oldu böylece, bir sürü yeni düşman.
- 1997 Bitkin yiğit haykırdı: "Hey, hizmetkâr ağalar!
Sizinle mi uğraşacağım bir de?
 Siz bakadurun kendi işinize,
 sofrada hizmet edin konuklara,
Güzel yemekler taşıyın onlara;
Bırakın, Han'larım ileteyim getirdiğim haberleri."

- 1998 Bir ikisi atak çıktı, saldırdı ona merdivende;
Onlara doğru ağır kılıcını bir salladı ki bahadır
Çoğu dehşete düştü, çekildi karşısından,
Savuştular oradan.
- 1999 Böylece gözüpek yiğit kapıya kadar vardı,
Çekilin dedi Etzel'in hizmet ağalarına.
Kanlar içindeydi üstü başı,
Yalın kılıcını hâlâ taşıyordu elinde.
- 2000 Tam da onun kapıda belirdiği anda
Küçük Ortlieb'i kollarından tutarak
Masadan masaya gezdirmekteydi konuklar;
Gelen bu kötü haber, yol açtı
çocuğun canından olmasına.

Otuz Üçüncü Bölüm

DANKWART HABERİ HAN'LARINA NASIL VERDİ VE BURGUND'LAR HUN'LARLA NASIL ÇARPIŞMAYA GİRİŞTİ

- 2001 Dankwart bağırarak ilette haberini:
“Ağ'beyim Hagen, burada oturdun kaldın çok uzun zaman,
Hem sana hem de gökteki Tanrıya mâlum olsun hâlimiz,
Kılıçtan geçirildi yatakhanelerinde Bey'lerimiz, erlerimiz!”
- 2002 Hagen da konuştu bağırarak, sordu ondan:
“Kim yaptı bunu?”
Yanıt geldi Dankwart'tan:
“Bleda Han ile, çok kalabalık sayıda
adamının işiydi bu;
ama sevinemediler ettikleri işe,
Kendi elimle kopardım ben de
Bleda'nın kafasını.”

- 2003 Hagen dedi: “Pek de yazık olmuş sayılmaz
Bir yiğidin canını almışsa bir kahramanın eli;
Güzel hanımlar ölen için ağlarken
bulur bunda teselli,
Daha az yanar belki onların yürekleri.
- 2004 Şimdi söyle kardeşim, nasıl oldu da sen
büründün bunca kan’a?
Pek çok yara almış olsan gerek.
Elime bir düşmesin, kim yapmışsa bunu sana,
Alırım onun canını, Şeytan kurtarmadıkça.”
- 2005 “Yaralı değilim ben, sadece ıslandı üstüm başım
Başkalarının kanından,
Çünkü pek çok kişiyi kılıcımınla hakladım.
Andiçmiş bile olsam, onların sayısını vermeye
kaç kişiydi hepsi, orasını bilemem.”
- 2006 “Öyleyse sen kapıyı tut” dedi Hagen.
“Bırakma Hun’lardan kimseyi içeriye;
Ben bur’daki Bey’lerle bir konuşayım önce
töremiz gereğince;
Onların adamları öldürdü erlerimizi
Hiç suçları yokken.”
- 2007 “Madem bana düşüyor, kapıcılık görevi,”
-kardeşi böyle dedi-
“Erk’i çok Han’lara hizmetten geri kalmam,
Tutarım merdiven başını, şanıma yakışır yolda.”
Kriemhild’in Bey’leri çok sıkıldı buna.
- 2008 Konuştu Hagen: “Fısıldaşıp duruyor Hun Beyleri burada;
Merak ediyorum ne konuştuklarını.
Sanırım sıkılıyorlar kapıcının varlığından;
Rahatsız da oldular, onun duyurduklarından.

- 2009 Nice zamandır dinliyorum Kriemhild'in lâfını,
Hiç kapanmayacakmış gönlündeki yarası.
Öyleyse haydi içelim ölümler şerefine,
Etzel Han şarabının hakkını verelim;
İlk içen de Hun'ların çocuk Hanı olsun
ölümün şarabını."
- 2010 Yavuz savaşçı Hagen vurdu Ortlieb'e kılıcıyla,
Kan fışkırıp aktı kılıç boyunca, geldi eline kadar;
Çocuğunun başı düştü Kriemhild'in kucağına.
Sonra girişti Hun'ları kesip biçmeye.
- 2011 Bir güçlü vuruş indirdi kılıcıyla, çocuğun eğitimine
Kılıcı iki eliyle birden tutarak;
Onun da başı düştü yuvarlanarak
masa önüne, yere.
Çok acıklı bir ücret almış oldu eğitimci
bu son gününde.
- 2012 Etzel'in masası önünde gördü
keman çalıcılardan Werbel'i
Gazapla saldırdı onun üstüne,
Bir vuruşta kopardı keman tutan kolunu,
Dedi: "Burgund iline elçi diye
gelişin içindir bu."
- 2013 Feryat etti Kemancı: "Vah başıma gelene,
Ben ne ettim ki sana, Troneck Beyi Hagen?
Han'larının yurduna geldim iyi niyetle.
Şimdi nasıl keman çalarım artık,
sen kolumu kesince?"
- 2014 Hiç umursamadı Hagen, onun bundan böyle
keman çalamayacağını;
Saldırdı Etzel Han'ın bahadırlarına,
Girişti onları öldürmeye birbiri ardına,
Yere serdi nicesini orada.

- 2015 Yoldaşı Volker da sıçradı masanın üstüne,
Kullandı sağlam yayını tıpkı bir silâh gibi;
Pek gürültülü havalara çıkmaktaydı bu yaydan.
Hey gidi!
Yiğit Hun'lar içinden ne çok düşman edindi!
- 2016 Üç soylu Han da fırladı masanın üstüne,
İş daha beter olmadan durumu yatıştırdı diye umdular.
Ama Hagen'la Volker pek birbirine katmıştı ortalığı,
Bir sonu alamadılar.
- 2017 Baktı ki bu çatışma dönmeyecek yatışmaya,
Girişti Ren boyunun Hanı da
kılıcını sallamaya;
Düşmanlardan nicesinin ısıltılı zırhını yarıp
derin yaralar açtı;
Gösterdi kendisinin yaman yiğit olduğunu.
- 2018 Güçlü Gernot da başladı savaşıma,
Yere serdi Hun'lardan nice yiğidi
Rüdeger'in kendisine verdiği keskin kılıçla;
Etsel'in dostlarından nicesini gönderdi mezara.
- 2019 Ute Hatun'un en küçük oğlu Giselher de
Daldı savaşanların arasına;
Çınladı Etsel Hunları'nın tolgalı başlarına
indirdiği kılıç vuruşları.
Nice yaralar açtı Giselher'in eli kavgada.
- 2020 Gerçi hep gözüpekti Han'larla bahadırları ama
En çok kendini gösteren Giselher oldu
düşmanla savaşmakta;
Çok yaman bir savaşçıydı o,
Açtığı yaralarla kanlara buladı nice Bey'i.

- 2021 Tüm güçleriyle savunmaya çabalıyordu kendilerini
 Etzel'in yiğitleri;
 Ama savaşıarak bir uçtan bir uca geçti konuklar
 saraydaki sofayı,
 Enli kılıçlarını salladılar,
 aslanlar gibi çarpıştılar.
 Çatışmanın patırtısı inletti ortalığı.
- 2022 Dışarıda kalan Hun yiğitleri
 çabalıyordu içeriye girip
 oradaki dostlarına yardım etmeye.
 Ama başaramıyorlardı merdivenin üst başından geçmeyi,
 İçeridekilerin ise dışarıya çıkabilmekten derdi;
 Oysa yaman kapıcı bırakmıyordu kimseyi.
- 2023 Sonunda öyle bir sıkışıklık oldu ki o kapıda,
 Öyle yoğunlaştı ki kılıç, kalkan, tolga çınlamaları
 Çok zor duruma düştü yiğit Dankwart;
 Ama ona duyduğu sevgiden
 düşündü onun hâlini Hagen.
- 2024 Bağırarak seslendi Kemancı Volker'a:
 "Bak yoldaş; sarmış Hun bahadırları
 Kardeşimin çevresini; ha bire vururlar ona.
 Yetiş dostum, kurtar onu,
 biz yiğidi yitirmeden."
- 2025 "Güven bana" dedi Kemancı.
 Başladı keman çalarcasına sofayı geçmeye,
 Kullanıyordu keskin kılıcını güçlü eliyle.
 Var olası diye seslendi ona, Ren boyu yiğitleri.
- 2026 Gözüpek Volker gitti Dankwart'ın yanına vardı,
 Dedi ona: "Bugün çok şeyler geldi senin başına,
 Sana yardımcı olmamı istedi ağ'beyin,
 Sen burada kapının dışını tutacaksan
 ben de durayım iç yanda."

- 2027 Tez davranır Dankwart dikildi kapı dışına,
Tuttu, geleceklerin geçeceği merdiven başını;
Çınladı durdu orada kılıç şakırtıları,
Burgund ilinden Bey Volker da
iç yandan tuttu kapıyı.
- 2028 Gözüpek Kemancı seslendi Hagen'a,
"İyi akıl etmişsin, dostum Hagen,
Etzel Han'ın kapısı şimdi sağlam kapandı
iki savaşçının elleriyle;
Oldu arkasına bin sürgü sürülmüş gibi."
- 2029 Güçlü Hagen da görünce
kapının böylesine sağlam tutulduğunu,
Fırlatıp attı sırtındaki kalkanı,
Girişti bir iyice, dostlarının öcünü almaya;
Gazabına kurban gitti nice yaman bahadır.
- 2030 Verona'dan gelme Han gördü güçlü Hagen'ın
Nasıl tolgalar parçalayarak ölüm saçtığını;
Sığradı bir oturma sırasının üstüne, haykırdı:
"Ölüm içkisi sunuyor Hagen herkese."
- 2031 Çok büyük kaygıdaydı ev sahibi Han,
kahrolmaktaydı Hatun'u;
Tepeliyorlardı en iyi dostlarını onların gözleri önünde,
Bir sürü düşman karşısında
kendi canları da değildi güvenlikte.
Büyük korkuya düşmüştü Etzel;
işe yaramıyordu yüce Hakan olduğu.
- 2032 Kriemhild Hatun seslendi Dietrich Han'a:
"Ey soylu Han,
Amelung ülkesinin tüm Han'ları
atan deden hatırına,
Kurtar beni bu tıklıp kaldığım yerden;
Hagen gelebilirse benim yanıma kadar
beni mutlaka haklar."

- 2033 Dietrich dedi, “Sana nasıl yardım edeyim?
Çok soylu Hatun, görüyorsun,
canımın derdindeyim.
Gunther’le adamları o kadar gazaplı ki
Şu anda kurtaramam hiç kimseyi.”
- 2034 “Öyle deme soylu Atlı Bey, Dietrich Han!
Has soydan geldiğini kanıtlama günüdür;
Beni çıkaramazsan buradan
sonum mutlak ölümdür.
Şimdi kurtar benimle Hakan’ı
bu tehlikeli durumdan.”
- 2035 Dietrich dedi, “Bir bakalım, başarabilir miyim bunu;
Nice yıldır hiç görmedim bunca yaman yiğidin
Böylesine azgın gazaba geldiğini,
Kılıç indirişleri kan akıtıyor tolgalı başlardan.”
- 2036 Bağırarak seslendi Gunther’e, ama ne bağırıştı o!
Av borusu sesi gibi yankılandı sarayın içinde,
Çınlattı ortalığı.
Sesi bile çok güçlüydü Dietrich Han’ın.
- 2037 Gunther Han onun bağırışını duyunca
Kulak kesildi çatışmanın ortasında, dedi:
“Dietrich’in sesi kulağıma geldi,
Herhalde bizim yiğitler, canından etti
onun adamlarından birini.
- 2038 Çıkmış masanın üstüne, elini sallar bana;
Burgund ilinden dostlarım, hısımlarım,
Hele bir ara verin bakalım savaşa;
Öğrenelim Dietrich Han’dan,
bizimkilerin ona nasıl bir zarar verdiğini.”

- 2039 Gunther Han böyle dileyip buyurduğundan,
İndirildi çatışmada sallanan kılıçlar,
Onun erk'i sebebine durduruldu savaşımlar.
Birbiriyle konuştu Han'lar.
- 2040 Gunther sordu: "Çok soylu Dietrich, söyle
Adamlarımdan her kim, seninkilere
her ne yapmış ise;
Hazırım diyetini ödemeye;
Bir zarar geldiyse sana, bu yapılan
üzüntü verir gönlüme."
- 2041 Yanıtladı Dietrich: "Kimse birşey yapmadı bana,
Yok sana yakınmamı gerektiren bir zararım, Gunther Han!
Senden isteğim benimle yakınlarımı
bırakarak çıkarman, şu savaş ortamından.
Eğer bunu yaparsan
minnet borçlarımla sana."
- 2042 "Ne diye uzlaşmaya çabalıyorsun böyle çabucak?"
dedi ona Wolfhart.
"Pek sağlam korumuyor Kemancı, kapının iç yanını;
Bir aşabilirsek onun savunmasını,
zaten çıkıp gideriz oradan."
"Sen sus" diye azarladı onu Dietrich,
"Zaten çok uydun Şeytanın aklına."
- 2043 Konuştu Gunther Han:
"Bırakacağım sizi, çıkın gidin saraydan;
İster az kişiyle ister çok kişiyle, ama
yanınıza kimseyi almayın düşmanlarımdan;
Burada kalmalı onlar.
Hunlar arasındaki o kişiler
çok zarar verdiler bize."

- 2044 Verona'dan gelme Han, kollarıyla aldı korumasına
Soylu Hatun'u;
Hatun çok korkuyordu.
Götürdü Etzel'i de öbür yanında,
Altı yüz adamıyla çıktılar dışarıya.
- 2045 O sırada konuştu soylu Markgraf Rüdeger:
"Bilelim, seninle bir düşmanlığı olmayan
Başkaları da çıkabilir mi buradan?
Barışta olsa gerek, gerçek dostlar."
- 2046 Giselher kısa yanıt verdi kaynatasına:
"Her zaman barışta olacağız sizlerle,
Hem sen hem adamların hep dostluk gösterdiniz bize.
Bu yüzden, dostlarınızla birlikte
gidebilirsin dışarıya."
- 2047 Markgraf ayrılırken oradan
Beş yüz adamı da çıktı onun yanı sıra,
Merdivenden indiler hepsi birden.
Ama sonra bu yiğitler
Gunther Han'a yaman zarar verdiler.
- 2048 İçerideki Hun Beyleri'nden biri
Baktı ki Etzel Hakan gider dışarıya
Verona'dan gelme Han'ın yanında,
ben de savuşabilirim sandı.
Ama bir kılıç vuruşu indirdi ki kafasına Kemancı,
Kafa düşüp yerlerde yuvarlandı,
Etzel'in ayağına dolandı.
- 2049 Dışarıya çıkınca Hun yurdunun Hakan'ı
Geri döndü, Volker'a baktı,
dedi:
"Vah bu konuklar yüzünden başıma gelene!
Kahretti beni, gözlerimin önünde
bunca dostumun öldürülmesi;

- 2050 Yerin dibine batsın, düzenlediğim şenlik.
 Şu içeridekilerin arasında Volker diye biri var,
 Yaban domuzundan yaban; kemancıymış üstelik.
 Çok şükür ki bahtlı imişim,
 atlattım bu badireyi.
- 2051 Okuduğu havalar berbat mı berbat;
 keman yayının rengi kızıla çalar.
 Sayısız adam öldürür çıkardığı nağmeler,
 Bilemedim bu adam bize n'îçün hınç besler,
 Hiç böyle belâlı konuğum olmadı şimdiye kadar.”
- 2052 Yattıkları yerlere döndü soylu yiğitler,
 Verona Hanı ile, Markgraf Rüdeger.
 Bulaşmak istemiyorlardı çatışmaya,
 Barıştan ayrılmayın diye buyurdular adamlarına.
- 2053 Ama sezebilselerdi onları bırakanlar
 Bu ikisi yüzünden başlarına gelecek belâları,
 Öyle kolay kolay ayrılıp çıkamazlardı saraydan onlar.
 O sırada Burgund'lar, içeride kalanlardan
 öçlerini aldılar.
- 2054 Bırakmıştı dilediklerini oradan gitsin diye,
 Onlar ayrılınca yine patırtı koptu içeride.
 Konuklar öcünü alıyorlardı
 daha önce kendilerine yapılanın;
 Gözüpek Volker o arada nice tolga parçaladı.
- 2055 Olan bitenden sonra konuştu Gunther Han, dedi:
 “Duyuyor musun Hagen, kapıya sokulan Hun'lara
 Kemancının çaldığı havayı?
 Bu sesleri çıkarmak için
 kırmızı reçine sürüyor yayına.”

- 2056 Hagen dedi, “Çok pişman oldum sofrada
Volker’inkinden daha saygın yerde oturduğuma.
Onunla ben, candan yoldaşınız birbirimizin;
Nasip olursa eğer ÷lkemize dönmemiz
orada da bu bağılılığı sürdüreceğiz.
- 2057 Gör Gunther Han, Volker’ın sana ne kadar bağılı olduğunu;
İçten istekle hizmet sunuyor sana,
hak ediyor verdiğiın altınları, gümüşü.
Keman yayının kenarı o kadar keskindir ki
çeliğı bile keser;
Parçalanır onun kılıç vuruşlarıyla
tolga üstlerindeki süsler.
- 2058 Volker’ın bugün gösterdiği kadar
Saldırıda yamanlık gösteren kemancı çıkmamıştır hiç;
Gümbür gümbür sesiyle okuduğı havalar
kalkanlarda, tolgalarda yansıyıp cınlar;
Hakkıdır onun en iyi cins atlar, en görkemli urbalar.”
- 2059 Ne kadar Hun var idiyse yemek yenen sofada
Bir teki bile canlı kalmamıştı şimdi,
Yoktu artık onlarla çatışmanın patırtısı;
Burgund yiğıtleri de kılıçlarını
yine kınına taktı.
- 2060 Yorgun Han’lar oturdu dinlenmeye.
Volker’la Hagen kapı önüne çıktılar,
Dayandı kalkanlarına, başı dik bahadırlar;
Sohbete başladılar.
- 2061 O sırada konuştu, Burgund’lardan Giselher,
Dedi yiğıt: “Aman, sevgili Bey’ler!
Dinlenme zamanında değiliz henüz;
bur’daki ölüleri dışarıya atmalı,
Nasıl olsa yine saldıracaklar üstümüze.

- 2062 Ayak altında durmasın bu cenazeler.
En sonunda bizi haklayacak olsalar bile
Öyle bir yara açacağız ki yüreklerinde
bu pek sevindirecek beni;
Kararlıyım dışarıya atmaya
yerdeki ölüleri.”
- 2063 “Ne mutlu bana ki, böyle Han’larım var!”
dedi Hagen.
“Han’larımdan genç olanın bugün bize verdiği öğüt
Gelebilirdi ancak gerçek bir yığitten;
Bir sevinme nedeni sayın bunu, siz Burgund’lar.”
- 2064 Böylece onun verdiği akla uydular,
İki bin ölüyü kapıya taşıyıp, dışarıya attılar.
Düştü sofa önündeki merdivenin dibine
cansız bedenler,
Bunu gören hısımları feryat figan ettiler.
- 2065 Atılanlar arasında, ölü sanılmış yaralılar da vardı;
bazısının yarası değildi pek de ağır,
İyi bir bakım ile böyleleri kavuşabilirdi yine sağlığına.
Ama o kadar yüksekten aşağıya atılınca
onlar da oldu canından;
Bunu görmek artırdı hısımların feryadını.
- 2066 Konuştu Kemancı Volker:
“Bir zamanlar duyduğum doğru imiş, anladım;
Pısrık imiş Hun’lar,
bakın karı gibi ağlıyorlar.
Oysa girişmeliydiler hemen, ağır yaralıların sağaltımına.”
- 2067 Hun Markgrafları’ndan biri duydu bunu; sandı ki
Volker böyle konuşur, onlara acıdığından,
kalktı kanlar içinde yatan bir hısını
Kucaklayıp almaya.
Gözüpek Kemancı’ysa, attı elindeki mızrağı,
mızrak saplandı ona,
çıktı onun da canı.

- 2068 Öteki Hun'lar bunu görür görmez
 hemen or'dan kaçtılar;
 Hepsinin ödü koptu bu yavuz Kemancı'dan,
 başladılar uzaktan ona sövüp saymaya.
 Fırlattıkları mızraklardan biri, düştü ayağı dibine,
 Aldı bu mızrağı Volker, attı gerisingeriye.
- 2069 Mızrak uçu onların başları üstünden,
 Gitti hisarın içinde bir uçtan ötekine;
 Hun'lar durdukları yerden çekilmek zorunda kaldı,
 Onun yaman gücü sebebine
 herkesi korku aldı.
- 2070 Derken saray önüne geldi Etzel Han, adamlarıyla;
 Hem Hagen hem de Volker, başladı konuşmaya.
 Söylediler bir bir, akıllarına eseni,
 Ama bu tutumları, daha sonra
 onlara zarar getirdi.
- 2071 Hagen dedi: "Ey Halkın Koruyucusu!
 Yakışık alırdı senin, yanında Bey'lerinle
 En ön safta çarpışman;
 Bak öyle yapmaktadır Burgund'ların Han'ları,
 Parçalayarak tolgaları,
 kana bulayarak kalkanları."
- 2072 Çok yiğit adamdı Etzel, hemen sarıldı kalkanına,
 Kriemhild Hatun uyardı, "Dikkat et" dedi ona.
 "Kışkırt savaşçıların cenge,
 kalkan içini tepeleme
 dolduracak kadar altın veririm de.
 Hagen gelmesin senin önüne;
 öldürür seni gelirse."

2073 Ama Hakan

istemedi kavgadan geri durmak;
Günümüzde erk'i çok Han'lar pek seyrekle yapar bunu.
Kalkanının zincirine asıldı çevresindekiler,
Zorla tuttular onu.
Hagen başladı daha acı konuşmaya:

2074 “Yakın bir hısımlık yoktu Siegfried’le aranda;*

Onun Kriemhild’le yatması
Sizin birbirinizi görmenizden nice yıllar önceydi.**
Hâl böyleyken nedir canıma kastın,
ey Han’ların namerdi?”

2075 Hatun da duydu bu sözlerin hepsini,

Çok daraldı yüreği
Etsel’in bunca adamının önünde
Hagen onları aşağılıyor diye;
Yine başladı konukların kuyusunu kazmaya.

2076 Dedi “Her kim Troneck’li Hagen’ı haklar da

Kellesini armağan diye bana getirirse,
Etsel’in kalkanının içini
tepeleme altın doldurup veririm ona;
Ayrıca mülkü olur onun nice hisarlar, ülkeler.”

2077 “Ne bekliyor bunlar bilmem” dedi Kemancı.

“Bu kadar büyük ödüller verildiğinde
Böyle kenarda, çekingen
durur muymuş yiğitler?
Görmedim böyle şey ben.
Etsel hiç adamdan saymasın bir daha
bu kuru kalabalığı,
yüz vermesin onlara.”

* “Onun öcünü almaya kalkışman için neden yoktu, böyle iken niçin bizleri öldürtmeye niyetlenip buraya getirdin, hain adam?” demek istiyor. (Ç. n.)

** Yani: “Üstelik, Siegfried’in öldürülmesi pek çok eskidir; dahası, seni ilgilendirebilecek bir zamanın olayı değildir.” (Ç. n.)

- 2078 Erk'i çok Etzel zor durumda kalmıştı.
Çok yanıyordu içi, öldürülen Bey'lerine, adamlarına;
Bir sürü ülkeden gelme bahadırlar beklediği orada,
Paylaşıyorlardı Han'larının acısını, birlikte ağlayarak.
- 2079 Başladı alay etmeye gözüpek Volker:
"Bakıyorum yaman ağlaşıyor bunca koca bahadır,
Oysa Han'larının zor gününde ona yardımcı olmak değil
bu.
Utansınlar bunca zaman onun ekmeğini yediklerine.
- 2080 O ekmeği yiyenler şimdi hiç sıkılmadan
En dar bir zamanında bıraktılar Han'ı kendi hâline,
Bunca kalabalıkla pısırik pısırik duruyorlar kenarda;
Yine de gözüpek geçiniyorlar ama
bugünün utancından sıyrılamazlar bir daha."
- 2081 İçlerinden akli başında olanlar
doğru söylüyor diye düşündü.
Ama en çok Iring'e dokundu bu sözler,
Dan ilinden gelme yiğide;
Böyle olduğu da anlaşıldı çok geçmeden.

Otuz Dördüncü Bölüm

HUN BAĞIMLISI BEY'LERDEN IRING NASIL ÖLDÜRÜLDÜ

- 2082 Seslendi Dan yurdundan gelme Markgraf Iring:
"Ben büyük çatışmalarda yiğitlik göstermekle
Kazandım şerefimi şanıma;
haydin getirin bana silâhlarımı,
Boy ölçüşeceğim Hagen'la."

- 2083 Hagen dedi, “Pek öğütlenmez böyle yapman;
 Sonra ağlaşır hısım akrabân.
 Seninle birlikte iki üç kişi daha
 gelip saldırısın bana.
 Üstüme saldırıacaksan
 geri gönderirim sizleri merdivenden aşağıya
 hiç sağ salim olmadan.”
- 2084 “Ben yolumdan dönmem” dedi Iring.
 “Daha önce de atıldım nice tehlikelere;
 Tek başıma saldıracağım sana kılıcımla,
 Boşuna övünüp durma.”
- 2085 Iring silâh donandı Atlı Bey usulünce,
 onun yanında bir de
 Thüring ilinden Landgraf Irnfried ile
 Buyruğunda bin yiğidi bulunan güçlü Haward;
 Yanında olmak istiyorlardı Iring’in, giriştiği işte.
- 2086 Kemancı bir de baktı, koca bir alay gelir
 Iring’in yanı sıra silâha bürünerek;
 Bağlamışlardı tolğalarının bağını.
 Gözüpek Kemancı Volker’ın bu gördüğü
 hayli sıktı canını.
- 2087 Dedi, “Hagen, şuraya bak;
 Hani Iring gelecekti tek başına, kılıcıyla
 seninle boy ölçüşmeye?
 Yalan söylemek, sığar mı yiğitliğe?
 Çok ayıpladım bunu.
 Geliyor onun yanı sıra, silâha bürünmüş
 en azından bin yiğit!”

- 2088 Yanıtladı onu Haward Han'ın Bey'i Iring:
 “Bana yalancı deme;
 ne söz çıktıysa ağızımdan onu yapıyorum ben;
 Korkup da dönecek değilim sözümden.
 Ne kadar korkulur kişi olursa olsun Hagen
 tek başıma çıkacağım karşısına.”
- 2089 Hısım akrabasına döndü Iring,
 önlerinde diz çöküp rica etti, yalvardı:
 “İzin verin Hagen'in karşısına tek başıma çıkayım!”
 İçlerine sinmeyerek izin verdiler ona,
 Burgund bahadırı Hagen'in ünü
 gelmişti kulaklarına.
- 2090 Baktılar ki yiğidin derdi, sağ kalsa da kalmasa da
 Şan şeref kazanmaktır;
 İzin verdi hısım akraba.
 Yapıldı ikisi arasında
 çok büyük bir çatışma.
- 2091 Güçlü Iring mızrağını kaldırdı yukarıya,
 Önünde tuttu kalkanını,
 Sofa kapısında duran Hagen'a doğru
 merdivenden fırtına gibi koştu;
 Erişirken yukarıya
 attı güçlü bir nara.
- 2092 Her ikisi, tüm gücüyle savurdu elindeki mızrağı.
 Kalkan delen mızraklar dayandı parlak zırha,
 Çarpıp geri sektiler;
 iki yaman bahadır da
 Sarıldılar kılıca.

- 2093 Hagen'ın büyük gücü ölçüye sığmıyordu;
Yine de yiğit Iring vuruşlar indirdi ona,
çınlattı ortalığı;
Karşılıklı vuruşların çınlamasıyla
öttü sanki tüm saray ve burçlar.
Haklayamadı Iring, Hagen'ı.
- 2094 Bıraktı onu yara bere almamış hâliyle,
Dönüp Kemancı'ya saldırdı,
Umdu yavuz vuruşlarıyla onu alt edeceğini;
Ama koca bahadır iyi savundu kendini.
- 2095 Hatta bir vurdu ki Kemancı, onun kalkanına
Kalkanın kenarından parçalar kopup uçtu;
Onu da bıraktı Iring, yavuz kişi bu diyerek,
Saldırdı Burgund Hanı Gunther'e.
- 2096 Her ikisi yaman bahadır idiler,
Gunther'le Iring birbirine denk düştüğünden
Akıtamadı hiçbir ötekinin kanını;
Herbiri kendi kılıcıyla korudu kendini ötekinden.
- 2097 Gunther'i bırakarak saldırdı Gernot Han'a,
Kılıç vuruşlarıyla onun zırhından
kıvılcımlar çıkarttı;
Ama üstünlük sağladı öteki;
Burgund ilinden güçlü Gernot
Gözüpek yiğit Iring'i
az kaldı öldüreyazdı.
- 2098 Iring pek hızlı idi, Han'lardan uzaklaştı,
Gitti saldırdı onların Ren boyundaki Worms kentinden
Gelmiş Bey'lerine, dördünü hemen hakladı;
Bunu gören Giseler pek yaman gazaplandı.

2099 “Bey Iring! Tanrı bilir ya,” dedi Genç Giseler,
 “Yere yıkıverdiğin bu bahadurların
 Diyetini ödeyeceksin bana,
 hem de hemen.”
 Saldırdı Dan Beyi’ne, sendeletti onu;

2100 Kana buladı üstünü, bir de yere düşürdü;
 Herkes Iring’dan artık
 Hayır yok, gitti ya da
 gider diye düşündü;
 Ama Iring, Giseler’in önünde yine kalktı ayağa.

2101 Yoktu ölümçül yarası; sersemlemişti sadece.
 Yaman kılıç vuruşu tolgasına gelince
 Kısa bir süre için geçmişti kendisinden,
 Bu kadarla kalmıştı hasmının becerdiği.

2102 Biraz kendine gelip kafası işleyince
 Aklından geçti şunlar:
 “Henüz benimde can var,
 Ama öğrenmiş oldum Giseler Han’ın
 nice yaman bahadır olduğunu.”

2103 Her yanında duran düşmanlarının
 sesi geldi kulaklarına,
 Onda can kaldığını bilselerdi
 beter olacaktı hâli.
 Bir ara duydu Giseler’in sesini de;
 Düşündü kendi kendine:
 “Bunlarla nasıl başa çıksam?”

2104 Fırladı çılgın gibi birdenbire
 yere akmış kanlar arasından;
 Çevikliğine borçluydu bunu.
 Fırladı kapı dışına, Hagen’in olduğu yere,
 Güçlü eliyle vuruşlar indirmeye başladı ona.

- 2105 Dedi Hagen içinden: “Benden bulacak belâsını,
İşi bitiktir artık, yardım etmezse Şeytan!”
Oysa Iring becerdi onu başından yaralamayı
Waske adlı kılıcıyla; yaman bir silâhtı bu.
- 2106 Yavuz Hagen yaranın
acısını duyunca,
Bir kızgın salladı ki elindeki kılıcı,
Haward bağımlısı Bey düştü iyice zora,
Gerilemeye başladı merdivenden aşağıya;
Hagen’la çarpışarak
adım adım indiler merdivenlerden.
- 2107 Alt yandaki Iring tuttu kalkanını başı üstünde;
Merdiven üç kat daha geniş olsaydı bile
Olanak verecek değildi Hagen, onun bir vuruş indirmesine,*
Hey gidi!
Hagen’ın vuruşları altında, tolgasından
ne çok kıvılcım uçtu gitti!
- 2108 Iring böylece merdivenden inerek
sonuçta döndü yine dostları arasına;
Duyuruldu Kriemhild’e bunun haberi,
Anlatıldı Burgund’ların arasına girerek, orada ettikleri.
Çok mutlu oldu Hatun, teşekkür etti ona:
- 2109 “Tanrı razı olsun senden Iring, şanlı yiğit!
Baktım ki kan bulaşmış Hagen’ın zırhına,
Deva oldun yüreğimin acısına.”
O kadar sevinçliydi ki
yiğidin kalkanını aldı elinden kendi.**

* Yani: “Hagen’a bir tek vuruş bile indiremedi, ama bu, merdivenin darlığından dolayı değildi.” (Ç. n.)

** Bir hizmetkârın yapacağı işi yapıyor. (Ç. n.)

- 2110 Seslendi Hagen, duruyorken uzakta,
dedi: “Pek acele etme ona teşekkür sunmakta,
bol keseden savurma;
Hele bir daha gelsin buraya bakalım,
Göstersiz yeniden yiğitliğinin boyunu.
Entipüften birşey aslında
bende açığı yara.
- 2111 Zırhımda kan görüp de sevinmen gazaba getirdi beni,
Sanki kana susadım;
Hem onun hem de nice başka savaşçının
canına kıyacağım.
Şurasını iyi bil:
Henüz bana ondan, lâfı edilecek
bir zarar gelmiş değil.”
- 2112 Esen yele karşıydı Dan Beyi’nin duruşu;
Bahadır zırh içindeki kızışmış bedenini
serinletmek istiyordu.
Çıkarmıştı başından
parlayan tolgasını.
Herkes “Bu ne güçlü yiğit böyle” diyordu;
bunları duyuyordu Markgraf Iring,
kendine daha da çok güveniyordu.
- 2113 Gözüpek bahadır dedi dostlarına:
“Haydin yoldaşlarım, getirin savaş donanımımı,
gidip deneyeyim bir daha
Şu pek yüksekte atan adamı
alt edebilir miyim diye.”
Parçalanmıştı kalkanı;
daha iyisini verdiler ona.

- 2114 Daha âlâ donanıma büründü çabucak yiğit,
Gazapla giderken düşmanının üstüne
sağlam mı sağlam bir mızrak aldı eline;
Hagen'a saldırmak istiyordu onunla pek tez,
Bir ikinci kez.
- 2115 Hagen'ın niyeti yoktu beklemeye
onun yukarıya çıkışını;
Koştı aşığıya merdiven dibine dek,
Mızrak vurdu, kılıcını salladı;
Iring'in güçlülüğü işine pek yaramadı.
- 2116 Her ikisinin mızrak vuruşu deldi ötekinin kalkanını,
Ateşi fişkırdı kızıl kıvılcımların;
derken kılıca döndüler.
Haward Beyi Iring'in zırhını yarıp geçti Hagen'ın kılıcı,
Yiğit derin bir yara aldı,
artık iflâh olmadı.
- 2117 Yaranın acısını duyunca bedeninde Dan yiğidi,
Yeni vuruşlardan kendini korumak istedi
kalkanını kaldırarak tolgasının üstüne;
Oysa artık olmuştu olan.
Yine de bitmemişti Hagen'ın ona yapacakları.
- 2118 Hagen bir mızrak buldu ayağının dibinde,
Onu alıp fırlattı Iring'e;
Mızrak kafayı deldi geçti, kaldı öyle kafada;
Hagen'ın üstün gücü
acı bir son getirdi bahadıra.
- 2119 Çekilebildi Iring, Dan'ların yanına kadar.
Yardıma koşanlar
tolgasını çıkarmadan önce
Çekip aldılar kafasına saplanmış mızrağı,
bu da çabuklaştırdı yiğidin ölümünü.
Kahroldu hısım akrabası;
çok büyüktü yüreklerinin acısı.

- 2120 Hatun da geldi oraya,
 başı dik Iring'in yanında durdu;
 Gözyaşına boğuldu.
 Ama gözüpek yiğit, son deminde
 Ona şunu diyecek zamanı buldu:
- 2121 "Ağlama benim için, soylu Hatun;
 Ne işe yarayacak gözyaşı dökmen?
 Olacak belli, can vereceğim
 Hagen'in açtığı yaralar sebebine;
 Ölüm izin vermiyor artık, seninle Etzel'e
 benim hizmet etmeme."
- 2122 Sonra döndü Dan'larla Thüring'lere, dedi:
 "Hiçbiriniz heves etmeyin
 Nasibinizde değil, Hatun'un vereceği kızıl altınlar;
 Saldırırsanız Hagen'a, sonra Hatun
 sizin de yasınızı tutar."
- 2123 Solup sarardı benzi,
 bu yiğitler yığidi
 Can çekişiyordu artık
 dostları kahrolmaktayken.
 Sonu gelmişti Haward bağımlısı Bey'in,
 Yoldaşlarını alıkoyamazdı artık kimse
 onun yerine savaşa girmekten.
- 2124 Irmfried'le Haward düştü bin yığidin önüne
 Sofa'ya saldırdılar. Mübalâğa cenk olundu;
 Her tarafa yansıyan büyük şamata koptu.
 Hey gidi!
 Sağlam mızraklar nasıl da Burgund'ların üstüne
 yağmur gibi indiydi!

- 2125 Thüiring ilinden Irnfried saldırdı Kemancı'ya,
 Ama ondan yaman bir karşılık aldı;
 Kılıcıyla bir vurdu ki Volker, Landgraf'ın tolgasına
 Ne olduğunu bilemedi Irnfried,
 feleğini şaşırdı.
- 2126 Bilinçsiz vuruşuyla, elindeki kılıcı
 Çarpıtı Kemancı'nın zırhına, kıvılcımlar çıkardı,
 Ama bunun Irnfried'e
 hiç yararı olmadı:
 Düştü Kemancı'nın ayakları dibine,
 cansız yere yıkıldı.
- 2127 Haward da çarpışmaktaydı Hagen ile;
 Görenlerin gözü önünde
 yarattı ikisi de
 birçok büyük mucize.
 Birbiri ardından güçlü vuruşlar indirdi
 ellerindeki kılıçlar;
 Ama sonunda Haward can verdi,
 üstün geldi Burgund yiğidi.
- 2128 Dan'larla Thüiring'ler gördüler Bey'lerinin öldüğünü,
 Dışta olanlar da saldırdı sofadan içeri girmeye;
 Kapı önünde yaman bir kavga başladı,
 Sayısız tolga ile
 kalkanlar parçalandı.
- 2129 "Yol açın onlara" dedi Volker, "Bırakın girsinler içeri;
 Beceremeyecekler akıllarına koydukları şeyi.
 Tez zamanda haklarınız hepsini burada,
 Canlarıyla ödeyecekler
 Kriemhild'in ihsanlarının bedelini."

- 2130 Daldı içeriye bin dört savaşçı, ama
Burgund'ların can alan vuruşları indi kafalarına,
Konuklar hepsinin hakkından geldi.
Mucizeler yarattı yine
Ren boyu bahadurlarının eli.
- 2131 Gürültü patırtının yerini derin sessizlik aldı;
Ölülerden akan kanlar, tabandaki savak deliklerinden
Pis su borularına uzandı,
gitti or'dan lâğıma.
İşte bunu Burgund'ların
yiğitliği başardı.
- 2132 Konuklar oturdular dinlenmek için rahat rahat,
Bir yana kondu yine kılıçlarla kalkanlar.
Kapı önünde nöbete durdu Kemancı,
Gözledi, dövüşmek için sofaya
gelen olacak mı diye.
- 2133 Pek kahroldular Hakan ile Hatun,
Paraladı kendini hanımlarla genç kızlar.
Sanki Ölüm andıçmıştı onları perişan etmeye,
Daha nice bahadır yitireceklerdi konukların eliyle.

Otuz Beşinci Bölüm

ÜÇ HAN KIZKARDEŞLERİYLE
DİYET ÜZERİNE NE KONUŞTU;
HATUN BURGUND'LARIN BULUNDUĞU
SOFAYI NASIL YAKTIRDI

- 2134 Hagen dedi, “Çıkarın tolgaları, dinlenin;
Öylesine perişan ettik ki Hun’ları
Olan biteni unutamaz bu hisarın halkı.
Volker’la ben nöbette duracağız;
elbette arttı bize Kriemhild’in hıncı.
Beklemeli bir saldırı;
saldıran olur ise, sizi uyaracağız.”
- 2135 Birçok Atlı Bey, açtılar başlarını,
Oturdular, savaşta kana bulayarak öldürdüklerinin
Cansız bedenleri üstüne.
Yoktu artık soylu konuklar rahat etsin diye
onlara hizmet sunan.
- 2136 Akşam çökmeden Hatun’la Hakan
düzenlediler Hun bahadırlarının
Bir kez daha baht deneme girişimini.
Tam yirmi bin savaşçı toplayarak
saldırı buyurdular;
“Baş üstüne” dedi o bahadırlar.
- 2137 Dıştan içten yaman bir saldırı başlatıldı,
Hagen’in kardeşi yiğit Dankwart, fırladı
Kapıdan dışarıya düşmanı karşılamak için;
daldı Hun’ların arasına.
Öldü sandılar ama
birşey olmadan döndü, Burgund’ların yanına.

- 2138 Yaman çatışma sürdü gece olup da
 karanlık basana kadar,
 Yaz mevsiminin uzun günü boyunca
 savundu kendilerini konuklar
 Has bahadırlara yakıştığı gibi;
 Hey gidi!
 Nasıl da onların ayakları dibinde
 sayısız yiğit can veriydi!
- 2139 Tam yaz ortasında yapıldı bu büyük kıyım,
 Kriemhild Hatun'un öç alma girişimi sebebine;
 Kıymaya kalkmıştı o, en yakın hısımlarına
 bütün adamları ile.
 O yüzden, artık hep kahır içinde
 geçecekti Etzel'in ömrü.
- 2140 Başlangıçta kıyımı hiç düşünmemişti Hatun;
 Onun aklındaki tasarıma göre
 Yalnız Hagen yitirecekti canını.
 Ama Şeytan karıştı işin içine,
 getirdi işi bu hâle.
- 2141 Artık çökmüştü akşam;
 Burgund'lar kaygılandı bundan.
 Düşündüler, çabucak ölmenin daha iyi olacağını
 Bu sofada uzun boylu azaba katlanmaktansa;
 Başı dik bahadırlar savaş kesimi önerdi karşı yana.
- 2142 Dediler, "Dileğimiz odur ki buraya gelsin Etzel Han;
 onunla bir konuşalım."
 Burgund'ların üç Han'ı, al kanlara bulanmış,
 Çıktılar sofadan dışarı;
 Bilmiyorlardı kime yakınacaklarını
 onlara çektirilmiş
 ölçüsüz kahırdan dolayı.

- 2143 Geldi karşılarına Etzel ile Kriemhild,
 koskoca bir ordu ile;
 Hesapsız artmış idi adamlarının sayısı,
 çünkü onlarındı bu ülke.
 Etzel, Han'lara dedi:
 "Söyleyin, benden ne istersiniz?
 Barış mı umarsınız?
 Bana ettiğiniz bunca kötülükten sonra
 artık olamaz barış marış.
- 2144 Ömrüm oldukça barış yüzü göstermem size;
 Acııam hâlinize.
 Siz değil misiniz oğlumu boğazlayan?
 Öldürmediniz mi sayısız yığidimi?
 Bağışlayamam sizi."
- 2145 Yanıtladı Gunther:
 "Her ne yapmış idiysek zorunluluktan yaptık;
 Senin adamların öldürdü erlerimin tümünü yatakhane.
 Hak etmiş miydin ben bu çeşit bir ihsanı?
 İyi niyetle geldim ben buraya,
 seni de iyiliğimi ister sandım."
- 2146 Sözü aldı Burgund'lardan Genç Giselher:
 "Ey Etzel'in canlı kalmış bahadırları!
 Benden bir yakınmanız var mı?
 Oldu mu size bir kötülük etmişliğim?
 Ben gönlümde sırf dostlukla
 at sürüp geldim yurdunuza."
- 2147 Yanıt geldi bahadırlardan:
 "Bütün saray ve çevredeki tüm yöre
 Doldu taşı sevecenliğinin izleriyle;
 her yerde yas var.
 Keşke Ren boyundaki Worms'dan buraya gelmeseydin,
 Perişan ettiniz yurdumuzu, seninle kardeşlerin."

- 2148 Gazaplı konuştu bahadır Gunther; dedi:
 “Ortaya çıkan bu güçlü düşmanlığı
 biz yabancı konuklarla anlaşarak
 Diyet ödenmesi yolundan çözüme bağlarsanız
 iki yan için de hayırlı olur bu.
 Etzel Han’ın bize karşı tutumu
 suçumuz yokken oldu.”
- 2149 Hun yurdunun Hakanı yanıt verdi yabancılara:
 “Hiç bir tutulur mu
 bana edilen kötülükle size edilmiş olan?
 Döktüğünüz bunca kan
 ve beni küçük düşürmeniz
 zorunlu kılıyor ki
 canlı çıkmayacak buradan hiçbiriniz.”
- 2150 Gözüpek Gernot aldı sözü, şunu dedi Hakan’a:
 “Öyleyse, Tanrı içine estirsin de
 işi uzatmadan yap bize bu iyiliği.
 Önce biraz şöyle, aranıza gelelim;
 Mademki iznin yoktur ayrılıp gitmemize.
- 2151 Biz aşağıya indikten sonra
 başımıza ne gelecekse gelsin
 en çabuk tarafından.
 Bizimle çarpışacak sayısız yiğidin var,
 hem de hepsi dipdiri;
 Bizim gibi çatışma yorgunu değil hiçbiri.
 Demek ki kaçınılmaz, bur’da yok edilmemiz.”
- 2152 Etzel’in savaşçıları yatkın oldular buna,
 Bırakacaklardı konukları aşağıya inmeye;
 Ne zaman ki bu niyet duyuruldu Hatun’a,
 o işi engelledi,
 Yapılmadı Burgund’ların aşağıya ineceği kadar
 zaman için bile
 bir barış anlaşması.

- 2153 Hatun dedi: “Olmaz, Hun yiğitleri!
 İçten doğrulukla size öğütlerim ki
 Yapmayın sakın ola, aklınızdan geçeni,
 Sofadan çıkarmayın bu azgın canîleri;
 Yoksa nice hısım akrabanız
 can verir bunların elinde.
- 2154 Yalnız Ute Hatun oğulları, benim soylu kardeşlerim
 Yaşıyor kalsa bile,
 açık havaya çıkıp, kızışmış zırhlarını
 Yel ile serinletirlerse
 sizler yanıp gittiniz;
 ölürsünüz hepiniz.
 Onlardan daha yaman bahadırlar
 doğmadı şimdiye kadar.”
- 2155 Konuştu Giseler Han: “Sevgili kızkardeşim!
 Benim yanlışım oldu sana güven göstermek,
 Çağrını kabullenip, tâ Ren ötesinden buraya gelmek.
 Nereden bilecektim, burada bizi
 böylesine büyük belâ beklediğini?
- 2156 Ben sana hep bağlı kaldım;
 sana zarar veren işlere hiç mi hiç katılmadım.
 Buraya gelişim de, sevgili kızkardeşim,
 Sen beni seversin sandığımdan olmuştur.
 İnsaf etmelisin bize; başka çaresi yoktur.”
- 2157 “Sizi bağışladıydım da ne olduydu sanki?
 Sonradan yeni yeni kötülüklere uğradım.
 İnsaf minsaf yok artık sizler için gönlümde;
 Troneck’li Hagen’dan gördüğüm hainlikler
 yetmiyor imiş gibi
 bir de öldürdü yavrumu.
 Barış olur mu artık? Ödeyeceksiniz bunu.

- 2158 Ama eğer siz
 düşmanımı bana teslim ederseniz
 Kurtarabilirim canlarınızı;
 Ne de olsa kardeşiz,
 doğduk hep bir anadan.
 Sizin diyet ödemeniz işini, buradaki bahadırlarla
 konuşurum o zaman.”
- 2159 “Tanrı göstermesin bunu!” dedi Gernot.
 “Hep aynı aileden bin kişi olsaydık da
 canımız pahasına
 Yine teslim etmezdik bizlerden bir tekini;
 Kesinlikle olamaz, biz yapmayız o işi.”
- 2160 “Nasıl olsa ölmek yok mu insanın sonunda?”
 dedi Giseler.
 “Atlı Bey onuruyla kendimizi savunmaktan
 kimse ayıramaz bizi.
 Kim savaşmak istiyorsa bizimle, işte kılıç, işte meydan,
 Haydin çıksın karşımıza!
 İhanet etmeyiz biz, hiçbir yakınımıza.”
- 2161 Söze karıştı gözüpek Dankwart, dedi:
 “Tek başına kalmaz ağ'beyim Hagen.
 Şimdi bizimle barışa yanaşmayanlar
 Sonra buna çok pişman olacaklar;
 Size kanıtlarız bunu, hiç kuşkunuz olmasın.”
- 2162 Buyurdu Hatun kendi savaşçılarına:
 “Davranın yiğitlerim!
 Gidin merdivenlere, öcümüzü almaya,
 Çok bol olacak ödülünüz, bunu boynuma borç bildim!
 Hagen'ın ettiklerini
 ona ödeteceğim.

- 2163 Haydin dayanın kapıya, gözüpek bahadırlar!
Dört köşesinin herbirinden ateş verin sofa'ya;
O zaman ödetilmiş olacak suçlularına
çektiklerimizin bedeli.”
Hazırlığa geçti hep birden, Etzel Han yiğitleri.
- 2164 Kapı önünde duran birkaç Burgund yiğidini
Mızrak yağdırmakla kaçırdılar içeriye,
yine bir şamata koptu.
Kararlıydı birbirinden ayrılmayıp dayanışmada durmaya
Han'larla tüm Bey'leri;
Hiç ayrılmayacaklardı birbirlerine bağlılıktan.
- 2165 Etzel'in Hatun'u ateş verdirdi sofaya,
Çok kaygıya düştü oradaki yiğitler, yangın çıkınca;
Hava akımıyla iyice büyüdü sofadaki yangın,
Sanırım hiçbir savaşçı topluluğundaki bahadırlar
daha büyük tehlikeye düşmedi şimdiye kadar.
- 2166 Nicesi feryat etti içeridekilerin: “Vah başımıza gelen!
Keşke çarpışmada ölmüş olsaydık;
Tanrım acısın bize! İşimiz bitik artık,
Ne kadar canavarca bir öğ alıyor Hatun bizden!”
- 2167 İçlerinden biri dedi:
“Duman boğacak, sıcaklık kavuracak bizi;
Yaman imiş çilemiz.
Sıcaklık şimdiden yaman susattı beni,
Ölecek gibi oldum, çektiğim susuzluktan.”
- 2168 Konuştu Troneck'li Hagen:
“Kim ki susuzluk çeker,
Zorda kalır, kan içer.
Bu kavuran sıcaklıkta
Şaraptan bile daha iyi içkidir kan,
Zaten şimdiki koşullarda
başka içecek yok burada.”

- 2169 Gitti yiğitlerden biri, yerde yatan bir ölünün başına;
Diz çöktü yarasının yanında, çözdü kendi tolgasını,
İçmeye başladı akan kanı;
Hiç alışmadığı bir içkiydi bu ama, ona
pek iyi geldi tadı.
- 2170 “Tanrı razı olsun senden” dedi bitkin adam.
“İçecek birşey buldum, öğüdün sayesinde.
Bana sunulmuş en iyi şaraptan üstündü bunun tadı;
Eğer ömrüm olursa, bu iyiliğini unutmam.”
- 2171 Ötekiler de duyunca onun bu içkiyi beğendiğini,
Aynı içkiden aldı daha bir haylisi.
Güçleri kuvvetleri yerli yerine geldi,
Sonuçta, fazladan nice dilber
dul kaldı onların eliyle.
- 2172 Tutuşmuş yapı parçaları düşüyordu tepelerine sofada,
Kalkanlarıyla karşılayıp bunları, yere aktarıyorlardı;
Çok sıkıntı çekiyorlardı dumandan, sıcaklıktan,
Sanmam ki gelecekte bir yiğitler topluluğu
bir daha çekecek olsun bunu.
- 2173 Konuştu Troneck’li Hagen: “Duvar dibine sokulun!
Yanan kütükler düşmesin tolgalarınıza.
Yere düşenleri de söndürün çiğneyerek
yerdeki kanların içinde;
Yaman bir şenlik oldu bu,
Hatun’un bizler için düzenlediği!”
- 2174 Geçirdiler geceyi, bu çilelere katlanarak;
Nöbet tuttu kapıda iki yiğit, Hagen’la Volker
Kalkanlarına dayanarak.
Korudular Burgund ilinden gelme yoldaşlarını Hun’lardan.

- 2175 Çok yararı dokundu konuklara, sofadaki tavanın
tümüyle kapalı olmasının;
Bu sayede daha çoğu tehlikeyi atlattı;
Oysa pencerelerden gelen havanın, alevi azdırması
çok sıkıntı çektirdi onlara.
Güçleri yettiğince korumaya çalıştı kendilerini yiğitler
yangının ateşinden.
- 2176 Kemancı dedi: “Sofada bir yerlere sinelim,
Hun’lar da sansınlar ki, bize kurdukları tuzakta
Hepimiz can vermişiz.
Sonra saldırılım yine
buraya gelenlerin üstüne.”
- 2177 Konuştu Burgund’lardan Genç Giselher:
“Bana öyle gelir ki, gündeğümü yaklaştı;
serin bir yel esiyor.
Dilerim Tanrı daha iyi bir gün gösterir bize.
Kızkardeşimiz Kriemhild
yaman bir şenlik şöleni verdi hepimize.”
- 2178 Şöyle dedi içlerinden biri de:
“Gördüm tan yerinde ilk ışıltıları,
Başka birşey beklenmeyeceğine göre
ele alın silâhlarınızı dostlar,
Hazır olun kavgaya.
Çıkamayacağız buradan,
Ölelim şerefimizle.”
- 2179 Etzel Han’la Hatun’u
Tüm konuklar yangında can verdi sanıyordu.
Oysa canlı kalmıştı sofada hâlâ
yiğitlerden altı yüz tanesi,
Öyle bahadırlardı ki bunlar
hiçbir Han’da olmadı daha iyisi.

- 2180 Gördü, yabancıları uzaktan gözetleyen Hun'lar
Hem Han'ların hem de adamlarından çoğunun
Onlara tüm yapılanlara karşın yine de canlı kaldığını;
Bunlar sapsağlam görülmekteydi sofada.
- 2181 Çoğunu sağ gördük diye söylediler Hatun'a;
ama o inanmadı buna;
“Nasıl olur ki?” dedi,
“Böyle yangından sonra canlı kalır mı kişi?
Ölmüşlerdir mutlaka, kurtulamaz hiçbiri.”
- 2182 Candan hevesliydi Han'larla adamları
Onlara insaf gösteren olsaydı or'dan çekip gitmeye;
Ama Hun'lar buna yanaşmayınca
Öcünü aldılar beceriyle peşin peşin
verecekleri ölülerin.
- 2183 Daha sabahın erkeninde, düşman selâmladı onları
Başlatarak yaman bir saldırı;
zora düştü yiğitler.
Sivri mızraklar yağdı üstlerine,
İyi savundu kendilerini bu yavuz Atlı Bey'ler.
- 2184 Hırsla çarpışıyordu Etzel bahadırları,
İstiyorlardı Hatun'dan yüklü ihsan kazanmak,
Hem de Hakan'larının
saldırı buyruğuna uymak.
Ama bu yüzden öldü, içlerinden nicesi.
- 2185 Ne ihsanlar vâdedilmişti onlara, insanın aklı durur.
Kriemhild taşıtmıştı oraya
kalkan içlerine tepeleme doldurarak
hesapsız kızıl altın,
Dağıtıyordu bunları
heves edip almak isteyen herkese;
Düşman karşısında daha büyük ödüller
dağıtılmadı kimseye.

- 2186 Silâhlı bahadırlardan güçlü bir birlik
 geldi dayandı kapıya;
 Haykırdı Kemancı: “Bakın biz buradayız hâlâ!
 Amma da hevesle koşuyor ölüme bunlar,
 Bizi yok etmek için bol bol altın almışlar.”
- 2187 Bağırdı Hun'lara Burgund'lardan birçoğu:
 “Haydin gelin yiğitler,
 yazgımızda burada ölmek varsa
 Tez zamanda ölelim;
 ölmez, yazgısında ölüm olmayanlar.”
 Anında kirpiye döndü kalkanları
 saplanan mızraklardan.
- 2188 Daha denecek ne var ki?
 En az bin iki yüz bahadır
 saldırdı onlara hışımla;
 Bir ilerledi bir çekildi saldıranlar,
 Ama, yabancıların açtığı yaralar
 serinletti bunlardaki iç kızgınlığını;
 Yine de ayıramazdı kimse, orada çatışanları;
 aktı durdu yiğitlerin kanları.
- 2189 Ölümcül yara aldı derinden birçoqları,
 Feryat etti nicesi, yoldaşlardan birinin
 öldüğünü görünce;
 Sonunda candan oldu Etzel yiğitlerinin tümü,
 Bir bitmez özlem bıraktılar
 hısımlarının gönlünde.

Otuz Altıncı Bölüm

RÜDEGER NASIL ÖLDÜRÜLDÜ

- 2190 Sabahın erkeninde başarılı olmuştu konuklar;
O sırada saraya geldi Gotelind'in sevgili eşi.
Gördü her iki yanın ne kadar acılı bir çatışma yürüttüğünü,
Yüreğine işledi bu hâl, çok ağladı Rüdeger.
- 2191 “Eyvahlar olsun bana, neden doğmuşum ki?
Yok mudur bu belâya son verecek birisi?
Arasını bulabilirdim iki yanın, ama Hakan istemez,
Gördükçe halkının çektiklerini, daha da kararıyor sura-
tı.”
- 2192 İyi kalpli Rüdeger adam yolladı Dietrich'e,
Sordu ondan, üç Han'ın felâkete uğramasını
engelleyebilir miyiz diye.
Yanıt gönderdi Verona'lı Han, dedi:
“Kimsenin engelleyecek gücü var mı?
Etsel Han istemiyor, bir tekinin bile
canlı kalmasını.”
- 2193 Bey Rüdeger sarayda gözü yaşlı dururken
Hun bahadırlarından biri
gördü onun hâlini,
Hatun'a şöyle dedi:
“Bak hele Rüdeger'e!
En yüce erk onda, Etsel'in sayesinde,
- 2194 Ülkelere, halkına onun buyruğu geçer;
Kaç hisar verildi ona, düşün,
Ne ihsanlar aldı Han'dan!
Öyle olduğu hâlde, yapılan çatışmalarda
fiske bile vurmadı kimseye.

- 2195 Sanırım olanları hiç umursadığı yok,
İstediği herşey artık ondadır çünkü.
Gözüpektir diyorlar onun için, ama
Yok bunun belirtisi, tam hengâme koparken.”
- 2196 Gönlünde hüznle baktı, doğruluktan şaşmaz adam,
Sözlerini duyduğu kişiye; şöyle geçirdi aklından:
“Yanına koymam bunu; sen bana korkak dedin,
Hem de sarayda yüksek sesle!”
- 2197 Yumruğunu sıkarak saldırdı ona,
Bir vuruş indirdi ki, ayağı dibine düştü Hun,
Canından yoksun;
Daha da artmış oldu Etzel Han’ın tasası.
- 2198 Dedi Rüdeger ölüye: “Çek git buradan
Ey rezil herif! Var yeterince sıkıntım, derdim.
Neden kınıyorsun beni, çatışmaya girmedim diye?
Elbet de gerekirdi, yabancılara düşman olmam,
- 2199 Hınç duydum elbet, burada yaptıklarına,
Ama ben getirdim onları
Yurtlarından buraya,
Töremiz izin vermez, onlarla savaşmama.”
- 2200 Yüce Han Etzel sordu ondan:
“Bize hizmetkârlığın gereği böyle midir?
Kan gövdeyi götürür ülkemizde
yetsin, verdiğimiz ölüler;
Hiç yerinde olmadı senin, Bey’imi öldürmekle
bu davranış biçimin.”
- 2201 Yanıtladı soylu Atlı Bey, dedi:
“O, ağırına giden kötü sözler söyledi,
Hak etmiyormuşum senden aldığım ihsanları,
Yanına kalamazdı onun bu yalanları.”

- 2202 Etzel'in yanında oturuyordu Kriemhild. Gördü o da
Bey'in gazabı yüzünden ne geldi Hun'un başına;
Acı doldu içine, yaşardı gözleri,
Rüdeger'e şunu dedi:
- 2203 "Han'la benim üzüntümü çoğaltmana hak veren
ne yapmışlığımız oldu sana?
Oysa soylu Rüdeger, senin tam tersine sözün var Hatun'una;
Demedin mi, canımla başımla hep hizmetindeyim diye?
Hem de duydum nice yığitten
senin bahadırların en önde geleni olduğunu.
- 2204 Anımsatırım sana şanlı Bey,
Beni Etzel'in eşliğine istediğinde
verdiğin sözü:
Bana dedin
İkimizden biri ölene dek hizmetindeyim senin.
Oysa ben zavallı kadının şimdi destek görmeye
gereksinmesi var,
hiç olmadığı kadar."
- 2205 "İnkâr edecek değilim böyle söylediğimi;
Gerçekten andıçmışım, soylu Hatun,
başımı da canımı da yoluna koydum diye.
Ama günaha girip cehennemlik olmak üzere
ruhumu yitirmeyi almamıştım göze.
Unutma ki bu soylu Han'ları
ben getirdim, buradaki şenliğe."
- 2206 Dedi Hatun: "Rüdeger, düşün! Bize hizmet borcun var;
Üstüne andıçmıştın bana hep bağlı kalıp
Kimden zarar görürsem öcümü almak için.
İşte bu nedenlerle, şimdi ben
hizmet isterim senden."

- 2207 Etzel Han da başladı yalvarıp yakarmaya;
Kendi bağımlılarının önünde diz çöktü her ikisi.
Büyük umutsuzluğa düştü soylu Markgraf,
hüzünle doldu içi;
Doğruluktan ayrılmaz yiğit, konuştu, şöyle dedi:
- 2208 “Vah bana vahlar bana,
bu da gelecekmiş başıma!
“Yitireceğim tüm şanımlı şerefimi,
Ayrılacağım edep erkândan, töreden;
Ey yüce Tanrım, neden canımı almadın da
kurtarmadın beni bu hâlden?”
- 2209 Hangi yola sırt dönüp ötekine gidersem
Düşeceğim şerefsiz bir duruma;
Hiçbirine girmesem
cümle âlem
kınayacak beni korkak diye.
Bana canımı veren
gösteriverse bir çare!”
- 2210 Sürdürdü ısrarla yalvarmayı ona, Han ile eşi.
Bu yüzden yitirdi nice yiğit canını
Rüdeger’in elinden,
Tam onun da kendi canından olduğu yerde.
Şimdi dinleyin, ortaya çıkan
çok acıklı hâlleri.
- 2211 Bilmekteydi Rüdeger, yasa gömüldükten başka
başına kötü iş geleceğini, onlara uymakla;
Elinden gelse olmaz diyecekti Han’la Hatun’a,
Çekiniyordu, Burgund’lardan bir tekinin bile canını alsa
Herkes ondan nefret edecek diye.

- 2212 “Hakan’ım” dedi yiğit, “Al benden geriye
Şimdiye dek bana her ne vermiş idiysen.
Al hisarları, mülkleri;
bırakma hiçbir şeyi.
Kendi ayaklarımın üstünde
ben gideyim sürgüne.
- 2213 Hiçbir şeyim olmadan terk edeyim bu yurdu,
Eşimle kızımı da ellerinden tutup
götüreyim gurbete;
Öleyim, vefa borcumu çığnemektense.
Hayır getirmemiş bana, senin kızıl altınların.”
- 2214 Sordu Etzel Hakan: “Bundan bana ne yarar gelir?
Mülklerin, hisarların verilışı nedendir?
Boynuna borçtur düşmanlarımdan öcümü alman,
Sana yakışır ülkemizde benim yanı sıra egemen
güçlü bir Han olman.”
- 2215 Rüdeger konuştu yine: “Nasıl zarar veririm onlara?
Evime çağırdım onları,
Yedirdim içirdim güler yüzle.
Bir de üstelik armağanlar verdim;
Şimdi onları öldürebilir miyim?*
- 2216 Deli oldum sanacak insanlar.
Geri kalmadım onlara hiçbir hizmeti sunmaktan;
Onlarla çarpışacaksam şimdi, demek boşunaymış bunlar.
Acı dolduruyor içime, onlarla kurduğum dostluk.

* Bir kimsenin evde konuk edilmesi, konuk edenle konuk arasında, daha *İlyada*’nın anlattığı çağda ve toplumda bile, töre gereğince, birbirine dostluk gösterme yükümlülüğü yaratıyordu. Armağan vermiş, almış olmak da, verenle alan bakımından aynı sonucu doğuran bir diğer nedendi. (Ç. n.)

- 2217 Kızımı evlendirdim Giseler ile;
Daha iyi damat mı bulacaktım
Edepgörgüden, dürüstlükten,
soydan, mal mülkten yana?
Hem bu kadar genç, hem de böyle erdemli bir Han'a
hiç rastlamadım ben ömrüm boyunca."
- 2218 Sözü aldı Kriemhild, dedi: "Çok soylu Rüdeger!
Han'la benim çektiklerimize hiç acıma mısın?
Ayrıca şunu da düşün ki
Hiçbir Han konuklarından bunca kötülük görmedi."
- 2219 Rüdeger, Hatun'una şu sözleri söyledi:
"Evet, bugün bedelini ödemem gerek
Sizlerden gördüğüm iyiliklerin,
yolunuzda can vererek;
Olmayacak artık, daha çok
duraksama göstermek.
- 2220 Çok iyi biliyorum ki,
Burgund'ların kılıç tutan eli
Size geri getirecek hisarlarımı, mülklerimi;
Yadigâr sayın benden, kızım ile eşimi,
Sahip çıkın, yurdunu yitirip de
benimle Pöchlarn'a gelmiş gurbetçilere."
- 2221 Hakan "Tanrı razı olsun senden, soylu Rüdeger!" dedi;
Eşinin de onun da ferahladı içleri.
"Yakınlarına bakarız en içten ilğimizle,
Ama zaten güveniyorum kendi bahtıma,
seni, çatışmadan sonra
sağ salim bana bırakacağına."

- 2222 Baktı ki onun uğrunda
feda etmeye hazır Rüdeger
yalnız canını değil, ruhunu da,
Ağlamaya başladı Etzel Han'ın Hatun'u.
Markgraf dedi, "Yerine getireceğim verdiğim sözü;
Vah o dostlarıma ki, saldıracağım üstlerine,
bozacağım aramızdaki barışı
hiç gönlüm istemezken."
- 2223 Çok büyük üzüntüyle ayrıldı Han'ın yanından,
Yanına geldi yakındaki bahadırlarının.
Dedi, "Haydin şahbazlarım, hepiniz silâhlanın!
Ne yazık ki
Gözüpek Burgund'lara saldırmak zorundayım."
- 2224 Hizmetkârlar getirdi gecikmeden onlara
Hepsinin zırhlarını, kalkan ve tolgasını;
Çok geçmedi aradan, başı dik yabancılar
Bu kötü gelişmenin haberini aldılar.
- 2225 Bey Rüdeger büründü savaş donanımına
beş yüz yiğidi ile.
On iki Atlı Bey de gelmişti yardımına,
Nam şan kazanmak idi onların amaçları;
Ne kadar yakınlarına sokulmuştu Ölüm,
bilmiyorlardı.
- 2226 Rüdeger ilerledi başında tolgasıyla,
Keskin kılıçlar vardı erlerinin elinde,
Taşıyorlardı geniş kalkanları sol kolda.
Onları gören ilk kez Kemancı Volker oldu,
kahır çöktü içine.

- 2227 Giselher de gördü ki kaynatası yürüyor
Tolgasını bağlamış, savaş donanımında;
Ne gelsindi aklına, hayırlı şeyden başka?
Han'ların genç olanı içten sevindi buna.
- 2228 “Aman ne mutlu” dedi yoldaşlarına,
“Yol boyunca gelirken dostlar da kazanmıştık,
Eşimi kayırarak yardıma gelenler var.
Ne iyi olmuş bakın, onunla evlendiğim.”
- 2229 “Bilmem ner'den çıkardın bu hayırlı yorumu,
teselli buldun onda”
dedi Kemancı Volker.
“Nerde görülmüş barış konuşması için
bunca yığydın
Tolgaları bağlanmış,
ellerinde kılıçla geldiği?
Rüdeger savaştık bizimle besbelli,
ödeyecek, aldığı ülkelerin,
hisarların bedelini.”
- 2230 Kemancı'nın sözleri henüz bitmişti ki
Rüdeger de sarayın önüne kadar geldi.
Selâm sabah etmeyi bir yana koymak için
Sağlam kalkanını da hemen önüne dikti.
Dedi: “Gözüpek Nibelung'lar,
savunun kendinizi!”
- 2231 Zaten tehlikede olan yigitler
çok sarsıldı bu sözleri duyunca.
Yitirdiler daha önce buldukları teselliyi,
Sevdikleri kişiyle savaşmak zorunluluğuna
hepsi çok üzüldüler;
Yeterince zorlanmışlardı şimdiye dek düşmanlarınca.

- 2232 Dedi Gunther, “Tanrı esirgesin, sakın çiğnemeyesin
Bize karşı gösterdiğin dostluğu,
Bozmayasın kurmakta olduğumuz
yakın bağlılıkları;
İnanmak isterim böyle birşeyi
hiç mi hiç yapmayacağına.”
- 2233 “Olanağım yok başka türlü yapmaya” dedi bahadır.
“Daha önce içtiğim bir and’ın gereğince
çarpmak zorundayım sizinle.
Kim canını severse, ey yiğit savaşçılar,
savunmalı kendini;
Etsel Han’ın Hatun’u, andımın gereğini
savaşarak yerine getirmemi istedi.”
- 2234 Yanıtladı şanlı Han:
“Şimdi artık, bunun pek ‘geçmiş ola’ günü;
Bizi ağırladın evinde dostlukla, soylu Rüdeger,
Dilerim ki Tanrıdan alasın ödülünü,
Bizimle dostluğunu korursan eğer.
- 2235 Canımıza kıymazsan, benimle adamlarım
Her zaman minnetli kalırız sana, bize verdiklerin için;
Bize çok armağanlar vermekle de kalmadın,
Sen getirdin bizleri buraya, Hun iline.”
- 2236 Konuştu Rüdeger, dedi:
“Elimde olsaydı da, nice yeni armağan
Verebilseydim size; başıma buyruk olsam
Elbet öyle yapardım, bu yüzden hiç kimse de
Kınayamazdı beni.”

- 2237 “Vazgeç bu işten, soylu Rüdeger” dedi Gernot.
 “Hiçbir ev sahibi ağırlamadı bugüne dek konuklarını
 Senin bizi ağırladığın kadar içtenlikle;
 Eğer ömrümüz olursa, bol bol alırsın bunun ödülünü.”
- 2238 Rüdeger dedi: “Tanrı ulaştırsın sizi sağlıkla yurdunuza;
 Mademki sizinle savaşmak zorundayım,
 Dilerim can vereyim, leke sürmeden şanıma.
 Bilirim, yiğitlere böylesine kötülük gelmemiştir
 şimdiye dek, dostlarından.”
- 2239 Yine konuştu Gernot:
 “Tanrı ödüllendirsin seni, soylu Rüdeger,
 Bize verdiğin değerli armağanlar için!
 Senin kadar erdemli kişinin ölümü bil ki çok üzer beni,
 Bak senin armağanın kılıcı taşıyorum.
- 2240 Düştüğümüz bunca tehlike içinde
 hep yardımcım oldu bu kılıç;
 Keskin yanları, nice savaşçıyı canından etti.
 Sağlamdır, pırıl pırıldır, soylulara yakışır.
 Bugüne dek, sanırım, böylesine armağan
 almadı bir bahadır.
- 2241 Ama sen vazgeçmezsen saldıрма niyetinden,
 Öldürürsen burada hâlâ da canlı kalmış
 Dostlarımdan birini,
 ben de senin kendi armağanın kılıçla
 candan ederim seni;
 Ardından yas tutarım,
 hem senin hem de soylu eşin için.”
- 2242 “Dilerim Tanrıdan ki, bütün istediklerin
 Yerine gelsin senin,
 Seninle dostlarına, hiçbir zarar değmesin.
 Emanetim olsun sana o zaman, kızım ile eşim.”

- 2243 Yanıt verdi ona, Ute Hatun'un oğlu Giseler:
 "Neden böyle yaparsın, soylu Rüdiger?
 Benimle bu ülkeye, Hun yurduna gelenler
 senin iyiliğini ister;
 Ayak diremektesin, yanlış yola girmekte,
 Kalkışırsın erkenden, kızını dul etmeye,
 kız girmeden gerdeğe!
- 2244 Seninle yiğitlerin eğer kararlı ise
 savaşmaya benimle,
 Demek görmemişsin, sana verdiğim değeri;
 Sana herkesten daha fazla güvendim,
 O kadar ki, kızını kendime eş edindim."
- 2245 "Buradan kurtulmayı Tanrı nasip ederse,
 Anımsa kızıma verdiğin sözü, soylu Han!
 Kızım zarar görmesin benim davranışından.
 Erdemin gereğince, hoş tut onu her zaman."
- 2246 "Elbet ki doğru olur öylesine davranmam"
 dedi Giseler,
 "Ama burada hâlâ canlı olarak duran
 Yiğit yoldaşlarımdan birisine kıyarsan,
 Kopar, seninle kendi kızın arasındaki bağ."
- 2247 "Tanrı acısın bizlere!" dedi gözüpek yiğit.
 Kaldırdı hepsi kalkanlarını yukarıya
 Çarpışmak için konuklarla, Kriemhild'in sofasında.
 O sırada bağırdı Hagen, merdivenden aşağıya:
- 2248 "Dur biraz hele, soylu Rüdiger!" dedi.
 "Benimle Han'larımın zorunluluğumuz var
 Sana daha bir iki söz söylemeye;
 Biz yabancıların ölümü, Etzel Han'ın
 ne işine yarar?

- 2249 Beri yandan ben kendim, sıkıntılı hâldeyim,
 Şu kalkanı vermişti bana pek soylu eşin;
 Hun'ların kılıçları, onu benim kolumda
 adamakıllı kırdı;
 Oysa ben onu Hun iline
 taşıyıp getirmiştım, dosttan yadigâr diye.
- 2250 Tanrı nasip etse de kolumda taşıyacak
 Bunun kadar iyi bir kalkanım olurse
 Senin kolundaki çeşitten,
 Hun'larla savaşırken
 savunmasız kalmam ben.”
- 2251 “Kriemhild bağımlısı olmasaydım
 kendi kalkanımla korurdum seni;
 Bunu yapamadığıma göre, buyur al benimkini,
 Onu taşı kolunda!
 Dilerim nasip olur onu da Burgund iline götürmen.”
- 2252 Öyle içten istekle ona armağan etti ki
 kendi kalkanını,
 Çok kişinin gözü yaşardı kızarasıya dek.
 Bu sonuncu armağanı oldu Pöchlarn Bey'i Rüdeger'in
 Bir yigide verdiği.
- 2253 Ne kadar katı kalpli olursa olsun Hagen
 Rüdeger'in kendi sonunu bilmekteyken
 Verdiği bu armağan çok dokundu ona;
 Hüzünlendi birçok başka yiğit de
 Hagen'ın yanı sıra.
- 2254 “Tanrı razı olsun senden, çok soylu Rüdeger!
 Yurdundan uzak düşmüş savaşçılara
 Armağan vermekte bu kadar cömertlikle
 yoktur eşin, benzerin;
 Bu erdemlerinle sen
 dünyadan eksik olma dilerim.

- 2255 Ben bir karşılık vereceğim bu armağanına;
Ne geçerse geçsin, şuradaki yiğitlerle senin aranızda,
Ben asla savaşmayacağım seninle,
Burgund ilinden gelen herkesi öldürsen bile.”
- 2256 Temiz yürekli Rüdeger teşekkür sundu buna
edele eğilerek;
Herkes ağladı, bu gönüller yırtan azaba
Çare olmadığından;
büyüktü çileleri.
Her erdemi taşıyan
Atlı Bey’ler Babası kimliğinde bir kişi
Ölecekti Rüdeger’in bedeninde.
- 2257 Seslendi kapı önünde duranlardan Kemancı Volker:
“Yoldaşım Hagen, seninle arasında
barışı kurduğundan
Ben de vermiş olayım sana o armağanı;
Ülkene geldiğimiz zamandaki tutumunla
hak ettin bunu, fazlasıyla.
- 2258 Soylu Markgraf, lütfet de, tanık ol benim için:
Gördüğün yüzükleri eşindir bana veren,
Sözüm vardı onları burada hep takmaya,
Bak sözümü tuttum ben,
tanık ol sen de buna.”
- 2259 “Dilerim soylu eşim, Tanrımızın izniyle
Daha nice armağan
verecek olsun sana.
Eğer onu yeniden görmeye ömrüm varsa
Söylerim dediğini, kuşku duyma sen bundan.”

- 2260 Böylece Kemancı'ya söz de verdikten sonra
 kaldırdı Bey Rüdeger, kalkanı yukarıya,
 Başlamıştı yiğidin içinde kaynamaya
 o has savaşçı kanı;
 Artık oyalanmadı, saldırdı Burgund'lara
 tam bahadırcasına,
 Varsıl Markgraf girişti, kılıcıyla vurmaya.
- 2261 Volker'la Hagen Bey'ler, çekildi yakınından,
 Yaman ikili böyle söz vermiş idi ona;
 Ama başka yiğitler yok değildi orada,
 Pek zor hâllere düştü Rüdeger çatışmada.
- 2262 Kan döküp öç almak isteğindeydi Gunther'le Gernot,
 Bıraktılar onu içeriye girsin;
 Giseler geride durdu,
 olanlar hiç hoşuna gitmiyordu;
 Daha yaşamak isteğinde olduğundan
 karşısına çıkmadı Rüdeger'in,
 Uzakta durdu bahadırdan.
- 2263 Rüdeger'in erleri atıldı düşman üstüne,
 Savaşılar hepsi de onun ardı sıra
 yiğitçe, bahadırca.
 Keskin kılıçlarını çaldı durdu kolları,
 Parça parça ettiler bezekli kalkanları,
 parlayan tolgaları.
- 2264 Dövüş yorgunu konuklar da nice vuruş indirdi
 Pöchlarn'lı yiğitlere;
 havada vınlayan kılıç çalmalar
 Ya kalkanlara indi, ya da can evlerine.
 Burgund bahadırları, kavgada nam aldılar.

- 2265 Rüdeger'in erleri sofa içine vardı,
 Volker'la Hagen koştu, karşı çıktı onlara;
  arpıştılar hepsiyle, bir tek kişi dışında,
 Kılıç vuruşlarıyla çok kanlar akıttılar
 tolgaların altında.
- 2266 Nasıl da kahredici bir gürültü sürdürdü
 bunca kılıcın  ınlamaları!
 Koptu nice kalkanın üst tokaları,
 yerinden çıkıp fırladı;
 Parçalandı hep kalkan bezeği mücevherler,
 düştü yerdeki kanların içine.
 İki yan
  arpıştı ki öyle yaman, öyle yaman,
 bir daha görülemez
 böylesi hiçbir zaman.
- 2267 Pöchlarn Beyi orada, bir ileri bir geri
 yiğitlik göstererek ha bire gitti geldi,
 Gösterdi kavgalarda pışmış ustalığını;
 Kanıtladı o günde, gözüpek Bey Rüdeger
 Boş yere kazanmamış, bahadırlık şanını.
- 2268 Yanyana durmuşlardı Gunther ve Gernot Han'lar,
 Kavgada her ikisi almıştı nice canlar.
 Giselher ile Dankwart, kimseye acımadan
 Tanrı yargılasın diye hiç durmadan
 adam gönderiyorlardı öteki yana.
- 2269 Göstermekteydi Markgraf, dosta düşmana
 Nice yaman bahadır olduğunu.
 Hey gidi!
 Kaç yiğidi tepelediydi!
 Gördü bunu Burgund bahadırlarından biri,
 pek yaman gazaplandı, sokuldu yakınına,
 gelmiş oldu ölüm de
 Rüdeger'in yanına.

- 2270 Gernot idi sokulan. Seslendi bahadıra,
 Şu sözleri söyledi: “Ey çok soylu Rüdeger!
 Neredeyse komadın sağ kalmış adamımı,
 İçimden vurdu beni, böylece gördüğüm hâl;
 söylemiştim ben buna katlanmayacağımı.
- 2271 Şimdi zarar gelecek sana armağanından,
 verdiğin kılıç ile olacaksın canından!
 Değil mi ki elinle, benim yoldaşlarımdan
 nicesini öldürdün,
 Haydi gel soylu yiğit, benim üstüme doğru,
 Ben de kanıtlayayım, senin armağanını
 hak eder olduğumu.”
- 2272 Dövüşerek yol açan
 Markgraf ona sokuldu;
 Yolu üstüne düşen nice yiğidin zırhı
 yitirdi ıslıtyı,
 döktüğü al kanlardan.
 Şan kazanma hırsıyla, saldırdı ikisi de
 birbirinin üstüne;
 Ağır yara almamak için
 kalkanla korudular bedenlerini.
- 2273 Öyle keskindi ki her ikisinin kılıçları,
 kalkan, tolga pek kâr etmiyordu.
 Çok geçmedi, Rüdeger, Gernot’a bir kılıç vurdu,
 Sağlam tolga yarıldı, yaradan kan fışkırdı;
 Ama, o yaralı yiğit kendi öcünü aldı.
- 2274 Rüdeger armağanı kılıcını kaldırdı
 yükseğe iyicene,
 Çok ağır yaralıydı, böyle bir hâldeyken de
 Bir vuruş indirdi ki parlak kalkan üstüne
 Kılıç kalkanı geçip tolga bağını kesti,
 daha derine indi,
 yıkıldı yere cansız, Gotelind’in eri.

- 2275 Hiç bu kadar kötü ödül bulmamıştı
bir armağanı vermek.
Yerde yatıyordu şimdi iki soylu bahadır
Kavgada yitirmişlerdi canlarını, birbirinin elinden.
Gördü bu büyük felâketi Hagen
yaman gazaba geldi.
- 2276 Konuştu Troneck’li yiğit:
“Bir felâket çöktü üstümüze.
Ölen şu ikisini yitirmekle
öyle ağır zarar gördük ki
Ne halk ne de ülke üstünden gelir bunun.
Düştü şimdi elimize, Rüdeger’in erleri!”
- 2277 İki yandan herbiri
iyice kinlenmişti ötekine,
O zamana dek yara bile almamış nice savaşı
vurulup yıkıldı yere,
Pek âlâ iyileşebilecek iken de
Boğuldu yerdeki kan gölünde.
- 2278 Giselher dedi,
“Eyyahlar olsun öldürülen kardeşim için,
Hep acı haberler veriliyor bana.
Kaynatam için de ben hep yas tutacağım,
Felâket yaktı her iki yanı, acı düştü her iki yana.”
- 2279 Han’lar görünce yerde, iki sevgili ölüyü
Burgund’lar tez zamanda aldı bunun öcünü
Hâlâ çarpışıp duran Pöchlarn’lı yiğitlerden;
Bir tanesi bile sağ kalmadı içlerinden.
- 2280 Gunther’le Giselher, yanlarında da Hagen
Ayrıca bahadırlar, Dankwart ile Kemancı
Gittiler ikisinin ölü yattığı yere,
Sel oldu gözyaşları.

- 2281 Genç Giselher o sıra sözü aldı,
dedi:
“Ölüm en sevgili varlıklarımızı çaldı;
Ağlayalım yoldaşlar, açık yere çıkalım,
Biz dövüş yorgunları
serinletelim esen yele karşı
beden zırhlarımızı.
Bana öyle gelir ki, nasip etmeyecek Tanrı
fazla yaşamamızı.”
- 2282 Görüldü, kimi yiğidin oturup kiminin çömeldiği.
Mola verip bırakmışlardı bir kez daha dövüşü,
Çünkü ölüydü artık Rüdeger erlerinin tümü.
Bitmişti kavga şamatası;
Sessizlik sebebine Hatun’un keyfi kaçtı.
- 2283 Konuştu Kriemhild, dedi: “Yeniden tasalandım;
Uzun sürdü pek fazla, bunların konuşması.
Korkarım bırakacak Rüdeger düşmanlarımızı
Yurtlarına dönmeye; niyeti bu olmalı.
- 2284 Neye yaradı Etzel Han, onun her dileğini
Yerine getirerek verdiğimiz ihsanlar?
Hani alacaktı öcümüzü? Oysa ki uğraşmakta
barışma sağlamaya.”
Kemancı Volker duydu yakındaki Hatun’u,
tez yanıtladı onu:
- 2285 “Çirkin sözler yakışmaz bir Hatun’un ağzına.
Yalan demek caizse, söylediği sözlere
bir yüce Han eşinin
Sen Rüdeger hakkında kötü yalan söyledin.
Barıştıрма amaçlı girişimi olmadı;

- 2286 Etzel ne buyurduysa tıpatıp onu yaptı;
 Böylece, ölü yatar şimdi hepsi burada.
 Bak sağına soluna, başkalarını ara
 buyruklar vermek için;
 Rüdeger bağlılıkla hizmet etti sana
 son nefesine kadar.
- 2287 İnanmazsan sözüme, gel de bir buraya bak!”
 Hatun kahrolsun istediklerinden
 Taşıldılar ölü bedenini Rüdeger’in
 Etzel Han ile yiğitlerinin
 Görebileceği bir yere.
 Bir görülmedik yas çöktü herkese.
- 2288 Hiçbir yazıcının gücü yetmez yazmaya, anlatmaya
 Markgraf’ın ölü bedenini taşınır gördüklerinde
 Kadını erkeğiyle, içi parçalanarak
 Herkesin nice feryat ettiğini.
- 2289 Öyle saplanmıştı ki yüreğinde derine
 Etzel Han’ın duyduğu bu çok büyük acısı,
 İnlemedi, kükredi bir aslanın sesiyle;
 Kriemhild’in feryadı çınlattı ortalığı;
 ölçüsüz yasa büründü ikisi de
 Rüdeger’in ölümü sebebine.

Otuz Yedinci Bölüm

DIETRICH’İN BÜTÜN SAVAŞÇILARI
 NASIL ÖLDÜRÜLDÜ

- 2290 Feryat figan, ahüzar arş-ı âlâya çıktı,
 Saray ile burçları çınladı da çınladı.
 Verona’lı Dietrich’in bir eri duydu bunu,
 Haber verdi Han’ına tez elden duyduğunu.

- 2291 Şöyle söyledi ona: “Dinle beni, Dietrich Han!
Ömrümde duymamıştım böylesine feryatlar,
Sarayın bütün halkı hep birlik olmuş ağlar.
Sanırım bir hâl geldi Etzel Han’ın başına.
- 2292 Yoksa ne diye herkes böyle yasa bürünsün?
Belki kurbanı oldu gözüpek konukların
Kriemhild’le Etzel Han’ın
ya biri ya öteki;
Bunca yiğit Atlı Bey, başka hangi nedenle
Böyle gözyaşı döksün, böyle feryat etsin ki?”
- 2293 Konuştu Verona’lı yiğit, şu sözleri söyledi:
“Siz, değerli erlerim, kapılmayın telâşa,
kötü yargılamayın yabancı konukları,
Unutmayın, Burgund’lar dara düşmüş durumda.
Size saldırmam diye söz verdim Bey’lerine,
bırakalım onları biz kendi hâllerine.”
- 2294 Gözüpek Wolfhart dedi: “Ben gideyim oraya,
İyice öğreneyim, ne yapmış ise onlar,
Hemen dönüp haberi ileticeğim sana,
Sen de öğreneceksin or’da olan biteni.”
- 2295 Dietrich Han yiğidine uyarıda bulundu:
“Kişi geri durmazsa öfkeye kapılmaktan
Kendine sorulunca kaba saba bir soru,
Savaşçıların hemen atıverir tepesi.
Daha uygun olacak bir başkası yaparsa
sorgu sual işini.”
- 2296 Onun yerine gönderdi Helferich’i
Ya Etzel’in adamlarından ya da konuklardan sorup
Öğrensın olan biteni diye.
Gitti o da Etzel’in adamları arasına,
görülmemiş bir yas vardı orada.

- 2297 Ulak sordu, “Burada ne hâller oldu?” dedi.
 Biri anlattı ona: “Hun yurdunda mutluyduk,
 Şimdi kalmadı artık bunun izi eseri;
 Yerde yatıyor bak, Rüdeger, Pöchlarn Beyi,
 onu da candan etti
 Burgund erinin biri;
- 2298 Ayrıca, yiğitlerinden de
 sağ kalmadı bir teki.”
 Daha yas verici bir haber
 almış olamazdı Helferich;
 Hiçbir haberi de iletmemişti bu kadar isteksizce,
 Dönerken ağladı durdu ulak.
- 2299 Sordu Dietrich ulağına, “Ne öğrendin?” diye.
 “Neden böyle içten ağlarsın, yiğit Helferich?”
 Konuştu gözüpek bahadır, dedi:
 “Ağlamasam da ne yapsam, yüce Hünkâr?
 Rüdeger’i öldürdü Burgund’lar.”
- 2300 “Tanrı esirgesin!” diye haykırdı Verona’lı yiğit.
 “Feleğin aldığı yaman bir öçtür bu olsa olsa,
 ya da Şeytanın hınzırlığı.
 Rüdeger ne yaptı da hak etti böyle bir akıbeti?
 Üstelik Burgund’larla arası pek iyiydi.”
- 2301 Konuştu yiğit Wulfhart: “Ona yaptıklarını
 Hepsı ödemeliler canlarıyla;
 Yerde bırakırsak bizler, Rüdeger’in kanını
 utanç verir bu bize;
 Geçmişte çok hizmetini görmüştük o yiğidin.”*

* Bern/Verona’lı Dietrich ile ilgili Germen destanına gönderme yapılıyor. Attilâ’dan destek alan Dietrich, düşmanlarıyla savaşa giderken Hakan’ın iki oğlunu da yanına götürmüş ve onların başına bir iş gelmeyeceği yolunda kefilim diye Attilâ’ya söz vermiştir; böyle iken, engelleyemediği bazı gelişmeler sonucunda Attilâ’nın oğulları öldürülür ve Dietrich, Attilâ’ya karşı suçlu duruma düşer. İşte o gün Rüdeger, Attilâ ile Dietrich’in arasının düzelmesini sağlamıştır. (Ç. n.)

- 2302 Buyurdu Amelung halkının Han'ı
 daha ayrıntılı soruşturma yapılmasını.
 Oturdu bir pencere yanına, daralmıştı yüreği.
 Çağırttı koca Hildebrand'ı, konuklara gönderdi,
 “Bir de onlara sor, ne olmuş bitmiş?” dedi.
- 2303 Gözüpek yiğit ve Başdanışman
 Almadı yanına ne kılıç ne de kalkan.
 Barışçı nezaketle gitmek istedi konuklara;
 Kızkardeşinin oğlu
 eleştirdi onu.
- 2304 Yavuz Wolfhart konuştu: “Sen silâhsız gidersen
 Hakaret görürsün mutlak,
 Tırıs tırıs dönersin geriye, utançla.
 Silâhlı gidersen ama
 olmaz böyle bir tutumları;
 ben tanırım onları.”
- 2305 Dinledi delikanlının öğüdünü koca bahadır,
 büründü silâh donanımına.
 O farkında olmadan, gördü onu Dietrich'in tüm erleri,
 Hepsi de kuşandı silâhlarını.
 Buna sıkıldı bahadırın canı,
 ona kalsa engellerdi yapılanı.
- 2306 Sordu onlara,
 “Muradınız ne ola?”
 Dediler, “Seninle geleceğiz,
 Kalkışamasın diye Troneck'li Hagen
 Seni alaya almaya;
 yapar mı yapar bunu.”
 O zaman gelmelerini onayladı bahadır.
- 2307 Bir de baktı ki yiğit Volker, karşıdan gelir
 Verona'lı Dietrich Han'ın bağımlıları,
 Kılıçlar bellerinde, kolda da kalkanları,
 Bildirdi bunu Burgund ilinden gelme Han'larına.

- 2308 Şöyle dedi Kemancı: “Gördüm ki geliyorlar
 Tam düşmancasına, Dietrich’in adamları;
 Tolga takmış, silâhlı.
 Bize saldıracaklar;
 Çok şaşırdım ben buna,
 biz ne yaptık onlara?”
- 2309 Onların yanı sıra sökün etti Hildebrand,
 Dikti önüne kalkanını,
 Soru yöneltti Gunther yiğitlerine:
 “Eyvahlar olsun, soylu Bey’ler,
 Rüdeger size birşey mi yaptı?”
- 2310 Beni Han’ım Dietrich size ulak yolladı,
 Öğrenmek ister, gerçek mi duyduğumuz,
 Bahadır Markgraf’ı da bur’da siz mi vurdunuz?
 Eğer hâl böyle ise,
 Hiç çıkmamacasına oturur gönlümüze
 bunun büyük acısı.”
- 2311 Yavuz Hagen konuştu: “Yalan değil ne yazık
 Sizlere gelen haber;
 isterdim sizin adınıza
 Duyduğunuz olsundu yalnızca bir uydurma.
 Rüdeger’i severdim, dilerdim ki yaşasın,
 yiğidin ölümüne kadın erkek ağlasın.”
- 2312 Rüdeger’in öldüğü böylece doğrulandı,
 Dietrich’in erlerini kopkoyu bir gam aldı;
 Onu sevdiklerinden, gözyaşı döktü hepsi,
 Yaşlar ıslattı sakallarını, çenelerini,
 uğramış oldukları
 çok büyük yitirimdi.

- 2313 Konuştu Verona Dukası Sigesstab, dedi:
 “Her türlü teselliden yoksunuz artık bizler,
 Kötü günlerimizde, gurbetin acısına
 merhem oldu Rüdeger.
 Yurdundan yoksun kalmışların dostu o yiğit
 şimdi öldürülmüş siz bahadırların eliyle,
 yatıyor yerde.”
- 2314 Amelung Beyleri’nden Wolfwein da aldı sözü:
 “Babamı ölü yatar görse idim önümde
 Duymazdım, Rüdeger için duyduğum acıdan fazlasını.
 Eyvahlar olsun, onun eşini
 şimdi kim edebilir teselli?”
- 2315 Gözüpek Wolfhart pek gazaplı konuştu:
 “Kim önderlik edecek şimdi, çıkılan seferlere,
 Yiğit Markgraf’ın nice kez yaptığı üz’re?
 Yaktı içimizi, soylu Rüdeger,
 seni böyle yitirmiş olmak!”
- 2316 Bey’lerden Wolfbrand’la Helferich, Helmnot,
 Tüm yoldaşlarıyla ağladılar onun ölümüne;
 Hıçkırmaktan, başka soru sormadı Hildebrand.
 Dedi, “Şimdi siz, Burgund yiğitleri,
 yerine getirin Han’ımın sizlerden dileğini,
- 2317 Çıkarın şu sofadan soylu Bey Rüdeger’i,
 verin cenazesini.
 Onun ölümüyle uçtu gitti hepimizde yaşam sevinci;
 Ödeyelim ona minnet borçlarımızı
 Biz bunca gurbetçiye hep içten bağlılıkla
 iyilikler etti o.

- 2318 Biz de Rüdeger gibi s r lm  t k vatandan.
Ne bekletirsiniz bizi?
Alp götürelim cansız bedenini,
Bari ölüsüne Ödeyelim saygı borçlarımızı,
Ke  ke yapsaydık bunu, yiğit ya ıyor iken.”
- 2319 Konuştu Gunther Han: “Hizmetin en soylusu
Dostun ölümünden sonra, ona yapılanıdır.
Bunu yapan kişiye vefalı dost derim ben;
Yerindedir ona minnet borcu ödemek istemeniz,
ya arken çok iyilik
g rm   t n z ondan siz.”
- 2320 “Daha ne kadar yalvaraca ız?” dedi Bey Wolfhart.
“ ld rd n z en sağlam dayana ımızı,
Yoksunuz artık ondan;
Bari verin de bize ölüsünü,
götürüp koyalım bir mezara.”
- 2321 Volker yanıtladı onu:
“Olmaz onu vermek diye bir ey,
Girin girebilerseniz bu sofanın içine,
Gelin, derin yaralarından kanlar akarak
d   t   yere;
   te o zaman hizmet denir
Rüdeger’e ettiğiniz hizmete.”
- 2322 Yiğit Wolfhart söyledi  u sözleri: “Tanrı aşkına,
Sayın Kemancı, bize bu kadar azap verdikten sonra
yakı ı ı yok bizleri kı kırtmanın;
Buyru unu  i neyebilseydim Bey’lerimin
perişan olurdun sen;
Ama d v  semiyorum,
yasakladı bunu, bize buyruk veren.”

- 2323 Karşılık verdi Kemancı, dedi:
 “Kim ki yasaklamalara uyar
 Demek ki aslında, yürekte korku duyar.
 Ben bu tutuma yiğitlik demem.”
 Hagen da doğru buldu yoldaşının lâfını,
 salladı kafasını.
- 2324 “Zevzekliği bırakmazsan” dedi Wolfhart,
 “Senin tellerini öyle bir akort ederim ki
 Ren boyuna dönüşünde bitiremezsin anlata anlata;
 Katlanamayacağım artık senin küstahlığına.”
- 2325 Yanıtladı Kemancı:
 “Keman tellerimdeki tatlı sesi bozarsan,
 Ben de Burgund iline döneyim dönmeyeyim
 Kanlara bulayarak
 şu parlak tolgandaki
 Işığы yok ederim.”
- 2326 Bunu duyunca Wolfhart ona doğru saldırdı,
 ama dayısı tuttu bahadırı sımsıkı,
 Koca Hildebrand onu elinden bırakmadı.
 Bir de bağırdı ona:
 “Gençlik vurmuş başına,
 kaçırdın mı aklını?
 Efendimiz Dietrich’in gözünden düşeceksin,
 tâ sonsuza kadar.”
- 2327 Atlı Bey’lerin hası Volker konuştu, dedi:
 “Bırak şu şaha kalkmış, kükreyici aslanı;
 Hele gelsin karşıma!
 Kılıcım ile bir vuruş
 indireyim ki ona
 Daha önce dünyada nice şanlı yiğidi
 haklamış bile olsa
 Bunları anlatıp da böbürlenemez olsun.”

- 2328 Bu meydan okunması, pek gazaba getirdi
Verona'lı erleri;
Gözüpek yiğit Wolfhart, gerçek bir aslan gibi
Kapararak kalkanını, atıldı ileriye;
Savaş yoldaşları da hemen onu izledi.
- 2329 Çok geniş adımlarla ilerledi doğruca
sarayın duvarına,
Ama Koca Hildebrand yine yetişt i ona
merdivenin dibinde;
Kavgada öncülüğü yiğide bırakmadı,
Düşmanlar da çabucak dövüş e hazırlandı.
- 2330 Koca Hildebrand gitti Hagen'ın üzerine,
Çınladı ikisinin kılıç vuruşmaları.
Çabucak görüldü ki
pek gazaba gelmişti
Bey'lerin her ikisi;
Kıvılcımlar uçuşt u vuran silâhlarından.
- 2331 Ama bu iki yiğit, savaş hengâmesinde
Verona'lı erler de araya karışınca
birbirinden ayrıldı;
Hildebrand uzak düştü birdenbire Hagen'dan.
Güçlü Wolfhart ise o ara
saldırdı Kemancı'ya.
- 2332 Bir vuruş indirdi ki Volker'ın kafasına,
Kılıç tolgayı yardı, iç e girdi bir hayli;
Kemancı da çabucak buna karşılık verdi,
Güçlü vuruşlarından çıktı bir sürü kıvılcımlar,
uçuşup vardı göğ e, tâ bulutlara kadar.

- 2333 Karşılıklı gazapla, birbirinin zırhından
Ateşler çıkardılar;
derken o kargaşada
Kılıç sallayıp duran Verona Beyleri'nden
Wolfwein girdi araya,
ikisi ayrıldılar;
Yaman dövüşür yiğit olmasaydı Wolfwein
yoktu ayrılacakları.
- 2334 Gözüpek yiğit Gunther, buyur etti dövüşe
Amelung ülkesinin başı dik erlerini;
Güçlü Han Giselher de al kanlara buladı
Nice parlak tolgayı.
- 2335 Yavuz adamdı Hagen'ın kardeşi Dankwart,
Daha önce Etzel Han erleriyle savaştığı sırada
Yaptıkları hiç kaldı, şimdikinin yanında;
Savaştaki coşkusu taşmış idi burada.
- 2336 Ama karşı yanda da
Gerbart'la Wichard, Helferich'le Rischard
Kanıtlamaktaydı Gunther bahadırlarına
Kelle koltukta savaştıklarını;
Wolfbrand da seçkinlikle gösteriyordu kendini
orda er meydanında.
- 2337 Vuruşuyordu Koca Hildebrand tam bir ejderha gibi,
Yıkılmaktaydı nice yiğit, Wolfhart'ın kılıç vurmasıyla
Cansız, yerdeki kan gölüne.
Rüdeger'in öcünü alıyordu bu yaman bahadırlar.
- 2338 Verona'lı Bey'lerden Sigesstab,
Parçaladı nice sağlam tolgayı
düşmanların başında;
Dietrich'in kızkardeş çocuğu
Nam şan aldı böylece, yiğitlik meydanında.

- 2339 Gözüpek Volker gördü, Sigesstab'ın vuruşlarıyla
 Bir sürü örme zırhın kana bulandığını;
 Gazaba geldi yığit,
 Ona doğru sıçradı.
- 2340 Tez aldı Kemancı Volker, Sigesstab'ın canını;
 Öyle bir ustalık gösterisiyle kılıç kullandı ki
 Kendini savunamadı beriki.
 Ama, yığitliğinin dürtüsüyle
 Hildebrand ödetti ona
 bu işin diyetini.
- 2341 “Eyyahlar olsun çok sevdiğim bahadıra”
 dedi Koca Hildebrand.
 “Volker’ın eliyle öldürülmüş, şurada cansız yatar!
 Sevinemeyecek o Kemancı artık, kendi marifetine.”
 Ömründe kapılmamıştı yığit, böylesine öfkeye.
- 2342 Bir vuruş indirdi ki Volker’ın tepesine,
 Kalkanı parçaladı, ardından da tolgayı;
 Sağa sola saçıldı bunların parçaları,
 Hemen canından oldu, yaman güçlü Kemancı.
- 2343 Saldırıya geçtiler Dietrich Han’ın erleri,
 Burgund savaşçılarına vurdular da vurdular,
 Nice örme zırhlardan koptu düştü halkalar,
 Vınlayarak havadan yavuz indi kılıçlar,
 tolgaların altından fışkırdı sıcak kanlar.
- 2344 Troneck’li Hagen gördü, Volker ölü yatar;
 Bu şenlik gelişinde gördüğü her ölümünden
 Daha çok acı verdi o ölüm yüreğine,
 Öç almaya girişti, kimseye acımadan.

- 2345 Dedi, “Koca Hildebrand, sürmeyeceksin keyfini
 Becerdiğin bu işin;
 yoldaşım yıkılmış yere
 Hildebrand’ın eliyle,
 Gelmiş geçmiş en iyi savaşma arkadaşım
 candan olmuş yatıyor.”
 Daha da yukarı kaldırdı kalkanını,
 saldırdı can alıcı bir yaban domuzu gibi.
- 2346 Güçlü yiğit Helferich candan etti Dankwart’ı.
 Görünce kahroldular Gunther Han’la Giselter
 Onun er meydanında yere yıkıldığını;
 Ama yiğit, canını vermenin öncesinde
 nice düşman hakladı, öcünü kendi aldı.
- 2347 Etzel Han bağımlısı çeşitli ülkelerden
 birçok güçlü Atlı Bey
 Çarpışmaktaydı az sayıda Burgund savaşçısına karşı;
 İsa dininden halklar karşı olmasaydılar buna
 Birlik kurardı hepsi, egemen olurlardı kâfirlere
 güçleri sayesinde.
- 2348 Bu sırada sofada bir ileri bir geri
 Gunther Han erlerini
 biçmekte idi Wolfhart;
 Tamamladı böylece üçüncü seferini,
 Yere yıktı nice Burgund yiğidini.
- 2349 Seslendi güçlü Giselter, Wolfhart’a doğru:
 “Demek bahtımda varmış
 böyle yavuz bir düşmanla karşılaşmak;
 Gözüpek, soylu yiğit! Gel benim karşıma çık!”
 Hemen başladı ikisi arasında
 çok yaman bir çarpışma.

- 2350 Wolfhart yol açıp geldi yiğidin karşısına,
İndirip durmaktaydı bu sırada kılıçlarını
her ikisinin bileği.
Giselher'in yanına öyle hışımla vardı ki
Ayakları kan sıçrattı kafasına, yerdeki kan gölünden.
- 2351 Soylu Ute'nin oğlu yavuz bir karşılama yaptı ona
İndirdiği çok zorlu, ölümcül vuruşlarla.
Gerçi Wolfhart da yaman bahadır idi ama
Alt edemedi genç Han'ı,
bulunmazdı ondan iyi savaşı.
- 2352 Giselher vurdu kılıcıyla onun örme zırhına,
Kılıç zırhı geçince kan fışkırdı yaradan;
Ölümcül yaralandı Dietrich'in bağımlısı,
Yapamazdı bu işi, Giselher'den başkası.
- 2353 Yiğit Wolfhart yarayı bağrında duyar duymaz
Attı kolundaki kalkanı, kaldırdı sağlam kılıcını,
Yaman keskindi o kılıç; tüm gücüyle salladı,
Parçaladı tolgayı; Giselher cansız kaldı.
- 2354 Tattılar acı ölümü birbirlerinin elinden.
Hiç kimse sağ kalmadı Dietrich Han erlerinden
Tek Hildebrand dışında; o da gözüyle gördü
yeğeninin yere yıkıldığını,
Duymadı tüm yaşamı boyunca bundan büyük acı.
- 2355 Gunther yiğitlerinin de candan olmuştu hepsi,
Kalmıştı sona yalnız o Bey'lerden ikisi:
Bir Hagen, bir de Gunther Han'ın kendisi.
Hildebrand seğirtti, yeğeninin yanına.
- 2356 Kavradı onu kollarıyla,
Taşımak istedi sarayın dışına;
Ama çok ağırdı yiğit, kanlar içinde kaydı elinden,
Bıraktı onu orda. Açtı gözünü ona baktı
ölümcül yaralı:

- 2357 “Pek sevgili dayım,
Yapacağın birşey yok artık benim için,
Sakın kendini Hagen’dan,
Kinle dolu onun yüreği.
- 2358 Eş dostum, hısımlarım
ağıt yakmak isterse bana ölümüm sonrasında
Sen söyle ki onlardan bana en yakınlarına
Hiç ağlamasınlar, bunun yeri yok;
Yiğitçe can veriyorum ben
hem de bir Han elinden.
- 2359 Üstelik kendi ölümümün öcünü
peşin aldım buradakilerden,
Gözyaşları dökcek nice bahadır eşi.
Soran olursa eğer, kaç kişi hakladığımı,
Söyle yüzden aşağı olmadıklarını.”
- 2360 O sırada Hagen da Kemancı’yı düşündü,
Koca Hildebrand onu yaşamından etmişti;
Bağırdı bahadıra: “Bana verdiğin acı
cezasız kalmayacak,
Pek çok yoldaşımızı sen cansız yere serdin!”
- 2361 Salladı Hildebrand’a kılıcını;
Tanırdınız vınlamasından o kılıcı,
Balmung’du o, Siegfried’i arkadan vurduğunda
ondan aldığı kılıç.
Savundu kendini Hildebrand da,
acemi değildi bahadırılıkta.
- 2362 Yiğit Wolfhart’ın dayısı
salladı enli kılıcını,
Troneck’li Hagen’a o keskin kılıcıyla vurdu,
Ama yaralayamadı onu,
Tersine Hagen onun örme zırhı altında
bir yara açtı.

- 2363 Koca Hildebrand yaranın acısını duyunca
İstedi, yavuz Hagen daha büyük bir belâ
vermesin ona;
Fırlattı kalkanını omzundan geriye
Dietrich Han'ın adamı,
Savuşup gitti or'dan o yaralı hâliyle.
- 2364 Kalmamıştı içerde, söylediğim üzere
Canlı kişi olarak ikisinden başkası;
bir Gunther Han ve bir de adamı Hagen vardı.
Kanlar içinde koşup
gitti Koca Hildebrand
Dietrich Han'ın yanına,
Elemli haberleri or'da ilettili ona.
- 2365 Gördü onu otururken, içi zaten hüznü;
Daha da arttı Han'ın gönlündeki kararma
Görünce Hildebrand'ı öyle kanlar içinde,
Sezdi bir felâketin başlara geldiğini,
sordu koca yiğide:
- 2366 “Söyle usta bahadır, neden kana bulandın?
Kim yaptı sana bunu?
Sanırım konuklarla bir dövüşe bulaştın;
Oysa dövüşmeyi kesin yasaklamıştım sana,
iyi olurdu, dinleseydin buyruğumu.”
- 2367 Dedi o da, “Zor gelir bana bu haberleri vermek;
Hagen oldu beni yaralayan
Tam sofadan ayrılıp gideceğim sırada;
Zor kurtardım canımı o Şeytanın elinden.”
- 2368 Dedi Verona'lı Han: “Hak etmişsin bunu doğrusu
Ben o yiğitlerle barışta kalmaya söz vermişken
Barışı bozduğun için;
Bana utanç getirecek yerde
daha iyi olurdu senin
ölüp gittiğin.”

2369 “Kızma o kadar, Han’ım Dietrich,
Benimle yoldaşlarıma; yaman oldu başımıza gelen.
Rüdeger’in ölüsünü alıp götürmek istedik,
Bizi engellemeye kalktı
Gunther’in adamları.”

2370 “Eyvahlar olsun bana!
Demek Rüdeger’in öldüğü doğru;
Her çeşit azabımın üzerine çıktı bu.
Soylu Gotelind benim amcamın kızı olur,
Vah Pöchlarn’a sığınmış gurbetçilerin
başına gelene!”

2371 Öyle derin idi ki, bu ölümden duyduğu
yüreğindeki acı,
Ağlamaya başladı;
“Yazık oldu vefalı savaşlar yoldaşıma,
Bu Etzel Han yiğidinin
ölümünden dolayı
teselli bulmayacağım hiç.”

2372 Sordu Hildebrand’dan:
“Söyleyebilir misin bana,
Kimdi yiğidi vuran?”
Konuştu Bey’i, dedi: “Gernot’tu bunu yapan;
Ama o da Rüdeger’in eliyle
cansız yıkıldı yere.”

2373 Han buyurdu tez elden: “Beylerbeyi Hildebrand,
hemen bildir orduma
Çabucak бүрünsünler savaş donanımına!
Söyle de getirsinler ışıltılı zırhımı,
kendim de savaşmaya
gideceğim saraya.
Hesap soracağım, Burgund ilinden
buraya gelenlerden.”

- 2374 Konuştu Beylerbeyi: “Kiminle gideceksin?
Karşında gördüğün var,
sağ kalmadı tek erin.
Yalnız ben varım artık; hep öldü ötekiler.”
Dietrich Han’ın içine oturdu kötü haber;
böyle felâket onun gelmemiştii başına.
- 2375 Dedi, “Ölmüş iseler adamlarımın hepsi
Bunun anlamı şu ki
Yüce Tanrı mutlaka beni defterden sildi.
Ben yüce bir Han idim bir zamanlar geçmişte;
revadır bana şimdi, zavallı Dietrich dense.”
- 2376 Sürdürdü sözlerini: “Söyle nasıl oldu da
Hepsi canını verdi bu şanlı yiğitlerin,
Binbir zorlukta iken
çatışmaya girilen
yorgun ve bitkin düşman?
Mutlaka kötü yazgım yol açtı bu sonuca,
yoksa bütün erlerim sağ olurlardı hâlâ.
- 2377 Vay hâlime benim ki Wolfhart’ımı yitirdim,
Keşke ben şu dünyaya hiç mi hiç gelmeseydim.
Gitti Sigesstab, Wolfwein; üstüne de Wolfbrand,
Amelung ülkesinde yeniden savaşıırken
kim olacak desteğim?
- 2378 Öldürülmüş iseler o bahadır Bey’lerim
Helferich, Gerbart, Wichard, yasım biter mi benim?
Mutluluğumun sona
erdiği gündür bugün;
Keşke yürek yaralarından
can verebilseydi insan;

- 2379 Bu yoldan kurtuluşa hemen razı olurdum.
 Şimdi, de bana dostum:
 Hiç yaşayan kaldı mı yabancılar içinde?”
 Dedi Koca Hildebrand: “Tanrı da biliyor ya
 hepsini Ecel aldı,
 Bir Gunther Han, yanında
 Bey Hagen ile kaldı.”

Otuz Sekizinci Bölüm

DIETRICH, GUNTHER'LE HAGEN'I
 NASIL YENDİ

- 2380 Gitti Dietrich Han, bir zırh
 buldu kendi kendine,
 Yardımcı oldu Hildebrand da
 bu zırhı giymesine.
 Öyle yüksek bir sesle olduydu ki feryadı,
 Koca konak tümüyle bu feryattan çınladı.
- 2381 Yine savaş ateşi dolmuştu yüreğine,
 Silâhını kuşandı bahadır, gazap ile.
 Sağlam bir kalkanı da aldı taktı koluna,
 Hildebrand'la ikisi hemen çıktılar yola.
- 2382 Dedi Troneck'li Hagen: “Görüyorum, geliyor
 Dietrich Han bu tarafa; besbelli ki istiyor
 İçine verdiğimiz yas'ın öcünü almak;
 Bugün belli olacak
 kimmiş bahadırılıkta
 sıranın başındaki.

- 2383 Verona Hanı Dietrich, dilediğince kendini
 Çok güçlü, yavuz saysın,
 Burada olanların öcünü almak için
 Geçerse saldırıya,
 çıkarım karşısına.”
- 2384 Duydu söylenenleri Dietrich de, Hildebrand da;
 Han gitti ikisinin, saraydan dışarıda
 Sofanın duvarına
 yaslanarak dikilip
 durdukları o yere.
 O sağlam kalkanını tuttu dikti önüne,
 ayacağının dibine.
- 2385 Gönlü yaralı, yaşlı, konuştu Dietrich Han:
 “Sen, ey erk’i çok Gunther! Ne diye yaptın bunu
 Ben yurdunu yitirmiş, gurbette bir yigide?
 Sana bir kötülüğüm olmuş muydu geçmişte?
 Sığınağım Bey’lerden
 yoksun kaldım şimdi ben.
- 2386 Yetti saymadınız mı bahadır Rüdeger’i
 Öldürmüş olmanızı?
 Şimdi de öldürdünüz bütün adamlarımı!
 Oysa benden gelmedi
 sana böyle kötülük.
- 2387 Düşün kendi hâlini,
 başına gelenleri;
 Bir anımsa, savaşta dostlarının ölümü
 Yakmadı mı içini?
 Ah, Rüdeger’in ölümü
 nasıl yas verdi bana,
 perişan etti beni!

- 2388 Dünyada hiç kimsenin daha büyük bir acı
 düşemez yüreğine;
 Ama ikimizin de
 çektiği bu acılar
 gelmedi hiç aklına.
 Dost bildiğim kim varsa
 can verdi elinizde;
 Hiç bitmeyecek benim
 hısım akrabam için
 feryat edip yas tutmam.”
- 2389 “Yok o kadar suçumuz
 bu işte” dedi Hagen.
 “Kapiya dayandılar senin tüm yiğitlerin
 Savaş donanımında, kalabalık sayıda;
 Anlatılmamış sana, bu olayın gerçeği.”
- 2390 “Daha öğreneceğim ne vardı?
 Hildebrand bana anlattı
 Amelung ülkesinden gelme olan erlerim
 Rüdeger’in ölüsü sofa’dan çıkarılıp
 bize verilsin demiş;
 Alaya almışsınız siz de hepsini birden.”
- 2391 Konuştu Ren boyunun Han’ı:
 “Rüdeger’i alalım, götürelim dediler;
 ben engelledim bunu,
 orası doğru.
 Ama ben Etzel Han’ı kahredelim istedim,
 yoktu yiğitlerini üzmeye hiç niyetim.
 Derken Wolfhart başladı saldırganlık etmeye.”
- 2392 Dedi Verona Hanı: “Şimdi bir tek çare var;
 Soylu Gunther, gösterip
 burada erdemini
 Yerine getir şimdi durumun gereğini,
 Öyle giderilecek bana verdiğin zarar.

- 2393 Teslim et hem kendini, hem de senin Bey'ini,
Emanet olun bana, ben koruyayım sizi
elimden geldiğince
Hun'lar hiçbirinize
birşey yapmasın diye.
Doğrulukla iyilik dışında bir tutumu
görmezsiniz Dietrich'ten.”
- 2394 “Tanrı yazdıysa bozsun” dedi o zaman Hagen.
“Tam savaş donanımlı duracak da karşında
Yine de iki yiğit teslim olacak sana!
Çok utanç vericidir bu çeşit bir davranış.”
- 2395 Yanıtladı Dietrich: “Sen hele dediğimi öyle yabana atma;
Burada siz ikiniz,
yapıp ettiğinizle
Yüreğimi derinden sanki hançerlediniz.
Adaletin gereği bu olmalı ki şimdi,
siz bana kendinizi
teslim etmelisiniz.
- 2396 Elimi uzatarak söz veririm ki size
onurumun üstüne,
Yanınızda at sürüp kendim götüreceğim
sizleri ülkenize.
Canınız-şanınıza el uzatan olursa
can vermek de gerekse sizi savunacağım;
Teslim olursanız bana, içimdeki acıyı
zorla bastıracağım.”

- 2397 “İsrarcı olma artık” diye söyledi Hagen.
 “Gözüpekliği namı biz bahadırların
 Sana teslim olduğu
 duyulur, söylenirse
 bize leke sürer bu;
 Bir de şu durum var zaten:
 Yanında Hildebrand’dan
 başka hiçbir kimseyi
 görmüyorum burda ben.”
- 2398 Bu sözün yanıtını Koca Hildebrand verdi:
 “Han’ımın getirdiği barış önerisini
 Benimsememiz hiç de utanç vermezdi size;
 Sanıyorum ki sizler, kısa bir zaman sonra
 Pişman olacaksınız, yapılan öneriyi
 kabul etmediğinize.”
- 2399 Hagen dedi, “Elbette, kabul ederdim onu,
 Senin yaptığın gibi, bur’dan utanç içinde
 Savuşup gitmektense, Beylerbeyi Hildebrand!
 Gözümde büyüttümüşüm seni,
 direnirsin sanırdım düşmanın karşısında.”
- 2400 Dedi koca Hildebrand: “Neden kınarsın beni?
 Kim oturup kaldıydı kalkanının üstünde, Waskenstein yanında
 İspanya Hanı Walther, onun nice dostunu
 kıyımdan geçirirken?
 Sanki senin az mı oldu
 kınanacak hâllerin?”
- 2401 Sözü aldı Dietrich Han: “Yakışır şey değildir
 Yiğit bahadırlara, kocakarılar gibi
 birbirine hakaret lâflarını yağdırmak;
 Konuşma artık sakın, Beylerbeyi Hildebrand!
 Ben yurdundan sürülmüş savaşçı Han olarak
 içimde taşıyorum yeterince tasayı.”

- 2402 Sürdürdü sözünü Han: “Sen, arkadaşım Hagen,
Az önce demedin mi,
‘Bugün belli olacak
kimmiş bahadırlıkta
sıranın başındaki’?
Çıkarmışsın dövüşte karşıma tek başına.”
- 2403 “Evet öyle dediydim, inkâr mı edeceğim?
Nibelung’lar Hanı’nın kılıcı elimdeyken,
kırılmış olmadıkça,
Çalışırım onunla vuruşlar indirmeye,
sorun çözülür böyle;
Zaten çok bozuldu kafam
önerici olmana
hem Han’ım, hem ben sana
teslim olalım diye.”
- 2404 Duyup öğrendi böylece Dietrich,
Hagen’ın niyetini,
Gözüpek Atlı Bey hemen attı elini,
kalkanını kavradı;
Hagen da hızla koştu merdivenden aşağı,
ona doğru atıldı,
Nibelung’lar Hanı’nın o sağlam kılıcını
vurdu onun zırhına,
çınlattı ortalığı.
- 2405 Gördü Dietrich, yığidin pek gazaplı hâlini;
Korkunç vuruşlarına karşı koyup ustaca
Verona’nın Bey’i de savundu hep kendini.
Tanıyordu Hagen’ı çok, çok eskilerden;
seçkin bahadırdı o, bunu iyi bilirdi.

- 2406 Beri yandan, çekindi Balmung adlı kılıçtan;
Ama o da pişmişti kılıç dövüşlerinde,
usta işi vuruşlar indirdi zaman zaman.
Sonunda Bey Hagen'a üstün geldi Dietrich Han,
Hem derin hem de uzun bir yara açtı onda.
- 2407 Dedi kendi kendine: "Gücü artık tükendi,
Şimdi bu hâlde iken, ben onu öldürürsem
pek şan kazanmam bundan;
Çok daha iyi olur, onu tutsak edersem."
Öyle de yaptı Dietrich, birşeyden çekinmeden.
- 2408 Çok güçlü adamdı Han; kalkanını bıraktı,
Her iki kolu ile Hagen'ı bir kavradı,
Bahadır âciz kaldı;
Kahroldu bunu gören Burgund yiğidi Gunther.
- 2409 Dietrich önce bağladı
sonra çekip götürdü
Hagen'ı Kriemhild'e; eline teslim etti
Gözüpek bahadırı, belinde kılıcıyla.
Bunca acılarından sıyrılıverdi Hatun,
yürekten mutlulandı.
- 2410 Sevinç içinde kalıp Etzel Hakan'ın eşi,
Dietrich Han'a minnetle çok çok teşekkür etti,
Dedi, "Sonsuza kadar Tanrı kutsasın seni!
Çektiklerimden sonra pek büyük bir teselli
sağlamış oldun bana.
Çalışacağım bunun ödülünü vermeye
tenimde can durdukça."

- 2411 Konuştu Dietrich Han da, Hatun’a şöyle dedi:
 “Kıyma bunun canına, çok soylu Hakan eşi!
 Olasıdır ki sana bu Bey hizmetler eder,
 vaktiyle yaptığının karşılığını öder.
 Eli kolu bağlanmış geldi diye önüne
 ona kötülük etme.”
- 2412 Hatun buyurdu, Hagen zindana konsun diye;
 Yatacak idi or’da, karanlığın içinde
 onu kimse görmeden, eli kolu bağlanmış;
 O sırada bağırdı Gunther Han da yerinden:
 “Verona’nın yiğidi hani, nerede kaldı?
 Büyük kötülük gördüm, onun ettiklerinden.”
- 2413 Dietrich Han ilerledi onun üstüne doğru,
 Gunther de kanıtladı çarpışmada tez elden
 pek güçlü olduğunu;
 Hasımını beklemeden, sofadan koşa koşa
 geldi onun üstüne,
 Kılıç çatışmasından büyük şangırtı koptu.
- 2414 Hayli zamandan beri Dietrich bahadırılıkta
 nam salmış idi, ama
 Gunther Han’ın gazabı, azdırmıştı yiğidi,
 Kahırlıydı yüreği;
 kana susamış gibi
 saldırdı düşmanına,
 Mucize oldu sonda
 Dietrich’in kazanması.
- 2415 İkisinin gücü de yaman mı yaman idi,
 Sarayla tüm burçları, çangır çungur çınladı
 Tolga üstüne inen kılıç vuruşlarından;
 Yavuz dövüş çıkardı Burgund’lardan Gunther Han.

- 2416 Ama işin sonunda
 Hagen gibi onu da
 yendi bahadır Dietrich.
 Gunther'in örme zırhı al kanlara bulandı
 Verona'lı yiğidin çok keskin kılıcından;
 Daha önce girdiği yavuz çatışmalardan
 çok yorgunken Gunther
 iyi savundu kendini,
 daha da kazandı şan.
- 2417 İyicene bağladı onu da Verona'lı,
 Aslında Han'lar iple bağlanmamalı iken;
 Dedi kendi kendine, ben bununla Hagen'ı
 bağlamaz bırakırsam,
 Önlerine geleni candan eder ikisi.
- 2418 Verona'nın yiğidi elinden tuttu onun,
 Getirdi Kriemhild'e, o bağlanmış hâliyle.
 Gunther Han'ın başına bu gelen sebebine
 içinde tasa diye her ne kalmış idiyse
 uçtu gitti, sevindi Etzel Hakan'ın eşi;
 Konuştu ağ'beyine: "Hoşgelmişsin Gunther Han!"
- 2419 Konuştu Burgund Hanı: "Çok soylu kızkardeşim;
 Sana selâm vermeli, teşekkür etmeliydim
 içinden de gelerek selâmlasaydın beni;
 Oysa ki bilmekteyim yüreğindeki hıncı,
 Hagen'ı ya da beni hoşça karşılamaya
 hiç mi hiç yok niyetin."
- 2420 Dietrich dedi: "Han'ların en soylusunun eşi!
 Sana getirdiklerim kadar değerli Atlı Bey'ler
 Tutsak düşmüş değildir eline hiç kimsenin;
 Lütfet de yararlınsın, gurbete gelmiş Bey'ler
 benim şefaetimden."

- 2421 Hatun söz verdi ona
 böyle yapacağına;
 Yiğit or'dan ayrıldı gözlerinde yaşlarla.
 Ancak, Etzel'in eşi pek az bir zaman sonra
 Yaman aldı öcünü, kimseye acımadan;
 o seçkin yiğitleri, birbirinin ardından
 yoksun etti canından.
- 2422 Onları birbirinden ayrı tuttu zindanda,
 İkisinden hiçbirini görmedi ötekini.
 İçtiği ant Hatun'un hemen aklına düştü,
 Dedi, ödeteceğim şimdi eşimin ölümünü.
- 2423 Hatun gitti Hagen'ın zindandaki yerine,
 İç i nefretle dolu, şöyle dedi yiğide:
 "Verirsen geri benden aldığın hazineyi,
 Canlı dönebilirsin Burgund'ların iline."
- 2424 Yavuz Hagen konuştu: "Bu lâfın yararı yok,
 Bilesin, soylu Hatun! Çünkü ben, Han'larımdan
 biri bile sağ ise
 Hazineyi kimseye gösterip vermemeye
 Vaktiyle andıçmışım."
- 2425 Biliyordu aslında neydi onun niyeti;
 Hagen'ı bırakmazdı.
 Daha güçlü olur mu bir kişide hainlik?
 Diyordu ki içinden, bu beni öldürtürse
 almış olur hincını,
 Bırakır ağ'beyini, yurduna dönsün diye.*

* Hagen, Kriemhild'e son bir kötülük etmek için, "Hayır, hazinenin yerini söylemem" demekle yetinmiyor, "Han'lardan biri bile sağ kaldıkça söylemem" diyor, oysa Han'lardan o sırada bir teki, Gunther sağ kalmıştır; onu da, Hagen'ın bu sözü sebebi-ne, Kriemhild öldürtecektir. (Ç. n.)

- 2426 Soylu Hatun dedi ki, bu işe son vereyim,
 Buyurdu ağ'beyinin candan edilmesini.
 Kesilmiş kafasını saçlarından tutarak
 Getirdi bu kafayı Troneck yığidine;
 bunu görmek gam saldı Hagen'ın yüreğine.
- 2427 Han'ının kafasını böyle kesik görünce
 Kriemhild'e dönerek şu sözleri söyledi:
 "Getirdin sen bu işi, istediğin sonuca;
 Olaylar da yürüdü tam düşündüğüm gibi.
- 2428 Soylu Han'larımızın yaşça büyük olanı işte canından oldu;
 Gernot ile Giseler, hem Dankwart hem de Volker
 öldüler birer birer.
 Hazinenin yerini bilenlerden kalanlar
 Yüce Tanrı ile ben.
 Ey dişi Şeytan! Bil ki, istediğin hazine, artık sonsuza kadar
 gizli kalacak senden."
- 2429 Dedi Hatun: "Sen yine bir oyun ettin bana!
 Öyleyse Siegfried'imın kılıcını alayım,
 Onu taşımaktaydı benim sevgili eşim
 Alçakça arkasından vurup öldürdüğünde."
- 2430 Kından çekti kılıcı;
 Hagen sınıksız bağı
 savunmadan âcizdi.
 Karar verdi Kriemhild, onu candan etmeye;
 Kılıcı kollarıyla yukarıya kaldırıp
 öyle bir indirdi ki,
 kopardı kellesini.
 Etzel de gördü bunu, gamla doldu yüreği.

- 2431 “Eyvahlar olsun,” dedi,
 “yiğit bahadırların en ilerde gideni
 Bir kadının eliyle candan olmuş, yatıyor;
 Savaşta kalkan elde çarpışıp duranların
 en iyisiydi Hagen,
 Her ne kadar yaman bir düşmanım idiyse de
 üzüldüm öldüğüne.”
- 2432 Hildebrand, Kriemhild’e “Yaramayacak sana
 Bu becerdiğin” dedi,
 “Gerçi kastetmiş idi benim dahi canıma,
 Yine de alacağım, bu yiğidin öcünü.”
- 2433 Kriemhild’in üstüne bir gazapla saldırdı,
 Kocaman kılıcını yukarıya kaldırdı,
 Hatun bunu görünce avaz avaz bağırđı;
 Ama o feryatları hiç işe yaramadı.*
- 2434 Uzanmış yatıyordu o yerde, o zamanda
 ölüme yazgılılar;
 Parça parça hâldeydi Kriemhild’in bedeni.
 Hakan ile yanında Verona’lı Dietrich Han
 başladı ağlamaya;
 Ettiler feryat figan
 hepsi canından olan
 hısımlar, dostlar için.
- 2435 Yiğit savaşçıların en önde gidenleri
 yaşamıyordu artık;
 Koyu yastaydı şimdi, ülkenin bütün halkı.
 Felâketle bitmişti Etzel Han’ın şenliğı
 üç beş günde, çok çabuk;
 Zaten hep hüzne döner insanlarda mutluluk.

* Hildebrand aslında Gunther’in öcünü almıyor; Kriemhild’in Hagen’a olan hıncı nedeneyle yol açtığı olaylar sırasında can veren (destana bakılırsa) on binlerce Hun ve Hun bağımlısı yiğidin, o arada kendi yeğeni Wolfhart’ın öcünü alıyor. (Ç. n.)

2436 Bildiğim yok ne oldu or'da daha sonradan,
sadece söylediler, haberim oldu şundan:
İsa dininden olsun, çoktanrıclardan olsun
Atlı Bey'ler, Hanım'lar, ağlamış bir arada,
Yas tutmuşlar can veren hısımlar, dostlar için.

2437 Bu büyük felâketin öyküsü üzerine
anlatımım bu kadar;
Diyeceklerim bitti, or'da canını veren
yiğitler konusunda,
Anlatacak değilim, Hun'ların da
bu işlerden sonraki
yazgısında olanı.
Öykü burada biter;
Nibelung yiğitleri işte böyle öldüler.